

Lagrådsremiss

Ämnesbetyg – betygen ska bättre spegla elevers kunskaper

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 26 augusti 2021

Anna Ekström

Eva Lenberg
(Utbildningsdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

Lagrådsremissen innehåller förslag till ändringar i skollagen (2010:800) som syftar till att de betyg som sätts i skolväsendet bättre ska spegla elevers kunskaper och främja elevers kunskapsutveckling.

Förslagen innebär bl.a. att kunskapskrav ska ersättas av betygskriterier i alla skolformer och årskurser där betyg sätts samt att det ska införas en ny princip för betygssättning. Den nya principen innebär att läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till betygskriterierna och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Det föreslås också att kunskapskrav respektive kravnivåer i de skolformer och årskurser där betyg inte sätts, t.ex. i grundskolans lägre årskurser och i ämnesområden i grundsärskolan och på gymnasiesärskolans individuella program, ska ersättas av kriterier för bedömning av kunskaper.

När det gäller gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning (komvux) på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå föreslås att ämnesbetyg ska ersätta kursbetyg.

De ändringar i skollagen som handlar om den nya principen för betygssättning och att betygskriterier och kriterier för bedömning av kunskaper ska ersätta kunskapskrav och kravnivåer föreslås träda i kraft den 1 juli 2022 och tillämpas från och med samma datum. De ändringar som innebär att ämnesbetyg ska införas föreslås träda i kraft den 15 juli 2022 och tillämpas på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. En följdändring i lagen om yrkesförarkompetens föreslås träda i kraft den 15 juli 2022 och tillämpas på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.

Innehållsförteckning

1	Beslut	4
2	Lagtext	5
2.1	Förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800)	5
2.2	Förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800)	28
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens	44
3	Ärendet och dess beredning	45
4	Betygen speglar inte elevers ämneskunskaper på ett rättvisande sätt	46
4.1	Betygens funktion ställer krav på rättvis och likvärdig betygssättning	46
5	Det ska införas en ny princip för betygssättning för mer rättvisande betyg inom skolväsendet	47
5.1	Betygssystemets konstruktion gör det svårt att sätta rättvisande betyg	47
5.2	Nuvarande bestämmelser	48
5.3	Betygskriterier ska användas för att beskriva vilka kunskaper elever ska ha uppnått för ett visst betyg	51
5.4	Läraren ska sätta det betyg som sammantaget bäst motsvarar elevens kunskaper	52
5.5	Kriterier för bedömning av kunskaper ska ersätta kunskapskrav och kravnivåer i årskurser och skolformer där betyg inte sätts	65
6	Ämnesbetyg ska införas i gymnasial utbildning för att främja elevers kunskapsutveckling	66
6.1	Kursutformningen i gymnasial utbildning har kritiserats	66
6.2	Nuvarande reglering	67
6.3	Ämnesbetyg ska ersätta kursbetyg i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan	70
6.3.1	Betyg ska sättas i ämnen	70
6.3.2	Ämnen ska delas in i nivåer	75
6.4	Ämnesbetyg ska även införas i komvux	86
6.4.1	Modellen för ämnesbetyg ska användas i komvux på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå	86
6.4.2	Det ska vara möjligt att pröva för ämnesbetyg i komvux	93
6.5	Modellen för ämnesbetyg påverkar ämnen och ämnesplaner	97
6.6	En följdändring ska göras i lagen om yrkesförarkompetens	100
7	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	101
8	Konsekvenser av förslagen	113
8.1	Vilka är berörda av förslagen	113

8.2	Konsekvenser för staten	113
8.3	Konsekvenser för kommunerna.....	116
8.4	Konsekvenser för enskilda huvudmän och andra enskilda utbildningsanordnare.....	119
8.5	Konsekvenser för lärare.....	119
8.6	Konsekvenser för elever.....	120
8.7	Konsekvenser för jämställdhet och de integrationspolitiska målen.....	122
8.8	Konsekvenser för Sveriges medlemskap i Europeiska unionen	123
9	Författningskommentar.....	123
9.1	Förslaget till lag om ändring i skollagen (2010:800).....	123
9.2	Förslaget till lag om ändring i skollagen (2010:800).....	146
9.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens	166
Bilaga 1	Sammanfattning av betänkandet Bygga, bedöma, betygssätta – betyg som bättre speglar elevernas kunskaper (SOU 2020:43).....	168
Bilaga 2	Betänkandets lagförslag.....	176
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna	209

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i skollagen (2010:800),
2. lag om ändring i skollagen (2010:800),
3. lag om ändring i lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800)

Häri genom föreskrivs i fråga om skollagen (2010:800)

dels att 15 kap. 23 § ska upphöra att gälla,

dels att 3 kap. 2, 4, 5, 7, 10 och 12 i §§, 7 kap. 5, 14 och 15 §§, 10 kap. 12, 13, 19, 20, 21 och 23 a §§, 11 kap. 15–16 a, 20 och 22–23 a §§, 12 kap. 12–13 a, 19, 20 och 21 §§, 13 kap. 12, 13, 20, 21 och 21 b §§, 15 kap. 24 och 26 §§, 18 kap. 4, 23, 25 och 26 a §§ och 20 kap. 37, 38 och 40 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

2 §¹

Alla barn och elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. *Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav eller kravnivåer som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.*

Alla barn och elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som finns, ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt

¹ Senaste lydelse 2018:1098.

motverka funktionsnedsättningens konsekvenser.

Elever som lätt uppfyller de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

4 §²

Det ska göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i

1. förskoleklassen, om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningmaterial finns en indikation på att eleven inte kommer att *nå de kunskapskrav som ska uppnås* i årskurs 1 och 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik,

2. lågstadiet i grundskolan och i sameskolan, om det utifrån användning av ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att eleven inte kommer att *nå de kunskapskrav* för årskurs 1 eller 3 *som ska uppnås*, och

3. lågstadiet i specialskolan, om det utifrån användning av ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att eleven inte kommer att *nå de kunskapskrav* för årskurs 1 eller 4 *som ska uppnås*.

Om det efter en sådan bedömning kan befaras att eleven inte kommer att *uppnå de kunskapskrav som anges där* ska det skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektorn enligt 7 §.

1. förskoleklassen, om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningmaterial finns en indikation på att eleven inte kommer att *uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper* för årskurs 1 och 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik,

2. lågstadiet i grundskolan och i sameskolan, om det utifrån användning av ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att eleven inte kommer att *uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper* för årskurs 1 eller 3, och

3. lågstadiet i specialskolan, om det utifrån användning av ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att eleven inte kommer att *uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper* för årskurs 1 eller 4.

Om det efter en sådan bedömning kan befaras att eleven inte kommer att *uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som finns i den aktuella skolformen*, ska det skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektorn enligt 7 §.

Det behöver inte göras någon särskild bedömning om förutsättningarna i 5 eller 7 § redan är uppfyllda. Det ska i så fall skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektorn enligt 7 §.

5 §³

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, *övrig eller uppgifter från lärare*, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att *nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller*, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt.

Detta gäller elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet.

7 §⁴

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att *nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller*, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att *uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper* som minst ska *uppfyllas*, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara till-

³ Senaste lydelse 2018:1098.

⁴ Senaste lydelse 2018:1098.

av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

räckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt.

Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt.

Bestämmelserna i första–tredje styckena och i 9–12 §§ ska inte tillämpas, om en elevs stödbehov bedöms kunna tillgodoses genom en åtgärd till stöd för nyanlända och andra elever vars kunskaper har bedömts enligt 12 c §.

10 §

För en elev i grundskolan, grundskolskolan, specialskolan och sameskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att *nå* de *kunskapskrav* som minst ska *uppnås*.

För en elev i grundskolan, grundskolskolan, specialskolan och sameskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att *uppfylla* de *betygskriterier* eller *kriterier för bedömning av kunskaper* som minst ska *uppfyllas*.

12 i §⁵

En nyanländ elev, som har tagits emot inom skolväsendet i högstadiet i grundskolan, grundskolskolan eller specialskolan och vars kunskaper har bedömts enligt 12 c §, ska få studiehandledning på modersmålet om det inte är uppenbart obehövt. Studiehandledningen ska syfta till att ge eleven förutsättningar att *nå* de *kunskapskrav* som minst ska *uppnås*.

En nyanländ elev, som har tagits emot inom skolväsendet i högstadiet i grundskolan, grundskolskolan eller specialskolan och vars kunskaper har bedömts enligt 12 c §, ska få studiehandledning på modersmålet om det inte är uppenbart obehövt. Studiehandledningen ska syfta till att ge eleven förutsättningar att *uppfylla* de *betygskriterier* eller *kriterier för bedömning av kunskaper* som minst ska *uppfyllas*.

Studiehandledningen får ges på elevens starkaste skolspråk, om det är ett annat än modersmålet.

7 kap.

5 §

Barn som bedöms inte kunna *nå upp till* grundskolans *kunskapskrav* därför att de har en utvecklingsstörning, ska tas emot i grundskolskolan.

Barn som bedöms inte kunna *uppfylla* grundskolans *betygskriterier* eller *kriterier för bedömning av kunskaper* därför att de har en

utvecklingsstörning, ska tas emot i grundskolan.

Frågan om mottagande i grundskolan prövas av barnets hemkommun. Ett beslut om mottagande i grundskolan ska föregås av en utredning som omfattar en pedagogisk, psykologisk, medicinsk och social bedömning. Samråd med barnets vårdnadshavare ska ske när utredningen genomförs.

Om barnets vårdnadshavare inte lämnar sitt medgivande till att barnet tas emot i grundskolan, ska barnet fullgöra sin skolplikt enligt vad som gäller i övrigt enligt denna lag. Ett barn får dock tas emot i grundskolan utan sin vårdnadshavares medgivande, om det finns synnerliga skäl med hänsyn till barnets bästa.

14 §

Om eleven före den tidpunkt som framgår av 12 eller 13 § *uppnår de kunskapskrav* som minst ska *uppnås* för den skolform där eleven fullgör sin skolplikt, upphör skolplikten.

Frågan om skolpliktens upphörande enligt första stycket prövas av hemkommunen. För en elev som går i specialskolan prövas frågan av Specialpedagogiska skolmyndigheten.

Om eleven före den tidpunkt som framgår av 12 eller 13 § *uppfyller de betygskriterier* som minst ska *uppfyllas* för den skolform där eleven fullgör sin skolplikt, upphör skolplikten.

15 §

En elev i grundskolan, grundskolan eller specialskolan har rätt att slutföra den högsta årskursen, även om skolplikten upphör dessförinnan.

En elev i grundskolan, grundskolan eller specialskolan har också rätt att efter skolpliktens upphörande slutföra utbildningen under ytterligare två år, om eleven inte har *nått upp till de kunskapskrav* som minst ska *uppnås* för respektive skolform. En elev i grundskolan har under denna tid rätt till minst 800 timmars undervisning utöver den i 11 kap. 7 § första stycket garanterade undervisningstiden, om eleven inte dessförinnan *uppnått kunskapskraven*.

En elev i grundskolan, grundskolan eller specialskolan har också rätt att efter skolpliktens upphörande slutföra utbildningen under ytterligare två år, om eleven inte har *uppfyllt de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper* som minst ska *uppfyllas* för respektive skolform. En elev i grundskolan har under denna tid rätt till minst 800 timmars undervisning utöver den i 11 kap. 7 § första stycket garanterade undervisningstiden, om eleven inte dessförinnan *uppfyllt betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper*.

En elev som har tagits emot i specialskolan enligt 6 § första stycket 1 och som på grund av sina funktionsnedsättningar inte kan få tillfredsställande förhållanden i gymnasieskolan eller gymnasieskolan, får efter det att skolplikten har upphört och i mån av plats genomgå ytterligare utbildning i specialskolan till och med vårterminen det kalenderår eleven fyller 21 år, om eleven inte bedöms ha förmåga att fullfölja utbildningen enligt andra stycket.

10 kap.

12 §⁶

Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska *nå kunskapskraven* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och *kunskapskraven* i de ämnen som eleven får undervisning i.

Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och *betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper* i de ämnen som eleven får undervisning i.

Utvecklingssamtal ska i vissa fall resultera i ett sådant åtgärdsprogram som avses i 3 kap. 9 §.

13 §⁷

I årskurs 1–5 ska läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till *kunskapskraven* i de ämnen som eleven får undervisning i, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *nå kunskapskraven* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till *kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 6* i de ämnen som eleven får undervisning i, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Den individuella utvecklingsplanen får även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det. Överenskommelser mellan läraren, eleven och elevens vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet ska alltid dokumenteras i utvecklingsplanen. Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

⁶ Senaste lydelse 2013:796.

⁷ Senaste lydelse 2021:191.

Skriftlig information om elevens skolgång får ges även vid andra tillfällen än vid ett utvecklingssamtal.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att nå *kunskapskraven*.

Om en elev ges betyg i årskurs 4 och 5 gäller inte skyldigheten enligt första stycket i de aktuella årskurserna.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna*.

19 §⁸

När betyg sätts innan ett ämne har avslutats, ska betygssättningen bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven inhämtat i ämnet till och med den aktuella terminen.

När betyg sätts innan ett ämne har avslutats, ska betygssättningen bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven inhämtat i ämnet till och med den aktuella terminen. *Läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som har föreskrivits för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. För att eleven ska få ett godkänt betyg ska samtliga kriterier för betyget E vara uppfyllda.*

Vid bedömningen ska elevens kunskaper

1. i årskurs 4 och 5, om betyg sätts i dessa årskurser, ställas i relation till de kunskaper som en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *kunskapskraven* i årskurs 6,

2. i årskurs 6 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *kunskapskraven* i årskurs 6, och

3. efter årskurs 6 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *kunskapskraven* i årskurs 9.

1. i årskurs 4 och 5, om betyg sätts i dessa årskurser, ställas i relation till de kunskaper som en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *betygskriterierna* för årskurs 6,

2. i årskurs 6 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *betygskriterierna* för årskurs 6, och

3. efter årskurs 6 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *betygskriterierna* för årskurs 9.

20 §

När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska *betyget*

När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska *läraren göra*

⁸ Senaste lydelse 2021:191.

bestämmas med hjälp av bestämda kunskapskrav.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om kunskapskrav.

en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som har föreskrivits för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. För att eleven ska få ett godkänt betyg ska samtliga kriterier för betyget E vara uppfyllda.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om betygskriterier.

21 §⁹

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 19 och 20 §§ bortses från enstaka delar av *de kunskapskrav som eleven ska ha uppnått i slutet av årskurs 6 eller 9*. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna nå ett visst *kunskapskrav*.

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 19 och 20 §§ bortses från enstaka delar av *betygskriterierna för årskurs 6 eller 9*. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna *uppfylla betygskriterierna för ett visst betyg*.

23 a §¹⁰

En huvudman ska, om annat inte följer av andra stycket, erbjuda lovskola till elever som har avslutat årskurs 8 och som riskerar att i nästa årskurs inte *nå kunskapskraven* för betyget E i ett eller flera ämnen och som därigenom riskerar att inte uppnå behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan. Lovskolan ska anordnas i juni samma år som eleven har avslutat årskurs 8 och uppgå till sammanlagt minst 50 timmar. Tiden för lovskola ingår inte i den minsta totala undervisningstiden enligt 5 §.

En huvudman ska, om annat inte följer av andra stycket, erbjuda lovskola till elever som har avslutat årskurs 8 och som riskerar att i nästa årskurs inte *uppfylla betygskriterierna* för betyget E i ett eller flera ämnen och som därigenom riskerar att inte uppnå behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan. Lovskolan ska anordnas i juni samma år som eleven har avslutat årskurs 8 och uppgå till sammanlagt minst 50 timmar. Tiden för lovskola ingår inte i den minsta totala undervisningstiden enligt 5 §.

En huvudman får från ett erbjudande enligt första stycket räkna av den tid som eleven deltagit i lovskola som huvudmannen frivilligt anordnat

⁹ Senaste lydelse 2011:876.

¹⁰ Senaste lydelse 2017:570.

från och med augusti det år eleven påbörjar årskurs 8 till och med vårterminen påföljande år. Om eleven har deltagit minst 50 timmar i sådan undervisning behöver huvudmannen inte lämna något erbjudande enligt första stycket.

11 kap.

15 §¹¹

Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och *kunskapskraven* i de ämnen eller ämnesområden som eleven får undervisning i.

Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och *betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper* i de ämnen eller ämnesområden som eleven får undervisning i.

Utvecklingssamtal ska i vissa fall resultera i ett sådant åtgärdsprogram som avses i 3 kap. 9 §.

16 §¹²

I årskurs 1–5 ska läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till *kunskapskraven* i de ämnen eller ämnesområden som eleven får undervisning i, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå *kunskapskraven* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till
a) *kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 6* i de ämnen som eleven får undervisning i, eller
b) *kriterierna för bedömning av kunskaper i de ämnesområden som eleven får undervisning i*, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna* och i övrigt utvecklas så långt

¹¹ Senaste lydelse 2013:796.

¹² Senaste lydelse 2021:191.

som möjligt inom ramen för läroplanen.

Den individuella utvecklingsplanen får även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det. Överenskommelser mellan läraren, eleven och elevens vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet ska alltid dokumenteras i utvecklingsplanen. Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Skriftlig information om elevens skolgång får ges även vid andra tillfällen än vid ett utvecklingssamtal.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *nå kunskapskraven*.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna*.

Om en elev ges betyg i årskurs 4 och 5 gäller inte skyldigheten enligt första stycket i de aktuella årskurserna.

16 a §¹³

I årskurs 6–9 ska läraren, om eleven får undervisning i *ett ämnesområde eller* ett ämne som eleven eller vårdnadshavaren inte begär betyg i, en gång per läsår vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till *kunskapskraven* i *ämnesområdet* eller *ämnet*, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *nå kunskapskraven* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen i det *ämnesområdet* eller *ämnet*.

Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

I årskurs 6–9 ska läraren, om eleven får undervisning i ett ämne som eleven eller vårdnadshavaren inte begär betyg i *eller ett ämnesområde*, en gång per läsår vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till

a) *betygskriterierna* i *ämnet*, eller

b) *kriterierna för bedömning av kunskaper* i *ämnesområdet*, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen i det *ämnet* eller *ämnesområdet*.

Skriftlig information om elevens skolgång får ges även i andra fall än vad som följer av första stycket och även vid andra tillfällen än vid ett utvecklingssamtal.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *nå kunskapskraven*.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper*.

20 §

Som betyg ska någon av beteckningarna A, B, C, D eller E användas. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E.

För den elev som inte *uppnår kraven* för betyget E, ska betyg inte sättas i ämnet.

För den elev som inte *uppfyller betygskriterierna* för betyget E, ska betyg inte sättas i ämnet.

22 §¹⁴

När betyg sätts innan ett ämne har avslutats, ska betygssättningen bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven inhämtat i ämnet till och med den aktuella terminen.

När betyg sätts innan ett ämne har avslutats, ska betygssättningen bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven inhämtat i ämnet till och med den aktuella terminen. *Läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som har föreskrivits för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. För att eleven ska få ett godkänt betyg ska samtliga kriterier för betyget E vara uppfyllda.*

Vid bedömningen ska elevens kunskaper

1. i årskurs 4 och 5, om betyg sätts i dessa årskurser, ställas i relation till de kunskaper som en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *kunskapskraven* i årskurs 6,

2. i årskurs 6 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *kunskapskraven* i årskurs 6, och

3. efter årskurs 6 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha

1. i årskurs 4 och 5, om betyg sätts i dessa årskurser, ställas i relation till de kunskaper som en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *betygskriterierna* för årskurs 6,

2. i årskurs 6 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *betygskriterierna* för årskurs 6, och

3. efter årskurs 6 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha

¹⁴ Senaste lydelse 2021:191.

uppnått vid betygstillfället i förhållande till *kunskapskraven* i årskurs 9.

uppnått vid betygstillfället i förhållande till *betygskriterierna* för årskurs 9.

23 §

När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska *betyget bestämmas med hjälp av bestämda kunskapskrav*.

När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska *läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som har föreskrivits för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. För att eleven ska få ett godkänt betyg ska samtliga kriterier för betyget E vara uppfyllda*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *meddelar* föreskrifter om *kunskapskrav*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* föreskrifter om *betygskriterier*.

23 a §¹⁵

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 22 och 23 §§ bortses från enstaka delar av *de kunskapskrav som eleven ska ha uppnått i slutet av årskurs 6 eller 9. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning, utom elevens utvecklingsstörning, eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna nå ett visst kunskapskrav. Utvecklingsstörningen får dock beaktas om det finns synnerliga skäl*.

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 22 och 23 §§ bortses från enstaka delar av *betygskriterierna* för årskurs 6 eller 9. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna uppfylla *betygskriterierna* för ett visst betyg.

En utvecklingsstörning får bara beaktas vid betygssättningen om det finns synnerliga skäl.

12 kap.

12 §¹⁶

Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklings-

Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklings-

¹⁵ Senaste lydelse 2011:876.

¹⁶ Senaste lydelse 2013:796.

samtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska *nå kunskapskraven* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och *kunskapskraven* i de ämnen eller ämnesområden som eleven får undervisning i.

Utvecklingssamtal ska i vissa fall resultera i ett sådant åtgärdsprogram som avses i 3 kap. 9 §.

13 §¹⁷

I årskurs 1–6 ska läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till *kunskapskraven* i de ämnen *eller ämnesområden* som eleven får undervisning i, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *nå kunskapskraven* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Den individuella utvecklingsplanen får även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det. Överenskommelser mellan läraren, eleven och elevens vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet ska alltid dokumenteras i utvecklingsplanen. Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Skriftlig information om elevens skolgång får ges även vid andra tillfällen än vid ett utvecklingssamtal.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen inne-

tal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och *betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper* i de ämnen eller ämnesområden som eleven får undervisning i.

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till *a) kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 7* i de ämnen som eleven får undervisning i, *eller*

b) kriterierna för bedömning av kunskaper i de ämnesområden som eleven får undervisning i, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen inne-

¹⁷ Senaste lydelse 2021:191.

hålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att nå *kunskapskraven*.

Om en elev ges betyg i årskurs 5 och 6 gäller inte skyldigheten enligt första stycket i de aktuella årskurserna.

13 a §¹⁸

I årskurs 7–10 ska, om grundskolans kursplaner tillämpas och eleven får undervisning i *ett ämnesområde eller ett ämne* som eleven eller vårdnadshavaren inte begär betyg i, *lära* en gång per läsår vid ett av utvecklingssamtalen i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till *kunskapskraven i ämnesområdet eller ämnet*, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå *kunskapskraven* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen i det *ämnesområdet eller ämnet*.

Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Skriftlig information om elevens skolgång får ges även i andra fall än vad som följer av första stycket och även vid andra tillfällen än vid ett utvecklingssamtal.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att nå *kunskapskraven*.

hålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna*.

I årskurs 7–10 ska *lära* en gång per läsår vid ett av utvecklingssamtalen i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till
a) *betygskriterierna i det ämne som eleven får undervisning i*, eller
b) *kriterierna för bedömning av kunskaper i det ämnesområdet som eleven får undervisning i*, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen i det *ämnet eller ämnesområdet*.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper*.

19 §¹⁹

När betyg sätts innan ett ämne har avslutats, ska betygssättningen bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven inhämtat i ämnet till och med den aktuella terminen.

När betyg sätts innan ett ämne har avslutats, ska betygssättningen bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven inhämtat i ämnet till och med den aktuella terminen. *Läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som har föreskrivits för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. För att eleven ska få ett godkänt betyg ska samtliga kriterier för betyget E vara uppfyllda.*

Vid bedömningen ska elevens kunskaper

1. i årskurs 5 och 6, om betyg sätts i dessa årskurser, ställas i relation till de kunskaper som en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *kunskapskraven* i årskurs 7,

2. i årskurs 7 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *kunskapskraven* i årskurs 7, och

3. efter årskurs 7 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *kunskapskraven* i årskurs 10.

1. i årskurs 5 och 6, om betyg sätts i dessa årskurser, ställas i relation till de kunskaper som en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *betygskriterierna* för årskurs 7,

2. i årskurs 7 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *betygskriterierna* för årskurs 7, och

3. efter årskurs 7 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *betygskriterierna* för årskurs 10.

20 §

När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska *betyget bestämmas med hjälp av bestämda kunskapskrav*.

När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska *läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som har föreskrivits för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. För att eleven ska få ett godkänt betyg ska samtliga kriterier för betyget E vara uppfyllda.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *med-*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regerings-*

¹⁹ Senaste lydelse 2021:191.

delar föreskrifter om kunskapskrav.

formen meddela föreskrifter om betygskriterier.

21 §²⁰

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 19 och 20 §§ bortses från enstaka delar av kunskapskrav som eleven ska ha uppnått i slutet av årskurs 7 eller 10. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning, utöver dövhet eller hörselskada, eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna nå ett visst kunskapskrav.

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 19 och 20 §§ bortses från enstaka delar av betygskriterierna för årskurs 7 eller 10. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning, utöver dövhet eller hörselskada, eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna uppfylla betygskriterierna för ett visst betyg.

13 kap.

12 §²¹

Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i.

Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper i de ämnen som eleven får undervisning i.

Utvecklingssamtal ska i vissa fall resultera i ett sådant åtgärdsprogram som avses i 3 kap. 9 §.

13 §²²

I årskurs 1–5 ska läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan

²⁰ Senaste lydelse 2011:876.

²¹ Senaste lydelse 2013:796.

²² Senaste lydelse 2021:191.

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till *kunskapskraven* i de ämnen som eleven får undervisning i, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *nå kunskapskraven* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Den individuella utvecklingsplanen får även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det. Överenskommelser mellan läraren, eleven och elevens vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet ska alltid dokumenteras i utvecklingsplanen. Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Skriftlig information om elevens skolgång får ges även vid andra tillfällen än vid ett utvecklingssamtal.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *nå kunskapskraven*.

Om en elev ges betyg i årskurs 4 och 5 gäller inte skyldigheten enligt första stycket i de aktuella årskurserna.

20 §²³

När betyg sätts innan ett ämne har avslutats, ska betygssättningen bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven inhämtat i ämnet till och med den aktuella terminen.

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till *kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 6* i de ämnen som eleven får undervisning i, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna*.

När betyg sätts innan ett ämne har avslutats, ska betygssättningen bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven inhämtat i ämnet till och med den aktuella terminen. *Läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som har föreskrivits för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. För att eleven ska få ett godkänt betyg ska samtliga kriterier för betyget E vara uppfyllda.*

²³ Senaste lydelse 2021:191.

Vid bedömningen ska elevens kunskaper

1. i årskurs 4 och 5, om betyg sätts i dessa årskurser, ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *kunskapskraven i årskurs 6*, och

2. i årskurs 6 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *kunskapskraven i årskurs 6*.

1. i årskurs 4 och 5, om betyg sätts i dessa årskurser, ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *betygskriterierna för årskurs 6*, och

2. i årskurs 6 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *betygskriterierna för årskurs 6*.

21 §²⁴

När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska betyget bestämmas med hjälp av bestämda *kunskapskrav*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *meddelar* föreskrifter om *kunskapskrav*.

När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska *läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som har föreskrivits för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. För att eleven ska få ett godkänt betyg ska samtliga kriterier för betyget E vara uppfyllda.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* föreskrifter om *betygskriterier*.

21 b §²⁵

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 20 och 21 §§ bortses från enstaka delar av *de kunskapskrav som eleven ska ha uppnått i slutet av årskurs 6*. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna *nå* ett visst *kunskapskrav*.

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 20 och 21 §§ bortses från enstaka delar av *betygskriterierna för årskurs 6*. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna *uppfylla betygskriterierna för ett visst betyg*.

15 kap.

24 §

Som betyg på en kurs ska någon av beteckningarna A, B, C, D, E

Som betyg *för godkända resultat* på en kurs ska någon av beteck-

²⁴ Senaste lydelse 2010:2022.

²⁵ Senaste lydelse 2017:1104.

eller F användas. Betyg ska bestämmas med hjälp av de kunskapskrav som har föreskrivits för en kurs.

ningarna A, B, C, D eller E användas. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E. Betyg för icke godkänt resultat betecknas med F.

Vid betygssättningen ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som har föreskrivits för kursen och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. För att eleven ska få ett godkänt betyg ska samtliga kriterier för betyget E vara uppfyllda.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om kunskapskrav.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om betygskriterier.

26 §

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen bortses från enstaka delar av kunskapskraven. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna nå ett visst kunskapskrav. De kunskapskrav som rör säkerhet och de som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter ska dock alltid uppfyllas.

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen bortses från enstaka delar av betygskriterierna. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna uppfylla betygskriterierna för ett visst betyg.

Trots vad som anges i första stycket ska sådana delar av betygskriterierna som rör säkerhet eller som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter alltid uppfyllas.

18 kap.

4 §²⁶

Utbildningen i gymnasiesärskolan ska vara öppen för ungdomar vars skolplikt har upphört och som

Utbildningen i gymnasiesärskolan ska vara öppen för ungdomar vars skolplikt har upphört och som

²⁶ Senaste lydelse 2012:109.

inte bedöms ha förutsättningar att nå upp till gymnasieskolans kunskapskrav därför att de har en utvecklingsstörning.

De ungdomar som tillhör målgruppen för gymnasiesärskolan har rätt att bli mottagna i gymnasiesärskola om utbildningen påbörjas före utgången av det första kalenderhalvåret det år de fyller 20 år.

23 §²⁷

Som betyg för godkända resultat på en kurs ska någon av beteckningarna A, B, C, D eller E användas. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E. *Betyg ska sättas med hjälp av de kunskapskrav som har föreskrivits för en kurs.*

För den elev som inte har uppnått kraven för betyget E, ska betyg inte sättas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om kunskapskrav.

inte bedöms ha förutsättningar att uppfylla gymnasieskolans betygskriterier därför att de har en utvecklingsstörning.

Som betyg för godkända resultat på en kurs ska någon av beteckningarna A, B, C, D eller E användas. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E.

Vid betygssättningen ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som har föreskrivits för kursen och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. För att eleven ska få ett godkänt betyg ska samtliga kriterier för betyget E vara uppfyllda.

För den elev som inte har uppfyllt betygskriterierna för betyget E, ska betyg inte sättas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om betygskriterier.

25 §²⁸

Om det finns särskilda skäl, får det vid betygssättningen bortses från enstaka delar av kunskapskraven. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska nå ett visst kunskapskrav. *En utvecklingsstörning får*

Om det finns särskilda skäl, får det vid betygssättningen bortses från enstaka delar av betygskriterierna. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska uppfylla betygskriterierna för ett visst betyg.

²⁷ Senaste lydelse 2012:109.

²⁸ Senaste lydelse 2012:109.

dock bara beaktas om det finns synnerliga skäl. De kunskapskrav som rör säkerhet och de som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter ska dock alltid uppfyllas.

En utvecklingsstörning får bara beaktas vid betygssättningen om det finns synnerliga skäl.

Trots vad som anges i första och andra styckena ska sådana delar av betygskriterierna som rör säkerhet eller som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter alltid uppfyllas.

26 a §²⁹

Betyg ska inte sättas på ämnesområden. För ämnesområdena ska det finnas *kravnivåer*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om *kravnivåer*.

Betyg ska inte sättas på ämnesområden. För ämnesområdena ska det finnas *kriterier för bedömning av kunskaper*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om *kriterier för bedömning av kunskaper*.

20 kap.

37 §³⁰

Betyg på kurser i utbildning på grundläggande nivå, i särskild utbildning på grundläggande nivå och i svenska för invandrare ska grundas på en bedömning av elevens kunskaper i förhållande till uppställda kunskapskrav i kursplaner. Betyg på kurser i utbildning på gymnasial nivå och i särskild utbildning på gymnasial nivå ska grundas på en bedömning av elevens kunskaper i förhållande till uppställda kunskapskrav i ämnesplaner.

Vid betygssättning på en kurs inom utbildning på grundläggande nivå, särskild utbildning på grundläggande nivå eller utbildning i svenska för invandrare ska läraren göra en bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygs-kriterier som har föreskrivits för kursen. För att eleven ska få betyget Godkänt ska samtliga kriterier för detta betyg vara uppfyllda.

Vid betygssättning på en kurs inom utbildning på gymnasial nivå eller särskild utbildning på

²⁹ Senaste lydelse 2018:749.

³⁰ Senaste lydelse 2020:446.

gymnasial nivå ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som har föreskrivits för kursen och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. För att eleven ska få ett godkänt betyg ska samtliga kriterier för betyget E vara uppfyllda.

Kunskapskrav ska finnas för varje kurs där betyg ska sättas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om *kunskapskrav*.

Betygskriterier ska finnas för varje kurs där betyg ska sättas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om *betygskriterier*.

38 §³¹

Om det finns särskilda skäl, får det vid betygssättningen bortses från *enstaka kunskapskrav eller från enstaka delar av sådana krav*. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna nå ett visst *kunskapskrav*.

Vid betygssättning inom särskild utbildning på grundläggande och gymnasial nivå får en utvecklingsstörning bara beaktas om det finns synnerliga skäl.

Trots vad som anges i första och andra styckena ska *de kunskapskrav* som rör säkerhet och *de* som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter alltid uppfyllas.

Om det finns särskilda skäl, får det vid betygssättningen bortses från *enstaka delar av betygskriterierna*. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna *uppfylla betygskriterierna för ett visst betyg*.

utbildning på grundläggande och

Trots vad som anges i första och andra styckena ska *sådana delar av betygskriterierna* som rör säkerhet eller som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter alltid uppfyllas.

40 §³²

Den som är bosatt i landet och vill ha betyg från kommunal vuxenutbildning ska ha möjlighet att genomgå provning i alla kurser som det sätts betyg på och i komvuxarbete. Detta gäller även den som tidigare har fått betyg på kursen, komvuxarbetet, ett gymnasiearbete

Den som är bosatt i landet och vill ha betyg från kommunal vuxenutbildning ska ha möjlighet att genomgå provning i alla kurser som det sätts betyg på och i komvuxarbete. Detta gäller även den som tidigare har fått betyg på kursen, komvuxarbetet, ett gymnasiearbete

³¹ Senaste lydelse 2020:446.

³² Senaste lydelse 2020:447.

eller ett gymnasiesärskolearbete. Den som är elev i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan får dock inte genomgå prövning i en kurs, *ett gymnasiearbete* eller *ett gymnasiesärskolearbete* om eleven har fått minst betyget E på kursen, *gymnasiearbetet* eller *gymnasiesärskolearbetet*.

Prövning får göras bara hos en huvudman som anordnar den aktuella kursen eller, när det gäller komvuxarbete, utbildning inom det kunskapsområde som komvuxarbetet avser.

Med prövning i en kurs avses en bedömning av kunskaper *i förhållande till uppställda kunskapskrav i kursplaner eller ämnesplaner*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela ytterligare föreskrifter om prövning.

eller ett gymnasiesärskolearbete. Den som *fortfarande* är elev i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan får dock inte genomgå prövning i en kurs eller *ett komvuxarbete* om eleven har fått minst betyget E på kursen, *ett gymnasiearbete* eller *ett gymnasiesärskolearbete*.

Med prövning i en kurs avses en bedömning av kunskaper *som resulterar i ett betyg som sätts i enlighet med bestämmelserna om betyg och betygssättning i 35–37 och 38 §§*.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2022.

2.2 Förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800)

Härigenom föreskrivs i fråga om skollagen (2010:800)

dels att 15 kap. 22, 24 och 25 a §§, 16 kap. 21, 23, 24, 27 och 28 §§, 17 a kap. 11, 12 och 14 §§, 18 kap. 22 och 23 §§, 19 kap. 4, 16, 22, 24 och 25 §§, 20 kap. 1, 5, 6, 9, 19 e, 35, 37, 37 a, 39, 40 och 44 §§, 21 kap. 6 § och rubrikerna närmast före 16 kap. 21 §, 17 a kap. 11 §, 19 kap. 22 § och 20 kap. 5 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas åtta nya paragrafer, 15 kap. 22 a §, 18 kap. 22 a § och 20 kap. 5 a, 35 a, 35 b, 40 a, 40 b och 41 a §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 kap.

22 §¹

Betyg ska sättas
– på varje avslutad kurs,
– efter genomfört gymnasiearbete och examensarbete, och
– i grundskolans ämnen i de fall undervisning i dessa får förekomma i gymnasieskolan.

Betyg ska sättas i ämnen. Betyg ska sättas när ämnet är avslutat. Om ett ämne består av flera nivåer ska betyg sättas efter varje avslutad nivå i ämnet.

När ett godkänt betyg sätts på en högre nivå i ett ämne med flera nivåer ska betyget anses omfatta lägre nivåer i ämnet och ersätta betyg för sådana nivåer.

Betyg ska också sättas

1. efter genomfört gymnasiearbete och examensarbete, och

2. i grundskolans ämnen i de fall undervisning i dessa får förekomma i gymnasieskolan.

Regeringen får meddela föreskrifter om hur betygssättningen ska gå till. Föreskrifterna får innebära undantag från bestämmelsen i 3 kap. 16 § om vem som beslutar om betyg.

22 a §

Regeringen får meddela föreskrifter om hur betygssättningen ska gå till. Föreskrifterna får innebära undantag från bestämmelsen i 3 kap. 16 § om vem som beslutar om betyg.

24 §²

Som betyg för godkända resultat *på en kurs* ska någon av beteckningarna A, B, C, D eller E användas. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E. Betyg för icke godkänt resultat betecknas med F.

Vid betygssättningen ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som har föreskrivits för *kursen* och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. För att eleven ska få ett godkänt betyg ska samtliga kriterier för betyget E vara uppfyllda.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om betygskriterier.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

25 a §³

Vid betygssättning i *en kurs* som det ges ett nationellt prov i ska elevens resultat på det provet särskilt beaktas. Provresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl.

Vid betygssättning i *ett ämne på en nivå* som det ges ett nationellt prov i ska elevens resultat på det provet särskilt beaktas. Provresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl.

16 kap.

Ämnen, gymnasiearbete och kurser

Ämnen, nivåer i ämnen och gymnasiearbete

21 §

För varje ämne ska det finnas en ämnesplan.

För varje ämne ska det finnas en ämnesplan. *Om det finns särskilda skäl får flera ämnen ha en gemensam ämnesplan.*

² Senaste lydelse 2021:000.

³ Senaste lydelse 2017:1104.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *meddelar* föreskrifter om ämnesplaner.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* föreskrifter om ämnesplaner.

23 §

Utbildningen inom varje ämne ges i form av en eller flera kurser.

För varje *kurs* ska det anges hur många gymnasiepoäng som *kursen* omfattar.

Ett ämne består av en eller flera nivåer.

För varje *nivå* ska det anges hur många gymnasiepoäng som *nivån* omfattar.

24 §

Har en elev efter avslutad *kurs* eller genomfört gymnasiearbete fått lägst betyget E, är huvudmannen inte skyldig att erbjuda ytterligare utbildning av samma slag, om inte annat följer av föreskrifter *meddelade* med stöd av andra stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs för att få *påbörja en kurs* och att få *gå om en kurs*.

Har en elev efter *en avslutad nivå i ett ämne* eller *ett* genomfört gymnasiearbete fått lägst betyget E, är huvudmannen inte skyldig att erbjuda ytterligare utbildning av samma slag, om inte annat följer av föreskrifter *som har meddelats* med stöd av andra stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs för att

1. få *börja läsa ett ämne eller en viss nivå i ett ämne*, och
2. få *läsa om ett ämne eller en viss nivå i ett ämne*.

27 §

Yrkesexamen ska utfärdas om en elev som avses i 26 § har godkända betyg på en utbildning som omfattar minst 2 250 gymnasiepoäng och som innefattar

1. *en eller flera kurser i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik om sammanlagt 100 gymnasiepoäng i varje ämne*, och
2. *gymnasiearbetet*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *meddelar* föreskrifter om vilka *kurser* i de ämnen som anges i första stycket

Yrkesexamen ska utfärdas om en elev som avses i 26 § har godkända betyg på en utbildning som omfattar minst 2 250 gymnasiepoäng och som innefattar *100 gymnasiepoäng i vart och ett av ämnena*

1. *svenska eller svenska som andraspråk*,
 2. *engelska*, och
 3. *matematik*.
- Även gymnasiearbetet ska ingå i de godkända betygen.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* föreskrifter om

1 som ska vara godkända och om andra kurser som ska ingå i de godkända betygen för respektive yrkesprogram.

1. vilka nivåer i de ämnen som anges i första stycket som ska vara godkända, och

2. andra ämnen och vilka nivåer i dessa som ska ingå i de godkända betygen för respektive yrkesprogram.

28 §

Högskoleförberedande examen ska utfärdas om en elev som avses i 26 § har godkända betyg på utbildning som omfattar minst 2 250 gymnasiepoäng och som innefattar en eller flera kurser i

1. svenska eller svenska som andraspråk om sammanlagt 300 gymnasiepoäng,

2. engelska om sammanlagt 200 gymnasiepoäng, och

3. matematik om sammanlagt 100 gymnasiepoäng.

Gymnasiearbetet ska ingå i de godkända betygen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om vilka kurser i de ämnen som anges i första stycket som ska vara godkända.

Högskoleförberedande examen ska utfärdas om en elev som avses i 26 § har godkända betyg på utbildning som omfattar minst 2 250 gymnasiepoäng och som innefattar

1. 300 gymnasiepoäng i ämnena svenska eller svenska som andraspråk,

2. 200 gymnasiepoäng i ämnet engelska, och

3. 100 gymnasiepoäng i ämnet matematik.

Även gymnasiearbetet ska ingå i de godkända betygen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om vilka nivåer i de ämnen som anges i första stycket som ska vara godkända.

17 a kap.

Ämnen och kurser

För varje ämne ska det finnas en ämnesplan.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om ämnesplaner.

Ämnen och nivåer i ämnen⁴

11 §⁵

För varje ämne ska det finnas en ämnesplan. Om det finns särskilda skäl får flera ämnen ha en gemensam ämnesplan.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om ämnesplaner.

⁴ Senaste lydelse 2014:530.

⁵ Senaste lydelse 2014:530.

12 §⁶

Utbildningen inom varje ämne ges i form av en eller flera kurser.

För varje *kurs* ska det anges hur många gymnasiepoäng som *kursen* omfattar.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs för att få *påbörja en kurs*.

Ett ämne består av en eller flera nivåer.

För varje *nivå* ska det anges hur många gymnasiepoäng som *nivån* omfattar.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs för att få *börja läsa ett ämne eller en viss nivå i ett ämne*.

14 §⁷

Har en elev efter avslutad *kurs* eller genomfört examensarbete fått lägst betyget E, är huvudmannen inte skyldig att erbjuda ytterligare utbildning av samma slag, om inte annat följer av föreskrifter *meddelade* med stöd av andra stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs för att få *gå om en kurs*.

Har en elev efter *en avslutad nivå i ett ämne* eller *ett* genomfört examensarbete fått lägst betyget E, är huvudmannen inte skyldig att erbjuda ytterligare utbildning av samma slag, om inte annat följer av föreskrifter *som har meddelats* med stöd av andra stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs för att få *läsa om ett ämne eller en viss nivå i ett ämne*.

18 kap.

22 §⁸

På de nationella programmen ska betyg sättas *på varje avslutad kurs* och efter genomfört gymnasiesärskolearbete.

Om en elev på ett individuellt program har läst *en kurs i ett ämne* enligt 19 kap. 15 §, ska betyg sättas när *kursen är avslutad*.

På de nationella programmen ska betyg sättas *i ämnen* och efter genomfört gymnasiesärskolearbete. *Betyg ska sättas när ämnet är avslutat. Om ett ämne består av flera nivåer ska betyg sättas efter varje avslutad nivå i ämnet.*

Om en elev på ett individuellt program har läst ett ämne enligt 19 kap. 15 §, ska betyg sättas när *ämnet är avslutat. Om ämnet består av flera nivåer ska betyg sättas efter varje avslutad nivå i ämnet.*

När ett betyg sätts på en högre nivå i ett ämne med flera nivåer ska betyget anses omfatta lägre nivåer

⁶ Senaste lydelse 2014:530.

⁷ Senaste lydelse 2014:530.

⁸ Senaste lydelse 2018:749.

i ämnet och ersätta betyg för sådana nivåer.

Om en elev har läst *en kurs* enligt gymnasieskolans ämnesplan ska, i stället för vad som föreskrivs i 23–26 §§, betyg sättas enligt bestämmelserna i 15 kap. 22–27 §§ om betygssättning i gymnasieskolan.

Regeringen får meddela föreskrifter om hur betygssättningen ska gå till. Föreskrifterna får innebära undantag från bestämmelsen i 3 kap. 16 § om vem som beslutar om betyg.

Om en elev har läst *ett ämne* enligt gymnasieskolans ämnesplan ska, i stället för vad som föreskrivs i 23–26 §§, betyg sättas enligt bestämmelserna i 15 kap. 22–27 §§ om betygssättning i gymnasieskolan.

22 a §

Regeringen får meddela föreskrifter om hur betygssättningen ska gå till. Föreskrifterna får innebära undantag från bestämmelsen i 3 kap. 16 § om vem som beslutar om betyg.

Lydelse enligt förslag i avsnitt 2.1

Föreslagen lydelse

23 §⁹

Som betyg för godkända resultat *på en kurs* ska någon av beteckningarna A, B, C, D eller E användas. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E.

Vid betygssättningen ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som har föreskrivits för *kursen* och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. För att eleven ska få ett godkänt betyg ska samtliga kriterier för betyget E vara uppfyllda.

För den elev som inte har uppfyllt betygskriterierna för betyget E, ska betyg inte sättas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om betygskriterier.

Som betyg för godkända resultat *i ett ämne* ska någon av beteckningarna A, B, C, D eller E användas. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E.

Vid betygssättningen ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper *på den aktuella nivån i ämnet* i förhållande till de betygskriterier som har föreskrivits för *ämnet som helhet* och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. För att eleven ska få ett godkänt betyg ska samtliga kriterier för betyget E vara uppfyllda.

⁹ Senaste lydelse 2021:000.

19 kap.4 §¹⁰

För de elever på nationella program som ska erbjudas modersmålsundervisning ska modersmål finnas som ämne.

För de elever på nationella program som ska erbjudas modersmålsundervisning ska *varje språk som ska erbjudas som modersmål vara ett ämne*.

16 §¹¹

För de elever på individuella program som ska erbjudas modersmålsundervisning ska modersmål finnas som ämne.

För de elever på individuella program som ska erbjudas modersmålsundervisning ska *varje språk som ska erbjudas som modersmål vara ett ämne*.

Ämnesplaner,
ämnesområdesplaner,
gymnasiesärskolearbete och
kurser

Ämnen, nivåer i ämnen,
ämnesområden och
gymnasiesärskolearbete

22 §¹²

För varje ämne ska det finnas en ämnesplan. För varje ämnesområde ska det finnas en ämnesområdesplan.

För varje ämne ska det finnas en ämnesplan. *Om det finns särskilda skäl får flera ämnen ha en gemensam ämnesplan.* För varje ämnesområde ska det finnas en ämnesområdesplan.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *meddelar* föreskrifter om ämnesplaner och ämnesområdesplaner.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* föreskrifter om ämnesplaner och ämnesområdesplaner.

24 §¹³

Utbildningen inom varje ämne ges i form av en eller flera kurser.

Ett ämne består av en eller flera nivåer.

För varje *kurs* ska det anges hur många gymnasiesärskolepoäng *kursen* omfattar.

För varje *nivå* ska det anges hur många gymnasiesärskolepoäng *som nivån* omfattar.

¹⁰ Senaste lydelse 2012:109.

¹¹ Senaste lydelse 2012:109.

¹² Senaste lydelse 2012:109.

¹³ Senaste lydelse 2012:109.

25 §¹⁴

Har en elev efter avslutad *kurs* eller genomfört gymnasiesärskolearbete fått lägst betyget E, är huvudmannen inte skyldig att erbjuda ytterligare utbildning av samma slag, om inte annat följer av föreskrifter som har meddelats med stöd av andra stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs för att få *påbörja en kurs* och att få *gå* om *en kurs*.

Har en elev efter *en avslutad nivå i ett ämne* eller *ett* genomfört gymnasiesärskolearbete fått lägst betyget E, är huvudmannen inte skyldig att erbjuda ytterligare utbildning av samma slag, om inte annat följer av föreskrifter som har meddelats med stöd av andra stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs för att

1. få *börja läsa ett ämne* eller *en viss nivå i ett ämne*, och
2. få *läsa om ett ämne* eller *en viss nivå i ett ämne*.

20 kap.

1 §¹⁵

I detta kapitel finns

- allmänna bestämmelser (2–9 §§),
- bestämmelser om kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå och kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på grundläggande nivå (10–15 §§),
- bestämmelser om kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå (16–23 §§),
- bestämmelser om kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (24–33 §§),
- bestämmelser om betyg (34–41 §§),
- bestämmelser om validering (42 och 43 §§), och
- bestämmelser om intyg (44 och 45 §§).

Kurser och gymnasiepoäng

Kurser, ämnen och gymnasiepoäng

5 §¹⁶

Utbildningen bedrivs i form av kurser. *Utbildningen* på gymnasial nivå och *den särskilda utbildningen* på gymnasial nivå bedrivs även i form av ett komvuxarbete.

Utbildning på grundläggande nivå, särskild utbildning på grundläggande nivå och utbildning i svenska för invandrare bedrivs i form av kurser. *Utbildning* på gymnasial nivå och *särskild utbildning* på gymnasial nivå bedrivs i form av

¹⁴ Senaste lydelse 2012:109.

¹⁵ Senaste lydelse 2020:446.

¹⁶ Senaste lydelse 2020:447.

1. ämnen, och
2. ett komvuxarbete.

Ett ämne består av en eller flera nivåer.

På gymnasial nivå *betecknas kursernas och komvuxarbetets omfattning* med gymnasiepoäng.

På gymnasial nivå *anges omfattningen av nivåerna i ämnen och komvuxarbetet* med gymnasiepoäng.

Inom särskild utbildning på gymnasial nivå *betecknas kursernas och komvuxarbetets omfattning* med gymnasiesärskolepoäng.

Inom särskild utbildning på gymnasial nivå *anges omfattningen av nivåerna i ämnen och komvuxarbetet* med gymnasiesärskolepoäng.

5 a §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om att utbildning på gymnasial nivå och särskild utbildning på gymnasial nivå där betyg inte sätts får bedrivas i form av kurser.

6 §¹⁷

För varje kurs ska det finnas en kursplan när det gäller utbildning på grundläggande nivå och särskild utbildning på grundläggande nivå. För varje ämne ska det finnas en ämnesplan när det gäller utbildning på gymnasial nivå och särskild utbildning på gymnasial nivå.

För varje kurs i utbildning på grundläggande nivå och särskild utbildning på grundläggande nivå ska det finnas en kursplan. För varje ämne i utbildning på gymnasial nivå och särskild utbildning på gymnasial nivå ska det finnas en ämnesplan. Om det finns särskilda skäl får flera ämnen ha en gemensam ämnesplan.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om kursplaner, ämnesplaner, gymnasiepoäng och gymnasiesärskolepoäng. Sådana föreskrifter får innebära att kursplaner eller ämnesplaner inte ska finnas eller att gymnasiepoäng eller gymnasiesärskolepoäng inte ska beräknas för vissa kurser.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får också meddela föreskrifter om mål för komvuxarbetet.

9 §¹⁸

Den som har antagits till en kurs har rätt att fullfölja kursen.

Den som har antagits till en kurs har rätt att fullfölja utbildningen på kursen. Den som har antagits till en

¹⁷ Senaste lydelse 2020:447.

¹⁸ Senaste lydelse 2020:446.

viss nivå i ett ämne har rätt att fullfölja utbildningen på den aktuella nivån.

Huvudmannen får dock besluta att utbildningen på kursen ska upphöra, om eleven saknar förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen eller *annars* inte gör tillfredsställande framsteg.

Huvudmannen får dock besluta att utbildningen på kursen *eller den aktuella nivån i ämnet* ska upphöra, om eleven saknar förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen eller *av annan anledning* inte gör tillfredsställande framsteg.

Den vars utbildning på grundläggande nivå eller särskilda utbildning på grundläggande nivå har upphört enligt andra stycket ska på nytt beredas sådan utbildning, om det finns särskilda skäl för det. Den vars utbildning på gymnasial nivå eller särskilda utbildning på gymnasial nivå har upphört enligt andra stycket får på nytt beredas sådan utbildning, om det finns särskilda skäl för det.

Den vars utbildning i svenska för invandrare har upphört enligt andra stycket eller som frivilligt avbrutit sådan utbildning ska på nytt beredas sådan utbildning, om det finns särskilda skäl för det.

Utbildningen får avbrytas även enligt bestämmelserna i 5 kap. 17–20 §§.

19 e §¹⁹

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka *kurser* som omfattas av rätten att delta i utbildning enligt 19 a och 19 b §§.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka *ämnen och vilka nivåer i dessa ämnen* som omfattas av rätten att delta i utbildning enligt 19 a och 19 b §§.

35 §²⁰

Betyg ska sättas på varje avslutad kurs och efter genomfört komvuxarbete.

I utbildning på grundläggande nivå, särskild utbildning på grundläggande nivå och utbildning i svenska för invandrare ska betyg sättas på varje avslutad kurs.

Inom den del av den särskilda utbildningen på grundläggande nivå som motsvarar träningskolan inom grundsärskolan ska betyg inte sättas. Efter en avslutad kurs ska i stället ett intyg utfärdas om att eleven har deltagit i kursen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om betygssättning och om komvuxarbetet i övrigt. Sådana föreskrifter får innebära att betyg inte ska sättas på vissa kurser.

¹⁹ Senaste lydelse 2016:1184.

²⁰ Senaste lydelse 2020:447.

35 a §

I utbildning på gymnasial nivå och särskild utbildning på gymnasial nivå ska betyg sättas i ämnen. Betyg ska sättas när ämnet är avslutat. Om ett ämne består av flera nivåer ska betyg sättas efter varje avslutad nivå i ämnet.

När ett godkänt betyg sätts på en högre nivå i ett ämne med flera nivåer ska betyget anses omfatta lägre nivåer i ämnet och ersätta betyg för sådana nivåer. Detta gäller även om betygen på de lägre nivåerna har satts inom gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan.

Betyg ska också sättas efter genomfört komvuxarbete.

35 b §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om betygssättning och om komvuxarbetet i övrigt. Sådana föreskrifter får innebära att betyg inte ska sättas på vissa kurser.

Lydelse enligt förslag i avsnitt 2.1 Föreslagen lydelse

37 §²¹

Vid betygssättning på en kurs inom utbildning på grundläggande nivå, särskild utbildning på grundläggande nivå eller utbildning i svenska för invandrare ska läraren göra en bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygsriterier som har föreskrivits för kursen. För att eleven ska få betyget Godkänt ska samtliga kriterier för detta betyg vara uppfyllda.

Vid betygssättning på en kurs inom utbildning på gymnasial nivå eller särskild utbildning på gymnasial nivå ska läraren göra en sammantagen bedömning av

Vid betygssättning på en kurs ska läraren göra en bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygsriterier som har föreskrivits för kursen. För att eleven ska få betyget Godkänt ska samtliga kriterier för detta betyg vara uppfyllda.

Vid betygssättning i ett ämne ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i ämnet i förhållande till de betygsriterier

elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som har föreskrivits för kursen och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. För att eleven ska få ett godkänt betyg ska samtliga kriterier för betyget E vara uppfyllda.

Betygskriterier ska finnas för varje kurs där betyg ska sättas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om betygskriterier.

Nuvarande lydelse

Vid betygssättning i en kurs som det ges ett nationellt prov i ska elevens resultat på det provet särskilt beaktas. Provresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl.

Om det saknas underlag för bedömning av en elevs kunskaper i en kurs på grund av elevens bristande deltagande, ska betyg inte sättas på kursen.

Lydelse enligt förslag i avsnitt 2.1

Den som är bosatt i landet och vill ha betyg från *kommunal vuxenutbildning* ska ha möjlighet att genomgå prövning i alla kurser som det sätts betyg på och i *komvuxarbete*. Detta gäller även den som tidigare har fått betyg på kursen,

som har föreskrivits för *ämnet som helhet* och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. För att eleven ska få ett godkänt betyg ska samtliga kriterier för betyget E vara uppfyllda.

Betygskriterier ska finnas för varje kurs och ämne där betyg ska sättas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om betygskriterier.

Föreslagen lydelse

37 a §²²

Vid betygssättning i en kurs som det ges ett nationellt prov i ska elevens resultat på det provet särskilt beaktas. *Detsamma gäller vid betygssättning i ett ämne på en nivå som det ges ett nationellt prov i.* Provresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl.

39 §²³

Om det saknas underlag för bedömning av en elevs kunskaper i en kurs eller på en viss nivå i ett ämne på grund av elevens bristande deltagande, ska betyg inte sättas på kursen eller i ämnet på den aktuella nivån.

Föreslagen lydelse

40 §²⁴

Den som är bosatt i landet och vill ha betyg från *utbildning på grundläggande nivå, särskild utbildning på grundläggande nivå eller utbildning i svenska för invandrare* ska ha möjlighet att genomgå prövning i alla kurser som det sätts

²² Senaste lydelse 2017:1104.

²³ Senaste lydelse 2015:482.

²⁴ Senaste lydelse 2021:000.

komvuxarbetet, ett gymnasiearbete eller ett gymnasiesärskolearbete. Den som fortfarande är elev i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan får dock inte genomgå prövning i en kurs eller ett komvuxarbete om eleven har fått minst betyget E på kursen, ett gymnasiearbete eller ett gymnasiesärskolearbete.

Prövning får göras bara hos en huvudman som anordnar den aktuella kursen eller, när det gäller komvuxarbete, utbildning inom det kunskapsområde som komvuxarbetet avser.

Med prövning i en kurs avses en bedömning av kunskaper som resulterar i ett betyg som sätts i enlighet med bestämmelserna om betyg och betygssättning i 35–37 och 38 §§.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela ytterligare föreskrifter om prövning.

Nuvarande lydelse

betyg på. Detta gäller även den som tidigare har fått betyg på kursen.

Prövning i en kurs får göras bara hos en huvudman som anordnar den aktuella kursen.

Föreslagen lydelse

40 a §

Den som är bosatt i landet och vill ha betyg från utbildning på gymnasial nivå eller särskild utbildning på gymnasial nivå ska ha möjlighet att genomgå prövning i alla ämnen som det sätts betyg i och på samtliga nivåer i dessa ämnen. Detta gäller även den som tidigare har fått betyg i ämnet och även om betyget omfattar den nivå i ämnet som prövningen gäller. Den som fortfarande är elev i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan får dock inte genomgå prövning på en viss nivå i ett ämne om eleven tidigare har fått minst betyget E på den nivån.

Prövning i ett ämne får göras bara hos en huvudman som anordnar utbildning i ämnet på den nivå som prövningen gäller.

Med prövning i ett ämne avses en bedömning av kunskaper på den

nivå i ämnet som prövningen gäller som resulterar i ett betyg som sätts i enlighet med bestämmelserna om betyg och betygssättning i 35–37 och 38 §§.

40 b §

Den som är bosatt i landet och vill ha betyg från utbildning på gymnasial nivå eller särskild utbildning på gymnasial nivå ska ha möjlighet att genomgå prövning i komvuxarbete. Detta gäller även den som tidigare har fått betyg på komvuxarbetet, ett gymnasiearbete eller ett gymnasiesärskolearbete. Den som fortfarande är elev i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan får dock inte genomgå prövning i ett komvuxarbete om eleven tidigare har fått betyget E på ett gymnasiearbete eller ett gymnasiesärskolearbete.

Prövning i komvuxarbete får göras bara hos en huvudman som anordnar utbildning inom det kunskapsområde som komvuxarbetet avser.

41 a §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela ytterligare föreskrifter om prövning.

44 §²⁵

Den som genomgått en kurs i kommunal vuxenutbildning och vill få sina kunskaper dokumenterade på annat sätt än genom betyg ska få ett intyg.

Huvudmannen ansvarar för att eleverna informeras om möjligheten att få ett intyg.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får

Den som genomgått en kurs i kommunal vuxenutbildning och vill få sina kunskaper dokumenterade på annat sätt än genom betyg ska få ett intyg. *Detsamma gäller den som har genomgått utbildning på en eller flera nivåer i ett ämne.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får

²⁵ Senaste lydelse 2015:482.

meddela föreskrifter om att intyg alltid ska utfärdas efter vissa kurser eller viss utbildning.

meddela föreskrifter om att intyg alltid ska utfärdas efter vissa kurser, *vissa ämnen* eller viss utbildning.

21 kap.

6 §²⁶

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får i fråga om gymnasieskolan och gymnasiesärskolan meddela föreskrifter om

1. i vilka *kurser* som fjärrundervisning får användas,
1. i vilka *ämnen och nivåer i dessa ämnen* som fjärrundervisning får användas,
2. elevgruppernas storlek när fjärrundervisning används, och
3. i vilken omfattning fjärrundervisning får användas.

-
1. Denna lag träder i kraft den 15 juli 2022.
 2. Lagen tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.
 3. För utbildning i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska äldre bestämmelser fortfarande gälla i fråga om utbildning som har påbörjats före den 1 juli 2025. För kommunal vuxenutbildning ska äldre bestämmelser fortfarande gälla i fråga om kurser som har påbörjats före den 1 juli 2025.
 4. Utbildning inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå som har påbörjats före den 1 juli 2025 ska dock efter den 30 juni 2030 fullföljas enligt de bestämmelser som gäller för utbildning som har påbörjats efter den 30 juni 2025.
 5. Den som har påbörjat utbildning inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå eller kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå före den 1 juli 2025 får senast den 30 juni 2030 genomgå prövning inom kommunal vuxenutbildning enligt bestämmelserna i 20 kap. 40 § i den äldre lydelsen. Prövning i en kurs får då göras bara hos en huvudman som erbjuder utbildning i ett ämne på en nivå som motsvarar den kurs som prövningen gäller.
 6. En gymnasieexamen enligt 16 kap. 26–28 §§ och en gymnasieingenjörsexamen enligt 17 a kap. 15 § som utfärdas efter den 30 juni 2025 får, utöver betyg i ämnen, innehålla betyg som satts på kurser enligt de äldre bestämmelserna.
 7. Om en elev har fått ett godkänt betyg på en kurs i ett visst ämne inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå eller kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå enligt de äldre bestämmelserna, ska ett godkänt betyg som eleven får på en nivå i samma ämne före den 1 juli 2030 bara omfatta lägre nivåer i ämnet som inte motsvaras av den kurs som eleven har fått godkänt betyg på och ersätta eventuella betyg på lägre nivåer i ämnet.

8. Om en elev har fått betyg på en kurs i ett visst ämne inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå eller kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå enligt de äldre bestämmelserna, ska ett godkänt betyg som eleven får på en nivå i samma ämne efter den 30 juni 2030 ersätta betyget på kursen. Detta gäller dock endast om den aktuella kursen motsvarar någon eller några av de nivåer som omfattas av betyget i ämnet.

9. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka kurser som får ingå i en gymnasieexamen eller gymnasieingenjörsexamen från gymnasieskolan som utfärdas efter den 30 juni 2025.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 3 § lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens ska ha följande lydelse.

8 kap.

3 §¹

Gymnasieskola eller kommunal vuxenutbildning, där eleven *går en nationell kurs* som har varit föremål för samråd mellan de myndigheter som regeringen bestämmer, är inte skyldig att ha tillstånd.

Huvudmannen för en gymnasieskola eller kommunal vuxenutbildning, där eleven *läser ett ämne som innefattar utbildning för yrkesförarkompetens och* som har varit föremål för samråd mellan de myndigheter som regeringen bestämmer, är inte skyldig att ha tillstånd.

-
1. Denna lag träder i kraft den 15 juli 2022.
 2. Lagen tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.
 3. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för utbildning inom gymnasieskolan som har påbörjats före den 1 juli 2025. För kommunal vuxenutbildning ska äldre bestämmelser fortfarande gälla i fråga om kurser som har påbörjats före den 1 juli 2025.

3 Ärendet och dess beredning

Regeringen beslutade den 19 mars 2015 att ge en särskild utredare i uppdrag att bl.a. analysera och föreslå åtgärder för att alla ungdomar ska påbörja och fullfölja en gymnasieutbildning (dir. 2015:31). Utredningen, som antog namnet Gymnasieutredningen, fick den 18 december 2015 genom tilläggsdirektiv uppdraget att analysera för- och nackdelar med ämnesbetyg jämfört med kursbetyg och att utreda möjligheterna att införa ämnesbetyg i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan (dir. 2015:141). Utredningen konstaterade i sitt betänkande att ett införande av ämnesbetyg kan leda till flera förbättringar för elever och lärare. Utredningen föreslog att en utredning skulle få i uppdrag att ta fram nödvändiga författningsförslag och belysa ytterligare konsekvenser vad gäller ett system med ämnesbetyg i gymnasieskolan (SOU 2016:77).

Den 26 april 2018 beslutade regeringen att ge en särskild utredare i uppdrag att utreda och föreslå hur ämnesbetyg kan införas i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan samt lämna förslag på andra justeringar i betygssystemet för alla skolformer. I uppdraget ingick bl.a. att föreslå en modell för ämnesbetyg, analysera hur denna modell ska förhålla sig till vuxenutbildningen, analysera om och i så fall hur kompensatoriska inslag ska införas i betygssystemet och föreslå sätt att synliggöra och dokumentera elevers kunskapsutveckling när kunskapsnivån inte motsvarar ett godkänt betyg (dir. 2018:32). Utredningen, som antog namnet Betygsutredningen 2018, fick i tilläggsdirektiv som beslutades den 26 september 2019 bl.a. ett kompletterande uppdrag att analysera behovet av insatser för att undvika betygsinflation (dir. 2019:66). Utredningen överlämnade den 17 augusti 2020 betänkandet *Bygga, bedöma, betygssätta – betyg som bättre motsvarar elevernas kunskaper* (SOU 2020:43).

En sammanfattning av betänkandet finns i *bilaga 1*. Betänkandets lagförslag finns i *bilaga 2*. Betänkandet har remissbehandlats och en förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i Utbildningsdepartementet (U2020/04429).

Statens skolinspektion och Statens skolverk har på ett tidigt stadium av beredningen getts möjlighet att lämna synpunkter på ett utkast till lagrådsremiss som huvudsakligen överensstämmer med denna lagrådsremiss utom i fråga om avsnitt 6.5 och vidhängande lagförslag i avsnitt 2.2, som tillkommit med anledning av synpunkter som framförts av Skolverket, och ikraftträdandebestämmelsen för vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år, som har ändrats efter synpunkter från Skolverket, se avsnitt 7 och 2.2. Skolinspektionen, Skolverket, Universitets- och högskolerådet (UHR), Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Friskolornas riksförbund och Idéburna skolors riksförbund har vidare beretts tillfälle att lämna synpunkter på ett slutligt utkast till lagrådsremiss vars lagförslag i huvudsak överensstämmer med förslagen i denna lagrådsremiss. Skolinspektionen och Friskolornas riksförbund har inte haft några synpunkter på förslagen. Idéburna skolors riksförbund har avstått från att yttra sig. Skolverket har lämnat synpunkter som behandlas i avsnitt 6.5, UHR har lämnat synpunkter som behandlas i avsnitt 7 och SKR har lämnat syn-

punkter som behandlas i avsnitt 6.5 och 8. Inkomna yttranden finns tillgängliga i Utbildningsdepartementet (U2020/04429).

I lagrådsremissen behandlas utredningens förslag om kompensatoriska inslag i betygssystemet i avsnitt 5 och förslaget om införandet av ämnesbetyg i avsnitt 6. Utredningens förslag om att införa ytterligare ett underkänt betyg, betyget Fx (SOU 2020:43, kap. 13), behandlas inte i lagrådsremissen.

4 Betygen speglar inte elevers ämneskunskaper på ett rättvisande sätt

4.1 Betygens funktion ställer krav på rättvis och likvärdig betygssättning

Betyg i skolväsendet fyller flera viktiga funktioner, bl.a. som information om uppnådda kunskaper till t.ex. eleven, vårdnadshavare och framtida arbetsgivare. En viktig funktion är att betyg från grundskolan, specialskolan, gymnasieskolan och kommunal vuxenutbildning (komvux) på gymnasial nivå används för tillträde och som urvalsinstrument vid antagning till studier på gymnasial respektive eftergymnasial nivå. De betyg som är godkända eller högre räknas om till ett samlat meritvärde. För gymnasial utbildning gäller det alla kursbetyg, alltså även kursbetyg som sätts tidigt och i inledande studier i ämnet. Att betygen används för antagning till fortsatta studier ställer alltså höga krav på en rättvis och likvärdig betygssättning och de betyg som sätts behöver på ett rättvisande sätt spegla elevernas kunskaper. En grundförutsättning för detta är att betygssystemet som sådant är väl utformat och att den betygssättande läraren får det stöd som behövs.

Uppföljningar av betygssystemet pekar på brister

Trots att mycket har gjorts för att förbättra förutsättningarna för lärares betygssättning finns det kritik mot hur systemet är uppbyggt och mot att systemet hindrar betyg från att rättvisande spegla elevers ämneskunskaper. Skolverkets uppföljningar av systemet visar bl.a. på problem i användningen av betygsskalan. Enligt Skolverkets utvärdering av den nya betygsskalan och kunskapskravens utformning (2016) uttrycker elever ofta att de inte får ha en dålig dag och att de inte får misslyckas på ett enda prov för då blir betyget satt utifrån den sämsta prestationen. Intentionerna om att reformerna skulle leda till fördjupat lärande, helhet och kvalitet i undervisningen tenderar att försvinna i resonemang om resultat på enstaka uppgifter och tolkningar av formuleringar i kunskapskraven. Det kan bli ännu mer påtagligt i korta kurser eller mindre omfattande ämnen, där mindre undervisningstid ges. I utvärderingen framkommer kritik mot bristen på kompensatoriska aspekter i betygssystemet. Detta har också påtalats av bl.a. Utredningen om nationella prov (SOU 2016:25).

I rapporten Policyidéer för svensk skola (Gustafsson, Sörlin och Vlachos 2016) från Studieförbundet Näringsliv & Samhälle (SNS) påtalas, i likhet

med Skolverkets utvärderingar, problematiken i att betygssystemet fokuserar på elevers svagheter. Kursbetygssystemet som företeelse anses vidare vara problematiskt: ett betyg på en enskild kurs finns kvar i det slutliga betyget oavsett hur eleven har utvecklats. Det finns därför, menar författarna, en motsättning mellan kursbetygen och ambitionen att via betygen fånga de kunskaper som eleven har med sig från sin skolgång.

Enligt bl.a. Gymnasieutredningen upplever många elever och lärare utbildningen i gymnasieskolan som fragmentiserad. En bidragande orsak kan enligt utredningen vara att fokus i för hög grad fortsatt läggs på enskilda kurser, kunskapskrav och betygssättning (SOU 2016:77). Stress och psykisk ohälsa bland gymnasieskolans elever, framför allt bland unga kvinnor, har också beskrivits i flera rapporter (se t.ex. Skolverket 2019, rapport 479). Att betygssättas efter varje kurs, innan man egentligen är färdig med studierna i ämnet, kan vara en bidragande orsak till elevers stress. En del elever uttrycker att de upplever systemet med kursbetyg som motiverande eller belönande, men de uppger å andra sidan också att systemet hämmar deras vilja och förmåga att lära sig. I stället för att skolan uppmuntrar och skapar förutsättningar för lärande upplever de att målet med skolan blir att ”beta av och slutföra kurser” (SOU 2016:77).

Frågan om bristen på kompensatoriska inslag i betygssystemet behandlas i avsnitt 5 och frågan om den nuvarande indelningen av utbildningen i kurser, dvs. den upplevda fragmentiseringen av utbildningen, behandlas i avsnitt 6.

5 Det ska införas en ny princip för betygssättning för mer rättvisande betyg inom skolväsendet

5.1 Betygssystemets konstruktion gör det svårt att sätta rättvisande betyg

Betygen i Sverige har stor betydelse för individen, bl.a. för att de används som urvalsinstrument till nästa nivå i utbildningssystemet, dvs. vid antagning till gymnasieskolan eller till högre utbildning. Betyg som inte upplevs som rättvisande kan leda till sänkt tilltro och legitimitet för hela betygssystemet.

Kunskapskraven anger vilka kunskaper som krävs för de olika betygsstegen och ligger till grund för all betygssättning. Intentionen med kunskapskraven var att de skulle ge information om vad som krävs för att nå godkända resultat och därmed resultera i ett tydligt betygssystem (prop. 2008/09:66). I ett uppdrag till Statens skolverk angavs att målen och kunskapskraven ska användas av lärare och skolledare och att de också ska kunna förstås av föräldrar samt förklaras för och diskuteras med elever (U2009/312). Utredningen konstaterar dock att dessa förhoppningar inte helt har infriats. Av bl.a. Skolverkets utvärdering av den nya betygsskalan och kunskapskravens utformning framgår att lärarna anser att det är svårt

att tillämpa kunskapskrav som uppfattas som omfattande och detaljerade (Skolverket 2016).

Regeringen har därför beslutat om reviderade kursplaner för grundskolan, specialskolan och sameskolan. Skolverket har vidare beslutat om reviderade kunskapskrav där kraven har gjorts mindre omfattande, mindre detaljerade och har formulerats på ett enklare sätt. Det har dessutom beslutats om ändringar i kursplaner och kunskapskrav för grundsärskolan, som är en skolform för elever med utvecklingsstörning, samt för vissa ämnen i gymnasieskolan och kommunal vuxenutbildning (komvux) på gymnasial nivå. De ändringar som avser den obligatoriska skolan trädde i kraft den 1 juli 2021 och ska börja tillämpas från höstterminen 2022 och övriga ändringar höstterminen 2021.

Som nämnts har kritik riktats mot betygssystemet eftersom elever ofta uttrycker uppfattningen att betyg sätts utifrån deras sämsta prestationer. Kritiken har sin grund i att betygsskalan är konstruerad med flera betygsteg och att alla krav för ett visst betyg måste vara uppfyllda för det betyget och vissa högre betyg. Detta innebär att lägre kunskaper inom enstaka områden leder till att eleven får ett lågt betyg trots att elevens kunskaper i det stora hela bedöms motsvara ett betyg som ligger ett eller flera steg högre i betygsskalan.

Av Skolverkets utvärdering av den nya betygsskalan och kunskapskravens utformning framgår att lärare tolkar och tillämpar kunskapskraven på olika sätt (Skolverket 2016). Skolverkets nationella ämnesutvärderingar 2015 av ämnena bild, musik och slöjd i grundskolan visar exempelvis att många elever hade fått godkända betyg i dessa ämnen trots att de med en korrekt tillämpning av regelverket inte borde ha fått det. I rapporten konstateras att många lärare medvetet eller omedvetet väljer att bortse från regelverket. Om andra lärare i stället fullt ut tillämpar bestämmelserna om hur bedömningen av elevernas kunskaper ska göras blir betygssystemet inte rättssäkert och likvärdigt.

Trots de insatser som har gjorts finns det alltså problem som leder till att det är svårt att sätta rättvisande betyg. Dessa problem är inbyggda i betygssystemet och beror på bestämmelserna om hur bedömningen av elevens kunskaper ska göras vid betygssättningen i kombination med kunskapskravens utformning.

5.2 Nuvarande bestämmelser

Betyg sätts i flera skolformer och årskurser

Skolväsendet i Sverige omfattar ett antal olika skolformer som regleras i skollagen (2010:800). Skolformerna är grundskolan (10 kap.), grundsärskolan, som är en skolform för elever med utvecklingsstörning (11 kap.), specialskolan, som är en skolform för barn som på grund av sin funktionsnedsättning eller andra särskilda skäl inte kan gå i grundskolan eller grundsärskolan (12 kap.), sameskolan (13 kap.), gymnasieskolan (15–17 a kap.), gymnasiesärskolan, som är en skolform för elever med utvecklingsstörning (18 och 19 kap.) och kommunal vuxenutbildning (komvux) (20 kap.). Komvux består av komvux på grundläggande nivå, komvux som särskild utbildning på grundläggande nivå (för elever med en utvecklings-

störning), komvux på gymnasial nivå, komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå (för elever med utvecklingsstörning) samt komvux i svenska för invandrare.

I grundskolan sätts betyg i ämnen i årskurserna 6–9. Även i grund-
särskolan sätts betyg i dessa årskurser, men bara om eleven eller elevens
vårdnadshavare begär det. I sameskolan sätts betyg i ämnen i årskurs 6 och
i specialskolan i årskurserna 7–10. En rektor får också besluta att betyg
ska sättas i årskurs 4 och 5 i grundskolan, grundsärskolan och sameskolan
och i årskurs 5 och 6 i specialskolan, vid en skolenhet som rektorn ansvarar
för. I gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och komvux sätts betyg i kurser
(3 kap. 14 a §, 10 kap. 15 §, 11 kap. 19 §, 12 kap. 15 §, 13 kap. 16 §,
15 kap. 22 §, 18 kap. 22 § och 20 kap. 35 § skollagen).

Betygsskalan har sex steg

Betygssystemet i skolväsendet är mål- och kunskapsrelaterat. De olika
betygsstegen, som är reglerade i skollagen, är avsedda att ge besked om
elevens kunskapsnivå i förhållande till kunskapskrav som finns för varje
ämne eller kurs. Betyg ges i betygsskalan A–F där A utgör högsta betyg
och F är ett icke godkänt betyg. Betyget F används dock inte i grund-
särskolan, gymnasiesärskolan eller i komvux som särskild utbildning
(10 kap. 17, 19 och 20 §§, 11 kap. 20, 22 och 23 §§, 12 kap. 17, 19 och
20 §§, 13 kap. 18, 20 och 21 §§, 15 kap. 23 och 24 §§, 18 kap. 23 och
24 §§ och 20 kap. 36 och 37 §§ skollagen).

Den 1 januari 2022 träder nya bestämmelser i kraft som innebär att det
inom komvux på grundläggande nivå och komvux i svenska för invandrare
ska användas en förenklad betygsskala i form av Godkänt och Icke
godkänt. Inom komvux som särskild utbildning på grundläggande nivå ska
endast betyget Godkänt användas. (20 kap. 36 § lagen [2020:446] om
ändring i skollagen). Skälet för denna ändring är bl.a. att betygen, när det
gäller dessa utbildningar, inte ligger till grund för urval till vidare studier
(prop. 2019/20:105 s. 86).

Alla delar av kunskapskraven måste vara uppfyllda för att eleven ska få ett visst betyg

Som framgår ovan regleras i skollagen i vilka skolformer och årskurser det
ska ges betyg, hur de olika betygsstegen benämns och att betyg ska
bestämmas med hjälp av kunskapskrav. I skollagen finns upplysnings-
bestämmelser om att regeringen eller den myndighet som regeringen
bestämmer kan meddela föreskrifter om kunskapskrav (10 kap. 20 §,
11 kap. 23 §, 12 kap. 20 §, 13 kap. 21 §, 15 kap. 24 §, 18 kap. 23 § och
20 kap. 37 §).

På förordningsnivå anges att kunskapskraven för betygen A, C och E
ska precisera vilka kunskaper som krävs för respektive betyg. Kunskaps-
kravet för betyget D innebär att kraven för E och till övervägande delen
för C ska vara uppfyllda. Kravet för betyget B innebär att även kraven för
C och till övervägande delen för A ska vara uppfyllda. Bestämmelserna
innebär att en elev som i ett ämne har uppfyllt kunskapskravet för E och
till övervägande del uppfyllt kunskapskravet för C men inte mer, får D i
betyg. Bestämmelserna innebär dock också att en elev som vid tidpunkten
för betygssättningen uppfyller kunskapskravet för E samt större delen av

kunskapskraven för C och A inte heller kan få ett högre betyg än D, eftersom eleven inte uppfyller en mindre del av kunskapskravet för C. De båda eleverna får alltså samma betyg trots att den ena eleven kan betydligt mycket mer (10 kap. 19 och 20 §§, 11 kap. 22 och 23 §§, 12 kap. 19 och 20 §§, 13 kap. 20 och 21 §§, 15 kap. 24 §, 18 kap. 23 §, 20 kap. 37 §, 6 kap. 7 § skolförordningen, 8 kap. 2 § gymnasieförordningen [2010:2039] och 4 kap. 9 § förordningen om vuxenutbildning [2011:1108]).

Skolverket har bemyndigats att meddela föreskrifter om kunskapskrav för samtliga ämnen och kurser i alla skolformer förutom de gymnasiegemensamma ämnen som finns inom gymnasieskolan och komvux på gymnasial nivå. Föreskrifter om dessa kunskapskrav meddelas i stället av regeringen (3 § förordningen [SKOLFS 2010:37] om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, 2 § förordning [2010:255] om läroplan för grundsärskolan, 3 § förordningen [2010:250] om läroplan för specialskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet i vissa fall, 3 § förordningen [2010:251] om läroplan för sameskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet i vissa fall, 1 kap. 4 § gymnasieförordningen och 2 kap. 11–13 §§ förordningen om vuxenutbildning). Som framgår av avsnitt 5.1 har kunskapskraven reviderats för den obligatoriska skolan samt för vissa ämnen i gymnasieskolan och komvux på gymnasial nivå. Trots revideringen kvarstår tröskelproblematiken i regleringen, vilket innebär att enstaka prestationer där elevens kunskaper bedömts motsvara ett lågt betyg kan innebära att eleven får det betyget trots att elevens kunskaper sammantaget bedöms ligga ett eller flera betygssteg högre.

Läraren får i undantagsfall bortse från enstaka delar av kunskapskraven

För samtliga skolformer där betyg sätts finns det undantagsbestämmelser i skollagen som innebär att om det finns särskilda skäl får läraren vid betygssättningen bortse från enstaka delar av kunskapskraven. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna nå ett visst kunskapskrav. Inom grundsärskolan, gymnasiesärskolan och komvux som särskild utbildning får en utvecklingsstörning bara beaktas om det finns synnerliga skäl. För specialskolan gäller bestämmelsen funktionsnedsättningar utöver dövhet eller hörselskada. Inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, komvux på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå gäller undantagsbestämmelsen dock inte samtliga kunskapskrav. För dessa skolformer gäller att de kunskapskrav som rör säkerhet och de som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter alltid ska uppfyllas (10 kap. 21 §, 11 kap. 23 a §, 12 kap. 21 §, 13 kap. 21 b §, 15 kap. 26 §, 18 kap. 25 § och 20 kap. 38 § skollagen).

Kunskapskrav används även i de skolformer och årskurser där betyg inte sätts

Kunskapskrav används inte bara i samband med betygssättning utan har också andra användningsområden. Inom den obligatoriska skolan finns kunskapskrav för årskurser där betyg inte sätts. I grundskolan, grundsärskolan och sameskolan finns kunskapskrav för årskurs 3 i matematik,

svenska och svenska som andraspråk samt i samhällsorienterande och naturorienterande ämnen. I specialskolan, som till skillnad från de övriga obligatoriska skolformerna är tioårig, finns motsvarande kunskapskrav för årskurs 4. Dessutom finns kunskapskrav för läsförståelse i årskurs 1 i grundskolan, sameskolan och specialskolan. Alla dessa kunskapskrav anger den lägsta godtagbara kunskapsnivån för en elev vid slutet av årskursen (9 kap. 2 § skolförordningen [2011:185], Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2011:19] om kunskapskrav för grundskolans ämnen, Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2011:29] om kunskapskrav för grundskolans ämnen och ämnesområden och Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2011:67] om kunskapskrav för vissa ämnen i specialskolan för döva eller hörselskadade elever med utvecklingsstörning).

Inom grundskolan finns det en inriktning som benämns träningskolan, vilket är en inriktning för elever som inte kan tillgodogöra sig hela eller delar av utbildningen i ämnen utan som i dessa delar i stället läser ämnesområden. Under vissa förutsättningar kan även elever inom specialskolan och inom komvux som särskild utbildning på grundläggande nivå läsa ämnesområden på träningskolenivå. Inga betyg sätts på ämnesområdena men det finns kunskapskrav som beskriver de grundläggande eller fördjupade kunskaper som en elev kan ha uppnått efter undervisningen i ämnesområden (11 kap. 3, 5 och 19 §§, 12 kap. 8 §, 20 kap. 35 § skollagen och Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2011:29] om kunskapskrav för grundskolans ämnen och ämnesområden).

Även inom gymnasieskolan finns individuella program ges undervisning inom ämnesområden. Sådan undervisning ska erbjudas elever som inte kan följa undervisningen på ett nationellt program i gymnasieskolan. Inte heller vid denna typ av utbildning sätts betyg. Det finns inte heller några kunskapskrav utan i stället används kravnivåer för att beskriva de grundläggande eller fördjupade kunskaper som en elev kan ha uppnått efter undervisningen i ett ämnesområde (se 18 kap. 26 a § och 19 kap. 14 § skollagen och t.ex. Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2013:69] om ämnesområdesplan för ämnesområdet språk och kommunikation i gymnasieskolan).

5.3 Betygskriterier ska användas för att beskriva vilka kunskaper elever ska ha uppnått för ett visst betyg

Regeringens förslag: Betyg ska bestämmas med hjälp av betygskriterier i samtliga skolformer där betyg sätts.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Samtliga av de remissinstanser som har yttrat sig över förslaget har tillstyrkt eller inte haft något att invända, bl.a. *Statens skolinspektion*, *Statens skolverk*, *Specialpedagogiska skolmyndigheten*, *Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)*, *Lärarnas Riksförbund* och *Riksförbundet Vuxenutbildning i Samverkan*.

Skälen för regeringens förslag: Utredningen föreslår att kunskapskraven ska ersättas av betygskriterier vid betygssättning. Enligt utred-

ningen har ordet kriterier ett annat signalvärde än ordet kunskapskrav. Ordet kriterier anses mindre strikt än kunskapskrav. Kunskapskrav signalerar, till skillnad från kriterier, att eleverna med exakthet ska uppnå alla de krav som ställs på dem kunskapsmässigt. Regeringen anser att de reviderade kunskapskraven som införs hösten 2021 och hösten 2022 ligger nära vad som avses med betygskriterier, dvs. en mer generell beskrivning av en kunskapsnivå (se avsnitt 5.1).

Ordet kunskapskrav är vidare starkt förknippat med nuvarande reglering att alla krav måste vara uppfyllda för att en elev ska få ett visst betyg. Av den problembild som presenteras i avsnitt 5.1 framgår att många elever upplever att deras sämsta prestation betygsätts och att det inte är möjligt att göra ett enda misstag då samtliga kunskapskrav måste vara uppfyllda. Regeringen anser att det är att ställa alltför långtgående krav, som inte heller alltid resulterar i ett rättvisande betyg. Ett sätt att komma till rätta med detta skulle kunna vara att ta bort den precisa termen kunskapskrav och ersätta den med den något vidare termen betygskriterier. *SKR* lyfter därtill fram att det är mer ändamålsenligt att använda betygskriterier än kunskapskrav om betygssättningen ska göras på det sätt som utredningen föreslår, dvs. att läraren ska göra en sammantagen bedömning som innebär att alla kunskapskrav, eller betygskriterier, inte behöver vara uppfyllda utan att det betyg som sätts totalt sett bäst ska motsvara elevens kunskaper. Sistnämnda förslag behandlas i nästa delavsnitt.

Regeringen anser att övervägande skäl talar för att använda den vidare termen betygskriterier i stället för termen kunskapskrav. Regeringen föreslår därför att betyg ska bestämmas med hjälp av betygskriterier i samtliga skolformer och årskurser där betyg sätts.

5.4 Läraren ska sätta det betyg som sammantaget bäst motsvarar elevens kunskaper

Regeringens förslag: Det ska i skollagen införas en ny princip för betygssättning som innebär att läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till betygskriterierna och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. För alla godkända betyg ska dock samtliga kriterier för betyget E vara uppfyllda.

Denna princip ska gälla betygssättning i

- grundskolan,
- grundsärskolan,
- specialskolan,
- sameskolan,
- gymnasieskolan,
- gymnasiesärskolan,
- kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå, och
- kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå.

Vid betygssättning i kommunal vuxenutbildning ska det, i likhet med vad som gäller vid betygssättning i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan, få bortses från enstaka delar av kunskapskraven om det finns särskilda skäl. Sådana delar av betygskriterierna som rör säkerhet eller

som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter ska dock alltid uppfyllas. Detta ska gälla såväl i vuxenutbildningen som i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan.

Utredningens förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. Utredningen använder dock uttrycket kompensatorisk betygssättning och föreslår att den nya principen för betygssättning ska regleras på förordningsnivå. Utredningen föreslår att de betygskriterier som rör säkerhet och de som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter alltid ska uppfyllas.

Remissinstanserna: En majoritet av de remissinstanser som har yttrat sig om förslaget har tillstyrkt eller inte haft något att invända mot det. Detta gäller bl.a. *Barnombudsmannen (BO)*, *Göteborgs universitet*, *Universitets- och högskolerådet (UHR)*, *Täby*, *Ystads* och *Överkalix kommuner*, *Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)*, *Internationella Engelska Skolan i Sverige AB*, *Läraryrket*, *Lärarnas Riksförbund*, *Sveriges Elevkårer* och *Autism- och Aspergerförbundet*.

BO bedömer att förslaget är positivt då betygen kan väntas bättre spegla elevernas kunskaper. Även *Internationella Engelska Skolan i Sverige AB*, *Gislaveds*, *Göteborgs* och *Trelleborgs kommuner* samt *Elevernas riksförbund* (tidigare *Sverige elevråd – SVEA*) anser att förslaget kan ge mer rättvisande betyg. Flera remissinstanser är positiva till att förslaget leder till en minskad fragmentisering och ett mer holistiskt förhållningssätt, dvs. en undervisning och bedömning som utgår från ett helhetsperspektiv, däribland *Malmö*, *Göteborgs* och *Helsingborgs kommuner*. *Läraryrket* konstaterar att matriser tillmäts stor betydelse vid betygssättning vilket riskerar att helhetsbedömningen av den reella kunskapsnivån går förlorad och välkomnar därför förslaget. *Läraryrket*, *Lärarnas Riksförbund* och *Ystads kommun* konstaterar att förslaget undanröjer problemet att elever i dag upplever sig bli bedömda efter sin sämsta prestation. *Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM)* ser mot den bakgrunden positivt på förslaget ur ett funktionsrättsperspektiv. *SPSM*, *Jämställdhetsmyndigheten* och *Stockholms universitet* konstaterar att förslaget kan leda till minskad stress och anser vidare att förslaget kan öka elevernas motivation. Några remissinstanser lyfter att förslaget kommer att främja lärarnas professionella autonomi, t.ex. *Läraryrket* och *Malmö kommun*.

Flera av de remissinstanser som tillstyrker förslaget har även lämnat synpunkter på delar av förslaget. *Academedialog AB* vill framhålla att det finns en stor andel lärare utan pedagogisk examen och att en ökad autonomi i en sådan situation kan riskera likvärdigheten i betygssättningen. Även *Gävle kommun* och *Föräldraalliansen Sverige* befarar att förslaget kan komma att leda till brister i likvärdighet vid betygssättningen. *Sveriges Skolledarförbund* avråder från att göra betygsskalan mer kompensatorisk då detta enligt förbundet riskerar att leda till sämre likvärdighet.

Uppsala universitet och *Stockholms kommun* anser att det finns en risk att förslaget innebär att betygssättningen blir mindre transparent. *Stockholms kommun* pekar på att det finns en risk att elevernas rättssäkerhet blir lidande. *Skolverket* pekar på att förslaget kan leda till större förväntningar på lärare att förklara varför ett visst betyg satts. *Sveriges Elevråd* anser att det ska finnas tydliga riktlinjer för hur lärare ska ha möjlighet att kompensera en elevs betyg

Gävle kommun ser en risk för ökad dokumentation i grundskolan. Kommunen anser vidare, liksom *BO*, att ett komplement till förslaget behövs avseende dokumentation för att säkerställa att betygssättningen blir tydlig för elever och vårdnadshavare.

Härjedalens och *Gävle kommuner* ställer sig positiva till förslaget men ser en fara i att betygssättande lärare kan komma att utsättas för påtryckningar från vårdnadshavare. *Skolinspektionen* anser att det kan bli svårt för obehöriga lärare att stå emot påtryckningar.

Flera remissinstanser pekar på risken för betygsinflation, t.ex. *Uppsala* och *Malmö universitet*, *Gävle* och *Malmö kommuner*, *Föräldraalliansen Sverige* och *Lärarnas Riksförbund*.

Statens skolverk tillstyrker principen att lärare ska sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Myndigheten vill dock påtala att termen kompensatorisk är vilseledande eftersom en kompensatorisk betygssättning enligt myndigheten innebär att bedöma om en styrka i något avseende uppväger brister i ett annat. Även *Statens skolinspektion* är kritisk mot termen kompensatorisk. Skolinspektionen ställer sig vidare tveksam till förslaget att läraren ska göra en sammantagen bedömning för betyget A. Myndigheten finner vidare att den föreslagna regleringen är alltför otydlig och därmed leder till rättsosäkerhet vilket enligt myndigheten bl.a. innebär att tillsynen av lärarnas och huvudmännens regelefterlevnad försvåras.

Naturbruksskolornas förening anser att en sammantagen bedömning bör göras även för betyget E. *Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU)* anser att läraren bör kunna göra en professionell helhetsbedömning även för betyget E i grundskolan.

SPSM avstyrker då myndigheten anser att det saknas tillräckliga överväganden i utredningen kring hur betygssättningen påverkas av att betyget E utformas på annat sätt än övriga betyg i betygssystemet.

Skälen för regeringens förslag

En sammantagen bedömning med kompensatoriska inslag vid betygssättning leder till mer rättvisande betyg

Alla delar av kunskapskraven för betygen A, C och E måste enligt nuvarande reglering vara uppfyllda för att eleven ska få ett visst betyg. Det skapas därmed trösklar vid betygssättning som innebär att t.ex. sämre prestationer på mindre områden kan sänka betyget, inte bara med ett utan flera steg. Detta kan särskilt få konsekvenser för elever som presterar på en lägre nivå vid enstaka tillfällen eller uppvisar lägre kunskaper inom enstaka områden, medan den större delen av elevens kunskaper ligger på en eller flera steg högre nivå. Utredningen föreslår att de godkända betygstegen A–E i nuvarande betygsskala ska behållas men att kompensatorisk betygssättning ska införas, dvs. att betygsskalan ska ha en inbyggd kompensatorisk princip så att läraren kan sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper.

Utredningen framhåller att elever, i de möten som utredningen har haft, ofta uttrycker uppfattningen att deras sämsta prestation under en termin eller en kurs kan sänka betyget, alltså att exempelvis ett enda mindre lyckat prov kan medföra ett lägre betyg. Regeringen har i likhet med bl.a. *Läraryrket* och *Lärarnas Riksförbund* samma bild och instämmer dessutom

med *SPSM*, som konstaterar att det med nuvarande reglering inte går att ta hänsyn till att prestationer kan variera och vara ojämna.

BO anser att förslaget kan leda till minskad stress hos elever, då en enskild prestation får mindre betydelse. Även *SPSM*, *Jämställdhetsmyndigheten* och *Stockholms universitet* konstaterar att förslaget kan leda till minskad stress och anser vidare att förslaget kan öka elevernas motivation. Regeringen bedömer att en rättvisande bedömning som medger att en elev kan uppvisa ojämna kunskaper men ändå sammantaget bedömas ha kunskaper som motsvarar ett visst betyg bör minska stressen för eleverna samt öka deras motivation och deras lust att lära sig mer, vilket sammantaget skapar bättre förutsättningar för att de ska utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål (jfr 3 kap. 2 § skollagen).

Flera av de remissinstanser som är positiva till förslaget om en kompensatorisk betygssättning, bl.a. *Göteborgs kommun* och *SKR*, pekar vidare på att den nuvarande regleringen av betygsskalan riskerar att leda till fragmentisering av en kurs eller ett ämne på så sätt att när kunskapskrav måste uppnås i sin helhet kan delarna snarare än helheten hamna i fokus. *Läraryrket* konstaterar att det nuvarande systemet starkt bidrar till ett användande av matriser som tillmäter de olika momenten inom ett ämne exakt samma vikt. Regeringen anser att en ändring av regleringen som innebär att utgångspunkten för betygssättningen är att den sammantagna bilden av elevens kunskaper är viktigare än delarna bör ge förutsättningar för ett mindre fragmentiserat lärande. Lärarna kan i stället betygssätta utifrån en professionell och sammantagen bedömning av vilket betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper.

Enligt utredningen finns också anledning att tro att bestämmelserna om hur bedömningen av elevens kunskaper ska göras vid betygssättning har tillämpats olika av lärare. Vissa lärare tillämpar betygssystemet strikt med resultatet att det räcker med en enstaka lägre prestation för att eleven ska få ett lägre betyg än vad bedömningen av elevens kunskaper totalt ger anledning till. Många lärare vittnar dock om att de ibland sätter ett betyg trots att en elev inte nått alla delar av kunskapskraven eftersom betyget annars inte skulle spegla elevens kunskaper på ett rättvisande sätt. Som tidigare nämnts framgår också av Skolverkets utvärdering av den nya betygsskalan och kunskapskraven att lärare tolkar och tillämpar kunskapskraven på olika sätt (Skolverket 2016). *SKR*, som ställer sig bakom utredningens förslag, tar upp detta i sitt remissvar. Enligt utredningen är den sammantagna bilden att betygsskalans reglering har lett till betyg som inte speglar elevernas kunskaper. Det gäller såväl den obligatoriska skolan som gymnasieskolan och vuxenutbildningen. Betyg som inte upplevs som rättvisande kan leda till sänkt tilltro och legitimitet för hela systemet.

Regeringen anser sammantaget att den nuvarande regleringen inte ger eleverna förutsättningar att få rättvisande betyg och menar precis som flera remissinstanser, bl.a. *BO*, *SPSM* och *Elevernas riksförbund*, att det finns skäl att införa vissa förändringar i nuvarande betygssystem.

Några remissinstanser pekar dock på risken för betygsinflation, däribland *Föräldraalliansen Sverige* som stöder förslaget men lyfter fram att det finns risk för ytterligare betygsinflation och brister i likvärdig och rätts-säker betygssättning. Även *Uppsala universitet*, *Gävle* och *Malmö kommuner* pekar på risken för betygsinflation. Om principerna för betygssättning ändras så att en svagare prestation i något avseende kan uppvägas

av en starkare prestation i ett annat avseende är det sannolikt att fler elever som uppvisar ojämna kunskaper i förhållande till betygskriterierna kan få betyg på de högre betygsnivåerna. Det är emellertid viktigt att hålla isär olika anledningar till att betygen ökar. Betygsinflation innebär att betyg över tid går upp utan att det kan förklaras med att elevernas kunskapsnivå höjs. Den ökning som eventuellt kan ske vid övergången till betygssättning enligt den nya principen kan enligt regeringens uppfattning inte ses som betygsinflation, eftersom den kommer att vara resultatet av att det görs en helhetsbedömning av elevens kunskaper i syfte att betyget ska spegla dessa kunskaper på ett rättvisande sätt. Den eventuella ökning, som det bör innebära att betygen blir mer rättvisande, bör endast ske inledningsvis och sedan stanna på denna nya nivå.

Sveriges Skolledarförbund avråder från att göra betygsskalan mer kompensatorisk då detta enligt förbundet riskerar att leda till sämre likvärdighet. Även *Academedia AB* och *Föräldraalliansen Sverige* konstaterar att en sammantagen bedömning innebär en risk att likvärdigheten äventyras. *Academedia AB* pekar vidare på att avvägningarna vid betygssättning kan komma att uppfattas som godtyckliga av elever och vårdnadshavare. Av en forskningsöversikt om betyg och betygssättning som utredningen tagit fram framgår att en helt likvärdig betygssättning i ett målrelaterat system inte är möjlig av flera skäl (Lundgren 2019). Kunskapskrav eller betygskriterier kan t.ex. aldrig utformas på ett sådant sätt att de tillämpas och tolkas likadant av alla lärare. Regeringen anser dock, i likhet med utredningen, att man ändå bör sträva mot en så likvärdig bedömning som möjligt, vilket bl.a. kan innebära att lärare ges ytterligare utbildning i bedömning och att lärare tillsammans med kollegor diskuterar krav och kriterier för bedömning. I syfte att betygssättningen ska blir mer rättvis och likvärdig har regeringen också initierat flera åtgärder på området. Sedan 2018 gäller att nationella prov särskilt ska beaktas vid betygssättning (10 kap. 20 a §, 12 kap. 20 a § 13 kap. 21 a §. 15 kap. 25 a § och 20 kap. 37 a § skollagen). Regeringen har vidare gett Skolverket i uppdrag att utveckla digitaliserade nationella prov och gemensamma ramverk för konstruktionen av de nationella proven (U2017/03739, U2019/03788). Skolverket ska i sitt arbete med att digitalisera de nationella proven även ta hänsyn till att central rättning av nationella prov ska införas och föreslå hur det ska gå till. Syftet är att detta ska bidra till en högre grad av likvärdighet vid bedömningen av proven (U2021/03346). Effekterna av de reformer som genomförts och som är under utarbetande behöver noggrant följas och ytterligare åtgärder övervägas för att stärka likvärdigheten i betygssättningen.

Skolverket tillstyrker förslaget, men anser att termen kompensatorisk är vilseledande eftersom en kompensatorisk betygssättning enligt myndigheten innebär att bedöma om en styrka i något avseende uppväger brister i ett annat. Att beskriva principen som kompensatorisk anser Skolverket kan medföra svårigheter för lärare att avgöra vilka kunskaper som kan kompenseras och inte. Den betygssättningsprincip som framgår av utredningens författningsförslag och som Skolverket ställer sig bakom är enligt myndigheten mer att betrakta som en sammantagen bedömning som handlar om att bedöma vilket betygssteg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Även *Skolinspektionen* är kritisk mot termen kompensatorisk. Regeringen instämmer i att formuleringen sammantagen bedömning bättre

återspeglar vad som åsyftas. En sammantagen bedömning kan innehålla kompensatoriska inslag, men den behöver inte göra det. Enligt utredningens förslag ska läraren vid tidpunkten för betygssättning göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till betygs-kriterierna för de olika betygen och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Om en elevs kunskaper inte stämmer med betygs-kriterierna för ett visst betygssteg i alla delar kan en lägre kunskapsnivå i någon eller några delar vägas mot högre kunskapsnivåer i andra delar vilket innebär att betygssättningen i så fall har kompensatoriska inslag. En sammantagen bedömning medger därtill att läraren kan göra en sammanvågning av elevens kunskaper och sätta det betyg som totalt sett bäst motsvarar elevens kunskaper. Detta innebär att bedömningen kan innehålla kompensatoriska inslag men lärarens sammantagna bedömning kan även enbart bygga på en sammanvågning av elevens kunskaper som leder till att elevens kunskaper totalt sett bäst motsvarar ett visst betyg. En elev som exempelvis i någon eller några delar bedöms ha en kunskapsnivå som motsvarar ett E men som i det stora hela bedöms ha en kunskapsnivå som motsvarar ett A är i ett sådant system inte längre hänvisad till betyget D. En sammantagen bedömning ligger även i linje med hur bedömningen görs av de nationella proven, där läraren gör en helhetsbedömning av de olika delproven. Detta innebär att en elev som får betyget D på ett delprov ändå kan få betyget C som provbetyg sedan en helhetsbedömning av elevens prestationer på samtliga delprov har gjorts. Regeringen anser således att formuleringen att betyg ska sättas efter en sammantagen bedömning av elevens kunskaper med utgångspunkt i betygs-kriterierna är att föredra framför formuleringen kompensatorisk betygssättning.

Regeringen vill i detta sammanhang understryka att sammantagen bedömning av en elevs kunskaper vid betygssättning inte ska sammanblandas med den s.k. undantagsbestämmelsen som innebär att läraren vid betygssättningen får bortse från enstaka delar av kunskapskraven om det finns särskilda skäl (10 kap. 21 §, 11 kap. 23 a §, 12 kap. 21 §, 13 kap. 21 b §, 15 kap. 26 §, 18 kap. 25 § och 20 kap. 38 § skollagen).

Professionella lärare kan hantera en betygssättning med sammantagen bedömning

Enligt utredningen råder stor konsensus hos de lärare utredningen har träffat om att kompensatoriska inslag bör införas i betygssystemet. Regeringen anser att en sammantagen bedömning vid betygssättning, som kan innehålla kompensatoriska inslag, är lämplig och mer anpassad till hur elevernas kunskaper kommer till uttryck. Möjligheten att göra en sammantagen bedömning får anses vara ett mer rättvisande sätt att sätta betyg än nuvarande reglering. Lärarna anser även att en ordning där de i större utsträckning kan utgå från en samlad bild av elevernas kunskaper ger dem ett ökat professionellt utrymme.

Några remissinstanser, däribland *Uppsala universitet* och *Stockholms kommun*, anser att det finns en risk att förslaget innebär att betygssättningen blir mindre transparent. *Stockholms kommun* pekar på att detta kan leda till att elevernas rättssäkerhet blir lidande. Transparens i betygssättningen är dessutom något som majoriteten av de elever utredningen har träffat har lyft fram som en av de viktigare frågorna när det gäller betyg.

Skolverket vill uppmärksamma att förslaget kan leda till större förväntningar på lärare att förklara varför ett visst betyg satts eftersom betygssättningen kommer att vila tyngre på lärarens professionella bedömning än på en skarp reglering. Regeringen konstaterar att det redan följer av skollagen att den som har beslutat ett betyg på begäran ska upplysa eleven och elevens vårdnadshavare om skälen för betyget (3 kap. 17 § skollagen). Regeringen utgår från att lärare kan redogöra för de bedömningar som ligger till grund för den sammantagna bedömningen av elevers kunskaper.

Gävle kommun anser att det finns en risk att förslaget leder till ökad dokumentation inom grundskolan. När det gäller gymnasieskolan bedömer kommunen att dokumentationen kommer att minska på sikt, men att det kommer att krävas ett arbete för att nå dit. Gävle kommun anser, liksom *BO*, att ett komplement till förslaget skulle behövas när det gäller dokumentation för att säkerställa att bedömningen och betygssättningen blir tydlig för elever och vårdnadshavare. Utredningens förslag om att läraren vid betygssättning ska göra en sammantagen bedömning innebär dock enligt regeringens uppfattning inte några krav på ytterligare dokumentation. Regeringen håller i stället med utredningen som konstaterar att avprickningen av delar av kunskapskraven, som i dag bidrar till fragmentiseringen av lärandet och undervisningen kan minska. Lärarna kan i stället betygssätta utifrån en professionell och sammantagen bedömning av vilket betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Självklart kommer en lärare att behöva ha en egen dokumentation inför en sådan bedömning, men att lärare måste dokumentera sitt underlag för betygssättningen, så att läraren kan uppfylla det ovan nämnda kravet i skollagen att på begäran informera eleven och elevens vårdnadshavare om skälen för betygen, följer redan av gällande rätt (se prop. 2012/13:195 s. 19). Därmed finns det heller inte någon risk för en ökad administrativ börda.

Sveriges Elevråd tillstyrker förslaget men anser att det ska finnas tydliga riktlinjer för hur lärare ska ha möjlighet att kompensera en elevs betyg när eleven inte har uppnått alla krav för en viss nivå. Med utredningens förslag blir det enligt Sverige Elevråd svårt för en elev att veta vad eleven ska förbättra och prestera för att nå ett visst betyg, vilket i sig kan bidra till ökad stress. Med dagens reglering av betygssättningen kan läraren hänvisa till de detaljerade kunskapskraven för att motivera sitt betyg. Regeringen delar dock inte Sveriges Elevråds bedömning utan anser att det är svårt att förena syftet med att läraren ska göra en sammantagen professionell helhetsbedömning vid betygssättning med detaljerade riktlinjer för hur denna bedömning ska gå till. Det är däremot viktigt att lärare ges ett bra stöd både i implementeringen av de nya bestämmelserna och i bedömningen av elevernas kunskaper genom t.ex. nationella prov och bedömningsstöd. Det är vidare viktigt att eleverna, i enlighet med dagens bestämmelser, ges information om sin utveckling och vad som krävs för olika betyg. Inom samtliga skolformer, utom komvux, ska det minst en gång per termin hållas ett utvecklingssamtal som bl.a. ska behandla elevens kunskapsutveckling (10 kap. 12 §, 11 kap. 15 §, 12 kap. 12 §, 13 kap. 12 §, 15 kap. 20 § och 18 kap. 20 § skollagen).

Regeringen bedömer att lärarkåren överlag har de kunskaper och förutsättningar som krävs för att sätta rättvisande och rättssäkra betyg utifrån sammantagna bedömningar av elevernas kunskaper och instämmer således med *Läraryförbundet* som konstaterar att lärarprofessionen har en lång

akademisk utbildning och är väl rustad för att kunna göra kvalificerade bedömningar av elevernas kunskapsnivå.

Gävle och Härjedalens kommuner lyfter att en negativ konsekvens av det ökade professionella utrymmet är att risken för påtryckningar från elever och vårdnadshavare ökar. *IFAU* anser tvärt emot att risken för påtryckningar och olikvärdig bedömning är stor oavsett formell möjlighet till kompensatoriska inslag i betygssättningen. Regeringen delar uppfattningen att det alltid finns en risk för påtryckningar gällande betygssättningen från elever och föräldrar. Som nämnts följer det redan av dagens reglering att en lärare ska kunna motivera sin betygssättning. Skillnaden blir att läraren i stället för att motivera bedömningen i förhållande till varje enskilt kunskapskrav ska kunna motivera sin helhetsbedömning av elevens kunskaper utifrån ett antal betygskriterier. Läraren kommer således fortfarande att ha en reglering att luta sig emot i sin bedömning, men läraren får ett något större professionellt utrymme utifrån sin kompetens. Regeringen anser att detta stärker lärarrollen.

Regeringen vill i detta sammanhang betona att betygssättning är en myndighetsutövning som ingår i lärares yrkesutövning. Det är av stor vikt att det finns ett pågående samtal mellan huvudmän, skolledning, lärare, elever och vårdnadshavare om respektive grupps roller och ansvar. Det måste framgå att lärarna har den utbildning och erfarenhet som krävs för att sätta rättvisande betyg och lärarna måste få stöd och uppbackning från såväl skolledare som skolhuvudmän vid eventuella påtryckningar från elever och föräldrar.

Academedias AB lyfter att det finns en stor andel lärare utan pedagogisk examen. Det råder brist på behöriga yrkeslärare och i yrkesämnen saknas nationella prov. *Academedias AB* anser att en ökad autonomi i en sådan situation riskerar att försämra likvärdigheten i betygssättningen. *Skolinspektionen* ser en risk för att den brist på transparens som myndigheten anser att förslaget medför kommer att leda till att det blir särskilt svårt för obehöriga lärare och deras medbedömare att stå emot påtryckningar.

Regeringen är medveten om att det finns ett stort antal obehöriga lärare. Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade ska beslutet dock fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad (3 kap. 16 § skollagen). Av Skolverkets allmänna råd för betyg och betygssättning (SKOLFS 2018:247) framgår att rektorn bör skapa rutiner för hur en legitimerad lärare sätter betyg tillsammans med en lärare som inte är legitimerad. Utredningen anser därför att Skolverket bör genomföra stödinsatser för obehöriga lärare gällande bl.a. sammantagen bedömning. Regeringen kan emellertid konstatera att Skolverket redan har tagit fram ett stöd för obehöriga lärare som inte får sätta betyg på egen hand men som behöver kunna bedöma sina elevers kunskapsutveckling, skriva omdömen och hålla utvecklingssamtal. Regeringen gör därför bedömningen att det sammantaget finns tillräckligt stöd i bedömningssituationen för lärare som inte är legitimerade.

Utredningen anser att det kan finnas ett behov av att stärka tillsynen av lärarnas och huvudmännens regelefterlevnad vad gäller betygssättning. Utredningen anser också att det kan finnas behov av ytterligare sanktioner från *Skolinspektionen*. *Skolinspektionen* ställer sig dock tveksam till möjligheten att genomföra den av utredningen önskade tillsynen av den

kompensatoriska betygssättningen så som författningsförslaget är utformat och anser vidare att det är otydligt vad utredningen menar med ”ytterligare sanktioner”. Skolinspektionen anför att den föreslagna regleringen är allmänt hållen och att det saknas närmare föreskrifter vilket innebär att tillsynen av lärarnas och huvudmännens regelefterlevnad vad gäller betygssättning begränsas. Regeringen konstaterar att alla barn och elever har rätt till en likvärdig utbildning av hög kvalitet. Som ett verktyg för att säkerställa denna rätt finns det bestämmelser i skollagen om tillsyn av verksamheterna som innebär statlig kontroll av om den verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter. De ingripanden som myndigheten kan göra i samband med sin tillsyn anges i skollagen och kan beskrivas som en ”sanktionstrappa” (26 kap. 2, 3 och 10–18 §§ skollagen). Sanktionstrappan innebär att mildare åtgärder prövas i första hand och att mer ingripande sanktioner kan användas vid grövre överträdelse (prop. 2009/10:165). Regeringens uppfattning är att det, när det gäller betygssättning i enskilda fall, är viktigt att lita på lärares professionella bedömning. Skolinspektionen utövar inte heller tillsyn över betygssättning i enskilda fall i praktiken. Oavsett hur en bestämmelse om betygssättning formuleras kommer den att vara allmänt hållen, vilket begränsar möjligheten till sanktioner vid tillsyn. Förslag som lämnats i den remitterade departementspromemorian Nationell plan för trygghet och studiero (Ds 2021:13) kan dock förbättra Skolinspektionens möjligheter till tillsyn på ett sätt som kan ha betydelse för betygssättningen. Där har det föreslagits tydligare reglering av de befintliga kraven på huvudmännens systematiska kvalitetsarbete. Det ska enligt förslaget anges i skollagen att huvudmannen och rektorn, utöver att följa upp utbildningen, även ska analysera bakomliggande orsaker till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen. Det kan vara fråga om analys som belyser orsakerna till resultatet när det bl.a. gäller elevernas kunskapsresultat, likvärdighet i betygssättningen osv. Det föreslås i promemorian att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela ytterligare föreskrifter om hur det systematiska kvalitetsarbetet ska bedrivas. Syftet är bl.a. att Skolinspektionen ska få bättre förutsättningar att utöva tillsyn och använda sanktioner när det gäller det systematiska kvalitetsarbetet.

Sammanfattningsvis anser regeringen att en ny princip för betygssättning som innebär att läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevernas kunskaper medför ett mer balanserat sätt att betygssätta kunskaper än det nuvarande. Regeringen bedömer, i likhet med *Gislaveds* och *Trelleborgs kommuner*, att en sådan ordning kommer att ge mer rättvisande betyg då lärarens professionella bedömarkompetens ges större utrymme vid betygssättningen än vad som är fallet i dagens system. En sådan betygssättning resulterar i betyg som på ett bättre sätt speglar elevernas kunskaper och bör minska stressen hos eleverna samt öka deras motivation och deras lust att lära sig mer, vilket sammantaget skapar bättre förutsättningar för att de ska utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål (jfr 3 kap. 2 § skollagen). Regeringen bedömer också att lärarna kan hantera ett sådant system.

Regeringen föreslår således att det ska införas en ny princip för betygssättning som innebär att läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till betygskriterierna och sätta det betyg

som bäst motsvarar elevens kunskaper. En sådan betygssättning bör införas i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning (komvux) på gymnasial nivå samt komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå. Som närmare utvecklas nedan föreslår regeringen att detta bör gälla för betygen A–D, men inte för det lägsta godkända betyget E.

Den nya principen ska gälla för betygen A–D

En sammantagen bedömning innebär att principen om att kunskapskraven för betygen A och C ska vara uppfyllda i sin helhet tas bort. Vid den sammantagna bedömningen ska lärare i stället använda den kännedom som hon eller han har om elevens kunskaper och ställa denna i relation till de typiska kunskaper som beskrivs i betygskriterierna för betygsstegen A, C och E. Betygen A och C sätts om läraren bedömer att elevens kunskaper sammantaget bäst motsvarar betygskriterierna för respektive betyg. Betygen B och D sätts om läraren bedömer att elevens kunskaper sammantaget är mellan betygskriterierna för betygen A och C respektive C och E.

Skolinspektionen är tveksam till att inte samtliga delar av betygskriterierna ska vara uppfyllda för betyget A men anser att en sammantagen bedömning kan vara rimlig för betygen B, C och D. Det skulle innebära att en elev måste uppnå samtliga kriterier för att få betyget A, medan B, C och D omfattas av den nya principen för betygssättning. Möjligheten till sammantagen bedömning skulle i ett sådant system bli mindre omfattande. Skolinspektionen pekar vidare på att även ett införande av ämnesbetyg med längre sammanhållen undervisningstid i relation till vad som är fallet vid kursbetyg skulle underlätta för elever att nå betyget A. Regeringen bedömer dock att fördelen med att tillämpa en sammantagen bedömning vid betygssättning även för det högsta steget i skalan är att elever med kunskaper som sammantaget motsvarar det högsta betyget, men som inte uppfyller betygskriterierna i något mindre avseende, inte ska behöva få ett lägre betyg som inte är rättvisande för deras kunskaper. Regeringen anser således att betygssystemet bör ta höjd för att det finns elever som uppvisar mycket starka och omfattande kunskaper på A-nivån, men som presterar på en lägre nivå vid enstaka tillfällen eller uppvisar lägre kunskaper inom enstaka områden. Även sådana elever bör kunna få A i betyg, annars får de ett betyg som inte är rättvisande.

Regeringen föreslår således att betygen A, B, C och D ska omfattas av principen med en sammantagen bedömning.

För betyget E ska samtliga kriterier vara uppfyllda

För att en elev ska få betyget E i ett ämne eller en kurs krävs i dag att samtliga kunskapskrav för E är uppfyllda, dvs. det finns en absolut godkänthetsgräns. Regeringen konstaterar i likhet med utredningen att betyget E i ett antal ämnen är kopplat till behörighetsreglerna för vidare studier i gymnasieskolan eller högre utbildning. Att ha med sig vissa bestämda grundläggande kunskaper handlar dock inte enbart om att bli antagen till en utbildning utan kan också, vilket även *IFAU* påpekar, vara avgörande för om eleven med framgång kan genomföra studierna. Regeringen anser därför, i likhet med utredningen och majoriteten av remissinstanserna, att

det finns starka skäl för att samtliga betygs-kriterier ska vara uppfyllda för att betyget E ska kunna sättas.

Naturbruksskolornas förening anser emellertid att kompensatorisk betygssättning ska gälla även för betyget E. *IFAU* gör samma bedömning när det gäller grundskolan och anser att det saknas skäl för varför lärare inte ska ges förtroendet att göra en helhetsbedömning även för det betygssteget. *SPSM*, som avstyrker utredningens förslag, anser att det saknas tillräckliga överväganden i utredningen kring hur betygssättningen påverkas av att betyget E utformas på annat sätt än övriga betyg i betygssystemet. *SPSM* anser därför att gränsen för godkänt i den obligatoriska skolan bör utredas.

Regeringen anser att frågan om en sammantagen bedömning av betyget E är nära sammankopplad med den s.k. godkäntgränsen, dvs. gränsen för godkända betyg. Gränsen för godkända betyg infördes i samband med dagens mål- och kunskapsrelaterade systemet på 1990-talet. Dessförinnan var betygsskalan relativ. Elevernas kunskaper bedömdes i relation till varandra och betygen fördelades utifrån en normalfördelningsprincip. Det fanns således inget uttryckligt underkänt betyg. Vid införandet av godkäntgränsen betonade den dåvarande regeringen att det var skolans viktigaste ansvar att alla elever vid slutet av årskurs 9 kunde lämna skolan med kunskaper som nådde upp till minst den kravnivå som anges i kursplanerna för de olika ämnena (prop. 1994/95:85 s. 5). Regeringens bedömning var att ytterst få elever skulle hamna under godkäntgränsen.

Det kan i efterhand konstateras att införandet av godkäntgränsen i grundskolan har haft omfattande konsekvenser för både enskilda elever och svensk skola i stort. Den officiella statistiken visar att långt fler elever än vad som förväntades vid införandet av en sådan gräns har hamnat under gränsen för ett godkänt betyg. Regeringen instämmer i och för sig i den synpunkt som framförts av bl.a. *IFAU*, att lärare bör anses ha den kompetens som krävs för att kunna göra en professionell helhetsbedömning även för betygssteget E. Innan man tar ställning i den frågan finns det dock skäl att, som *SPSM* anfört, se över godkäntgränsen. Regeringen avser därför att tillsätta en utredning. Även behörighetskraven till ett nationellt program i gymnasieskolan ska ingå i översynen. Regeringen är därför inte beredd att i nuläget låta även betygssteget E omfattas av den nya principen om en sammanvägd bedömning av elevernas kunskaper i förhållande till betygs-kriterierna. När det gäller just betygssteget E bör det tills vidare krävas att samtliga kriterier är uppfyllda för att en elev ska få ett godkänt betyg.

Även om *IFAU*, som framgår ovan, anser att det saknas skäl för att lärare inte ska ges förtroendet att göra en helhetsbedömning även för betygssteget E i grundskolan är *IFAU* av uppfattningen att en absolut godkäntgräns är rimlig i gymnasieskolan, där undervisningen är frivillig och uppnådda krav för examen ska innebära att eleven uppnått behörighet för högskolestudier eller uppnått kraven för yrkeskompetens. Regeringen kan konstatera att det finns ämnen inom gymnasieskolan där en lägsta nivå på kunskaperna måste garanteras, exempelvis ämnen som innehåller säkerhetskrav för en elektriker, hygienkrav för en undersköterska eller ämnen som innefattar att en elev ska ta körkort. Betyget E kan alltså ses som en garant för att en elev har tillägnat sig viss kunskap och att eleven har tillräckliga kunskaper för att utöva ett yrke eller tillräckliga förkunskaper

för fortsatta studier. Även detta talar för att bibehålla en absolut gräns för betyget E.

Betygssättande lärare löper enligt utredningen en risk att utsättas för påtryckningar från elever och lärare att sätta ett högre betyg än vad som är motiverat. Risken föreligger enligt utredningen särskilt för betygsstegen E och A. Regeringen instämmer dock med *IFAU* som i relation till betygssteget E anser att risken för påtryckningar är stor oavsett formell möjlighet till kompensatoriska inslag i betygssättningen. I detta sammanhang vill regeringen återigen betona att betygssättning är en myndighetsutövning som enbart legitimerade lärare, med vissa undantag, självständigt får utföra.

Sammantaget innebär regeringens förslag om införande av en ny princip om en sammanvägd bedömning av elevernas kunskaper i förhållande till betygskriterierna att principen endast ska omfatta betygsstegen A–D. När det gäller betygssteget E ska det, i vart fall tills vidare, krävas att alla betygskriterierna är uppfyllda för att eleven ska få ett godkänt betyg. Detta föreslås gälla såväl grundskolan och motsvarande skolformer som gymnasie- och gymnasiesärskolan.

Utredningen föreslår att den nya principen för betygssättning, som innebär att läraren utifrån en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till betygskriterierna ska sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper, ska regleras på förordningsnivå. Vid de flesta förändringar av betygssystemet har regeringen på grund av frågornas principiella betydelse valt att underställa riksdagen förslagen i en proposition. Riksdagen har ett legitimt intresse av att få behandla dessa frågor, som är av stor betydelse för elevernas rättssäkerhet och val av studieväg, och som kan ha betydelse för elevernas framtid. Regeringen föreslår därför att den nya principen för betygssättning ska införas i lag i stället för i förordning.

Samtliga kriterier ska vara uppfyllda för betyget Godkänt i den förenklade betygsskalan inom komvux

Riksdagen har, efter förslag från regeringen i propositionen Komvux för stärkt kompetensförsörjning (prop. 2019/20:105), beslutat att en förenklad betygsskala ska införas inom komvux på grundläggande nivå, komvux som särskild utbildning på grundläggande nivå och komvux i svenska för invandrare (sfi) från och med den 1 januari 2022. Denna betygsskala ska endast innehålla ett betygssteg för godkända resultat (Godkänt) och ett betygssteg för icke godkända resultat (Icke godkänt). Inom komvux som särskild utbildning på grundläggande nivå ska endast betygssteget Godkänt förekomma, dvs. om eleven inte uppnår betyget godkänt sätts inget betyg. Regeringens anser att principerna för betygssättning med denna betygsskala bör följa de principer som finns för betygssättningen inom skolväsendet i övrigt. Regeringen föreslår ovan att det vid betygssättningen med betygsskalan A–F även fortsättningsvis ska krävas att samtliga kriterier för det lägsta godkända betyget (betyget E) ska vara uppfyllda för att en elev ska få ett godkänt betyg. Regeringen föreslår därför att samtliga kriterier för det godkända betyg som finns inom den förenklade betygsskalan (betyget Godkänt), ska vara uppfyllda för att eleven ska få detta betyg.

Bestämmelserna om undantag vid betygssättning behöver anpassas och justeras så att de får en enhetlig utformning

För samtliga skolformer där betyg sätts finns det undantagsbestämmelser i skollagen som innebär att om det finns särskilda skäl får läraren vid betygssättningen bortse från enstaka delar av kunskapskraven. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna nå ett visst kunskapskrav. Inom grundsärskolan, gymnasiesärskolan och komvux som särskild utbildning får en utvecklingsstörning bara beaktas om det finns synnerliga skäl. För specialsolan avser bestämmelsen funktionsnedsättningar utöver dövhet eller hörselskada. Inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, komvux på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå gäller undantagsbestämmelsen dock inte samtliga kunskapskrav. För dessa skolformer gäller att de kunskapskrav som rör säkerhet och de som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter alltid ska uppfyllas (10 kap. 21 §, 11 kap. 23 a §, 12 kap. 21 §, 13 kap. 21 b §, 15 kap. 26 §, 18 kap. 25 § och 20 kap. 38 § skollagen). Dessa bestämmelser behöver anpassas till den nya terminologin så att kunskapskrav ersätts av betygskriterier. Detta är således enbart en anpassning till det nya systemet och avser i övrigt ingen ändring i sak.

För att säkerställa en likvärdig och rättssäker tillämpning bör bestämmelser som har samma sakliga innehåll utformas på ett enhetligt sätt. Det förekommer att lärare undervisar och sätter betyg i både gymnasial utbildning och vuxenutbildning. Det finns också rektorer som ansvarar för flera skolformer, t.ex. gymnasieskola och vuxenutbildning, om dessa finns vid samma skolenhet. Det som i författning avser samma sak, även om det gäller olika skolformer, bör då vara lätt att tillämpa i praktiken. Undantagsbestämmelsen som rör vuxenutbildning har dock en annan utformning än övriga undantagsbestämmelser vid betygssättning i skollagen. Medan det för de obligatoriska skolformerna, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan anges att det får bortses från enstaka delar av kunskapskraven, föreskrivs för komvux att det får bortses från enstaka kunskapskrav eller från enstaka delar av sådana krav. Ingenting i förarbetena tyder på att avsikten med att bestämmelserna har utformats på olika sätt varit att det ska finnas skillnader mellan de olika skolformerna när det gäller möjligheten att ta hänsyn till att en elev har en funktionsnedsättning eller andra personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna nå ett visst kunskapskrav (jfr prop. 2009/10:165 s. 735, 766 och 868, bet. 2009/10:UbU21, rskr. 2009/10:370 och prop. 2011/12:50] s. 116, 133 och 135, bet. 2011/12:UbU9, rskr. 2011/12:141). När regeringen nu föreslår att det införs en ny princip för betygssättning får det anses lämpligt att också göra en justering som innebär att undantagsbestämmelserna utformas på ett enhetligt sätt. Regeringen föreslår därför i fråga om komvux att om det finns särskilda skäl ska det vid betygssättning få bortses från enstaka delar av betygskriterierna.

I de undantagsbestämmelser som gäller gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och vuxenutbildningen ska, enligt nuvarande lydelse, de kunskapskrav som rör säkerhet och de som hänvisar till lagar, förordningar

eller myndigheters föreskrifter alltid uppfyllas (15 kap. 26 §, 18 kap. 25 § och 20 kap. 38 § skollagen). I linje med vad som föreslås ovan föreslås att bestämmelserna ändras på så sätt att det föreskrivs att sådana delar av betygskriterierna som rör säkerhet eller hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter alltid ska uppfyllas.

5.5 Kriterier för bedömning av kunskaper ska ersätta kunskapskrav och kravnivåer i årskurser och skolformer där betyg inte sätts

Regeringens förslag: I årskurser eller delar av skolformer där det inte sätts betyg ska kunskapskrav ersättas av kriterier för bedömning av kunskaper. När det gäller gymnasiesärskolans individuella program och kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå ska kravnivåer ersättas av kriterier för bedömning av kunskaper.

Utredningens förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag med den skillnaden att utredningen föreslår uttrycket kriterier för bedömning.

Remissinstanserna: Samtliga av de remissinstanser som har yttrat sig över förslaget har tillstyrkt eller inte haft något att invända. Detta gäller bl.a. *Statens skolinspektion, Statens skolverk, Specialpedagogiska skolmyndigheten, Sveriges Kommuner och Regioner, Lärarnas Riksförbund och Riksförbundet Vuxenutbildning i Samverkan.*

Skälen för regeringens förslag: I dag används kunskapskrav och kravnivåer för att bedöma kunskapsutvecklingen hos elever inom skolformer och årskurser där betyg inte sätts. Utredningen föreslår att båda dessa formuleringar ska bytas ut mot kriterier för bedömning. Detta motiveras med att skolan inte är betjänt av att det finns många olika benämningar på de kriterier som används för bedömning av elevers olika kunskapsnivåer. Regeringen delar utredningens och remissinstansernas bedömning att det är rimligt att dessa kriterier har samma benämning i regleringen på skolområdet. Regeringen anser dock att det bör framgå vad det är som bedöms och anser därför att den formulering som bör användas i regleringen på skolområdet i de sammanhang då det inte är fråga om betygssättning bör vara kriterier för bedömning av kunskaper.

Sammantaget föreslår regeringen att i årskurser eller delar av skolformer där det inte sätts betyg ska kriterier för bedömning av kunskaper användas i stället för kunskapskrav. När det gäller gymnasiesärskolans individuella program och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå föreslås att kravnivåer ska ersättas av kriterier för bedömning av kunskaper.

6 Ämnesbetyg ska införas i gymnasial utbildning för att främja elevers kunskapsutveckling

6.1 Kursutformningen i gymnasial utbildning har kritiserats

Gymnasieskolan och gymnasiesärskolan är kursutformade vilket innebär att varje ämne är indelat i kurser och betyg sätts på varje kurs. Kursutformningen har, enligt bl.a. Skolverkets utvärderingar, medfört en fragmentisering av utbildningarna och splittrade skoldagar (Skolverket 2000, rapport 187). Tankarna bakom införandet av kursutformningen av gymnasieskolan på 1990-talet, såsom valfrihet, lokal profilering och individuella studievägar, har aldrig fullt ut blivit realiserade. Med tiden har innehållet i de nationella programmen i stället blivit allt mer styrt. I och med gymnasiereformen 2011 minskades utbudet av kurser och möjligheter till lokala profileringar och valbarhet. Avsikten var att detta skulle leda till mer helhet och mindre fragmentisering. Utbildningen inom de nationella programmen skulle leda till anställningsbarhet eller högskoleförberedelse och bli mer likvärdig. För en elev skulle det vara tydligt vad en utbildning innehåller och vart den leder (prop. 2008/09:199).

Elever i gymnasie- och gymnasiesärskolan väljer i dag program och i förekommande fall inriktning men programstrukturen och vilka kurser eleven läser inom det valda programmet är i hög grad nationellt reglerat. När det ingår två eller flera kurser i samma ämne får eleverna flera separata och slutliga betyg i ämnet innan studierna i ämnet i fråga avslutats. Detta innebär bl.a. att lägre betyg i tidiga årskurser inte byts ut mot ett högre betyg i slutet av utbildningen utan att alla kursbetyg ska beaktas t.ex. vid ansökan till högskolan. Överförbarheten mellan gymnasieskolan och den kommunala vuxenutbildningen på gymnasial nivå har varit en stor anledning till att kursutformningen har behållits i senare gymnasie-reformer, trots en växande kritik mot systemet i ungdomsskolan (SOU 2016:77).

En övergång till ämnesbetyg har övervägts vid flera tillfällen, men har hittills inte genomförts (prop. 2003/04:140, prop. 2008/09:199 och prop. 2011/12:50). Vid gymnasiereformen 2011 ersattes kursplanerna av ämnesplaner och det uttalades att kurserna i det nya systemet tydligare skulle ingå i en större helhet, ämnet (prop. 2008/09:199 s.110). Trots detta kvarstår kritik mot kursutformningen, framför allt utifrån att den bidrar till en onödig fragmentisering av kunskapsinnehållet och därmed av elevers lärande (Gustafsson, Sörlin och Vlachos 2016). Det handlar också om att elever får flera kursbetyg i ett och samma ämne som alla sedan räknas på samma sätt i det meritvärde som används för urval till högre studier oavsett när betygen i fråga satts. Gymnasieutredningen konstaterar i sitt betänkande En gymnasieutbildning för alla – åtgärder för att alla unga ska påbörja och fullfölja en gymnasieutbildning (SOU 2016:77) bl.a. att ett införande av ämnesbetyg kan leda till flera förbättringar för elever och lärare. Utredningen visar att kursbetygen bidrar till att helheten går förlorad och till att elevens progression riskerar att bli osynliggjord.

Gymnasieutredningen lyfter också fram att kursbetyg kan bidra till stress och psykosocial ohälsa, liksom att tidiga misslyckanden följer eleven och kan ge en missvisande bild av elevens kunskaper och förmågor. Dessutom anges att lärare känner en press att få ihop så mycket bedömningsunderlag som möjligt och erbjuda eleverna många tillfällen att visa sina kunskaper.

6.2 Nuvarande reglering

De nationella programmen i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan innehåller ämnen som är uppdelade i kurser

Utbildningen i gymnasieskolan består i dag av 18 nationella program som är indelade i de två programtyperna yrkesprogram och högskoleförberedande program. I gymnasieskolan finns bl.a. också utbildning i form av olika introduktionsprogram och vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år. I gymnasiesärskolan finns nationella program och individuella program.

De nationella programmen består av olika ämnen där vissa ämnen är gemensamma för samtliga program (gymnasiegemensamma ämnen) och andra är specifika för ett visst program eller inriktning (programgemensamma ämnen och inriktningsgemensamma ämnen). Så långt är innehållet på programmen och inriktningarna nationellt styrda. Det finns också i varierande omfattning för olika program och inriktningar utrymme avsatt för valbara kurser (programfördjupning). På alla nationella program finns även utrymme avsatt för individuellt val och gymnasie- eller gymnasiesärskolearbete (15 kap. 7 §, 16 kap. 7 §, 18 kap. 8 §, 19 kap. 6 och 7 §§ skollagen och bilagorna 2 och 4 till samma lag).

Omfattningen av studierna på nationella program i gymnasieskolan anges i gymnasiepoäng. Totalt sett omfattar en treårig utbildning på ett nationellt program 2 500 gymnasiepoäng varav 2 250 behöver vara godkända för att en gymnasieexamen ska kunna utfärdas (16 kap. 19 och 20 §§ skollagen och bilaga 2 till samma lag).

Omfattningen av studierna på nationella program i gymnasiesärskolan anges i gymnasiesärskolepoäng och på motsvarande sätt som inom gymnasieskolan omfattar de nationella programmen 2 500 poäng. Vid sidan av de nationella programmen finns det inom gymnasiesärskolan också individuella program som ska erbjudas elever som inte kan följa undervisningen på ett nationellt program. De individuella programmen innehåller olika ämnesområden i stället för ämnen, men det är möjligt att läsa en kombination av ämnesområden och ämnen. Någon examen utfärdas inte inom gymnasiesärskolan men för den som har avslutat ett nationellt eller individuellt program ska ett gymnasiesärskolebetyg utfärdas (18 kap. 8 §, 19 kap. 14, 15 och 21 §§ skollagen och bilaga 4 till samma lag, samt 8 kap. 22 a och 22 b §§ gymnasieförordningen).

Utbildningen inom de olika ämnena inom gymnasie- och gymnasiesärskolan ges i form av en eller flera kurser. För varje kurs ska det anges hur många gymnasiepoäng eller gymnasiesärskolepoäng kursen omfattar (16 kap. 23 § och 19 kap. 24 § skollagen). I dagens gymnasie- och gymnasiesärskola finns kurser med en omfattning om 50 gymnasiepoäng eller gymnasiesärskolepoäng och uppåt. Huvuddelen av kurserna omfattar

100 poäng och en sådan kurs läses normalt över två terminer. Vad varje kurs innehåller regleras i ämnesplanen för ämnet i fråga. Ämnesplanerna innehåller en övergripande syftesdel för ämnet som helhet, en eller flera kurser med angivet centralt innehåll och kunskapskrav för varje kurs. I ämnesplanen för ämnet engelska i gymnasieskolan finns t.ex. tre kurser med centralt innehåll och kunskapskrav: engelska 5, engelska 6 och engelska 7 (16 kap. 21 § och 19 kap. 22 § skollagen, 1 kap. 4 § gymnasieförordningen och förordningen [SKOLFS 2010:261] om ämnesplaner för de gymnasiegemensamma ämnena).

Betyg sätts på avslutade kurser

I gymnasieskolan sätts betyg på varje avslutad kurs och efter genomfört gymnasiearbete. I de fall undervisning i grundskolans ämnen får förekomma i gymnasieskolan sätts betyg också i dessa. Inom vidareutbildningen i form av ett fjärde tekniskt år sätts också betyg på ett examensarbete. Betyg för godkända resultat betecknas med A, B, C, D eller E. Högst godkända betyg betecknas med A och lägsta godkända betyg med E. Betyg för icke godkända resultat betecknas med F. Betygen bestäms med hjälp av de kunskapskrav som har föreskrivits för en kurs (15 kap. 22–24 §§ skollagen).

Inom gymnasiesärskolans nationella program sätts betyg på varje avslutad kurs och efter genomfört gymnasiesärskolearbete. Betyg sätts inte på ämnesområden inom de individuella programmen. Har en elev på ett individuellt program läst kurser i ämnen ska betyg sättas när kursen är avslutad. Gymnasiesärskolans betygsskala skiljer sig från gymnasieskolans på så sätt att det inte finns något betyg för icke godkända resultat. Betygsskalan består alltså endast av stegen A–E. För den elev som inte uppnår kraven för betyget E sätts inte något betyg (18 kap. 22–24 §§ skollagen).

Kursbetygen i gymnasieskolan används vid urval till högre utbildning

Samtliga kursbetyg i gymnasieskolan ingår när man räknar ut meritvärdet vid urval till högskolan. Det är som huvudregel enbart kursens omfattning och vilket betyg som en elev har fått på kursen som har betydelse vid meritvärderingen och inte vilken nivå kursen har haft. Vid meritvärderingen ges varje betyg ett siffervärde, betyget A ger 20 poäng, B ger 17,5 poäng, C ger 15 poäng, D ger 12,5 poäng, E ger 10 poäng och F ger 0 poäng. Detta siffervärde multipliceras sedan med det antal gymnasiepoäng som betyget omfattar. Det sammanlagda betygsvärdet för alla betyg i de kurser som ingår i ett fullständigt program i gymnasieskolan divideras med 2 400, varvid ett jämförelsetal fås. Det högsta jämförelsetalet är utifrån detta 20 poäng. I syfte att motivera elever till fördjupade studier kan dock vissa kurser, s.k. meritkurser, ge ytterligare meritpoäng. De kurser som kan ge sådana poäng är fördjupande kurser i ämnena moderna språk, svenskt teckenspråk för hörande, engelska och matematik. Högst 2,5 meritpoäng får med anledning av sådana kurser läggas till jämförelsetalet. Det innebär att det högsta jämförelsetalet som en elev kan uppnå är 22,5 poäng. En elev kan alltså förbättra sitt jämförelsetal genom att välja att inom ramen för sitt program läsa fördjupande kurser som inte är obligatoriska på det aktuella programmet och som sammanlagt ger högst

2,5 poäng extra. Exempelvis kan en elev som har i genomsnitt C i betyg, genom att läsa sådana kurser höja sitt jämförelsetal från 15 poäng till 17,5 poäng. Hur hög meritpoängen blir beror på vilken eller vilka kurser en elev har läst och vilken högre utbildning eleven söker (7 kap. 18 § högskoleförordningen [1993:100] och bilaga 3 till samma förordning).

Kursbetygen kan också ha också betydelse vid urval till utbildningar inom yrkeshögskolan (3 kap. 5 och 6 §§ förordningen [2009:130] om yrkeshögskolan).

Betygen i gymnasiesärskolan används inte för urval

Till skillnad mot betygen i gymnasieskolan kan gymnasiesärskolans betyg inte användas för urval till högre studier. Detta beror på att en gymnasiesärskoleutbildning inte ger behörighet vare sig till högskola eller yrkeshögskola.

Inom komvux ges motsvarande utbildning som i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan

Inom kommunal vuxenutbildning (komvux) ges utbildning på nivåer som motsvarar de olika skolformerna inom ungdomsskolan. Där finns utbildning på grundläggande nivå som vänder sig till vuxna som saknar sådana kunskaper som normalt uppnås i grundskolan. Vidare finns särskild utbildning på grundläggande nivå som syftar till att ge vuxna kunskaper på en nivå som motsvarar den som utbildningen i grundsärskolan ska ge. Det finns också utbildning på gymnasial nivå som syftar till att ge vuxna kunskaper på en nivå motsvarande gymnasieskolan samt särskild utbildning på gymnasial nivå som syftar till att ge vuxna kunskaper på en nivå som motsvarar utbildning på nationella program i gymnasiesärskolan. Förutom den utbildning som motsvarar utbildningen i ungdomsskolan finns inom komvux också utbildning i svenska för invandrare som bl.a. syftar till att ge vuxna invandrare kunskaper i svenska språket (20 kap. 4 § skollagen).

Utbildningen i komvux bedrivs i form av kurser. Inom komvux på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå bedrivs den även i form av ett komvuxarbete som är ett arbete som i stora drag motsvarar gymnasiearbetet och gymnasiesärskolearbetet i gymnasieskolan respektive gymnasiesärskolan (20 kap. 5 § skollagen).

Inom komvux kan den studerande själv sätta samman sin utbildning och välja de kurser han eller hon behöver läsa. Det är möjligt att läsa allt från en enskild kurs till en hel utbildning. Till skillnad mot vad som gäller inom gymnasie- och gymnasiesärskolan är utbildningen inom komvux alltså inte styrd av innehållet i de olika nationella programmen. Den som vill ha en gymnasieexamen från komvux behöver dock läsa vissa specifika kurser (4 kap. 14–15 §§ förordningen om vuxenutbildning).

Gymnasieskolan respektive gymnasiesärskolan delar ämnesplaner och tillhörande kunskapskrav med vuxenutbildningen

Inom komvux på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå används samma ämnesplaner som i gymnasieskolan respektive gymnasiesärskolan vilket bl.a. innebär att ämnets innehåll och de kunskapskrav som en lärare ska ta hänsyn till vid betygssättning är

desamma (se t.ex. förordningen [SKOLFS 2010:261] om ämnesplaner för de gymnasiegemensamma ämnena). Detta med undantag för ett fåtal ämnesplaner som särskilt utformats för någon av skolformerna. Reglerna för betygssättning är också i övrigt desamma inom komvux på gymnasial nivå och gymnasieskolan. Detsamma gäller för komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå och gymnasiesärskolan (20 kap. 35–39 §§ skollagen).

Inom komvux kan också orienteringskurser och individuella kurser ges. Orienteringskurser ska svara mot sådana behov som inte tillgodoses genom nationella kurser och ska ha ett eller flera syften, t.ex. att ge ökade studietekniska färdigheter eller grundläggande kunskaper om arbetsliv och arbetsmarknad i Sverige. Individuella kurser ska syfta till att tillgodose elevers individuella kunskapsbehov i de fall dessa inte kan tillgodoses genom nationella kurser eller orienteringskurser. På orienteringskurser och individuella kurser sätts inte några betyg (2 kap. 3, 6 och 7 §§ förordningen om vuxenutbildning).

6.3 Ämnesbetyg ska ersätta kursbetyg i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan

6.3.1 Betyg ska sättas i ämnen

Regeringens förslag: I gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska betyg sättas i ämnen. Det ska inte längre finnas kurser inom dessa skolformer.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: En majoritet av de remissinstanser som har yttrat sig har tillstyrkt eller inte haft något att invända mot förslaget, däribland *Statens skolinspektion, Statens skolverk, Specialpedagogiska skolmyndigheten, Statens institutionsstyrelse (SiS), Universitets- och högskolerådet (UHR), Barnombudsmannen (BO), Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU), Malmö universitet, Uppsala universitet, Gislaveds, Göteborgs, Hedemora, Täby, Örebro och Överkalix kommuner, Academedia AB, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Lärarförbundet, Lärarnas Riksförbund, Elevernas riksförbund (tidigare Sveriges elevråd – SVEA), Sveriges Elevkårer, Sveriges förenade studentkårer (SFS), Föräldraalliansen Sverige, Autism- och Aspergerförbundet, Riksförbundet för barn, unga och vuxna med utvecklingsstörning (FUB), Svenskt Näringsliv, Industrirådet och Landsorganisationen i Sverige (LO).*

Flera av de remissinstanser som tillstyrker förslaget motiverar sina svar med att det ger bättre förutsättningar för ett fördjupat lärande och lärande över tid. Det gäller bl.a. *Skolverket, UHR, Gislaveds kommun, Hedemora kommun, FUB* och *Teknikföretagen*. *BO* anser att barnets rättigheter, bl.a. barnets rätt till fortlöpande utveckling, kan komma att stärkas om ämnesbetyg införs och elevers betyg inte i lika hög grad som i dag blir knutna till tidiga prestationer under gymnasietiden. Den kursbaserade modellen tenderar enligt *Lärarförbundet* att skapa ämnesfragmentisering och bidra till ett förhållningssätt som handlar om att ”beta av” kurser och kurs-

moment. *VVS-branschens utbildningsnämnd* anser att problemen med fragmentisering även finns på yrkesprogrammen. *Gävle kommun* bedömer att eleverna i gymnasiesärskolan främjas av förslaget. Några remissinstanser, bl.a. *Myndigheten för delaktighet* och *Myndigheten för ungdomsfrågor och civilsamhällsfrågor (MUCF)* uttrycker att förslagen kan öka elevers motivation för att fullfölja gymnasieutbildningen. Därmed kan fler elever lämna skolan med godkända betyg enligt *Myndigheten för delaktighet*. *Umeå universitet* anser att ämnesbetyg troligen är bättre mätare på en kunskapsnivå än dagens kursbetygssystem.

Flera remissinstanser, däribland *Härjedalens kommun*, *Skolverket*, *Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM)* och *Jämställdhetsmyndigheten*, anför att ämnesbetyg kan bidra till minskad stress. Enligt *Elevernas riksförbund* ställer den kursutformade gymnasieskolan orimliga krav på elever att vid varje bedömningstillfälle prestera på högsta önskade nivå. Det finns inget utrymme för misslyckande, vilket i många fall har lett till en minskad skolmotivation. Några remissinstanser, bl.a. *Gislaveds kommun* lyfter därtill att ämnesbetyg kan upplevas som mindre stressande även för lärare. Dagens system med kurser skapar stress bland lärare och elever enligt *Lärarnas Riksförbund*. *SPSM* anser vidare att ämnesbetyg ger bättre förutsättningar för att utveckla stödet för varje elev.

Sveriges Elevkårer tillstyrker förslaget och anser att ämnesbetyg är ett mer rättvisande sätt att visa kunskapsutvecklingen, men kräver att regeringen i samband med implementeringen skriver in elevers rätt att ompröva ämnesbetyg och tar fram ett system för omprövning av betyg.

Ett antal remissinstanser, bl.a. *Industrirådet* och *Teknikföretagen*, kommenterar risken för att ett ämnesbetygssystem kan ”trigga” ett uppskjutarbeteende som leder till stress det sista året ämnet läses.

Skälen för regeringens förslag

Sammanhållna studier i ett ämne bör gynna elevers kunskapsutveckling och öka motivationen

Många gymnasieelever har erfarenheter av att det som mäts och värderas i skolan är kunskaper som lärts in till prov inför betygssättning men som sedan snabbt glöms bort. Systemet med kurser och kursbetyg upplevs som hämmande för deras vilja och förmåga att lära sig. Det handlar enligt eleverna mer om att skolan vill få elever att ”beta av kurser” än att uppmuntra till lärande (SOU 2016:77). Att kursindelningen leder till fragmentisering av kunskapsinnehållet framförs också av flera remissinstanser, bl.a. *Lärarförbundet* och *Sveriges Elevkårer*. Ett sätt att komma till rätta med dessa problem kan vara att i enlighet med utredningens förslag ta bort kurserna och den s.k. kursutformningen och ersätta kursbetyg med ämnesbetyg i gymnasie- och gymnasiesärskolan. Det innebär att utbildningen i skolformerna ges i form av ämnen och att ett slutligt betyg i ämnet sätts efter avslutade ämnesstudier i stället för att ett slutligt betyg sätts efter varje läst kurs. En stor majoritet av de remissinstanser som yttrat sig ställer sig bakom förslaget. *Gislaveds kommun* bedömer att förslaget bör gynna elevers kunskapsutveckling och kunskapsresultat. *Täby kommun* bedömer att ett införande av ämnesbetyg kan bidra till ett ökat fokus på progression i lärandet och elevers kunskapsutveckling. Regeringen anser i likhet med dessa och flera andra remissinstanser att ämnesutformning och ämnes-

betyg kan bidra till ett fördjupat lärande och lärande över tid i både gymnasie- och gymnasiesärskolan och till en angelägen förskjutning av fokus från betyg och bedömning till kunskapsutveckling och lärande.

Regeringen anser vidare att ämnesbetyg kan ha en motiverande effekt. Flera remissinstanser lyfter också fram detta, bl.a. *MUCF* som bedömer att förslaget möjliggör att under en tid inte prestera på topp, men ändå känna att betygen och utbildningen inte är i fara på det sätt som det kan upplevas i dag. Möjligheten att uppmuntra unga att göra så bra som möjligt ökar enligt *MUCF* då avgörande betygssättning sker först i slutet av utbildningen i ett ämne. *Göteborgs kommun* anser att ämnesbetyg kan leda till höjd motivation att fortsätta studierna. Regeringen anser att ämnesbetyg också bör ge tid för eleven att ta till sig av återkoppling från lärare längs vägen. Enstaka misslyckanden bör därmed få mindre konsekvenser än i ett system med kursbetyg. Tillsammans med regeringens förslag om sammantagen bedömning (avsnitt 5.4) kan förslaget bidra till att motivera elever och premiera lärande.

BO anser att barnets rättigheter, bl.a. barnets rätt till fortlöpande utveckling (artikel 6), kan komma att stärkas om ämnesbetyg införs genom att betyg inte i samma utsträckning som kursbetyg knyts till tidiga prestationer under gymnasietiden. Det kan enligt *BO* också motverka tendenser till att elever i gymnasie- och gymnasiesärskolan upplever att det inte är någon idé att anstränga sig och ger upp. *SPSM* bedömer att förslaget kan ge bättre förutsättningar för att utveckla stödet för varje elev. Att tidigt upptäcka och vidta åtgärder för elever i behov av stöd bör enligt *Skolinspektionen* ge eleven ökade möjligheter till kunskapsutveckling då stödet kan fortgå under lägre tid och inte fragmentiseras av kurser. Regeringen instämmer med remissinstanserna om att ämnesbetyg kan stärka elevers förutsättningar att utvecklas och underlätta för skolan att ge återkoppling och stöd. De tidiga kursbetygen drabbar särskilt, enligt regeringens bedömning, individer eller grupper av elever, som är dåligt förberedda från grundskoletiden och som behöver tid för omställningen från grundskolan. Med mer tid för studier i ämnet kan eventuella kunskapsluckor repareras innan slutligt betyg sätts.

Det finns dock remissinstanser, bl.a. *Industrirådet* och *Teknikföretagen*, som, trots att de är positiva till förslaget, oroar sig just för att studierna i ämnen kan pågå under längre tid innan slutliga betyg sätts. Det kan leda till ett s.k. uppskjutarbeteende, dvs. att studier skjuts upp till slutet av utbildningen i ämnet. Om det bland elever skapas en kultur kring att ”lägga allt krut” i slutet för att få ett bra betyg skulle det få särskilt negativa konsekvenser för många av de elever som redan har det svårast i skolan enligt *Academedia AB*. Regeringen vill dock, liksom *BO*, betona vikten av att elever, även om ämnesbetyg införs, får kontinuerlig återkoppling på sin kunskapsutveckling. I avsnitt 6.3.2 lämnar regeringen förslag som kompletterar och preciserar modellen med ämnesbetyg och där beaktas även vikten av lärares återkoppling till eleverna.

Många lärare är positiva till ämnesbetyg

Mer sammanhållna studier i ett ämne har fördelar ur ett pedagogiskt perspektiv, eftersom det ger en större möjlighet för eleverna att fördjupa och bredda sina kunskaper successivt i de ämnen som läses över en längre

tid. Undervisningen kan bedrivas mer långsiktigt och utifrån mer av en helhetssyn i de ämnen där det i dag sätts flera kursbetyg. I dag går mycket tid åt till bedömning eftersom kurserna ses som avskilda enheter (SOU 2016:77).

Utredningen anger att lärare är positiva till ämnesbetyg, såväl lärare på yrkesprogram som lärare på högskoleförberedande program. Lärare som undervisar på yrkesprogram uttrycker det som en fördel om betyget sätts i slutet av ämnet då det visar elevers samlade kompetens. Regeringen delar bedömningen att mer sammanhållna studier i ämnen är positivt för undervisning både i yrkesämnena och andra ämnen. Många yrkesämnena är redan i dag uppbyggda i progression och leder fram mot ett yrkeskunnande. Vidare kan ämnesbetyg ge lärarna en ökad möjlighet att planera mer sammanhängande undervisning som kan läggas upp mer långsiktigt än vad som är fallet i dag. Regeringen anser också, i likhet med bl.a. *Läraryrkesförbundet* att ämnesbetyg inte bara gynnar undervisning på plats i skolan utan också arbetsplatsförlagt lärande och *UHR* framhåller därtill att ämnesbetyg även kan underlätta möjligheten till arbetsplatsförlagt lärande utomlands.

Ämnesbetyg kan bidra till att minska stress

Även om det kan upplevas tillfredsställande att snabbt kunna lägga avslutade studier bakom sig i dagens kursutformade skola bedömer regeringen att det också kan vara negativt att uppleva att kunskaper bedöms och betygsätts hela tiden. Det kan skapa en stress tidigt under gymnasietiden, inte bara för elever utan också för lärare, vilket bl.a. även *Lärarnas Riksförbund* framför. Flera remissinstanser, däribland *Läraryrkesförbundet*, anser att ämnesbetygen kan bidra till att minska all den hets som de nuvarande kursbetygen ofta skapar. För många elever upplevs övergången till gymnasieskolan som ett väldigt stort kliv med ökad ämnesfördjupning och höga krav enligt förbundet. Många unga anser, enligt *MUCF*, att om de inte lyckats i början av kursen så har deras chanser till ett bra betyg minskat. Det har enligt myndigheten lett till att många unga har gett upp. Regeringen instämmer och bedömer liksom myndigheten att ämnesbetyg kan gynna gymnasieelever och bidra till en bättre psykisk hälsa och motivera elever att fortsätta studera. Även *Härjedalens kommun* tror att utredningens förslag kan minska den studierelaterade stressen och den ökande psykiska ohälsan hos många gymnasieelever. Regeringen anser vidare, liksom kommunen, att mer sammanhållna studier i ett ämne kan ge bättre möjligheter för lärare att bedriva undervisningen långsiktigt utifrån en helhetssyn. Det är också mycket positivt om elever får mer tid för lärande innan avgörande betyg i ämnen sätts.

Betyg ska spegla elevers kunskaper i ämnet

Betyg i hela ämnen kan enligt regeringens uppfattning ge en mer rättvisande bild av elevernas kunskaper i ämnet än separata kursbetyg. Det är något som också lyfts av flera remissinstanser, bl.a. *Skolverket*, *Göteborgs kommun* och *LO*. *LO* uttrycker att lärande är en kumulativ process där kunskap byggs upp successivt. Förståelsen för helhet och sammanhang växer fram i olika takt hos olika elever. *Hedemora kommun* anför att det är de slutgiltiga kunskaperna i ämnet som har betydelse och inte eventuella

misslyckanden på vägen dit. Regeringen delar denna bedömning. Betyg som satts innan eleven fördjupat sig i ämnet speglar inte elevens aktuella kunskapsnivå i ämnet på samma sätt som de betyg som satts när eleven är färdig med sina ämnesstudier. Med ett införande av ämnesbetyg kan elever hinna utvecklas i mer omfattande ämnen innan slutligt betyg i ämnet sätts.

Sveriges Elevkårer tillstyrker förslaget och anser att ämnesbetyg är ett mer rättvisande sätt att visa kunskapsutveckling, men anser samtidigt att regeringen vid en implementering av betygsutredningens förslag i lagstiftning bör skriva in elevers rätt att ompröva eller överklaga ämnesbetyg. Att utreda frågan om att få ompröva eller överklaga ett betyg ingick inte i utredningens uppdrag och utredningen har heller inte funnit skäl att i samband med sina övriga förslag analysera denna fråga. Regeringen konstaterar vidare att det enligt skollagen redan i dag finns möjligheter att pröva för betyg. En elev i gymnasieskolan som har fått ett godkänt betyg kan visserligen inte pröva för högre betyg så länge eleven går i gymnasieskolan, men därefter har eleven möjlighet att pröva för högre betyg inom såväl gymnasieskolan (15 kap. 28 § skollagen och 8 kap. 24 och 25 §§ gymnasieförordningen) som inom kommunal vuxenutbildning (komvux) (20 kap. 40 § skollagen), se vidare avsnitt 6.4.2 avseende komvux. Regeringen har därför inte för avsikt att gå vidare med frågan om att få ompröva eller överklaga betyg.

Gymnasiesärskolan och gymnasieskolan gynnas av samstämmiga bestämmelser

De problem med kursbetyg som har lyfts under lång tid har främst handlat om gymnasieskolan. Att kursutformningen av och kursbetygen i gymnasiesärskolan inte har diskuterats och analyserats i samma utsträckning, beror sannolikt bl.a. på att betygen i denna skolform inte har betydelse som urvalsinstrument till nästa utbildningsnivå. Utredningen redogör också för att undervisningen i gymnasiesärskolan i högre grad redan tycks ha ett helhetsperspektiv på ämnet i fråga.

När kursutformningen infördes i gymnasiesärskolan gjordes det för att den skolformen skulle vara så lik gymnasieskolan som möjligt. *FUB* betonar i sitt remissvar att det är viktigt att förutsättningar finns för att underlätta för samverkan mellan skolformerna. Genom att reglerna för gymnasiesärskolan harmoniserar med bestämmelserna för gymnasieskolan underlättas bl.a. elevernas möjligheter att läsa gymnasiekurser, vilket t.ex. kan ske i form av samläsning. Det är enligt regeringen önskvärt att bestämmelserna inte i onödan skiljer sig mellan olika skolformer, annat än där det motiveras av skolformens särart.

Regeringen anser, i likhet med utredningen, att förslaget om ämnesbetyg särskilt bör gynna elevernas lärande i gymnasiesärskolan. Det är också något som lyfts fram av *Gävle kommun*. *FUB* anser dessutom att förslaget ger bättre förutsättningar än kursbetyg att främja elevers djuplärande, kunskapsutveckling och motivation att genomföra utbildningen. Regeringen delar denna uppfattning. Elevers kunskapsutveckling i både gymnasie- och gymnasiesärskolan bör bättre och mer långsiktigt stödjas med ämnesbetyg. Om lärandet sker över längre tid blir inte varje bedömningstillfälle lika avgörande för elevens betyg. Betyg som satts efter avslutade ämnesstudier kan med större säkerhet spegla elevernas kunskaper i ämnet. Likaså kan

lärare bedriva undervisningen mer långsiktigt och utifrån en större helhetssyn, såväl på elevernas kunskapsutveckling som på ämnet. Det finns därför sammantaget mycket goda skäl för att införa ämnesbetyg i såväl gymnasie- som gymnasiesärskolan. I båda skolformerna kan det gynna elevers lärande och kunskapsutveckling.

Regeringen föreslår därför att betyg i gymnasie- och gymnasiesärskolan ska sättas i ämnen och att kurserna i dessa skolformer ska tas bort.

6.3.2 Ämnen ska delas in i nivåer

Regeringens förslag: Utbildningen inom varje ämne ska ges i form av en eller flera nivåer. För varje nivå i ämnet ska det anges hur många gymnasiepoäng eller gymnasiesärskolepoäng som nivån omfattar.

Betyg ska sättas i ett ämne efter varje avslutad nivå. Vid betygsättningen ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i förhållande till de betygskriterier som har föreskrivits för ämnet som helhet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper.

När ett godkänt betyg sätts på en högre nivå i ett ämne med flera nivåer ska betyget anses omfatta lägre nivåer i ämnet och ersätta betyg för sådana nivåer.

Utredningens förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. Utredningen föreslår att betyg ska bestämmas med hjälp av de betygskriterier som har föreskrivits för ett ämne. Utredningen föreslår också att regeringen ska bemyndigas att i fråga om gymnasieskolan och kommunal vuxenutbildning (komvux) meddela föreskrifter dels om att det för vissa ämnen får göras undantag från bestämmelserna om att ett betyg på en högre nivå i ämnet även ska omfatta lägre nivåer, dels om att betyg får bestämmas med hjälp av betygskriterier som har föreskrivits för en del av ett ämne.

Remissinstanserna: En majoritet av de remissinstanser som har yttrat sig har tillstyrkt eller inte haft något att invända mot förslaget, däribland *Statens skolverk*, *Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM)*, *Universitets- och högskolerådet (UHR)*, *Filipstads*, *Göteborgs* och *Trelleborgs* kommuner, *Internationella Engelska Skolan i Sverige AB*, *Stiftelsen Viktor Rydbergs skolor*, *Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)*, *Läraryrskommittén*, *Sveriges Elevkårer*, *Elevernas riksförbund (tidigare Sveriges elevråd – SVEA)*, *Akavia* och *Landsorganisationen i Sverige (LO)*.

SKR framför att modellen gynnar djuplärande. *Akavia* anser att det är utmärkt med ett nivåsystem som säkerställer likvärdigheten i utbildningsinnehållet. *LO* anser att nivåsystemet möjliggör påbyggnad av ämneskunskaper vid senare tillfällen och underlättar för elever som behöver byta skola. Enligt *Gävle kommun* kommer förslaget förhoppningsvis att motverka att eleverna skjuter upp sina studier till på slutet. Eleverna behöver enligt kommunen få återkoppling i sin kunskapsutveckling mot det slutliga betyget. *SPSM* bedömer att förslaget kan öka möjligheterna för elever i behov av stöd att nå målen för utbildningen och bidra till en mer rättvisande betygsättning. *UHR* anser att nivåindelningen kan vara ett bra och tydligt sätt att uttrycka den särskilda behörigheten för högskolestudier.

Sveriges Elevkårer anser att det är bra att man med förslaget gör så lite ingrepp som möjligt och lägger förslag för att justera de problemen som har uppkommit med kursbetyg.

Flera remissinstanser har dock synpunkter eller frågor som rör hur modellen med nivåer ska fungera i praktiken. *Stockholms kommun* undrar hur det slutliga betyget i ett ämne ska beslutas om olika lärare har undervisat på olika nivåer. *Sveriges Skolledarförbund* lyfter i sammanhanget situationen där en lärare som bara undervisat eleven en kortare tid får ansvaret att besluta om ett mycket avgörande slutbetyg. Många rektorer minns att det tidigare lades ner mycket tid för att leta efter tidigare omdömen för elever som byter skola t.ex. *Lärarnas Riksförbund* uttrycker oro för lärares arbetsbelastning om många elever som inte klarat en nivå i ett ämne studerar vidare på nästa nivå. *Föräldraalliansen Sverige* eftersöker en strategi för hur dessa elever ska förberedas för att läsa vidare på nästa nivå och *Stockholms kommun* anser att det är svårt att överblicka konsekvenserna när det gäller elevernas rätt att gå om en nivå i ett ämne. *Härjedalens kommun* och *SKR* påpekar att modellen kan utgöra hinder för samläsning mellan olika årskurser. *Statens skolinspektion* avstår från att uttala sig om indelningen i nivåer och efterfrågar likt *Lärarnas Riksförbund* en timplan, medan andra remissinstanser, bl.a. *SKR*, anser att det är positivt att poängsystemet behålls.

Skolverket är positiva till modellen men anger att möjligheterna att skapa ämnen som kan läsas under en längre sammanhållen period ser olika ut på dagens program och inriktningar. Myndigheten anser att det därför kan krävas mer ingrepp i vissa programstrukturer än vad utredningen föreslår.

Söderköpings kommun anser att förslaget till stor del innebär att man i praktiken bevarar kurser, men kallar dem nivåer. *Umeå universitet* är oroligt för att nivåerna kan komma att fungera som kursbetyg.

Flera remissinstanser, bl.a. *Skolverket*, *Stockholms kommun* och *Stockholms universitet* befävar taktiska val hos elever. *Teknikföretagen* ser en stor risk med att elever hoppar av kurser på högre nivåer.

VVS-branschens utbildningsnämnd är tveksam till att begreppet kurs ersätts av begreppet "nivå i ämne" eftersom begreppet "nivå" av utredningen föreslås användas på två logiskt skilda sätt, t.ex. att den tredje nivån i ett ämne med tre 100-poängsnivåer omfattar 100 gymnasiepoäng, samtidigt som betyget gäller 300 poäng.

När det gäller utredningens förslag att regeringen ska ges möjlighet att för vissa ämnen föreskriva om undantag från principen att ett betyg på en högre nivå i ett ämne även ska omfatta lägre nivåer, är en övervägande majoritet av de remissinstanser som har uttalat sig om detta kritiska. Det gäller bl.a. *Uppsala universitet*, *Umeå universitet* och *Skolinspektionen*. *Skolverket* bedömer dock att det för vissa ämnen eventuellt kan behöva göras undantag från modellens principer.

Som nämns i avsnitt 3 har *Skolverket* och *Skolinspektionen* haft möjlighet att på ett tidigt stadium av beredningen av lagrådsremissen lämna synpunkter på ett utkast till förslag som överensstämmer med förslaget i rutan. *Skolinspektionen* hade inga synpunkter. *Skolverket* framförde att principen om ämnesbetyg behöver kunna fungera med ämnen som kan läsas flera gånger med olika innehåll och som kan generera parallella betyg i samma ämne på samma nivå.

Som framgår av avsnitt 3 har vidare Skolverket, Skolinspektionen, UHR, SKR, Friskolornas riksförbund och Idéburna skolors riksförbund beretts tillfälle att lämna synpunkter på ett slutligt utkast till lagrådsremiss, vars lagförslag överensstämmer med förslaget i rutan med den skillnaden att en språklig dubbelskrivning har tagits bort. Idéburna skolors riksförbund har avstått från att yttra sig. De övriga har inte framfört några synpunkter på förslaget.

Skälen för regeringens förslag

En nivåindelning av ämnet ger goda förutsättningar för att synliggöra eleverns kunskaper i ämnet så långt som eleverna har läst

Elever kan behöva ta andra vägar genom utbildningssystemet än att få en gymnasieexamen efter tre år på ett nationellt program. En ny modell för ämnesbetyg behöver därför utformas för att fungera i flera skolformer och programtyper och den bör inte skapa återvändsgränder. Utredningen föreslår att modellen ska utformas så att gymnasie- och gymnasiesärskolans ämnen ska delas in i en eller flera nivåer. Genom att konstruera ämnet med avgränsade nivåer som bygger på varandra synliggörs hur långt eleven läst i ämnet. Det underlättar bl.a. vid elevers byten av studievägar. Det är något som uppmärksammas som positivt av bl.a. *SPSM*. Regeringen instämmer och bedömer att det är viktigt med möjligheter till smidiga övergångar inom och mellan skolformer. Det kan t.ex. gälla elever som av olika skäl gör avbrott i sin utbildning och som behöver komplettera den senare, men också för elever som går på gymnasieskolans introduktionsprogram och som ska fortsätta sina studier i ämnen inom ramen för ett nationellt program. Regeringen delar alltså *Sveriges Elevkårers* uppfattning att förslaget kan främja elevers övergångar, bl.a. från introduktionsprogram till nationella program.

Genom föreslagen konstruktion anser *UHR* att hänsyn också tas till att olika elever läser olika långt i ämnena eftersom den medger att ämnen kan läsas i olika omfattning på olika program, liksom i dag. En indelning av ämnet i nivåer underlättar vidare, enligt myndigheten, för att uttrycka krav för behörighet till högre studier genom att det som i dag är krav kopplat till olika kurser i stället kan kopplas till olika nivåer i ämnet. Regeringen delar myndighetens bedömning. Detsamma bör gälla för att t.ex. uttrycka kunskaper i yrkesämnen för anställningsbarhet.

Några remissinstanser, bl.a. *Umeå universitet* och *Söderköpings kommun*, påpekar att utredningens förslag är nära dagens kursutformning. Regeringen instämmer i att det finns likheter, men bedömer att förslaget skiljer sig från dagens kurssystem, bl.a. genom att nivåerna i ämnet föreslås byggas i progression och ge goda förutsättningar för en sammanhängande undervisning i ämnet. *Läraryrket* anser att det är en välavvägd konstruktion och att man behåller de fördelar som finns med nuvarande system. Regeringen anser också att indelningen i nivåer bör ge en tydlighet och stödja en likvärdig undervisning och utbildning. Regeringen bedömer vidare att konstruktionen ger bättre möjligheter för t.ex. nyanlända elever som har med sig ämneskunskaper från sin tidigare skolgång att, om det bedöms lämpligt, kunna gå in på en högre nivå i ett ämne än om ämnen hade konstruerats som större helheter, utan synlig nivå-

indelning. Konstruktionen med indelning i nivåer kan dessutom underlätta samläsning mellan program och årskurser.

Skolverket tillstyrker modellen med nivåer men anger att möjligheterna att skapa ämnen som kan läsas under en längre sammanhållen period ser olika ut på dagens program och inriktningar. Det innebär enligt myndigheten en risk för fortsatt fragmentisering på några program. Det kan därför på vissa håll även krävas större ingrepp i programmens programstrukturer än vad utredningen ger uttryck för. Regeringen konstaterar att *Skolverket* har möjlighet att analysera detta närmare då myndigheten i regleringsbrev för 2020 fått i uppdrag av regeringen att förbereda för en övergång till ämnesbetyg.

Ett införande av ämnesbetyg ska enligt regeringen inte innebära att elever får sämre förutsättningar att fullfölja sina studier. Syftet är snarare att det ska bli tvärtom. Regeringen instämmer med *Sveriges Elevkårer* om att den föreslagna nivåindelningen av ämnet ger förutsättningar för lärare att ge ändamålsenlig återkoppling till eleverna på varje nivå i ämnet. *SPSM* ser också positivt på möjligheterna till stöd med föreslagen modell. Det finns med förslaget enligt *SPSM* incitament för att stödet sätts in tidigt och att det bibehålls under utbildningens olika nivåer. Förslaget kan enligt myndigheten öka möjligheterna för elever i behov av stöd att nå målen för utbildningen och nivåerna blir tydliga avstämningspunkter längs vägen. Regeringen delar *SPSM*:s bedömning. Enligt *Gävle kommun* kan föreslagna modell med en indelning i nivåer också motverka att eleverna skjuter upp sina studier till på slutet. Kommunen undrar dock om det kommer att bli krav på dokumentation av extra anpassningar. Regeringen anser att det nya systemet inte innebär ett större behov av dokumentation. I dag finns inte något sådant krav i skolförfattningarna. Regeringen delar vidare kommunens bedömning att en indelning av ämnet i nivåer kan ge nödvändiga avstämningspunkter och motverka ett eventuellt uppskjutarbete.

Regeringen föreslår således att utbildningen inom varje ämne ska ges i form av en eller flera nivåer.

Studieomfattning bör även i fortsättningen anges i poäng

Utredningen hade i uppdrag att undersöka om en timplan för varje ämne behövs med anledning av ämnesbetyg, men bedömde att så inte var fallet. Utredningen föreslår i stället att varje nivå i ett ämne ska omfatta ett visst antal gymnasiepoäng respektive gymnasiesärskolepoäng. Dessa poäng ska enligt förslaget ange studieomfattning, liksom poängen för kurser i skolformerna gör i dag. Genom att gymnasie- och gymnasiesärskolepoängen kopplas till nivån i ämnet ger det en anvisning om hur omfattande studierna är.

Några remissinstanser är kritiska mot att utredningen inte föreslår en timplan i samband med ämnesbetyg, bl.a. *Skolinspektionen* och *Lärarnas Riksförbund*. *SKR* delar dock utredningens bedömning om att övergången till ämnesbetyg inte motiverar en timplan. Dagens system där det finns en garanterad undervisningstid för utbildningen på ett program är enligt *SKR* ett likvärdigt mått som ger flexibilitet att möta olika elevgruppers behov. *VVS-branschens utbildningsnämnd* anser inte heller att det behövs en detaljerad timplan för att tydliggöra elevens rätt till undervisningstid i

varje ämne. Regeringen instämmer i att ett införande av ämnesbetyg i sig inte motiverar ett införande av en timplan. Modellens uppbyggnad med en eller flera nivåer i ett ämne ger samma tydlighet avseende studieomfattning som dagens kurssystem.

Regeringen föreslår därför att det för varje nivå i ämnet ska anges hur många gymnasie- eller gymnasiesärskolepoäng som nivån omfattar.

Betyg ska sättas efter varje nivå men godkänt betyg på en högre nivå i ämnet ska ersätta tidigare nivåbetyg

För att eleverna fortlöpande ska få en tydlig återkoppling på hur de ligger till och dessutom ha bevis på sina kunskaper om de av något skäl avbryter utbildningen finns det skäl att som utredningen föreslår sätta betyg efter varje nivå i ämnet. Betyget bör spegla elevens kunskaper i ämnet på den nivå betyget avser i förhållande till betygskriterierna som gäller för hela ämnet. Godkända betyg på högre nivåer bör anses omfatta även lägre nivåer i ämnet och därmed ersätta betyg på lägre nivåer. Med en sådan konstruktion kommer eleven bara att ha ett godkänt betyg i ämnet oavsett hur många nivåer i ämnet hon eller han har läst.

Flera remissinstanser är positiva till den föreslagna modellen, bl.a. *Filipstads kommun* som anser att man genom modellen säkrar att eleven får med sig betyg innan det slutliga betyget i ämnet sätts. Regeringen, som instämmer, anser att betyg efter varje nivå i ämnet innebär en viktig återkoppling till eleven om var eleven befinner sig kunskapsmässigt. Detta bör motivera eleven att genomföra utbildningen. En sådan ordning medför också att det finns tydlig information om hur mycket eleverna kan i ett ämne om de byter lärare, program, skola eller skolform inför en ny termin. Slutligen kan ett betyg på en lägre nivå i ämnet än vad som ingår i elevens studieplan komma att utgöra elevens betyg i ämnet om eleven avbryter sina studier.

Sveriges Elevkårer anger att de tidigare har varit oroliga för att ämnesbetyg skulle kunna leda till färre tillfällen för återkoppling och formativ bedömning men att de anser att förslaget har utformats med detta i åtanke. *Stiftelsen Viktor Rydbergs skolor* är positiv till att betyget från en nivå ska ersättas av betyget på nästa nivå, fram till elevens slutliga betyg i ämnet. Det är enligt stiftelsen inte rimligt att det som betygsätts i början av gymnasietiden ska ingå i slutbetyget efter tre års studier. Regeringen delar stiftelsens bedömning och anser att en grundprincip med förslaget om ämnesbetyg är att ge möjligheter till fördjupning och lärande över tid.

En fråga som inte är tillräckligt utredd enligt *Stockholms kommun* är hur det slutliga betyget i ämnet ska beslutas om olika lärare har undervisat på olika nivåer i ämnet. Förslaget innebär att ett centralt innehåll anges för varje nivå i ämnet. Detta innehåll bör alltså styra vad undervisningen ska behandla på den aktuella nivån. Betyget ska i sin tur, bestämmas efter en bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i förhållande till betygskriterierna som föreskrivs för ämnet som helhet. Detta innebär att elevens kunskaper bör ställas i relation till samma betygskriterier oavsett vilken nivå eleven läser. Eftersom bedömningen enligt förslaget också ska göras med utgångspunkt i innehåll för aktuell nivå kommer dock elever som läser ett ämne på olika nivåer att bedömas från olika utgångspunkter. Det betyg som sätts bör med andra ord rättvisande återspegla elevens

kunskaper på den aktuella nivån i ämnet. Det innebär att en lärare som ska sätta betyg vid tidpunkten för betygssättningen bör förhålla sig till den nivå betyget gäller och inte behöver gå tillbaka till vad eleven har presterat på tidigare nivåer. Regeringen anser att det i många fall är positivt för kontinuiteten i undervisningen för såväl lärare som elev om det är en och samma lärare som sätter betyg på alla nivåerna i ett ämne, men modellen som sådan innebär alltså inte att lärare för att sätta betyg måste kunna ta hänsyn till elevens prestationer från tidigare nivåer i ämnet.

Sveriges Skolledarförbund oroar sig för att det kommer att krävas en betydande dokumentation över elevers kunskapsutveckling när elever byter skola eller lärare. Om detta inte sköts finns enligt förbundet en risk att elever sätts i situationer där en lärare som bara har undervisat en kortare tid bär ansvaret för ett mycket avgörande betyg. Med en modell för ämnesbetyg, där avstämningar sker längs vägen i form av betyg på nivåer i ämnet, anser regeringen att arbetet med betygssättning inte bör kräva ytterligare överföring av dokumentation jämfört med i dag. Vid lärar- eller skolbyten är det emellertid alltid, oavsett system, nödvändigt med dokumentation över undervisning som bedrivits och de kunskaper som eleverna har visat för att säkerställa att den nya läraren har ett tillräckligt underlag för fortsatt undervisning och betygssättning på den aktuella nivån. Enligt 3 kap. 12 j § skollagen ska, när en elev i bl.a. gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan övergår till en annan skolenhet inom den aktuella skolformen, den överlämnande skolenheten till den mottagande skolenheten överlämna sådana uppgifter om eleven som behövs för att underlätta övergången för eleven.

VVS-branschens utbildningsnämnd är tveksam till att begreppet kurs ersätts av uttrycket "nivå i ämne" eftersom "nivå" kan referera till att betyget på en viss nivå i ämnet ska omfatta underliggande nivåer men även till en separat nivå i ämnet. Nämnden anser att man av den anledningen kan överväga att använda ett annat uttryck. Regeringen bedömer dock att det är tydligt vilken funktion uttrycket har i de sammanhang det förekommer.

Flera remissinstanser, bl.a. *Skolverket* och *Stockholms kommun* är oroliga för att utredningens förslag kan medföra att elever eventuellt inte kommer att välja högre nivåer i ämnet än det som ingår i utbildningen av rädsla för att få ett lägre betyg på en högre nivå och därmed i hela ämnet. *Teknikföretagen* och flera representanter för branscher uttrycker också sådan oro och framför i sina remissvar att alla nationella program bör ge grundläggande behörighet till högskolestudier i sitt grundutförande, dvs. utan att de nivåer som krävs i ämnena svenska eller svenska som andraspråk och engelska för grundläggande behörighet till högskolestudier särskilt måste väljas till. Risker är annars att eleverna på yrkesprogram inte läser dessa ämnen i den omfattning som behövs. *Teknikföretagen* anser vidare att en tydligare konsekvensbeskrivning, inklusive konkreta förslag, bör göras för att motverka taktiska val innan modellen införs.

Regeringen vill inte avfärda att det finns en risk för att vissa elever kan välja att inte fördjupa sig, eller hoppa av studierna i ett ämne där de riskerar lågt betyg, för att t.ex. i framtiden läsa vidare på komvux. De nationella programmen är i dag dock relativt styrda, med litet utrymme för elevers eget val. Regeringen erfar vidare att elever i gymnasieskolan oftast fördjupar sig inom ramen för individuellt val i ämnen som ger grundläggande

eller särskild behörighet till högskolestudier. Regeringen bedömer att incitament för denna typ av fördjupning kommer att finnas kvar då det handlar om den enskilde elevens framtida studier eller möjligheter till arbete. Det innebär att regeringen bedömer att elever även fortsättningsvis kommer att vilja läsa högre nivåer i ämnen som behövs för särskild behörighet till högskolestudier, t.ex. i matematik eller i de ämnen som krävs för grundläggande behörighet till högskolestudier, i samma utsträckning som nu. Regeringen avser emellertid att följa om, och i så fall hur, införandet av ämnesbetyg påverkar elevernas val av ämnen och fördjupningar. När det gäller frågan om grundläggande behörighet har Skolverket fått i uppdrag att i samband med förberedelserna för ett framtida införande av ämnesbetyg även undersöka möjligheterna att skapa reellt utrymme för elever på alla yrkesprogram att läsa de ämnen som krävs för att få grundläggande behörighet till högskolestudier (Regleringsbrev för 2020 och 2021).

IFAU betonar vikten av rättvis meritvärdering till högre studier för att undvika att elever som läser mer avancerade nivåer missgynnas. Enligt *IFAU* är ett alternativ, som bibehåller incitamentet att läsa högre nivåer, att den lägre nivåns betyg gäller för det antal gymnasiepoäng som den lägre nivån motsvarar och att den högre nivåns betyg gäller för det antal gymnasiepoäng som den nivån motsvarar, vid sammanräkning av betygsnitt. Regeringen anser att det i direkt jämförelse med ett kursutformat system kan tyckas orättvist om elever "förlorar" ett tidigare högt betyg när betyget på nästa nivå i ämnet blir lägre. Gymnasie- och gymnasiesärskolan blir dock med förslaget ämnesutformade och det blir därmed ett betyg i ämnet som utgör elevens ämnesbetyg. Avsikten är att ämnesbetyget ska spegla elevens kunskapsnivå i hela ämnet. Regeringen bedömer att det genom krav på vissa nivåer i ett ämne för behörighet till högskolestudier och för anställningsbarhet, fortsatt finns goda incitament för fördjupning i ämnen, även om valet av en högre nivå i ett ämne kan ge mindre utdelning i meritvärdet i den ämnesutformade gymnasieskolan, jämfört med i den kursutformade, i de fall eleven sänker sitt betyg när eleven läser ytterligare nivåer i ämnet. Därtill kommer att dagens system med meritpoäng, som syftar till att elever ska fördjupa sig i språk och matematik och som medger att en elev kan höja sitt meritvärde genom att läsa vissa fördjupande kurser (se avsnitt 6.2), är mycket fördelaktigt för eleverna. Om en elev får minst betyget E i ett visst antal kurser som ger extra meritpoäng innebär det en lika stor höjning av elevens meritvärde som om eleven hade höjt samtliga kursbetyg (ca 25) med ett helt betygssteg, t.ex. från C till B. Regeringen anser därför att incitamenten för fördjupning kommer att finnas kvar även om ämnesbetyg införs.

I samband med utformningen av ämnesplaner behöver dock Skolverket tillsammans med UHR analysera eventuella behov av förändringar relaterat till behörighet och urval till högre studier med anledning av ett införande av ämnesbetyg. Som UHR lyft är det t.ex. inte omöjligt att knyta krav på särskild behörighet till en viss nivå i ett ämne.

Ett par remissinstanser lyfter även frågan om hur det ska bli när elever inte får godkänt betyg på en nivå i ett ämne men vill fortsätta sina studier på nästa nivå. *Föräldraalliansen Sverige* eftersöker en strategi för hur en elev med icke godkända betyg ska förberedas för att läsa vidare på nästa nivå och *Lärarnas Riksförbund* påpekar att arbetsbelastningen för läraren

kan bli betydande i dessa fall. Regeringen bedömer att arbetsbelastningen knappast kommer att öka eftersom det även i dagens kursssystem är möjligt för elever att gå vidare till en annan kurs i ett ämne trots att eleven tidigare har fått F på underliggande kurs. En elev som inte har fått ett godkänt betyg på en kurs har också möjlighet att gå om kursen (9 kap. 1 § gymnasieförordningen). Regeringen avser att införa motsvarande reglering på förordningsnivå för nivåer i ämnet.

Göteborgs kommun anser att förslaget kan leda till höjd motivation att fortsätta studera. Regeringen instämmer och bedömer dessutom att det liksom i dag kommer att krävas vägledning och stöd för elever som inte når målen i sina ämnesstudier. I vissa fall kan det säkert vara mer lämpligt för elever att läsa om en nivå i ämnet än att gå vidare, men det är en bedömning som behöver göras individuellt. En fördel med ett ämnesbetygssystem är att den tid som ges för studierna i ämnet som helhet kan hjälpa elever som är nära ett godkänt betyg över gränsen med rätt stöd. Regeringen kan också, i likhet med utredningen, konstatera att en elev som har fått ett icke godkänt betyg på en nivå i ämnet men som på nästa nivå lyckas hämta in de kunskaper som behövs för ett godkänt betyg får en andra chans att nå ett godkänt betyg utan att behöva pröva för betyg i den lägre nivån.

Det bör inte göras några undantag från principen att ett godkänt högre betyg i ett ämne ersätter ett lägre betyg i ämnet

För att motverka att elever väljer att inte fördjupa sig i ett ämne föreslår utredningen att vissa ämnen ska delas upp i mindre delar som kallas block och att regeringen ska ges möjlighet att för vissa ämnen föreskriva om undantag från bestämmelserna om att ett betyg på en högre nivå i ett ämne ska ersätta ett betyg på lägre nivå, dvs. ett betyg i ett högre block skulle inte ersätta ett betyg i ett lägre block. Exempelvis skulle matematik nivå 1 och 2 kunna utgöra block och matematik nivå 3 och 4 ett annat block. En majoritet av de remissinstanser som uttalat sig om detta förslag har emellertid invändningar, bl.a. *Uppsala universitet*, som är kritiskt och anser att om undantag skulle medges från modellens principer skulle det kunna bidra till en fragmentisering av utbildningen, och *Umeå universitet*, som bedömer att det finns en risk att ambitionerna med reformen urholkas. Regeringen delar uppfattningen att möjligheten till undantag skulle kunna bidra till ett hybridsystem mellan kurs- och ämnesstudier som inte fungerar tillfredsställande och anser, i likhet med *Skolinspektionen*, att det är viktigt att eftersträva en tydlighet i modellen. *Skolverket* bedömer att det eventuellt kan behövas en blockkonstruktion, men delar samtidigt utredningens uppfattning att en sådan konstruktion kan motverka de övergripande syftena med ämnesutformningen. Regeringen anser att betygssättningen bör vara densamma för alla ämnen. Regeringen anser alltså att det inte är lämpligt att skapa block av ämnen då det skulle ge ett orent system som är svårt att överblicka. Som regeringen har anfört ovan anser vidare regeringen att det finns andra delar i ett kommande system med ämnesbetyg som motverkar att elever inte skulle fördjupa sig i ett ämne.

Skolverket anförde vidare, när myndigheten bereddes tillfälle att lämna synpunkter på ett tidigt stadium av beredningen av lagrådsremissen, att det behöver vara möjligt för elever att i vissa ämnen kunna få flera separata

betyg. I dag kan en elev i ämnet moderna språk t.ex. läsa kursen moderna språk 1 i både tyska och franska och därmed få två separata kursbetyg, ett i varje språk. På motsvarande sätt kan en elev i ämnet musik parallellt läsa olika instrument exempelvis dels flöjt, dels piano, och få ett betyg för varje instrument. Detsamma gäller t.ex. ämnet tillämpad programmering, som innehåller kursen tillämpad programmering 1 som kan läsas flera gånger men med olika innehåll, och ämnet teknik, som innehåller bl.a. kursen teknik – specialisering, som kan läsas flera gånger med olika innehåll. Motsvarande specialiseringsmöjligheter finns i flera yrkeskurser som bygger på kunskaper som eleven utvecklat genom att läsa andra kurser i ämnet, t.ex. kursen matlagning – specialisering som bygger på kursen matlagning 4 och där eleverna bl.a. ska få lära sig yrkesmässig och experimentell matlagning inom ett valt specialiseringsområde, t.ex. kreativ matlagning, molekylär gastronomi eller snabbmat. Även här kan eleven läsa kursen flera gånger och få separata betyg. Att det är möjligt att få flera separata betyg inom ramen för ett ämne på en och samma kurs regleras inte i skollagen. Det framgår i stället av ämnesplanerna för de ämnen där de aktuella kurserna ingår. I betygsdokument separeras t.ex. de olika språken genom att det aktuella språket anges. I praktiken fungerar språken därmed som separata ämnen, även om de formellt sett är delar av ämnet moderna språk.

Den modell för ämnesbetyg som utredningen föreslår innebär att ett godkänt betyg som sätts på en högre nivå i ett ämne med flera nivåer ska anses omfatta lägre nivåer i ämnet och ersätta betyg för sådana nivåer. Det gör att den konstruktion som i dag används där betyg kan sättas i flera parallella specialiseringar inom ett ämne inte kan användas i det nya systemet eftersom ämnen behöver byggas i progression med betyg som ersätter och omfattar underliggande nivåer. Skolverket ser fördelar med att kunna fortsätta med en lösning där olika specialiseringar av ett ämne inte per definition är olika ämnen, utan att de i stället kan likställas med olika ämnen. En farhåga från myndigheten är att det annars kan bli alltför stora begränsningar i hur ämnen kan konstrueras och att det blir svårare att skapa den gymnasieskola myndigheten ser framför sig där strävan efter större helheter och längre tid till betyg kombineras med såväl ett relevant utbildningsinnehåll som med möjligheter till specialiseringar och till lokal och regional anpassning. Skolverket anser bl.a. att det är problematiskt om det inte längre alls blir möjligt för elever att få betyg i olika, parallella specialiseringar inom t.ex. matlagning, frisör eller jakt och viltvård. Innehållet i dessa specialiseringskurser kan i praktiken bestämmas lokalt med utgångspunkt i en generellt skriven ämnesplan där kursen ingår. Om möjligheten till specialiseringar inom ramen för systemet minskar ser myndigheten det som sannolikt att antalet ansökningar om att få inrätta nya ämnen kommer att öka, liksom ansökningar om särskilda varianter för att rymma sådana nya ämnen inom programstrukturerna. Regeringen delar visserligen Skolverkets uppfattning att det behövs en lösning för dessa ämnen så att elever fortsatt kan läsa och få separata betyg i de kunskapsområden som specialiseringarna utgör. Det behöver fortsatt kunna gå att specialisera sig t.ex. i olika yrkesämnen och det ska kunna gå att läsa olika språk inom ramen för ett nationellt program. Det vore orimligt om exempelvis ett betyg i franska på nivå 2 skulle ersätta ett betyg i spanska på nivå 1 eller att det inte skulle kunna gå att läsa två olika moderna språk på

samma nivå. Regeringen anser dock att det är viktigt att systemet för ämnesbetyg är renodlat, tydligt och överblickbart. Regeringen har övervägt Skolverkets lösning, dvs. att det fortsatt ska kunna finnas flera parallella specialiseringar inom ett ämne, t.ex. att moderna språk fortsatt utgör ett ämne med olika specialiseringar i form av de olika språken. Med ett ämnesutformat system där betyg ska sättas i ämnet blir det dock otydligt om det i ett antal ämnen i stället för betyg i ämnet ska sättas betyg i specialiseringar inom ämnet. Regeringen delar således inte Skolverkets uppfattning att en elev ska kunna få flera betyg på samma nivå i ett och samma ämne eller flera slutliga betyg i ett och samma ämne med olika specialiseringar och att det därför ska kunna göras undantag från principen att ett betyg på en högre nivå i ett ämne ska ersätta ett betyg på lägre nivå i samma ämne.

Det betyder dock inte att möjligheterna att skapa specialiseringar inom olika ämnesområden ska hindras. Skolverket behöver se över hur dagens specialiseringsämnen och språkämnen fortsättningsvis ska fungera. Kurser som i dag kan läsas flera gånger med olika innehåll kan t.ex. i stället delas upp i flera ämnen, förutsatt att Skolverket fortsatt bedömer att det är nödvändigt och motiverat med flera separata betyg. Exempelvis är det naturligt att betrakta t.ex. franska och spanska som två olika ämnen. Det bör också fortsatt vara fullt möjligt, om Skolverket gör den bedömningen, att med utgångspunkt i dagens specialiseringskurser skapa flera parallella specialiseringsämnen inom t.ex. ett yrkesområde som kan profilera lokalt eller regionalt och där elever fortsatt får möjlighet att t.ex. få utveckla sina matlagningskunskaper inom både molekylär gastronomi och snabbmat. Det betyder att det som i dag är olika specialiseringar inom ramen för samma kurs i fortsättningen kan vara fråga om olika delar inom en nivå inom ett ämne eller om olika ämnen, beroende på om det bedöms att det räcker med ett samlande betyg för olika delar av ett nuvarande ämne eller om det bedöms att det även fortsättningsvis behöver ges ett betyg för varje sådan del. I sistnämnda fall bör olika ämnen konstrueras. Det betyder att frågan om antalet ansökningar om nya ämnen från huvudmän kommer att vara beroende av hur ämnena konstrueras.

Modellen för ämnesbetyg medför således att ämnen och ämnenas indelning behöver ses över. Ett ämnesbetyg omfattar nivåer i ämnet som bygger på varandra och ett ämne som i dag avslutas med en kurs som medger lokal eller regional specialisering med olika innehåll, som t.ex. ämnet matlagningskunskap, kan behöva delas upp i eget ämne som t.ex. omfattar fyra nivåer och 400 poäng och ett par olika mer eller mindre specificerade specialiseringsämnen som bygger på nivå 4 i ämnet matlagningskunskap, dvs. som utgör fördjupningsämnen, och som därmed ger separata ämnesbetyg. En sådan lösning kan också vara rimlig ur ett likvärdighetsperspektiv. Regeringen bedömer således sammanfattningsvis att det inom ramen för det föreslagna systemet finns ett stort utrymme för Skolverket att vid behov fortsatt utforma ämnen som ger huvudmännen möjlighet att profilera utbildningar och elever möjlighet att specialisera sig. Skolverket har i uppdrag att utforma och kontinuerligt utveckla ämnesplaner och att meddela föreskrifter om ämnesplaner för alla ämnen, utom gymnasiegemensamma, för berörda skolformer (1 kap. 4 § gymnasieförordningen, 2 kap. 13 § förordningen om vuxenutbildning och 5 § förordningen (2015:1047) med instruktion för Statens skolverk). I detta

arbete inhämtar myndigheten synpunkter från flera olika instanser för att få olika perspektiv på de förslag till föreskrifter som myndigheten tar fram, t.ex. från huvudmän, myndigheter, elev- och lärarorganisationer. När det gäller föreskrifter om ämnesplaner för yrkesämnena är det också reglerat i gymnasieförordningen att myndigheten ska samråda med ett nationellt programråd (1 kap. 5 §). Regeringen anser att det beskrivna förfarandet bör ge ett bra underlag för konstruktionen av ämnena med lämpliga avgränsningar.

Att ett ämne inte ska kunna läsas flera gånger med olika innehåll får konsekvenser för utformningen av ämnesplaner. Regeringen återkommer till denna fråga i avsnitt 6.5.

Sammanfattningsvis föreslår regeringen att betyg ska sättas i ett ämne efter varje avslutad nivå och att läraren vid betygssättningen ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i förhållande till de betygskriterier som har föreskrivits för ämnet som helhet samt sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. När ett godkänt betyg sätts på en högre nivå i ett ämne med flera nivåer ska betyget även anses omfatta lägre nivåer och ersätta betyg för lägre nivåer.

Om ett betyg på en högre nivå är icke godkänt ska elever få behålla redan godkända betyg på lägre nivåer

Modellen för ämnesbetyg har som viktig princip att betyget i ämnet ska spegla elevens kunskaper upp till den aktuella nivån och ersätta betyg på lägre nivåer. Regeringen bedömer dock att det skulle få för stora konsekvenser både för genomströmning och för elevers vilja att fördjupa sig i ämnena om även ett icke godkänt betyg på en högre nivå skulle komma att ersätta tidigare godkända betyg. Eftersom ett godkänt betyg på en nivå i ett ämne enligt förslaget har ett reellt värde till dess eleven får ytterligare ett godkänt betyg på en högre nivå bör eleven, enligt regeringens bedömning och i likhet med utredningens förslag, behålla detta betyg i de fall eleven inte klarar den högre nivån. Det kan t.ex. krävas kunskaper på den lägre nivån för att en elev ska få en gymnasieexamen. Ett sätt att visa detta bör då kunna vara antingen ett betyg på den lägre nivån eller ett slutligt ämnesbetyg. Det är inte avsikten att ett införande av ämnesbetyg ska försvåra för en elev att nå en gymnasieexamen och en princip som innebär att en elev får behålla ett godkänt betyg om eleven inte klarar nästa nivå är ett sätt att tillse att så inte blir fallet. I dessa fall bör således eleven få med sig två betyg, ett godkänt för den lägre nivån och ett icke godkänt för den högre nivån. Genom en sådan konstruktion förlorar eleven inte tidigare lästa gymnasiepoäng i ämnet. Flera remissinstanser, bl.a. *Uppsala universitet* och *Stiftelsen Viktor Rydbergs skolor*, är positiva till förslaget.

Umeå universitet anser att det är orimligt att ett underkänt betyg på den sista nivån skulle göra hela ämnet underkänt men uttrycker att en sådan lösning inte är helt oproblematiske. Den förutsätter enligt universitetet att varje underkänd nivå kan läsas in för sig genom vuxenutbildningen vid ett senare tillfälle. Detta är inte självklart enligt universitetet. Regeringen bedömer dock att en elev som t.ex. har godkända betyg som omfattar nivå 1 och 2 i ett ämne, men som lämnar gymnasieskolan med betyget F på nästa nivå bör kunna gå in på den nivån i ämnet i vuxenutbildningen för att uppnå ett godkänt betyg. Om t.ex. en elev på ett yrkesprogram med

godkänt betyg i den första nivån i engelska, väljer att läsa till den nivå i ämnet som krävs för grundläggande behörighet, och får ett F i betyg på nästa nivå har eleven kvar sitt betyg på den första nivån, vilket krävs för en gymnasieexamen från ett yrkesprogram och eleven kan komplettera den högre nivån i ämnet vid senare tillfälle, genom att läsa ämnet i komvux eller pröva för högre betyg.

Av regeringens förslag följer att ett icke godkänt betyg på en högre nivå i ett ämne i gymnasieskolan inte ska omfatta lägre nivåer med ett godkänt betyg eller ersätta betyg för sådana nivåer. I dessa fall ska elevens godkända betyg gälla alltså och eleven ska få ett icke godkänt betyg för den högre nivån. I gymnasiesärskolan finns inte något icke godkänt betyg. För den elev som inte har uppfyllt kunskapskraven för betyget E, ska betyg inte sättas (18 kap. 23 § skollagen). Att betyg inte sätts i en sådan situation påverkar inte betyg som tidigare har satts i ämnet på lägre nivåer.

6.4 Ämnesbetyg ska även införas i komvux

6.4.1 Modellen för ämnesbetyg ska användas i komvux på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå

Regeringens förslag: I utbildning inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå ska betyg sättas i ämnen efter varje avslutad nivå.

När ett godkänt betyg sätts på en högre nivå i ett ämne med flera nivåer ska betyget även anses omfatta lägre nivåer och ersätta betyg för sådana nivåer. Detta ska gälla även om betygen på de lägre nivåerna har satts inom gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan.

Det ska införas en bestämmelse i skollagen som upplyser om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen kan meddela föreskrifter om att utbildning där betyg inte sätts får bedrivas i form av kurser inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå.

Utredningens förslag överensstämmer delvis med regeringens förslag. Utredningen föreslår ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om att utbildning på gymnasial nivå eller särskild utbildning på gymnasial nivå som inte bedrivs enligt gymnasieskolans eller gymnasiesärskolans ämnesplaner får bedrivas i form av kurser. Utredningen föreslår också att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska bemyndigas att meddela föreskrifter bl.a. om att betyg inte ska sättas i vissa ämnen.

Remissinstanserna: En majoritet av de remissinstanser som har yttrat sig har tillstyrkt eller inte haft något att invända mot förslaget. däribland *Specialpedagogiska skolmyndigheten, Statens skolinspektion, Statens institutionsstyrelse, Universitets- och högskolerådet (UHR), Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU) Hedemora, Göteborgs och Överkalix kommuner samt Svenskt Näringsliv.*

Flera av de remissinstanser som tillstyrker förslaget lyfter särskilt vikten av att kommunal vuxenutbildning (komvux) på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå har samma betygssystem som gymnasie- och gymnasiesärskolan, däribland *Göteborgs kommun* och *UHR*. Göteborgs kommun gör bedömningen att modellen för ämnesbetyg ger vuxna samma möjligheter som i dag att på ett flexibelt och individanpassat sätt komplettera sin tidigare utbildning, läsa in behörighet för vidare studier, läsa in en gymnasieexamen eller växla över till en ny utbildning och yrke. *UHR* vill särskilt framhålla vikten av att det är samma system. *UHR* ser en risk för att komplexiteten skulle öka i tillträdes-systemet annars.

Enligt *Lärarnas Riksförbund* kan flexibilitet och anpassning på individnivå upprätthållas i och med att ämnena är indelade i nivåer. Att ha samma system som i ungdomsskolan minimerar också risken för taktikval. *Academia AB* kan inte se att nivåutformningen av de nya ämnesbetygen skulle ge några negativa effekter för komvux på gymnasial nivå. *Skolinspektionen* instämmer i att ämnesbetyg inte på sikt kommer att hindra elevers övergång till komvux. Övergångsperioden kommer dock att bli lång, vilket kan riskera likvärdigheten för eleverna och även vuxenutbildningens flexibilitet.

Flera remissinstanser, bl.a. *Transportföretagen* och *Svensk Djursjukvård*, uttrycker att det är viktigt med smidiga övergångar och att skolformerna generellt närmar sig varandra men lyfter också risker med taktiska val, t.ex. att gymnasieelever hoppar av ämnen för att läsa in dem inom komvux. *Industrirådet* uttrycker att det är viktigt att komvux resurser används för elever som behöver en kompletterande utbildning och omskolning och inte för att höja elevers betyg från gymnasieskolan. Enligt *Industrirådet* är det dock inte tillräckligt utrett hur eventuella tidiga avhopp av betygsoptimerande skäl ska hanteras.

Ett antal remissinstanser har synpunkter på utredningens förslag utifrån bristande perspektiv på konsekvenser för komvux, bl.a. *Statens skolverk* och *Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)*. Skolverket bedömer att modellens uppbyggnad med betyg efter varje nivå i ämnet är ett sätt att tillgodose de förutsättningar som finns inom komvux. Myndigheten anser dock att det behövs ytterligare analys. Systemet kan bli svårare att överblicka för den enskilda individen enligt Skolverket. *SKR* anser att det finns en risk för tröghet i systemet genom parallella system. *SKR* ser även en utmaning i och högre kostnader för vuxenutbildningen genom nivåbetyg och möjligheten att hoppa över och välja en högre nivå då de underliggande betygen "inte räknas" i slutbetyget. *Umeå universitet* är positivt till utredningens förslag men anser att den lösning som föreslås när det gäller icke godkända betyg på högre nivåer inte är helt oproblematiskt. Modellen förutsätter att varje underkänd nivå för sig kan läsas in genom vuxenutbildningen vid ett senare tillfälle. Det kan bli svårt beroende av ämnens konstruktion och det kommer att finnas ett stort behov av dokumentation för de elever som får underkänt på en nivå enligt universitetet.

Stockholms kommun uttrycker visserligen att principen om att båda skolformerna ska ha samma system bör vara utgångspunkt men konstaterar samtidigt att det blir tydligt att utredningens förslag har haft sin utgångspunkt i gymnasieskolan. *Härjedalens kommun* har liknande synpunkter och upplever att komvux "trycks in" i en modell anpassad för gymnasie-

och gymnasiesärskolan trots att samma typ av sammanhållen utbildning inte bedrivs i komvux. *Norrköpings kommun* instämmer i slutsatser gällande vikten av fortsatt smidiga övergångar men lika viktigt är det att bevara flexibiliteten och möjligheten till individanpassning av undervisningen. Kommunen befarar att förslaget kan medföra att denna flexibilitet hämmas.

Skolverket vill påtala att en viss otydlighet riskerar att uppstå i lagtexten när vissa av den kommunala vuxenutbildningens skolformsdelar benämns nivå samtidigt som ämnena är indelade i nivåer.

Riksförbundet Vuxenutbildning i samverkan (ViS) avstyrker förslaget. Förändringarna är inte efterfrågade inom komvux. Ämnesbetyg gynnar enligt ViS inte de vuxna eleverna och en reform av det slag som föreslås bidrar sannolikt inte till en större kvalitetsutveckling än vad som kan göras inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. ViS ser hellre att utredningen anpassat förslagen efter rådande omständigheter i skolformen än efter övergångar skolformer emellan.

Skälen för regeringens förslag

Det är angeläget att den flexibilitet och individanpassning som är efterfrågad inom vuxenutbildningen kvarstår även med ämnesbetyg

Elever inom komvux utbildar sig av många olika skäl och i olika omfattning, allt från att komplettera en enstaka kurs till att läsa en hel utbildning, t.ex. en sammanhållen yrkesutbildning, som är en utbildning som har satts ihop utifrån arbetsmarknadens behov och som består av kurser som är relevanta för ett visst yrkesområde. Kursutformningen har enligt bl.a. *SKR* fördelar i skolformen då utbildningen ska kunna möta den studerandes behov av att både validera och läsa begränsade delar på kortast möjliga tid. Utgångspunkten för komvux på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå ska alltså vara den enskildes behov och förutsättningar. Det förutsätter bl.a. att det behövs en flexibilitet i både organisation och upplägg av utbildning. Det ska bl.a. gå att kombinera utbildning inom olika delar av komvux, exempelvis studier inom svenska för invandrare (sfi) med yrkesämnena, och att kombinera studier med arbete. Regeringen anser, liksom bl.a. *Norrköpings kommun* och *ViS*, att det är angeläget att den flexibilitet och individanpassning som kursutformningen medger även fortsatt värnas i komvux. Regeringen anser dock samtidigt att möjligheter till smidiga övergångar mellan ungdomsskolan och vuxenutbildningen bör bibehållas och inte försvåras. Av den anledningen är det av stor vikt att systemet mellan ungdomsskolan och vuxenutbildningen hålls samman. Regeringen bedömer således att utbildningen bör bedrivas i ämnen och nivåer på samma sätt som i gymnasie- och gymnasiesärskolan.

I dag används samma betygssystem och samma ämnesplaner i gymnasieskolan respektive gymnasiesärskolan som i komvux på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå. Utredningen kommer till slutsatsen att betygssystemet fortsatt ska vara gemensamt och föreslår att samma modell för ämnesbetyg som i gymnasie- och gymnasiesärskolan ska införas i komvux på gymnasial nivå och i komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå. Detta underlättar för övergångar och samverkan och motverkar att elever i gymnasieskolan av taktiska skäl

planerar att slutföra studierna i ett ämne inom vuxenutbildningen där betyg sätts på enskilda kurser.

Utredningen har även undersökt alternativa lösningar och bl.a. möjligheten till ett annat system inom komvux där separata betyg skulle sättas på nivåerna, likt dagens kurssystem. Det skulle enligt utredningen kunna medföra fördelar för elever som inte studerat ett ämne på många år. På så vis skulle en elev inte riskera att få sina ämnesbetyg från gymnasieskolan sänkta när hon eller han läser ytterligare en nivå i ämnet i komvux. Det finns dock även elever som kan tänkas gynnas betygsmissigt av ett uppehåll och t.ex. vara mer motiverade än under gymnasietiden och därför får ett högre sammanlagt ämnesbetyg. *Lärarnas Riksförbund* anser i likhet med utredningen att ett gemensamt system för skolformerna minimerar risken för taktikval. Regeringen instämmer och bedömer att olika system i skolformerna sannolikt skulle öppna för mer taktiska val för elever i gymnasieskolan och allvarligt kan riskera genomströmningen, genom att elever från gymnasieskolan kan lockas att hoppa av studierna i förtid för att i komvux i stället få separata betyg på högre nivåer i ämnet.

Flera remissinstanser, bl.a. *Svensk Djursjukvård* och *Industrirådet*, lyfter dock en risk för taktiska val även kopplat till utredningens föreslagna modell. Det finns en oro för att elever ska välja att hoppa av studierna i ett ämne om man riskerar ett lägre betyg på en högre nivå än på föregående nivå i ämnet. Industrirådet och *Svensk Djursjukvård* föreslår som ett alternativ att föra in en "karensperiod" eller en "spärr" så att elever från gymnasieskolan inte direkt kan gå över i komvux och läsa sådant som delvis avklarats i gymnasieskolan. Det är enligt Industrirådet viktigt att komvux resurser används för elever som verkligen behöver en kompletterande utbildning, eller omskolning, och inte för att höja elevers betyg från gymnasieskolan. Regeringen instämmer i resonemanget om att komvux resurser bör användas för elever som verkligen behöver det, men bedömer att en spärr eller karensperiod skulle kunna få olyckliga konsekvenser för andra elever som t.ex. inte gjort taktiska val. Möjligheter till taktiska val finns inom alla system, men regeringen bedömer att riskerna är större med system som skiljer sig åt mellan skolformerna.

SKR undrar i sammanhanget hur det ska bli när elever vill studera på en högre nivå i ämnet utan att ha ett godkänt betyg från en lägre nivå. *SKR* anför att det visserligen är positivt för en elev att kunna välja att komplettera på en så hög nivå som möjligt inom ämnet, men att det kommer att kräva mer i form av vägledning och tester för att undvika val av för hög nivå med förlängd studietid och högre studielån som följd. Regeringen kan konstatera att om en vuxen ska vara behörig att delta i utbildning inom komvux på gymnasial nivå eller komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå krävs det att hon eller han har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen (20 kap. 20 och 20 a §§ skollagen). Detta bör gälla även om ämnesbetyg införs. Regeringen bedömer vidare att förslaget om ämnesbetyg på ett bra sätt bör möjliggöra för de vuxna elever som har förkunskaper i ett ämne att vid behov påbörja sina studier på en högre nivå i ämnet. Regeringen gör i likhet med utredningen bedömningen att det ska finnas ett föreskrivet centralt innehåll för varje nivå i ämnet som bär progressionen i ämnet och att detta bör underlätta för att på olika sätt göra en bedömning av elevers förutsättningar att tillgodogöra sig utbildning. Regeringen bedömer, likt *SKR*, att det kan behövas vägledning för att

förstå systemet men anser att mycket också kan underlättas genom att ämnesplanerna utformas på ett sätt så att nivåerna i ämnet synliggörs. Under en övergångsperiod med parallella system, kan det även t.ex. krävas nationellt stöd för jämförelser mellan kurs- och ämnesbetygssystemen och för hur elever ska vägledas genom systemet.

Umeå universitet är oroligt för att det ställs krav på ämnenas konstruktion som kan vara svåra att leva upp till när det gäller möjligheten att studera separat på en högre nivå i ett ämne inom komvux efter ett icke godkänt betyg från gymnasieskolan. Det kan bl.a. enligt universitetet medföra ett behov av dokumentation av elevens kunskaper från föregående ämnesstudier. Regeringen bedömer tvärtom att det bör vara en stor fördel för elever inom komvux att modellen för ämnesbetyg, såsom den är utformad med en eller flera nivåer i ett ämne, möjliggör att studier i ämnet kan påbörjas på olika nivåer och att betyg kan sättas på en nivå, utan att läraren behöver dokumentation från underliggande nivåer i ämnet (se avsnitt 6.3.2). Det medger en flexibilitet som är viktigt för individen.

Modellen är utformad med utgångspunkt i vuxenutbildningens förutsättningar – ämnesbetyg ska införas i komvux

Härjedalens kommun anser att komvux ”trycks in” i en modell anpassad för gymnasie- och gymnasiesärskolan, trots att det sällan bedrivs en sammanhållen utbildning i komvux. *Stockholms kommun* anser visserligen att principen om att båda skolformerna ska ha samma system bör vara utgångspunkt men det är enligt kommunen samtidigt viktigt att vara medveten om att nyttan av förändringarna i första hand kommer gymnasieskolans elever till del. Ett antal remissinstanser anser att utredningen i sitt förslag inte analyserat konsekvenser för komvux tillräckligt och *ViS*, som avstyrker förslaget om ämnesbetyg i komvux anser inte att det gynnar eleverna i komvux. Regeringen instämmer i och för sig i remissinstansernas bedömning att kursutformningen som sådan fungerar väl inom komvux. Regeringen kan dock samtidigt konstatera att den modell för ämnesbetyg som regeringen nu föreslår för gymnasie- och gymnasiesärskolan i högsta grad är utformad i överensstämmelse med komvux behov av individanpassning och flexibilitet. Det gäller inte bara vid övergångar och komplettering från gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan, utan också när elever i komvux läser mer sammanhållna utbildningar, t.ex. en yrkesutbildning. Modellen för ämnesbetyg är även utformad för att kunna fungera ihop med kurser från andra delar av komvux och med nuvarande kursbetyg. Som nämns ovan bedömer regeringen att ämnesplanerna ska konstrueras med ett angivet centralt innehåll för varje nivå i ämnet som bär ämnets progression. Detta bör gälla för såväl gymnasie- respektive gymnasiesärskolan som för den gymnasiala vuxenutbildningen. Denna konstruktion innebär att lärare vet vad som ska behandlas på nivå i fråga, och vad en elev kan förväntas ha med sig från lägre nivåer. Betyget ska också sättas efter en bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i förhållande till betygskriterierna för ämnet. Läraren ska alltså inte behöva ta reda på hur det gått för en elev på lägre nivåer i ämnet för att sätta betyg. Vidare anges gymnasie- eller gymnasiepoäng för varje nivå i ämnet, vilket tydligt visar studieomfattning för respektive nivå.

Göteborgs kommun gör bedömningen att den föreslagna modellen för ämnesbetyg ger vuxna samma möjligheter som i dag att på ett flexibelt och individanpassat sätt komplettera sin tidigare utbildning, läsa in behörighet för vidare studier, läsa in en gymnasieexamen eller växla över till en ny utbildning och yrke. Kommunen bedömer också att ämnesbetyg i gymnasie- och gymnasiesärskolan på sikt inte kommer att hindra eller försvåra eleverns övergång till komvux. *Skolverket* ser värdet av att komvux utformas för ämnesbetyg och av att samma betygssystem används så långt det är möjligt i såväl gymnasie- och gymnasiesärskolan som komvux på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå, men myndigheten bedömer att ytterligare analys behövs för att ta ställning till föreslagen modell. Regeringen anser emellertid att utredningen har utformat en modell som bör ha samma förutsättningar som kursutformningen att fungera väl inom komvux. För sammanhållna yrkesutbildningar inom komvux kan de fördelar som beskrivs för gymnasie- och gymnasiesärskolan ges, både för lärare och elever. För de elever som bara kompletterar en liten del av ett ämne eller som återkommer efter många års uppehåll från studier finns vidare en tydlighet genom ämnenas konstruktion och uppdelningen av ämnen i nivåer. Ämnenas konstruktion och uppdelningen i nivåer kan också underlätta för validering av elevers kunskaper. Att ämnets progression tydligt ska bäras genom nivåerna i ämnet är vidare enligt regeringen väl anpassat för komvux. Elever som läser ett ämne mer sammanhållet och lärare som undervisar i flera nivåer i ett ämne kan därmed gynnas på motsvarande sätt som beskrivits i avsnitt 6.3 för elever och lärare i gymnasie- och gymnasiesärskolan.

När det gäller termen nivå har *Skolverket* också påtalat att en viss otydlighet riskerar att uppstå i lagtexten eftersom termen redan förekommer där för att beskriva utbildningar inom komvux, t.ex. komvux på gymnasial nivå och komvux på grundläggande nivå. Regeringen bedömer dock att det av lagtexten tydligt framgår när det rör sig om nivån i ett ämne och när det är fråga om en utbildningsnivå inom komvux. Termen nivå har vidare den uppenbara fördelen att den tydligt uttrycker en progression.

I den föreslagna modellen för ämnesbetyg är en bärande tanke att ämnesbetyget återspeglar elevens kunskaper i ämnet så långt som eleven läst. Att välja att läsa ytterligare nivåer i ett ämne kan både förbättra och försämra en elevs betyg och därmed även det meritvärde som används vid urval till högre utbildning. Det kan tyckas orättvist att ett betyg på en högre nivå kan "sänka" ett tidigare satt betyg på en lägre nivå om man betraktar förslaget ur det nuvarande systemets perspektiv där alla kursbetyg är separata och jämförbara oavsett när under ämnesstudierna betyget satts. Med förslaget om ämnesbetyg är dock lägre nivåer snarare att betrakta som delmål på väg mot den högsta nivån i ämnet som eleven avser att läsa. Elever som väljer att fördjupa sig inom komvux kommer att fortsätta göra det för att få en behörighet till en utbildning, meritpoäng eller en yrkesutbildning, dvs. det finns fortsatt incitament att fördjupa sig. Enligt förslaget kommer eleven också att få behålla ett godkänt betyg om hon eller han inte når godkänt betyg på nästa nivå. Det är, som redogörs för i avsnitt 6.3.2, enligt regeringen en viktig princip att godkända gymnasiepoäng inte kan förloras. Eftersom betyg bör sättas efter varje nivå i ämnet blir systemet också mindre känsligt för byten av studieväg och studieavbrott än om modellen hade konstruerats med ett centralt innehåll för ämnet som

helhet. Samtidigt skapas med modellen förutsättningar för att planera mer långsiktigt för undervisningen även inom komvux genom att nivåerna byggs på varandra i progression. Det kan vara relevant för t.ex. lärlingsutbildning. Eleverna kan genom konstruktionen läsa olika långt i ämnen beroende av individens behov av utbildning. För vissa elever kan det handla om att läsa en nivå i ett ämne. För andra kan det handla om att läsa mer sammanhållet och flera nivåer. Sammanfattningsvis kan modellen leva upp till behovet av flexibilitet och individanpassning som finns inom komvux samtidigt som den möjliggör för samverkan och övergångar med gymnasie- och gymnasiesärskolan.

Regeringen föreslår därför att i utbildning inom komvux på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå ska betyg sättas i ämnen efter varje avslutad nivå. När ett godkänt betyg sätts på en högre nivå i ett ämne med flera nivåer ska betyget även anses omfatta lägre nivåer och betyget på den högre nivån ska ersätta betyget på den lägre nivån. Detta ska gälla även om betygen på de lägre nivåerna har satts inom gymnasie- eller gymnasiesärskolan.

Individuella kurser och orienteringskurser ska kunna finnas kvar

Inom komvux finns det i dag så kallade orienteringskurser och individuella kurser som är kurser som utformas för en viss individ och på vilka betyg inte sätts. Enligt regeringens bedömning bör inte bestämmelserna om ämnesbetyg hindra att dessa kurser även fortsättningsvis kan ges inom komvux på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå. Bestämmelserna om att det ska finnas orienteringskurser och individuella kurser inom komvux finns i dag i förordningen om vuxenutbildning. Enligt regeringens bedömning är det lämpligt att dessa typer av kurser även framöver regleras på förordningsnivå. Utredningen har föreslagit att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bemyndigas att meddela föreskrifter om denna typ av kurser. Föreskrifter om vilken typ av utbildning som får bedrivas inom komvux kan meddelas av regeringen med stöd av den s.k. restkompetensen som regleras 8 kap. 7 § första stycket 2 regeringsformen. Något bemyndigande är därför inte nödvändigt. Eftersom riksdagen redan har lagstiftat om vilken utbildning som ska kunna bedrivas inom komvux på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå behövs i stället en upplysningsbestämmelse som markerar att regeringen kan använda sig av restkompetensen och meddela föreskrifter om att utbildning inom dessa delar av komvux även kan bedrivas i form av kurser.

Utredningen har föreslagit ytterligare bemyndiganden i skollagen som innebär att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska kunna meddela föreskrifter om att det ska finnas orienteringsämnen och individuella ämnen som följer samma regelverk som orienteringskurserna och de individuella kurserna, vilket bl.a. innebär att betyg inte sätts på dessa. Regeringen anser dock att det behov av individuellt utformad utbildning som finns inom komvux tillgodoses genom möjligheten att erbjuda individuella kurser och orienteringskurser och att det därutöver inte finns skäl att inrätta orienteringsämnen eller individuella ämnen. Regeringen föreslår därför att det ska införas en upplysningsbestämmelse om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan

meddela föreskrifter om att utbildning där betyg inte sätts får bedrivas i form av kurser inom komvux på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå.

6.4.2 Det ska vara möjligt att pröva för ämnesbetyg i komvux

Regeringens förslag: Den som är bosatt i landet och vill ha betyg från kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå eller kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå ska ha möjlighet att genomgå prövning i alla ämnen som det sätts betyg i och på samtliga nivåer i dessa ämnen. Detta ska även gälla den som tidigare har fått betyg i ämnet och även om betyget omfattar den nivå i ämnet som prövningen gäller.

Den som fortfarande är elev i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan ska dock inte få genomgå prövning på en viss nivå i ett ämne om eleven tidigare har fått minst betyget E på den nivån.

Prövning i ett ämne ska bara få göras hos en huvudman som anordnar utbildning i ämnet på den nivå som prövningen gäller.

Med prövning i ett ämne avses en bedömning av kunskaper som resulterar i ett betyg som sätts i enlighet med bestämmelserna om betyg och betygssättning.

Ett godkänt betyg efter en prövning på en högre nivå i ett ämne med flera nivåer ska även anses omfatta lägre nivåer och ersätta betyg för sådana nivåer. Detta ska gälla även om de tidigare betygen har satts i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan.

Den som fortfarande är elev i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan och som har fått minst betyget E på ett gymnasiearbete eller gymnasiesärskolearbete ska inte kunna genomgå prövning i komvuxarbete.

Utredningens förslag överensstämmer delvis med regeringens förslag. Utredningen föreslår att prövning i ett ämne ska få göras hos en huvudman som anordnar utbildning i ämnet oavsett om huvudmannen anordnar utbildning på den nivå i ämnet som prövningen gäller. Utredningen har inte föreslagit någon ändring avseende möjligheterna för elever i gymnasie- och gymnasiesärskolan att genomgå prövning i komvuxarbete.

Remissinstanserna: Endast ett fåtal remissinstanser har uttalat sig om förslaget om prövning för ämnesbetyg. En majoritet av dessa tillstyrker förslaget eller har inget att invända. Det gäller *bl.a. Helsingborgs och Överkalix kommuner, Kunskapsskolan samt Riksförbundet för barn, unga och vuxna med utvecklingsstörning (FUB).*

Helsingborgs kommun ser positivt på förslaget eftersom det motsvarar modellen med ämnesbetyg och bättre tar hänsyn till helheten i elevernas kunskaper i ett visst ämne.

Några remissinstanser har synpunkter på eller invändningar mot delar av förslaget. *Härjedalens kommun* anser att möjligheten för eleven att genomgå prövning på den nivå eleven önskar utan krav på betyg på underliggande nivåer kan medföra att vissa elever kan komma att uppvisa ett uppskjutarbeteende och i alltför hög grad förlita sig till möjligheten till

prövning. *Uppsala universitet* anser att förslaget om prövning är en följdriktig princip inom det föreslagna systemet. Universitetet efterfrågar dock fördjupande utläggningar om hur detta skulle kunna realiseras i olika ämnen, som följer olika logiker. Det kan eventuellt vara nödvändigt att en prövning på högre nivå i ett ämne omfattar centralt innehåll även från lägre nivåer i ämnet. Detta gäller enligt universitetet bl.a. ämnen där förkunskapskrav krävs av säkerhetsskäl.

Statens skolverk tillstyrker att en elevs kunskaper i ett ämne prövas på den nivå i ämnet som eleven önskar få betyg i och att eleven inte ska behöva ha betyg i ämnet från en underliggande nivå för att få pröva för en högre nivå. Skolverket avstyrker dock den del av förslaget som handlar om att prövningen ska få göras hos den som anordnar utbildning i ämnet. Detta riskerar enligt Skolverket att tolkas som en skyldighet för huvudmän att anordna prövning i hela ämnen och inte begränsat till de nivåer de normalt anordnar utbildning i.

Skälen för regeringens förslag

Det ska vara möjligt att genomgå prövning i alla ämnen som det sätts betyg i och på samtliga nivåer i dessa ämnen

För elever som behöver komplettera sin utbildning är prövning inom kommunal vuxenutbildning (komvux) en viktig andra chans. I dag gäller att en person som är bosatt i landet och vill ha betyg från komvux ska ha möjlighet att genomgå prövning i alla kurser som det sätts betyg på. Detta gäller även den som tidigare har fått betyg på kursen (20 kap. 40 § skollagen).

Regeringen anser i likhet med utredningen att de möjligheter som finns till prövning bör behållas vid övergången till ämnesbetyg. Bestämmelserna om prövning behöver dock anpassas till det nya systemet. För att prövningsmöjligheterna inte ska minska jämfört med i dag behöver en elev ha möjlighet att genomgå prövning i alla ämnen som det sätts betyg i. Dessutom behöver elevens kunskaper kunna prövas på den nivå i ämnet som eleven önskar få betyg på även om eleven inte har betyg från eventuella lägre nivåer i ämnet sedan tidigare.

Enligt *Härjedalens kommun* kan det finnas nackdelar med att elever får pröva för betyg på en högre nivå utan krav på betyg på lägre nivåer. Kommunen anser att förslaget i denna del kan medföra att vissa elever kan komma att uppvisa ett uppskjutarbeteende och i alltför hög grad förlita sig till möjligheten till prövning. Regeringen anser att det kan finnas en viss risk för detta, men bedömer att detta i hög grad kan motverkas med information och vägledning. Elever som hoppar över nivåer riskerar att få ett lägre betyg än om de hade gått igenom nivåerna i ordning. Elever som har goda förkunskaper i ämnet kan dock gynnas och vinna värdefull tid genom att ta sikte på ett betyg som omfattar den nivå de behöver direkt. Att eleven i ett ämnesutformat system bör kunna pröva direkt på en högre nivå är, som *Uppsala universitet* uttrycker, en följdriktig princip av systemet.

Regeringen föreslår därför att den som är bosatt i landet och vill ha betyg från komvux på gymnasial nivå eller komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå ska ha möjlighet att genomgå prövning i alla ämnen som det sätts betyg i och på samtliga nivåer i dessa ämnen. Detta ska gälla även

den som tidigare har fått betyg i ämnet och även om betyget omfattar den nivå som prövningen gäller.

Enligt dagens regler om prövning gäller att den som är elev i gymnasie- eller gymnasiesärskolan inte får genomgå prövning i en kurs i komvux om eleven tidigare har fått minst betyget E på kursen (20 kap. 40 § skollagen). Detta gäller således under elevens pågående utbildning i gymnasie- eller gymnasiesärskolan och det anses då inte rimligt att eleven ska kunna pröva för ett högre betyg än eleven redan fått. Enligt regeringens bedömning bör samma princip gälla för elever i gymnasie- och gymnasiesärskolan som vill genomgå prövning i ämnen. Regeringen föreslår därför att den som är elev i gymnasie- eller i gymnasiesärskolan inte ska få genomgå prövning på en viss nivå i ett ämne om eleven tidigare har fått minst betyget E på den nivån.

Prövning ska få göras hos en huvudman som anordnar utbildning på den aktuella nivån

Utredningen föreslår att prövning i ett ämne ska få göras hos huvudmän som anordnar utbildning i ämnet. I dag gäller att prövning i en kurs får göras hos en huvudman som anordnar kursen i fråga. *Skolverket* tillstyrker förslaget om prövning, men inte denna del av förslaget då det enligt myndigheten riskerar att tolkas som en skyldighet för huvudmän att anordna prövning i *hela* ämnen. *Skolverket* anser att detta ökade krav att erbjuda prövning riskerar att leda till att vissa huvudmän ser sig tvungna att begränsa sitt utbud av ämnen för att inte behöva erbjuda prövning på nivåer där de inte anordnar utbildning. Regeringen anser att det är viktigt att bestämmelserna för prövning inte påverkar utbildningsutbudet. Det är också rimligt ur kvalitetssynpunkt att en anordnare som ska pröva elevers kunskaper i ett ämne också anordnar utbildning på den nivå i ämnet som prövningen ska avse.

Regeringen föreslår därför att prövning i ett ämne bara får göras hos en huvudman som anordnar utbildning i ämnet på den nivå som prövningen gäller.

Betygen efter prövning ska spegla individens kunskaper vid tidpunkten för prövningen

De betyg som sätts i ett ämne ska spegla en persons kunskaper i ämnet vid tidpunkten för betygssättning. Det bör gälla såväl vid betygssättning efter undervisning i ett ämne som vid prövning. Vid betygssättning efter *undervisning* i ett ämne ska läraren enligt regeringens förslag göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i ämnet i förhållande till de betygskriterier som har föreskrivits för ämnet som helhet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samma princip för betygssättning bör enligt regeringens bedömning även gälla vid betygssättning efter en prövning i ett ämne.

Regeringen föreslår därför att det anges i skollagen att med prövning i ett ämne avses en bedömning av kunskaper som resulterar i ett betyg som sätts i enlighet med bestämmelserna om betyg och betygssättning.

I ett system med ämnesbetyg är det naturligt att betyg efter prövning på en högre nivå även omfattar lägre nivåer

Enligt regeringens förslag i avsnitt 6.4.1 ska ett godkänt betyg som sätts på en högre nivå i ett ämne med flera nivåer även anses omfatta lägre nivåer och ersätta betyg för sådana nivåer. Detta ska gälla även om betygen på de lägre nivåerna har satts inom gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan. Det innebär att prövning inte är aktuellt för lägre nivåer i ett ämne om en elev redan har godkänt betyg på en högre nivå. De allmänna bestämmelserna om betygssättning i 20 kap. skollagen gäller både vid betygssättning efter genomgången utbildning och efter prövning så någon särskild reglering behövs inte för att ett godkänt betyg som sätts efter en prövning ska omfatta lägre nivåer i ett ämne och ersätta betyg för dessa nivåer.

Uppsala universitet konstaterar att det eventuellt kan vara nödvändigt att en prövning på högre nivå i ett ämne omfattar centralt innehåll även från lägre nivåer i ämnet. Detta gäller enligt universitetet bl.a. ämnen där förkunskapskrav krävs av säkerhetsskäl. Det föreslagna systemet med ämnesbetyg bygger på att ämnena är konstruerade på ett sådant sätt att ett betyg på en högre nivå kan omfatta lägre nivåer. Regeringen bedömer att det i vissa ämnen kan vara nödvändigt att innehåll som t.ex. rör säkerhetskrav återkommer på flera nivåer i ämnet. I dag återkommer t.ex. ett likalydande centralt innehåll om planering och genomförande av experiment i kurser som bygger på varandra i de naturvetenskapliga ämnena, t.ex. kemi 1 och kemi 2. En sådan konstruktion av ämnena innebär att den situation som utredningen och Uppsala universitet syftar på inte ska behöva uppkomma.

Regeringen föreslår därför att ett godkänt betyg efter prövning ska anses omfatta alla nivåer i ämnet upp till den aktuella nivån samt att betyget ska ersätta betyg för lägre nivåer. Detta ska gälla även om betygen på de lägre nivåerna har satts i gymnasie- eller gymnasiesärskolan.

Elever i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan med ett godkänt betyg på ett gymnasiearbete eller gymnasiesärskolearbete ska inte kunna genomgå prövning i komvuxarbete

Sedan den 1 juli 2021 kan utbildning inom komvux på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå bedrivs bl.a. i form av ett komvuxarbete. Komvuxarbetet är en uppgift om 100 gymnasiepoäng eller gymnasiesärskolepoäng som eleverna genomför inom ramen för sin utbildning och som ska ingå i en gymnasieexamen från komvux. Komvuxarbetet motsvarar i huvudsak det gymnasiearbete respektive gymnasiesärskolearbete som ska genomföras inom gymnasieskolan respektive gymnasiesärskolan (16 kap. 22 § och 19 kap. 23 § skollagen samt 2 kap. 3 § och 4 kap. 14, 15 a och 15 b §§ förordningen om vuxenutbildning). Komvuxarbetet infördes som ett led i regeringens ambition att skapa mer flexibla regler för examen inom komvux (prop. 2019/20:105 s. 91 f.). Det är också möjligt att genomföra prövning i ett komvuxarbete.

Innan komvuxarbetet infördes kunde eleverna i stället genomföra gymnasiearbeten och gymnasiesärskolearbeten inom komvux. Det var också möjligt att genomgå prövning i dessa typer av arbeten. För den som var elev i gymnasie- eller gymnasiesärskolan fanns dock en begränsning

av provningsmöjligheten som innebar att en sådan elev inte fick genomgå provning i ett gymnasiearbete eller ett gymnasiesärskolearbete om eleven hade fått minst betyget E på ett sådant arbete. När komvuxarbetet infördes togs det dock av misstag inte in någon motsvarande bestämmelse om att elever i gymnasie- eller gymnasiesärskolan inte får genomföra provning i ett komvuxarbete om eleven fått minst betyget E på ett gymnasiearbete eller ett gymnasiesärskolearbete. I dag finns bara begränsningarna att den som är elev i gymnasie- eller gymnasiesärskolan inte får genomgå provning i en kurs, ett gymnasiearbete eller ett gymnasiesärskolearbete i komvux om eleven tidigare har fått minst betyget E på kursen, gymnasiearbetet eller gymnasiesärskolearbetet (20 kap. 40 § skollagen). Bestämmelsen om att den som är elev i gymnasieskolan i vissa fall inte får genomgå provning i ett gymnasiearbete eller ett gymnasiesärskolearbete inom komvux är dock överflödigt eftersom provning i gymnasiearbeten och gymnasiesärskolearbeten sedan den 1 juli 2021 överhuvudtaget inte kan genomföras inom komvux. Bestämmelsen bör i stället regleras i vilka fall den som är elev i gymnasie- eller gymnasiesärskolan inte ska få genomgå provning i komvuxarbete.

Regeringen föreslår därför att den som är elev i gymnasie- eller gymnasiesärskolan inte ska få genomgå provning i ett komvuxarbete om eleven har fått minst betyget E på ett gymnasiearbete eller ett gymnasiesärskolearbete.

6.5 Modellen för ämnesbetyg påverkar ämnen och ämnesplaner

Regeringens förslag: Om det finns särskilda skäl ska flera ämnen få ha en gemensam ämnesplan. Detta ska gälla för gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå.

För elever som ska erbjudas modersmålsundervisning i gymnasiesärskolan ska varje språk som ska erbjudas som modersmål vara ett ämne.

Utredningen har inte lämnat något förslag i denna del.

Remissinstanserna: Förslaget har inte remissbehandlats.

Som nämns i avsnitt 3 har dock bl.a. Statens skolverk haft möjlighet att på ett tidigt stadium av beredningen av lagrådsremissen lämna synpunkter på ett utkast till lagrådsremiss, som då inte innehöll förslaget i rutan. *Skolverket* framför att principen om ämnesbetyg behöver kunna fungera med ämnen som kan läsas flera gånger med olika innehåll och som kan generera parallella betyg i samma ämne på samma nivå.

Som framgår av avsnitt 3 har vidare Skolverket, Statens skolinspektion, UHR, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Friskolornas riksförbund och Idéburna skolors riksförbund beretts tillfälle att lämna synpunkter på ett slutligt utkast till lagrådsremiss, vars lagförslag överensstämmer med förslaget i rutan. Idéburna skolors riksförbund har avstått från att yttra sig. *SKR* anser att förslaget är rimligt och tillägger att det är viktigt att det blir transparent för elever och lärare och inte leder till merarbete. *Skolinspektionen*, *UHR* och *Friskolornas riksförbund* har inga synpunkter på

förslaget. *Skolverket* anför att det avseende modersmål kommer att ställas höga krav på vetenskaplig språkkompetens i de bedömningar som myndigheten enligt förslaget ska göra för språk som ska läsas som modersmål. *Skolverket* framför att den kompetensen, för många språk, inte finns att tillgå i Sverige. Det gör enligt myndigheten att en bedömning av behovet av en specifik ämnesplan inom modersmål kan bli svår att genomföra. *Skolverket* undrar om resonemangen möjligtvis i stället skulle kunna göras mer lika formuleringarna för moderna språk.

Skälen för regeringens förslag

Flera ämnen kan i vissa fall få ha en gemensam ämnesplan

Som nämnts i avsnitt 6.3.2 anser *Skolverket* att det behöver vara möjligt för elever att i vissa ämnen få flera separata betyg inom ramen för ett ämne och föreslår att det ska kunna finnas olika specialiseringar inom ett ämne som ska likställas med ämnen. I dag kan en elev inom ämnet moderna språk t.ex. läsa kursen moderna språk 1 i både tyska och franska och därmed få två separata kursbetyg, ett i varje språk. På motsvarande sätt kan en elev i t.ex. yrkesämnena läsa en specialiseringskurs flera gånger med olika innehåll, som kan profileras lokalt. Att det inom ramen för ett ämne är möjligt att få flera separata betyg på en och samma kurs regleras inte i skollagen. Det framgår i stället av ämnesplanerna för de ämnen där de aktuella kurserna ingår och i betygsdokumentet, där innehållet anges genom löptext och kurskoder. I praktiken fungerar därmed t.ex. tyska och franska som separata ämnen, även om de formellt sett är delar av ämnet moderna språk. Som framgår av avsnitt 6.3.2 delar regeringen inte *Skolverket*s uppfattning att en elev ska kunna få flera betyg på samma nivå i ett och samma ämne eller flera slutliga betyg i ett och samma ämne. Regeringen anser i stället att systemet bör renodlas så att det inte ska vara möjligt att sätta flera betyg på samma nivå i ett ämne. Det som i dag är olika specialiseringar inom ramen för samma kurs kan i fortsättningen antingen vara fråga om olika delar inom en nivå inom ett ämne eller om olika ämnen, beroende på om det bedöms att det räcker med ett samlande betyg för olika delar av ett nuvarande ämne eller om det bedöms att det även fortsättningsvis behöver ges ett betyg för varje sådan del. I sistnämnda fall bör olika ämnen konstrueras. Exempelvis skulle t.ex. tyska och franska kunna bli två olika ämnen. Regeringen anser att systemet på så sätt blir renodlat och tydligt vilket underlättar för såväl lärare som elever. Sådana nya gränsdragningar när det gäller ämnesindelning kommer dock att få konsekvenser för utformningen av de ämnesplaner som finns för ämnen som i dag formellt sett är ett ämne, men som i praktiken behandlas som flera ämnen.

I skollagen anges att det för varje ämne i gymnasie- och gymnasiesärskolan samt i kommunal vuxenutbildning (komvux) på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå ska finnas en ämnesplan. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter om ämnesplaner (16 kap. 21 §, 17 a kap. 11 §, 19 kap. 22 § och 20 kap. 6 §). Det innebär att ett ämne som i dag formellt sett är ett ämne, men som i praktiken behandlas som flera ämnen, bara har en ämnesplan. Regeringen anser att det även fortsatt i huvudsak ska finnas en ämnesplan för varje ämne, men det kan finnas särskilda skäl som

motiverar att det bör finnas en gemensam ämnesplan för flera ämnen. Hänsyn bör kunna tas till om det rör sig om ämnen som har en gemensam struktur, progression och där det fungerar med likalydande betygskriterier. Det får anses vara onödigt arbete att ta fram olika ämnesplaner för olika ämnen om ämnesplanerna skulle bli identiska. I stället bör det vara möjligt att i en ämnesplan ange att flera ämnen omfattas av den aktuella ämnesplanen. Detta bör dock övervägas noga, användas restriktivt och enbart där ämnena till sin karaktär är så lika att det inte är befogat att ha olika innehåll i ämnesplanerna.

Regeringen föreslår därför att skollagen ska ändras så att huvudregeln ska vara att det för varje ämne ska finnas en ämnesplan, men att flera ämnen ska kunna ha en gemensam ämnesplan om det finns särskilda skäl.

Varje språk som erbjuds som modersmål behöver bli ett eget ämne

I 19 kap. 4 och 16 §§ skollagen, som avser gymnasiesärskolan, anges att för elever på nationella respektive individuella program som ska erbjudas modersmålsundervisning ska modersmål finnas som ämne. Som modersmål kan samtliga språk bli aktuella. Modersmålsundervisning i såväl gymnasie- som gymnasiesärskolan får dock för en elev, utom i ett undantagsfall, inte omfatta mer än ett språk. Undantaget innebär att en romsk elev som kommer från utlandet kan få undervisning i två språk om det finns särskilda skäl (4 kap. 16 § gymnasieförordningen).

Eftersom det är möjligt, om än undantagsvis, att läsa mer än ett språk som modersmål behöver det som en konsekvens av införandet av ämnesbetyg göras en anpassning av 19 kap. 4 § skollagen. Det ska precis som när det t.ex. gäller moderna språk bara vara möjligt att få ett ämnesbetyg i ett och samma ämne, vilket innebär att varje språk som ges som modersmål bör vara ett eget ämne som styrs av en ämnesplan. Det är naturligtvis omöjligt att förutse exakt vilka ämnen som kan bli aktuella som modersmål. Det beror på vilka modersmål eleverna har med sig och har rätt att få undervisning i. Det ligger därför i sakens natur att om ett språk saknas som ämne och det inte finns någon ämnesplan att utgå från i planeringen av undervisningen får huvudmannen kontakta Skolverket som i dag ansvarar för att ta fram ämnesplaner. Om det finns särskilda skäl kan Skolverket besluta att en befintlig ämnesplan ska gälla även för ett nytt språk och alltså använda en gemensam ämnesplan för flera språk. Det kan handla om att ämnesplanen fungerar avseende progression, innehåll och betygskriterier men också vara fråga om en preliminär lösning tills en ny ämnesplan tagits fram. *Skolverket* uppfattar att det kommer att ställas krav på kompetens som inte finns att tillgå i Sverige i de bedömningar Skolverket enligt förslaget ska göra för språk som ska läsas som modersmål. Myndigheten anser att en bedömning av behovet av en specifik ämnesplan inom modersmål kan bli svår att genomföra. Skolverket undrar om resonemangen avseende modersmål i stället skulle kunna göras mer lika formuleringarna för moderna språk. Regeringen avser med förslaget inte att göra skillnad mellan moderna språk och modersmål. Gemensamma ämnesplaner bör vara möjligt för båda grupperna av språkämnen. Anledningen till att modersmål lyfts särskilt i denna lagrådsremiss är att modersmål som ämne är reglerat i skollagen. Det krävs därför en följdändring av regleringen. Regeringen bedömer vidare att den kompetens som krävs för att konstruera

ämnesplaner rimligen bör finnas att tillgå även i dag. Om myndigheten anser att det finns särskilda skäl för att flera modersmål bör omfattas av en gemensam ämnesplan finns det inget som hindrar myndigheten från en sådan lösning.

Regeringen föreslår därför att för elever som ska erbjudas modersmålsundervisning i gymnasiesärskolan ska varje språk som ska erbjudas som modersmål vara ett ämne. Regeringen anser att det kan vara lämpligt med motsvarande ordning i andra skolformer även om ämnet modersmål för dessa inte är reglerat i lag, utan på förordnings- och föreskriftsnivå.

6.6 En följdändring ska göras i lagen om yrkesförarkompetens

Regeringens förslag: Lagen om yrkesförarkompetens ska ändras så att huvudmannen för en gymnasieskola eller kommunal vuxenutbildning, där eleven läser ett ämne som innefattar utbildning för yrkesförarkompetens och som har varit föremål för samråd mellan de myndigheter som regeringen bestämmer, inte ska vara skyldig att ha tillstånd enligt lagen.

Utredningens förslag överensstämmer delvis med regeringens förslag. Utredningen föreslår att undantaget från tillståndskravet ska gälla gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning (komvux) där eleven läser ett nationellt ämne som har varit föremål för samråd mellan de myndigheter som regeringen bestämmer.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har uttalat sig särskilt om detta förslag.

Skälen för regeringens förslag: Lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens innehåller bestämmelser om grundläggande kompetens och fortbildning för förare som utför transporter med vissa motorfordon (yrkesförarkompetens). Vidare innehåller lagen bestämmelser om utbildning för sådan kompetens. I lagen anges att den som avser att bedriva utbildningsverksamhet som rör grundläggande kompetens och fortbildning ska ha tillstånd för sådan verksamhet. Det finns dock ett undantag från tillståndskravet för gymnasieskola och komvux där eleven går en nationell kurs som har varit föremål för samråd mellan Skolverket och Transportstyrelsen (1 kap. 1 § och 8 kap. 3 § lagen om yrkesförarkompetens och 8 kap. 2 § förordningen [2007:1470] om yrkesförarkompetens). Utbildningar som omfattas av undantaget från kravet på tillstånd finns i dag inom fordons- och transportprogrammet, inriktning transport, i gymnasieskolan och inom vissa yrkesförarutbildningar inom komvux på gymnasial nivå.

Enligt regeringens förslag i avsnitt 6.3 och 6.4 kommer det inte längre att finnas kurser inom gymnasieskolan eller inom komvux på gymnasial nivå. Undantaget från tillståndsplikt i lagen om yrkesförarkompetens behöver därför ändras. Utredningen har föreslagit att undantaget ska gälla för gymnasieskola och komvux där eleven läser ett nationellt ämne som har varit föremål för samråd. Regeringen konstaterar dock att uttrycket nationellt ämne inte används i skollagen. Det bör därför i den delen räcka med ordet ämne.

Regeringen konstaterar vidare att undantaget i 8 kap. 3 § från kravet på tillstånd avser ”gymnasieskola eller kommunal vuxenutbildning”, där eleven går en nationell kurs som har varit föremål för samråd mellan de myndigheter som regeringen bestämmer. Enligt 8 kap. 2 § lagen om yrkesförarkompetens får tillstånd enligt lagen beviljas den som med hänsyn till sina ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt bedöms ha förutsättningar att bedriva utbildningsverksamhet på ett sådant sätt att kravet på god utbildning tillgodoses. Enligt skollagen är det huvudmannen för en utbildning som ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 §). Mot denna bakgrund anser regeringen att undantaget från kravet på tillstånd i lagen om yrkesförarkompetens inte bör avse de aktuella skolformerna som sådana utan ”huvudmannen för en gymnasieskola eller kommunal vuxenutbildning”.

Regeringen föreslår sammanfattningsvis att bestämmelsen om undantag från kravet på tillstånd i lagen om yrkesförarkompetens ska formuleras så att den avser huvudmannen för en gymnasieskola eller komvuxutbildning där eleven läser ett ämne som innefattar utbildning för yrkesförarkompetens och som har varit föremål för samråd mellan de myndigheter som regeringen bestämmer.

7 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: De ändringar i skollagen som innebär att det inom skolväsendet ska gälla en ny princip för betygssättning för betygsstegen A–D och att betygs-kriterier och kriterier för bedömning av kunskaper ska ersätta kunskapskrav och kravnivåer ska träda i kraft den 1 juli 2022 och tillämpas från och med samma datum.

De ändringar som innebär att ämnesbetyg ska införas i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och kommunal vuxenutbildning ska träda i kraft den 15 juli 2022. Bestämmelserna om ämnesbetyg ska tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.

Äldre bestämmelser om kursbetyg ska fortsätta att gälla för utbildning inom gymnasieskolan och gymnasiesärskolan som har påbörjats före den 1 juli 2025. Inom kommunal vuxenutbildning ska äldre bestämmelser fortsätta att gälla för kurser som påbörjats före den 1 juli 2025.

Utbildning inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå som har påbörjats före den 1 juli 2025 ska dock efter den 30 juni 2030 fullföljas enligt de nya bestämmelserna om ämnesbetyg.

Det ska införas en övergångsbestämmelse som innebär att en gymnasieexamen och en gymnasieingenjörsexamen från gymnasie-

skolan som utfärdas efter den 30 juni 2025, utöver betyg i ämnen, får innehålla betyg som satts på kurser enligt äldre bestämmelser.

Det ska vidare införas en övergångsbestämmelse som innebär att den som har påbörjat utbildning inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå eller kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå före den 1 juli 2025 ska få genomgå prövning inom kommunal vuxenutbildning enligt bestämmelserna i 20 kap. 40 § i den äldre lydelsen. En sådan prövning ska få göras senast den 30 juni 2030 hos en huvudman som erbjuder utbildning på en nivå som motsvarar den kurs som prövningen gäller.

Det ska också införas övergångsbestämmelser som innebär att om en elev har fått ett godkänt betyg på en kurs i ett visst ämne inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå eller kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå enligt de äldre bestämmelserna, ska ett godkänt betyg som eleven får på en nivå i samma ämne före den 1 juli 2030 bara omfatta lägre nivåer i ämnet som inte motsvaras av den kurs som eleven har fått godkänt betyg på samt ersätta eventuella betyg på lägre nivåer i ämnet. Ett godkänt betyg som eleven får på en nivå i ett ämne efter den 30 juni 2030 ska ersätta betyg som satts på en kurs i samma ämne på en lägre nivå, oavsett om sistnämnda betyg är godkänt eller icke godkänt, om den kursen motsvarar någon eller några av de nivåer som omfattas av ämnesbetyget.

Det ska dessutom införas en övergångsbestämmelse som innebär att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka kurser som får ingå i en gymnasieexamen eller en gymnasieingenjörsexamen från gymnasieskolan som utfärdas efter den 30 juni 2025.

Ändringarna i lagen om yrkesförarkompetens ska träda i kraft den 15 juli 2022. De nya bestämmelserna ska tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. Äldre bestämmelser ska fortsätta att gälla för utbildning inom gymnasieskolan och kurser inom kommunal vuxenutbildning som har påbörjats före den 1 juli 2025.

Regeringens bedömning: En gymnasieexamen från kommunal vuxenutbildning bör, utöver betyg i ämnen, få innehålla betyg som satts på kurser enligt äldre bestämmelser.

Utredningens förslag överensstämmer inte med regeringens förslag. Utredningen föreslår att de lagändringar som innebär att betygskriterier och kriterier för bedömning ersätter kunskapskrav och kravnivåer ska träda i kraft den 1 juli 2021 och tillämpas från och med den 1 juli 2022. Även de bestämmelser som innebär att det inom skolväsendet ska gälla en ny princip för betygssättning för betygsstegen A–D ska enligt utredningens förslag träda i kraft den 1 juli 2021 och tillämpas från och med den 1 juli 2022. Övriga lagändringar föreslås träda i kraft den 1 januari 2022. Utredningen föreslår också att de lagändringar som innebär att ämnesbetyg ersätter kursbetyg ska tillämpas första gången på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2024. Inom vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år ska dock de nya bestämmelserna tillämpas första gången

på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2027. Vidare föreslår utredningen att äldre bestämmelser om kursbetyg ska fortsätta att gälla för utbildning som har påbörjats före den 1 juli 2024. Inom vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år ska dock äldre bestämmelser fortsätta att gälla för utbildning som har påbörjats före den 1 juli 2027. Utredningen föreslår också en övergångsbestämmelse som innebär att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka ämnen och nivåer som motsvarar kurser enligt de äldre ämnesplanerna. Dessutom föreslår utredningen att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om att elever som har påbörjat sin utbildning före den 1 juli 2024 och som fullföljer denna senare än fem år från det att den påbörjades, ska fullfölja utbildningen enligt de bestämmelser som gäller för utbildning som påbörjats efter den 30 juni 2024. Utredningen föreslår inte någon övergångsbestämmelse som innebär att det ska vara möjligt att genomgå prövning inom kommunal vuxenutbildning (komvux) enligt bestämmelserna i 20 kap. 40 § i dess äldre lydelse. Den föreslår inte heller någon övergångsbestämmelse som reglerar i vilka fall ett ämnesbetyg ska ersätta tidigare kursbetyg eller omfatta lägre nivåer i ett ämne. Inte heller föreslår den bestämmelser om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om kurser som får ingå i en gymnasieexamen och en gymnasieingenjörsexamen.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. Detta gäller bl.a. *Sveriges Skollärförbund, Lärarförbundet, Lärarnas Riksförbund, Specialpedagogiska skolmyndigheten* samt *Göteborgs och Malmö kommuner*.

Lärarförbundet anser att tidsplanen för ett införande av ämnesbetyg från hösten 2024 ter sig rimlig. Förbundet understryker dock att för att en reformering av betygssystemet ska vara framgångsrik måste professionen få rätt förutsättningar för implementeringen.

Lärarnas Riksförbund tillstyrker förslaget att de nya bestämmelserna om ämnesbetyg i gymnasieskolan ska börja tillämpas under höstterminen 2024 och påpekar att det är en stor reform som innebär stora förändringar för många varför implementeringsarbetet måste vara grundligt och tillåtas ta tid.

Flera remissinstanser, däribland *Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Umeå universitet, Gislaveds, Gävle, Stockholms och Sundsvalls kommuner* anser att tidsplanen för implementering av bestämmelserna är för kort. *Gislaveds kommun* lyfter fram att om likvärdighet i införandet ska uppnås bland landets samtliga kommuner behövs kraftfulla implementeringsinsatser. *Gävle kommun* anser att utredningen förminskar de utmaningar grundskolan står inför utifrån förslagen. *Sundsvalls kommun* anser att bestämmelserna om ämnesbetyg bör tillämpas först höstterminen 2025. *Stockholms kommun* gör bedömningen att samtliga nya bestämmelser bör tillämpas först vid denna tidpunkt. Kommunen påpekar att kompletterande föreskrifter, allmänna råd och implementeringsinsatser behöver tas fram och genomföras i god tid. Sedan kan huvudmännen och skolorna börja ta fram rutiner och riktlinjer. Skolorna och dess personal behöver därför ges god tid för kompetensutveckling och implementering.

Sveriges universitets- och högskoleförbund påpekar att antagningen till högskolan är ett komplicerat system och att det därför är av stor betydelse

att antagningsverksamheten ges tid för att göra de omställningar som behövs av organisation och system.

Sveriges Elevråd, Statens skolinspektion, Statens skolverk och Stockholms kommun anser att införandet av förslaget om att betygsriterier och kriterier för bedömning ska ersätta kunskapskrav och kravnivåer bör skjutas fram så att samtliga förslag kan införas samtidigt. *SKR* och *UHR* lyfter fram att elever bör ha möjlighet att fullfölja sin utbildning i samma system. *SKR* ser dock samtidigt vissa risker med att under en övergångsperiod ha dubbla system då detta bland annat leder till merarbete.

UHR avstyrker förslaget till övergångsbestämmelse som innebär att en gymnasieexamen ska kunna innehålla både kursbetyg och ämnesbetyg. Både principen för betygssättningen och ämnenas uppbyggnad skiljer sig åt mellan betygssystemen, vilket enligt *UHR* gör blandbetyg problematiska.

Som nämns i avsnitt 3 har Skolverket och Skolinspektionen haft möjlighet att på ett tidigt stadium av beredningen av lagrådsremissen lämna synpunkter på ett utkast till förslag som överensstämmer med förslaget i rutan, med den skillnaden att förslaget då innebar att lagändringarna skulle tillämpas senare för vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år än för annan gymnasieutbildning. *Skolinspektionen* har inga synpunkter. *Skolverket* framför att tidpunkten för tillämpning av de nya bestämmelserna om ämnesbetyg bör vara densamma inom vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år som inom övriga gymnasieskolan, eftersom utbildningen är fristående och därmed inte behöver invänta att elever kommer med ämnesbetyg från ett nationellt program.

Som framgår av avsnitt 3 har vidare Skolverket, Skolinspektionen, *UHR*, Sveriges Kommuner och Regioner (*SKR*), Friskolornas riksförbund och Idéburna skolors riksförbund beretts tillfälle att lämna synpunkter på ett slutligt utkast till lagrådsremiss, vars lagförslag överensstämmer med förslaget i rutan. Idéburna skolors riksförbund har avstått från att yttra sig. *SKR* anser att det är positivt att införandet av ämnesbetyg är framskjutet ett år i förhållande till utredningens förslag samt att det är rimligt att eleverna får sex år på sig att fullfölja sin utbildning i det kursutformade systemet. Organisationen är vidare positiv till förslaget om att ämnesbetyg på högre nivåer under en övergångsperiod inte ska ersätta och omfatta kursbetyg i samma ämne på lägre nivåer. Skolverket, Skolinspektionen och Friskolornas riksförbund har inga synpunkter. *UHR* vidhåller att en gymnasieexamen inte bör kunna innehålla s.k. blandbetyg från de olika systemen och anser att det är en invecklad fråga även om betygspoäng och gymnasiepoäng överensstämmer mellan systemen. Risken är att det medför ett komplext regelverk som kan drabba elever som behöver komplettera sin utbildning. *UHR*:s sammantagna bedömning är att en lösning med att omvandla kursbetyg till ämnesbetyg är en mer långsiktig lösning både för antagningsprocessen, tillträdesreglerna, det livslånga lärandet och utfärdandet av betyg.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

För att göra betygen mer rättvisande bör den nya principen för betygssättning träda i kraft så snart som möjligt

Såsom framgår av avsnitt 5.4 föreslår regeringen dels att kunskapskrav och kravnivåer i skollagen ska ersättas med betygskriterier och kriterier för bedömning av kunskaper, dels att det ska införas en ny princip för betygssättning inom skolväsendet, vilken innebär att läraren när det är fråga om betygsstegen över E ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper utifrån betygskriterierna och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper (avsnitt 5.3 och 5.5). De aktuella förslagen syftar till att främja elevernas kunskapsutveckling och göra betygen mer rättvisande. Bestämmelserna bör därför träda i kraft så fort som möjligt.

Sveriges Elevråd och *Gävle kommun* anser att det behövs tid för implementeringsinsatser. Enligt *Gävle kommun* förminskar utredningen de utmaningar grundskolan står inför utifrån förslaget. Vidare för flera remissinstanser, däribland *Skolverket*, *Skolinspektionen* och *Sveriges Elevråd* fram att de nya bestämmelserna bör tillämpas från samma tidpunkt som de föreslagna bestämmelserna om ämnesbetyg i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och komvux. *Skolinspektionen* betonar att ett system som inte införs som en samtidig helhet riskerar att förvärra problemet för enskilda elever i flera elevkullar. Regeringen konstaterar dock att de implementeringsåtgärder som behövs i samband med ett införande av en ny princip för betygssättning och betygskriterier respektive kriterier för bedömning av kunskaper inom skolväsendet är betydligt mindre omfattande än de förberedelser som behövs innan bestämmelserna om ämnesbetyg kan börja tillämpas i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och komvux. Ett samtidigt införande skulle innebära att de nya bestämmelserna om betygssättning inte skulle börja tillämpas förrän 2025. Enligt regeringens bedömning skulle det innebära att alltför många elevkullar skulle gå miste om de fördelar som de nya bestämmelserna förväntas innebära. *Skolverket* bedömer visserligen att de problem med trösklar i betygssystemet, som förslaget avser att avhjälpa, kommer att bli mindre tack vare den revidering av den obligatoriska skolans kursplaner och kunskapskrav som nyligen har beslutats (se avsnitt 5.1) och att förändringen därför är mindre brådskande för den obligatoriska skolan. Även om regeringen instämmer i att revideringen av den obligatoriska skolans kursplaner och kunskapskrav minskar tröskeeffekten, anser regeringen att detta inte är tillräckligt. Regeringen anser däremot att det är en fördel om införandet av betygskriterier respektive kriterier för bedömning av kunskaper och en ny princip för betygssättning kan samordnas med de beslutade reviderade kursplanerna, som ska gälla från den 1 juli 2022, då dessa, som *Skolverket* påpekar, ligger i linje med de nu aktuella föreslagna ändringarna i skollagen. Regeringen föreslår därför att de föreslagna ändringarna i skollagen som innebär att betygskriterier och kriterier för bedömning av kunskaper ska ersätta kunskapskrav och kravnivåer inom skolväsendet och att det ska gälla en ny princip för betygssättning för betygsstegen A–D, ska träda i kraft den 1 juli 2022 och tillämpas från och med samma datum.

Tillräckligt med tid behöver avsättas för att förbereda övergången till ämnesbetyg

I avsnitt 6.3 och 6.4 föreslås att ämnesbetyg ska införas inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, komvux på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå. Som flera remissinstanser har påpekat, däribland *Skolverket*, *SKR*, *Umeå universitet* samt *Stockholms*, *Gislaveds* och *Gävle kommuner*, är det nödvändigt att tillräckligt med tid avsätts för att förbereda övergången till ämnesbetyg. Det behövs tid för Skolverkets arbete med styrdokumentsutveckling och för att huvudmännen, rektorerna och lärarna ska ha möjlighet till kompetensutveckling samt för att planera och organisera verksamheterna så att de är anpassade för det nya systemet. Därutöver behöver elever och föräldrar få information i god tid inför val till gymnasieskola, gymnasiesärskola eller komvux.

Mot bakgrund av de omfattande förberedelser som behövs innan de nya bestämmelserna kan tillämpas delar regeringen den bedömning som flera remissinstanser gör att en tillämpning av de nya reglerna om ämnesbetyg redan under 2024, såsom utredningen föreslår, skulle innebära en alltför snäv tidsplan. Eftersom behovet av förberedelser är kopplat till när bestämmelserna ska börja tillämpas och inte till ikraftträdandet bedömer regeringen dock att de nya bestämmelserna kan träda i kraft tidigare än 2024.

När det gäller vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år inom gymnasieskolan (17 a kap. skollagen) föreslår regeringen att den utbildningen ska omfattas av bestämmelserna om ämnesbetyg (se avsnitt 6.3). Utredningen har föreslagit att bestämmelserna om ämnesbetyg ska börja tillämpas tre år senare inom vidareutbildningen än inom övriga delar av gymnasieskolan. *Skolverket* anser dock att tidpunkten för tillämpning av de nya bestämmelserna om ämnesbetyg bör vara densamma inom hela gymnasieskolan. *Skolverket* konstaterar att i samband med införandet av ämnesbetyg i övriga delar av gymnasieskolan behöver även ämnesplanerna för de ämnen som ingår i vidareutbildningen justeras. Det vore enligt *Skolverket* bättre att kunna göra skiftet till ämnesbetyg inom vidareutbildningen samtidigt som denna revidering genomförs. Om ämnesbetyg införs samtidigt inom vidareutbildningen som inom övriga gymnasieskolan innebär det att vissa elever i skiftet mellan de olika systemen kommer att få kursbetyg inom ramen för sitt nationella program i gymnasieskolan men ämnesbetyg inom ramen för vidareutbildningen. Vidareutbildningen är dock, i likhet med vad *Skolverket* påpekar, en utbildning som är fristående från gymnasieskolans nationella program. Det bedöms därför inte medföra några negativa effekter för eleverna att få ämnesbetyg inom vidareutbildningen trots att de har fått kursbetyg efter sina tidigare gymnasiestudier. Mot denna bakgrund anser regeringen att det är rimligt att bestämmelserna om ämnesbetyg tillämpas första gången vid samma tidpunkt i fråga om vidareutbildningen som i fråga om övriga delar av gymnasieskolan.

Förslagen i denna lagrådsremiss innebär i några fall att flera ändringar behöver göras i samma paragraf i skollagen och att dessa behöver börja tillämpas vid olika tidpunkter. Regeringen föreslår därför att ändringarna genomförs genom två olika lagar om ändring i skollagen, dels en lag genom vilken det i skolväsendet införs betygskriterier och kriterier för

bedömning av kunskaper samt en ny princip för betygssättning, dels en lag genom vilken ämnesbetyg införs inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och komvux. Av författningstekniska skäl kan de två lagarna inte träda i kraft samma dag. Som framgår ovan föreslås att bestämmelserna om betygssättning ska träda i kraft den 1 juli 2022. Det föreslår därför att bestämmelserna om ämnesbetyg ska träda i kraft två veckor senare, dvs. den 15 juli 2022. Den sistnämnda lagen föreslås dock tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.

Elever i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska fullfölja sin utbildning inom samma system

När det gäller frågan om övergångsbestämmelser lyfter SKR och UHR att elever bör ha möjlighet att fullfölja sin utbildning i samma system. Detta innebär att elever som redan har påbörjat ett nationellt program i gymnasie- eller gymnasiesärskolan inom det kursutformade systemet ska fortsätta sin gymnasie- eller gymnasiesärskoleutbildning inom detta system och att elever som redan har påbörjat sin utbildning inom ett introduktionsprogram ska fortsätta sin utbildning på introduktionsprogrammet med kursbetyg. Eleverna har blivit antagna till och går en utbildning som är kursutformad och har en viss programstruktur. Huvudmannen har också planerat elevernas studieväg efter dessa premisser och det innebär att elevernas utbildning utgör en helhet som bör värnas. Det får därför anses lämpligt att eleverna ska fullfölja denna utbildning i stället för att övergå till ett nytt system. För att eleverna ska kunna fullfölja sin utbildning inom samma system behöver ämnesbetyg därför införas succesivt inom gymnasie- och gymnasiesärskolan. Det innebär i praktiken att det är eleverna som påbörjar sitt första år i gymnasie- eller gymnasiesärskolan läsåret 2025/2026 som kommer att ges ämnesbetyg medan eleverna som under detta läsåret går sitt andra eller tredje år kommer att gå färdigt sin utbildning med kursbetyg. Att eleverna ska gå färdigt sin utbildning i det gamla systemet betyder att det under en övergångsperiod kommer att finnas dubbla system i skolformerna. SKR ser att det finns vissa risker med att ha dubbla system då detta leder till att huvudmännens systematiska kvalitetsarbete under denna period behöver ha sin utgångspunkt i två olika system, vilket innebär både merarbete och svårigheter med att jämföra och följa upp vissa elevkullar. Dubbla system innebär också att planering av utbildning och grupsammansättningar försvåras, då eleverna studerar inom två olika system men ska delta i samma utbildning. SKR anser även att antagningsprocessen blir mer komplicerad i de dubbla systemen. Regeringen delar i viss utsträckning SKR:s bedömning att dubbla system under en övergångsperiod kan föra med sig vissa negativa effekter. Regeringen anser dock att de negativa effekterna kan minimeras genom att gott om tid ges för förberedelser innan det nya bestämmelserna börjar tillämpas.

För att förhindra att gymnasie- och gymnasiesärskolan under alltför lång tid ska behöva arbeta inom dubbla system anser dock regeringen att det kan behöva införas undantag från principen om att elever ska slutföra utbildningen inom samma system. Det är enligt regeringens bedömning rimligt att de elever som har påbörjat sin gymnasie- eller gymnasiesärskoleutbildning inom det kursutformade systemet och som av någon

anledning inte har slutfört den inom de tre år som utbildningen normalt tar ska få ytterligare tid på sig att slutföra utbildningen enligt bestämmelserna om kursbetyg. Regeringen anser att det är lämpligt att eleverna får ytterligare tre år, dvs. sammanlagt sex år, på sig att slutföra sina studier inom ramen för det kursutformade systemet. Efter denna tid bör de dock inte längre ha rätt att fortsätta i det gamla systemet.

Regeringen föreslår därför att äldre bestämmelser om kursbetyg fortfarande ska gälla för utbildning som har påbörjats före den 1 juli 2025 inom gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan. Från och med den 1 juli 2030 ska utbildningen dock fullföljas enligt de nya bestämmelserna om ämnesbetyg.

Elever inom komvux ska fullfölja påbörjade kurser inom samma system

Inom komvux är utbildningen inte styrd av programstrukturen för nationella program utan utbildningen är i stället mer individanpassad. Det är möjligt att läsa allt från en enstaka kurs till en fullständig gymnasie- eller gymnasiesärskoleutbildning. Detta innebär att studerande inom komvux kan läsa tillsammans på en kurs trots att de har påbörjat sina studier i komvux vid helt olika tidpunkter. För att planeringen, gruppssammansättningen och antagningsprocessen inom komvux inte ska försvåras bör tillämpningen av de nya bestämmelserna inte knytas till den tidpunkt då individen har påbörjat sina studier. Endast sådana kurser eller delkurser som har påbörjats före den 1 juli 2025 bör därför följa de äldre bestämmelserna om kursbetyg. För att förhindra att utbildningen inom komvux under allt för lång tid ska behöva bedrivas enligt de gamla bestämmelserna är det rimligt att det efter en övergångsperiod, på samma sätt som föreslagits för gymnasie- och gymnasiesärskolan, inte längre ska vara möjligt att studera inom ramen för kurssystemet. Regeringen föreslår därför att äldre bestämmelser om kursbetyg fortfarande ska gälla för kurser som har påbörjats före den 1 juli 2025 inom komvux. Från och med den 1 juli 2030 ska utbildningen dock fullföljas enligt de nya bestämmelserna om ämnesbetyg.

Under en övergångsperiod ska ämnesbetyg på högre nivåer inte ersätta och omfatta kursbetyg i samma ämne på lägre nivåer

Det är relativt vanligt att elever efter sina studier i gymnasieskolan väljer att fortsätta sina ämnesstudier inom komvux på gymnasial nivå, inte minst i ämnen som ger grundläggande eller särskild behörighet till högskolestudier. Det förekommer också att elever från gymnasiesärskolan fortsätter inom komvux. När ett betyg sätts inom det kursutformade systemet innebär det att eleven får ett slutligt betyg på kursen i fråga som eleven kan tillgodoräkna sig t.ex. vid ansökan till högre studier eller använda i samband med att eleven söker arbete. En elev som har gått i den kursutformade gymnasieskolan, gymnasiesärskolan eller läst kurser i komvux utgår, vid utfärdandet av betyget och i enlighet med dagens regelverk, från att betyget ska följa eleven även om han eller hon senare skulle välja att fortsätta studera ämnet på högre nivåer. Eleven har alltså gått in i ett system där varje kurs ger ett slutligt betyg och det kan därför vara rimligt att eleven under en övergångsperiod får behålla dessa betyg i underliggande kurser även om eleven fortsätter att studera ämnet på högre

nivåer. Samtidigt är det också rimligt att systemet med ämnesbetyg efter en sådan övergångsperiod ska kunna tillämpas fullt ut så att elever som fortsätter studera ämnen som har en motsvarighet i det gamla systemet också får betyg i det nya ämnet enligt modellen för ämnesbetyg på lika villkor som elever som studerar hela ämnet enligt ämnesbetygssystemet.

De föreslagna bestämmelserna om ämnesbetyg innebär att ett godkänt betyg som sätts på en högre nivå i ett ämne med flera nivåer ska ersätta betyg för lägre nivåer (se avsnitt 6). Det är enbart tidigare betyg satta på nivåer, och inte betyg satta på kurser, som ersätts. De föreslagna bestämmelserna om ämnesbetyg innebär också att ett godkänt betyg som sätts på en högre nivå i ett ämne med flera nivåer ska anses omfatta lägre nivåer. En elev som läser nivå 2 i ett ämne och får ett godkänt betyg får alltså ett ämnesbetyg som även täcker nivå 1 i samma ämne. Att ett godkänt betyg även omfattar lägre nivåer gäller oavsett om eleven har läst de underliggande nivåerna eller inte och oavsett om eleven har tidigare kursbetyg som motsvarar dessa nivåer. Om det inte införs några övergångsbestämmelser innebär det att en elev som har fått betyg på kurser i ett ämne inom det kursutformade systemet och sedan fortsätter att läsa samma ämne inom det ämnesutformade systemet kommer att behålla sina kursbetyg och dessutom få ämnesbetyg som omfattar samma kunskapsinnehåll. Eleven kommer alltså att ha dubbla betyg, i en kurs och en nivå som innehållsmässigt motsvarar varandra, t.ex. ett gammalt kursbetyg i kursen kemi 1 och ett nytt ämnesbetyg i kemi 2 som även omfattar nivån kemi 1, dvs. den nya motsvarigheten till kursen kemi 1. Betyg som överlappar varandra skapar problem, de gör bl.a. att det blir svårt att avgöra vilket betyg som ska räknas i t.ex. ett examensbevis.

För att under en övergångsperiod möjliggöra att elever med kursbetyg som läser vidare i samma ämne i det nya ämnesbetygssystemet ska kunna behålla sina kursbetyg utan att få dubbla betyg i kurser och nivåer som motsvarar varandra behövs en övergångsbestämmelse som innebär att ämnesbetyg under denna övergångsperiod under vissa förutsättningar inte omfattar lägre nivåer. En sådan övergångsbestämmelse möjliggör att eleverna under övergångsperioden får ett ämnesbetyg som enbart omfattar en högre nivå i ämnet, t.ex. bara kemi 2. Då har eleven ett separat kursbetyg i kemi 1 och ett separat ämnesbetyg i kemi 2. Det behövs inte någon övergångsbestämmelse som slår fast att ämnesbetyget inte ska ersätta tidigare satt kursbetyg under denna övergångsperiod eftersom detta redan gäller enligt förslagen om ämnesbetyg som beskrivs i avsnitt 6. Efter denna övergångsperiod, när ämnesbetygssystemet i stället ska få fullt genomslag, behövs inte längre någon bestämmelse som hindrar att ett ämnesbetyg omfattar lägre nivåer. I stället behövs en övergångsbestämmelse som innebär att ett ämnesbetyg i vissa fall ska ersätta tidigare kursbetyg. Detta innebär att när ämnesbetygssystemet ska tillämpas fullt ut ersätts betyget i t.ex. kursen kemi 1 av det nya ämnesbetyget för nivån kemi 2 som även omfattar den underliggande nivån kemi 1.

Regeringen anser att det är viktigt att elever med kursbetyg får information om övergången till ämnesbetyg och att de under en övergångsperiod kan välja att komplettera sina tidigare kursbetyg utan att dessa ersätts av ämnesbetyg. Eleverna får på så sätt tid på sig att göra detta utan att tidigare satta betyg påverkas. Det behöver därför vara en viktig del i informationen

från Skolverket och huvudmän i implementeringen av ämnesbetygsreformen.

Regeringen föreslår därför att om en elev har fått ett godkänt betyg på en kurs i ett visst ämne inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, komvux på gymnasial nivå eller komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå enligt de äldre bestämmelserna, ska ett godkänt betyg som eleven får på en nivå i samma ämne före den 30 juni 2030 bara omfatta lägre nivåer i ämnet som inte motsvaras av den kurs som eleven har fått godkänt betyg på samt ersätta eventuella betyg på lägre nivåer i ämnet. Detta innebär att om en elev t.ex. har fått ett godkänt betyg i kursen kemi 1 på gymnasiet och sedan läser ämnet kemi nivå 2 på komvux, kommer ett godkänt betyg i ämnet kemi nivå 2 inte att omfatta nivå 1 i ämnet kemi eftersom eleven redan har ett godkänt betyg i kursen kemi 1. Om eleven sedan, före den 30 juni 2030, läser ämnet kemi nivå 3 kommer ett godkänt betyg för nivå 3 att omfatta nivå 2, men inte nivå 1, och ersätta betyget för nivå 2. Om exemplet varierar så att eleven har ett godkänt betyg för kurs 1 och sedan får ett godkänt betyg i ämnet nivå 3 utan att ha läst ämnet nivå 2, kommer det godkända betyget för nivå 3 att omfatta nivå 2, men inte nivå 1.

Regeringen föreslår vidare att om en elev har fått ett betyg på en kurs i ett visst ämne inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, komvux på gymnasial nivå eller komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå enligt de äldre bestämmelserna, ska ett godkänt betyg som eleven får på en nivå i samma ämne efter den 30 juni 2030 ersätta betyg som satts på kursen, oavsett om det betyget är godkänt eller icke godkänt. Detta ska dock endast gälla om den kurs som eleven har fått betyg på motsvarar någon eller några av de nivåer som omfattas av ämnesbetyget.

En examen från gymnasieskolan ska få innehålla både kurs- och ämnesbetyg

De föreslagna övergångsbestämmelserna innebär att vissa elever under sin studietid kommer att få både kurs- och ämnesbetyg. Detta kommer bl.a. att bli fallet för elever som påbörjar ett introduktionsprogram inom det kursutformade systemet och som går vidare till ett nationellt program efter det att bestämmelserna om ämnesbetyg har börjat tillämpas, om eleverna har fått betyg i gymnasiekurser inom introduktionsprogrammet. Det kommer även att bli fallet för elever som har påbörjat sin utbildning på ett nationellt program inom det kursutformade systemet men som byter program och som p.g.a. detta t.ex. måste läsa om det första året i gymnasieskolan efter att bestämmelserna om ämnesbetyg har börjat tillämpas. Vidare kan det bli aktuellt med betyg från båda systemen för elever som går vidareutbildningen i form av ett fjärde tekniskt år och som t.ex. gör ett avbrott för att senare påbörja sina studier igen. För att dessa elevers möjligheter att slutföra eller komplettera sin utbildning inte ska minska har utredningen föreslagit övergångsbestämmelser som innebär att en gymnasieexamen och en gymnasieingenjörsexamen, utöver betyg i ämnen, även ska kunna innehålla kursbetyg.

UHR avstyrker förslaget framför allt när betyget avser samma ämne. Både principen för betygssystemen och ämnenas uppbyggnad skiljer sig åt mellan betygssystemen, vilket enligt UHR gör blandbetyg problematiska. UHR bedömer även att meritvärderingen kompliceras ytterligare

om de olika betygssystemen blandas i en och samma gymnasieexamen. I samband med övergången från siffer- till bokstavsbedömning på 1990-talet tilläts blandbetyg och enligt UHR hade gymnasieskolorna då bristande kunskaper om hur betygen skulle utformas, varpå sökande hamnade i mycket svåra situationer med ofullständiga och ogiltiga betyg. Detta skapade stora problem i antagningsprocessen. UHR gör bedömningen att blandbetyg skulle vålla lika stora problem i nuvarande antagningssystem. Regeringen vill dock poängtera att till skillnad mot när det gjordes en övergång mellan sifferbetyg och bokstavsbedömning är det nu inte fråga om några ändringar i betygsskalan. Nivåerna i ett ämne ska i likhet med dagens kurser motsvara gymnasiepoäng och gymnasieärskolpoäng. Det gör att betygspoäng bör kunna räknas på samma sätt som i dagens kursutformade system. Dessutom ges gott om tid innan de nya reglerna ska tillämpas vilket innebär att berörda aktörer har möjlighet att inhämta den kunskap de behöver om hur betygen och betygsdatabaserna ska utformas samt hur meritvärderingen ska fungera. Det bör enligt regeringens bedömning göras att problemen i antagningsprocessen inte går att jämföra med de svårigheter som införandet av en ny betygsskala förde med sig, även om arbetet med att förbereda för övergången till ämnesbetyg och anpassa systemen för den skall inte ska underskattas.

UHR förordar att kursbetyg som satts enligt äldre bestämmelser ska omvandlas till ämnesbetyg för att de ska kunna ingå i en gymnasieexamen med ämnesbetyg. En omvandling av betyg skulle innebära att elevers befintliga kursbetyg skulle behöva översättas till ämnesbetyg, t.ex. att kurserna svenska 1–3 skulle omvandlas till ämnet svenska, nivå 3. En sådan lösning används i dag för att kurser från äldre system före gymnasie-reformen 2011 (Gy11) ska kunna ingå i en gymnasieexamen med nuvarande kurser. I det gamla systemet före Gy 11 var dock betygsskalan en annan. Betyg sattes i gymnasieskolan med en skala som hade fyra betygssteg (IG, G, VG och MVG), dvs. färre betygssteg än den nuvarande betygsskalan A–F som har sex betygssteg. Dessutom infördes i Gy 11 krav för gymnasieexamen och ett examensbevis. I det föreslagna systemet med ämnesbetyg kommer såväl poängssystem som betygsskala att fungera på motsvarande sätt som i dag. Regeringen delar UHR:s bedömning att en övergång till ämnesbetyg får konsekvenser för elever som läst i båda systemen, t.ex. för hur ett examensbevis kan se ut. Den elev som t.ex. bara behöver komplettera sina betyg med en eller två nivåer i ett ämne kan dock, om det finns en möjlighet att ha blandbetyg i ett examensbevis, behålla sina övriga kursbetyg och tidigare satta betyg behöver inte översättas. Detta är av stor vikt för personer som har läst merparten av sin utbildning i ett tidigare system. De fördelar som blandbetygen har då de förenklar för elever att slutföra sin utbildning uppväger enligt regeringens bedömning de svårigheter som eventuellt skulle kunna uppkomma på grund av dessa. Regeringen delar dock UHR:s synpunkt att det finns ett behov av samarbete mellan UHR och Skolverket vid införandet av det nya systemet så att detta underlättas. Det behövs bl.a. föreskrifter som anger vilka kurser som motsvarar vilka ämnen eller nivåer i ämnen.

Regeringen föreslår därför att det ska införas en övergångsbestämmelse som innebär att en gymnasieexamen inom gymnasieskolan, utöver betyg i ämnen, även ska få innehålla kursbetyg samt att detsamma ska gälla för en gymnasieingenjörsexamen inom vidareutbildningen i form av ett fjärde

tekniskt år. Regeringen föreslår vidare att det i en övergångsbestämmelse ska införas ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om vilka kurser som får ingå i en gymnasieexamen från gymnasieskolan eller i en gymnasieingenjörsexamen från gymnasieskolan som utfärdas efter den 30 juni 2025.

Även en gymnasieexamen från komvux bör få innehålla både kurs- och ämnesbetyg

Även elever som kommer att studera inom komvux i det ämnesutformade systemet men som tidigare har fått kursbetyg inom gymnasieskolan eller komvux kommer enligt de föreslagna övergångsbestämmelserna att kunna få både kurs- och ämnesbetyg under sin studietid. För att inte heller dessa elevers möjligheter att slutföra eller komplettera sin utbildning ska minska bör även en gymnasieexamen från komvux kunna innehålla både kurs- och ämnesbetyg. Bestämmelserna om gymnasieexamen från komvux finns inte i lag, vilket innebär att det inte är nödvändigt att införa några övergångsbestämmelser i skollagen för att möjliggöra en sådan blandexamen. Regeringen har dock för avsikt att på förordningsnivå ta fram en reglering som innebär att en gymnasieexamen från komvux ska kunna innehålla både kurs- och ämnesbetyg.

Det ska vara möjligt att genomföra prövningar inom komvux enligt äldre bestämmelser

Personer som har påbörjat sin utbildning i det kursutformade systemet kan ha behov av att genomföra prövning inom detta system även efter det att de nya bestämmelserna om ämnesbetyg har trätt i kraft. Det kan t.ex. handla om personer som vill pröva för att få ett högre betyg i en redan avslutad kurs.

Regeringen föreslår därför att det ska införas en övergångsbestämmelse som innebär att den som har påbörjat utbildning före den 1 juli 2025 får genomgå prövning inom komvux enligt bestämmelserna i 20 kap. 40 § skollagen i dess äldre lydelse. En sådan prövning ska få göras senast den 30 juni 2030 hos en huvudman som erbjuder utbildning på en nivå som motsvarar den kurs som prövningen gäller.

Ändringarna i lagen om yrkesförarkompetens ska träda i kraft och tillämpas samtidigt som övriga ändringar som rör ämnesbetyg

I avsnitt 6.6 föreslår regeringen att en följdändring ska göras i lagen om yrkesförarkompetens med anledning av de nya bestämmelserna om ämnesbetyg. Ändringen rör utbildning på nationella program i gymnasieskolan och vissa utbildningar inom komvux på gymnasial nivå. Tidpunkten för ikraftträdande och tillämpning av ändringen i lagen om yrkesförarkompetens bör därför vara desamma som för ändringarna om ämnesbetyg på gymnasieskolans nationella program och inom komvux.

Regeringen förslår därför att ändringarna i lagen om yrkesförarkompetens ska träda i kraft den 15 juli 2022 och tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. Regeringen föreslår också att äldre bestämmelser ska fortsätta att gälla för utbildning inom gymnasieskolan och kurser inom komvux som har påbörjats före den 1 juli 2025.

8 Konsekvenser av förslagen

8.1 Vilka är berörda av förslagen

Förslagen i denna lagrådsremiss innehåller ändringar som syftar till att förbättra betygssystemet och att göra de betyg som sätts mer rättvisa. Förslagen i avsnitt 5 rör alla skolformer och avser dels att betygskriterier och kriterier för bedömning av kunskaper ska ersätta kunskapskrav och kravnivåer, dels att det ska införas en ny princip för betygssättning. Denna princip innebär att läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till betygskriterierna och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. För alla godkända betyg ska dock samtliga kriterier för betyget E vara uppfyllda. I avsnitt 6 förslås att ämnesbetyg ska ersätta kursbetyg i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning (komvux) på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå.

Berörda av förslagen är elever, lärare, studie- och yrkesvägledare, rektorer och annan personal som arbetar i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och komvux. Förslagen får konsekvenser för såväl offentliga som enskilda huvudmän och vissa andra utbildningsanordnare. Förslagen får också konsekvenser för statliga myndigheter på utbildningsområdet.

Utöver ovan nämnda förslag föreslås att bestämmelserna om undantag vid betygssättning på gymnasial nivå ska vara enhetliga (se avsnitt 5.3). Det förslaget får inte några konsekvenser och berörs inte nedan.

8.2 Konsekvenser för staten

Förslagen om ändringar i betygssystemet i avsnitt 5 och 6 får konsekvenser för Statens skolverk, Universitets- och högskolerådet och Centrala studiestödsnämnden.

Skolverket

Det i avsnitt 5 föreslagna nya regelverket om betygskriterier, kriterier för bedömning av kunskaper och sammantagen bedömning föreslås, vilket framgår av avsnitt 7, tillämpas från den 1 juli 2022. Det ingår i Skolverkets fortlöpande arbete att vidta åtgärder för att genomföra regelförändringar. I nu aktuellt fall handlar det bl.a. om att revidera föreskrifter och ta fram stödmaterial. Regeringen bedömer i likhet med utredningen att implementering bör kunna göras bl.a. genom digitala lösningar, t.ex. i form av webbkurser.

Det i avsnitt 6 föreslagna nya regelverket om ämnesbetyg i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning (komvux) på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå föreslås, vilket framgår av avsnitt 7, tillämpas från den 1 juli 2025, dvs. ett

år senare än utredningens förslag. Detta förslag medför ett arbete för Skolverket som sträcker sig över flera år. Myndigheten behöver bl.a. ta fram föreskrifter och revidera stödmaterial. I samband med införandet av ämnesbetyg kommer Skolverket också att behöva genomföra implementeringsinsatser som delvis kan behöva se olika ut för de olika berörda skolformerna. Delar av arbetet kommer att behöva göras i nära samarbete mellan Skolverket och Universitets- och högskolerådet. Myndigheterna har bl.a. likalydande föreskrifter om vilka yrkeskunskaper som krävs för att undervisa i ett yrkesämne.

Som nämnts i avsnitt 3 har Skolverket fått tillfälle att yttra sig över ett utkast till lagrådsremiss. Som Skolverket påpekar kan en övergång till ämnesbetyg få konsekvenser för lärares ämnesbehörigheter och de behörigheter som anges i lärares legitimationer kan behöva ändras eller kompletteras. I vilken utsträckning förändringar behöver göras beror dock på resultatet av Skolverkets arbete med nödvändiga ändringar i ämnens konstruktion. Regeringen anser att sådana ändringar bör göras med restriktivitet, dvs. bara där det är absolut nödvändigt. I annat fall kan konsekvenserna bli onödigt stora.

Att meddela legitimationer till lärare och efter ansökan komplettera dessa är en del i Skolverkets uppdrag. Skolverket bör eftersträva en så smidig och automatiserad hantering som möjligt när det gäller ändringar av lärares behörighet i legitimationerna med anledning av förslagen då ändringarna kommer att bero på att staten gör förändringar som den enskilde läraren inte kan påverka. Sådana kompletteringar eller ändringar bör därför också vara avgiftsfria för läraren. Ansökan om legitimation eller komplettering av legitimation är normalt förenad med en avgift för den sökande, 1 500 kronor för ansökan om legitimation och 750 kronor för komplettering. Det innebär att det kan finnas behov av att se över regelverket om avgifter i detta avseende. Utredningen har gjort en beräkning av vilka kostnader som skulle uppstå om lärares legitimationer skulle behöva ändras och uppskattar kostnaden till 6 miljoner kronor fördelade på tre år. Regeringen bedömer detta som rimligt.

I budgetpropositionen för 2020 avsattes 63 miljoner kronor för åren 2020–2023 för arbetet med införandet av ämnesbetyg. Regeringen bedömer emellertid att ytterligare medel behöver tillföras. Kostnader beräknas tillkomma med 20 miljoner kronor för 2022 respektive 2023 samt 15 miljoner kronor för 2024 för föreskriftsarbete, implementeringsinsatser, information och stödmaterial, digitala system, processen för ändringar i lärares legitimation m.m. Dessa medel innefattar såväl framtagande som införande av ämnesutformning och ämnesbetyg i skolformerna. Därutöver beräknas 240 miljoner kronor tillföras Skolverket för fördelning av statsbidrag till skolhuvudmännen (se avsnitt 8.3 och 8.4).

Statens skolinspektion

Statens skolinspektion berörs av förslagen i avsnitt 5 och 6 så till vida att myndigheten behöver anpassa sitt arbete med bl.a. tillsyn och kvalitetsgranskning efter nytt regelverk. Eventuella kostnader bör dock enligt regeringens bedömning finansieras inom ramen för myndighetens förvaltningsanslag.

Universitets- och högskolerådet

Förslaget om ämnesbetyg i avsnitt 6 får konsekvenser för Universitets- och högskolerådet (UHR). De 16 miljoner kronor som utredningen föreslår bedöms inte täcka myndighetens kostnader för de ändringar som myndigheten behöver göra i sina digitala system, betygsdatabasen Beda och antagningssystemet NyA samt arbetet med föreskrifter och implementering, t.ex. informationsinsatser. De digitala systemen kommer bl.a. att behöva anpassas för att kunna hantera behörighetprövning och meritvärdering vid ett införande av ämnesbetyg. Ett stort antal föreskrifter behöver revideras, och i vissa fall göras om, bl.a. i samarbete med andra myndigheter. Det behöver också tas fram riktlinjer för hur sökande med betyg från andra betygssystem ska hanteras när de kompletterar i det nya systemet, exempelvis för behörighet och för att höja meritvärdet. UHR behöver bl.a. också ge stöd till universitet och högskolor som föreskriver om de krav som ska gälla för särskild behörighet till viss utbildning.

Regeringen bedömer därför att medel behöver avsättas för UHR för att förbereda införandet av ämnesbetyg. Kostnader beräknas uppgå till 24 miljoner kronor perioden 2022–2025. Utöver detta finns även kostnader efter 2025, bl.a. för avskrivningar i och med systemanpassningar. Totalt sett beräknas kostnaderna för UHR uppgå till 50 miljoner kronor för perioden 2022–2029.

Centrala studiestödsnämnden

Centrala studiestödsnämnden (CSN) kommer att behöva anpassa sitt handläggningssystem med anledning av förslaget om ämnesbetyg. Regeringen bedömer att medel behöver avsättas. Kostnader för att göra nödvändiga anpassningar av systemet beräknas uppgå till 2 miljoner kronor.

Statens institutionsstyrelse och Kriminalvården

Såväl Statens institutionsstyrelse (SIS) som Kriminalvården berörs av förslagen i avsnitt 5 och 6. SIS bedriver undervisning på särskilda ungdomshem. Verksamheten bedrivs som en särskild utbildningsform i enlighet med 24 kap. 8–9 §§ i skollagen. Av bestämmelserna framgår att utbildningen för skolpliktiga ska motsvara utbildning i grundskola eller i förekommande fall grundsärskola, specialskola medan den för icke skolpliktiga ska motsvara sådan utbildning som erbjuds i gymnasieskolan respektive gymnasiesärskolan. Kriminalvården ansvarar för vuxenutbildning som motsvarar komvux för intagna i kriminalvårdsanstalt i enlighet med 24 kap. 10 § skollagen. I sina remissvar påtalar myndigheterna att de behöver inkluderas i eventuella implementerings- och kompetensutvecklingsinsatser i samband med att förändringar utifrån utredningens förslag genomförs. Regeringen delar myndigheternas bedömning att det är viktigt att dessa inkluderas i Skolverkets implementeringsinsatser men bedömer i övrigt att kostnaden för kompetensutveckling ryms inom ram för myndigheternas befintliga anslag.

Specialskolan och sameskolan

Staten är huvudman för specialskolan genom Specialpedagogiska skolmyndigheten och för sameskolan genom Sameskolstyrelsen samt för

förskoleklass och fritidshem vid en skolenhet med specialskola respektive sameskola. Dessa skolformer berörs av förslagen i avsnitt 5.

Specialskolan är en skolform för barn som på grund av sin funktionsnedsättning eller andra särskilda skäl inte kan gå i grundskolan eller grundskolskolan. Målgrupperna för specialskolan är bl.a. elever som är döva eller har hörselnedsättning, elever med dövblindhet, elever med synnedsättning och ytterligare funktionsnedsättning och elever med grav språkstörning.

Sameskolan ska ge en utbildning med samisk inriktning som i övrigt motsvarar grundskolans årskurs 1–6 (2 kap. 4 §, 7 kap. 6 §, 12 kap. 26 § och 13 kap. 24 § skollagen).

Regeringen bedömer att de implementeringsinsatser som Skolverket kommer att ansvara för med anledning av förslaget om sammantagen bedömning även ska och kommer att komma specialskolan och sameskolan till del.

8.3 Konsekvenser för kommunerna

Regeringens förslag i denna lagrådsremiss påverkar inte den grundläggande ansvarsfördelningen mellan staten och skolhuvudmännen. I utarbetandet av förslagen har utredningen noga vägt risken för ökade krav på dokumentation och andra arbetsuppgifter för huvudmannens personal mot den nytta förslagen har för eleverna. Som nämnts i avsnitt 5 och 6 bedömer regeringen att förslagen kommer att leda till positiva förändringar för elevernas kunskapsutveckling och för lärares arbetsituation.

Konsekvenser för den kommunala självstyrelsen

Den kommunala självstyrelsen regleras bl.a. i 14 kap. regeringsformen (RF). Enligt 14 kap. 3 § RF bör en inskränkning i den kommunala självstyrelsen inte gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till de ändamål som har föranlett inskränkningen. Innebörden av bestämmelsen är att en eventuell inskränkning i den kommunala självstyrelsen ska prövas mot en proportionalitetsprincip.

Förslagen i denna lagrådsremiss innebär inte några utökade skyldigheter för de kommunala huvudmännen och alltså inte någon inskränkning i den kommunala självstyrelsen.

Ekonomiska konsekvenser för kommunerna

Enligt den kommunala finansieringsprincipen ska beslut som innebär nya obligatoriska uppgifter för en kommun åtföljas av en statlig finansiering via det generella statsbidraget. Principen gäller när riksdagen, regeringen eller en myndighet fattar bindande beslut om ändrade regler för en verksamhet (se prop. 2006/07:100).

Förslagen i denna lagrådsremiss innebär inte några nya åtaganden för kommunerna. Bedömning och betygssättning ingår i lärarnas huvuduppdrag och det föreslås inget nytt innehåll i utbildningarna utan endast viss omDispositionering av innehållet. Regeringen anser därför att det endast blir liten påverkan på huvudmännen och deras verksamhet. Regeringen bedömer att förslagen till förändringar i betygssystemet på sikt ger positiva effekter för huvudmännen och bl.a. kan bidra till en förbättrad genom-

strömning i utbildning på gymnasial nivå genom att elever ges mer tid för kunskapsutveckling och att betygssättningen utgår från en helhetssyn på elevens kunskaper i ämnet i stället för på delar som i dagens kursutformade system.

Som nämns i avsnitt 3 har bl.a. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) beretts tillfälle att lämna synpunkter på ett utkast till lagrådsremiss vars lagförslag i huvudsak överensstämmer med förslagen i denna lagrådsremiss. SKR anser att det är av stor vikt att implementering och kompetensutveckling kan påbörjas så snart möjligt och att statliga medel tillförs när det gäller det förslag som innebär att läraren vid betygssättning ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper. Det aktuella förslaget innebär att betygskriterier och kriterier för bedömning av kunskaper ska ersätta kunskapskrav och kravnivåer samt att läraren vid betygssättning ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som har föreskrivits för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper (se avsnitt 5). Detta förslag innebär enligt regeringens bedömning inte några kostnader för kommunerna eftersom de förändringar som föreslås ligger inom ramen för kommunernas nuvarande ansvarsområde att bedriva undervisning och arbeta med sådant som hör till undervisningen. I lärarens löpande arbete ingår redan arbete med bedömning och betyg. Förslaget innebär inte så stora ändringar att det blir kostnadskrävande.

Förslaget om ämnesbetyg är dock en förändring som enligt regeringen kräver implementeringsinsatser. Då delar av förslaget är en statlig förändring som kommunerna inte kan påverka bör statligt stöd komma kommunerna till del under en övergångsperiod. Andra delar bedöms dock ligga inom ramen för kommunernas kontinuerliga arbete.

Några remissinstanser bl.a. *Helsingborgs kommun*, *Hedemora kommun*, *Härjedalens kommun* och SKR, är tveksamma till utredningens bedömning att förslaget om ämnesbetyg inte har ekonomiska konsekvenser för kommunerna när det gäller systemuppdateringar. SKR noterar att utredningens förslag innebär att olika administrativa system kommer att behöva uppgraderas eller bytas ut. Det kan enligt SKR komma att innebära mer eller mindre stora kostnader för huvudmännen. Även om huvudmännen har kostnader för sina administrativa system i dag så innebär det inte att nödvändiga uppgraderingar är kostnadsfria enligt SKR. I detta sammanhang poängterar SKR att det kan se olika ut i landets kommuner vad gäller behov av systemuppgradering och hur stora de faktiska kostnaderna blir. Regeringen bedömer i likhet med utredningen att förslagen kommer att medföra att systemen behöver uppdateras i och med att kursbetyg ersätts av ämnesbetyg, men menar att förslagen inte kommer att kräva ytterligare system. Det är i stället mindre och enklare anpassningar som krävs. Som exempel kan nämnas att nuvarande kurskoder kommer att behöva bytas ut. Givet att gott om tid ges för att förbereda förändringen bedömer regeringen att den ryms inom ramen för kommunernas befintliga arbete och uppdatering av system som sker löpande. Då regeringens förslag innebär att ämnesbetyg ska införas först 2025 ges goda förutsättningar för huvudmän och leverantörer att planera för hur systemen ska uppdateras, att samordna med andra uppdateringar av systemen och planera för övergångsfasen. Regeringen bedömer därför att finansieringsprincipen inte blir tillämplig när det gäller behov av systemuppdateringar.

Helsingborgs kommun anser att det troligen är en rimlig bedömning att införandet av förslagen långsiktigt inte medför ökade kostnader för huvudmännen. Kommunen anser dock, liksom *SKR*, att det under en övergångsperiod, dvs. under själva implementeringsfasen, uppstår kostnader utöver nämnda systemuppdateringar. Övergångsperioden blir enligt *SKR* dessutom både längre och mer komplicerad för kommunal vuxenutbildning (komvux), än för gymnasie- och gymnasiesärskolan, som under ett antal år kommer att arbeta i dubbla system. *SKR* anser vidare att den fortbildning som behövs utifrån föreliggande förslag behöver finansieras fullt ut på sedvanligt sätt genom finansieringsprincipen. Regeringen bedömer att det visserligen kan komma att behövas visst förberedande arbete inför att de förändrade bestämmelserna om sammantagen bedömning och ämnesbetyg träder i kraft, men kompetensutveckling, ämnesdidaktiska diskussioner m.m. är inget nytt, utan en naturlig del av lärares arbete, reglerat i skollagen, och ligger således inom ramen för huvudmannens normala ansvar. Regeringen bedömer dock att det, trots detta, under en övergångsperiod kan behövas särskilda riktade stödinsatser med anledning av förslagen som bör genomföras med hjälp av statlig finansiering, vilket överensstämmer med vad *Helsingborgs kommun* och *SKR* anför beträffande kostnader under implementeringsfasen. Regeringen bedömer bl.a. att huvudmän under perioden för införandet av ämnesbetyg kan behöva planera för bl.a. kunskapsinhämtning bland rektorer, lärare och studie- och yrkesvägledare så att systemet med ämnesbetyg kan fungera så bra som möjligt när det väl är tid för att sätta betyg. Regeringen instämmer vidare med *SKR* och *Helsingborgs kommun* som anför att konsekvenserna för kommunerna när det gäller en ökad planering och samordning i vuxenutbildningen, där elever samtidigt kan komma att läsa i båda systemen under en övergångsperiod, är mer omfattande och tidskrävande i förhållande till vad utredningen bedömer. Regeringen bedömer att Skolverket särskilt kan behöva bidra med stöd för att huvudmännen och deras personal ska kunna förstå hur systemen under en övergångsperiod ska kunna fungera parallellt.

Sammanfattningsvis bedömer regeringen att den kommunala finansieringsprincipen inte är tillämplig då kommunernas insatser får anses vara en del av sedvanligt arbete med pedagogisk utveckling. Regeringen anser dock att det finns behov av tillfälligt stöd i form av statliga insatser. Regeringen anser att de medel som utredningen har föreslagit för Skolverkets implementeringsinsatser inte är tillräckliga och bedömer att mer medel behöver tillföras för detta ändamål (se ovan under Statens skolverk). Det behövs vidare riktat nationellt stöd och implementeringsinsatser, dels för att införa ämnesbetyg, dels för att stödja huvudmän under en övergångsperiod med dubbla system. För ett sökbart statsbidrag till skolhuvudmännen beräknas därför totalt 240 miljoner kronor under åren 2023–2025.

8.4 Konsekvenser för enskilda huvudmän och andra enskilda utbildningsanordnare

Läsåret 2019/20 gick 167 372 elever i 823 fristående grundskolor som drevs av 186 enskilda huvudmän och 708 elever i 33 fristående grundskolor som drevs av 26 huvudmän. Samma läsår gick 100 954 elever i 438 fristående gymnasieskolor som drevs av 96 enskilda huvudmän och 574 elever i 31 fristående gymnasieskolor som drevs av 27 huvudmän. För vuxenutbildningens del finns det inga enskilda huvudmän men externa utbildningsanordnare som bedriver utbildning på entreprenad.

De förslag om ändringar i betygssystemet som rör offentliga huvudmän omfattar också enskilda huvudmän och vissa andra enskilda utbildningsanordnare. De bedömningar som regeringen gör i fråga om konsekvenser för kommunerna gäller också enskilda huvudmän för fristående skolor. Implementeringsinsatser och stöd föreslås alltså inte bara riktas till kommunerna, utan även till enskilda huvudmän och vissa andra enskilda utbildningsanordnare. Förslagen bedöms inte få några negativa konsekvenser varken för konkurrensen mellan olika aktörer, eller för små företag.

8.5 Konsekvenser för lärare

Samtliga förslag värnar lärares arbetsituation genom att förslagen och bedömningarna till stor del utgår från det som fungerar i dag och som lärare är väl förtrogna med. Hänsyn har också tagits till lärares autonomi och professionalism. Regeringen bedömer således att förslagen kommer att gynna lärare eftersom förslagen sammantaget kan leda till minskad administration och samtidigt öka det professionella utrymmet vid bedömning och betygssättning.

Förslaget om att läraren vid betygssättningen ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper (se avsnitt 5.4) innebär att fragmentiseringen av lärandet och undervisning kan minska. Lärarna kan i stället betygssätta utifrån en professionell och sammantagen bedömning av vilket betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Behovet av olika kompletteringsuppgifter bör minska vilket i sin tur bör leda till en bättre arbetsituation för lärare. Att stärka lärares professionalism när det gäller bedömning och betygssättning, som innebär myndighetsutövning, kan även ses som ett sätt att öka yrkets status och attraktivitet.

Förslaget om ämnesbetyg medför att lärare får större möjlighet att mer långsiktigt planera och genomföra sin undervisning utifrån ett helhetsperspektiv på ämnet. Beroende av vad Skolverkets översyn av nuvarande ämnen leder till kan lärare emellertid behöva komplettera sin legitimation. En så enkel process som möjligt bör eftersträvas som inte belastar läraren vare sig arbetsmässigt eller ekonomiskt.

Regeringen bedömer att lärarna kommer att kunna ta till sig förändringarna på ett smidigt sätt både vad gäller sammantagen bedömning och ämnesbetyg. Bland annat Skolverkets stödinsatser kan bidra till fördjupad kunskap om bedömning och betygssättning och därmed förbättra förutsättningarna för såväl lärare som elever.

Lärarnas Riksförbund anser att det inte är tydligt hur lärares arbetsbelastning påverkas av förslagen. Här krävs enligt förbundet ytterligare arbete för att förhindra en ökad arbetsbelastning för den svenska lärarkåren. Regeringen delar utredningens bild av att förslagen inte kommer att leda till ytterligare dokumentation eller arbete för lärarna. Förslaget om sammantagen bedömning kan bidra till att lärarna kan fokusera mer på undervisning och mindre på att bocka av kunskapskrav (se avsnitt 5.4). Förslaget om ämnesbetyg innebär visserligen att lärare fortsatt sätter betyg i motsvarande utsträckning som i dag men modellens konstruktion med sammanhängande ämnen byggda i progression och betygskriterier för ämnet som helhet (se avsnitt 6.3.2) gör att det snarare kan bli lättare att använda ämnesplanerna och betygskriterierna än dagens ämnesplaner och kunskapskrav.

Sammantaget bedömer regeringen därmed att förslagen har positiva konsekvenser för lärare.

8.6 Konsekvenser för elever

Förslagen är positiva ur ett barnrätts- och elevperspektiv

Enligt FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) har alla barn samma rättigheter och lika värde (artikel 2). Konventionen fastslår också att vad som bedöms vara barnets bästa ska beaktas i första hand vid alla åtgärder som rör barn samt att alla barn har rätt att uttrycka sin mening (artiklarna 3 och 12). Barn har enligt konventionen också rätt till utbildning (artikel 28).

Betyg sätts i såväl barn- och ungdomsskolan som inom vuxenutbildningen och konsekvenserna av förslagen blir till största delen desamma oavsett i vilken skolform eleverna går.

Med förslaget om sammantagen bedömning (avsnitt 5.4) kommer betygen att ge en mer rättvisande bild av elevernas kunskaper i relation till betygskriterierna. Fokus kommer att flyttas från enstaka betygsunderlag och prestationer till att bedöma och betygssätta elevernas sammantagna kunskaper. Detta kan leda till att elever upplever att betygssättningen är mer förlåtande, rättvisande och bättre motsvarar deras kunskaper. Det kan i sin tur leda till att elevers upplevda stress minskar eftersom enstaka prestationer får mindre betydelse samt öka deras lust att lära sig och därmed öka deras möjligheter att utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål (jfr 3 kap. 2 § skollagen).

Syftet med att införa ämnesbetyg är att ge bättre förutsättningar för fördjupat lärande, lärande över tid och motivation att genomföra utbildningen. *Kungliga vetenskapsakademien* bedömer att effekten av förslagen om ämnesbetyg och sammantagen bedömning i form av minskad fragmentering särskilt gynnar ämnesförståelse och ger eleverna ro till fördjupning. Detta lyfts även fram av andra remissinstanser.

Sveriges Elevkårer uttrycker i sitt remissvar att de tidigare har varit oroliga för att ett införande av ämnesbetyg skulle kunna leda till färre tillfällen för återkoppling men anser att utredningens modell är utformad så att regelbunden återkoppling i någon mån säkerställs genom modellen för ämnesbetyg. Regeringen anser att indelningen av ämnen i nivåer och

bestämmelserna som rör betygssättning ger goda möjligheter till kontinuerlig återkoppling och gör att modellen kan fungera vid lärar-, program- och skolbyten. Det blir dessutom en bibehållen tydlighet vid övergång till vuxenutbildningen som innebär att undervisningen kan fortsätta där den slutade och att eleven inte behöver börja om.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer regeringen att de förslag som lämnas i denna lagrådsremiss är positiva utifrån ett barnrättsperspektiv. Även Barnombudsmannen (BO) bedömer att förslagen är i linje med barnkonventionen. BO uttrycker bl.a. att barnets rättighet kan komma att stärkas eftersom elevers betyg inte blir lika knutna till tidiga prestationer.

För elever inom vuxenutbildningen som inte har gått i en ämnesutformad gymnasieskola eller gymnasiesärskola och ska komplettera sina kursbetyg med ämnesbetyg kan det upplevas som mindre positivt eftersom de behöver byta system. Modellen för ämnesbetyg är dock, vilket redogörs för i avsnitt 6 och 7, utformad så att det ska fungera att fortsätta sina studier i det nya systemet. Det krävs dock vägledning och nationellt stöd för hur kurser i det gamla systemet kan kompletteras med ämnen i det nya systemet. För vuxna elever som går en mer sammanhållen utbildning inom kommunal vuxenutbildning (komvux) på gymnasial nivå eller komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå bedömer regeringen att de positiva effekter som beskrivs för ungdomsskolan också kan komma dessa elever till del.

Förslagen bedöms vara positiva även för antagning till högre utbildning genom att de bidrar till fokus på lärande och kunskapsutveckling ur ett helhetsperspektiv och att de betyg som sätts därmed bedöms mer rättvisande spegla elevers kunskaper i ämnet.

Sammantaget bedömer regeringen att förslagen i denna lagrådsremiss är positiva för barn och elever i samtliga skolformer som berörs.

Förslagen är positiva ur ett funktionshinderperspektiv

Sverige har tillträtt FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. I artikel 24 anges att konventionsstaterna, för att förverkliga rätten till utbildning för personer med funktionsnedsättning utan diskriminering och på lika villkor, ska säkerställa ett sammanhållet utbildningssystem på alla nivåer och livslångt lärande inriktat på bl.a. full utveckling av den mänskliga potentialen och känslan för värdighet och egenvärde. För att förverkliga sina konventionsåtaganden, ska konventionsstaterna bl.a. säkerställa att personer med funktionsnedsättning inte utestängs från det allmänna utbildningssystemet på grund av funktionsnedsättning och att personer med funktionsnedsättning, på lika villkor som andra, får tillgång till en inkluderande och kostnadsfri grundutbildning av god kvalitet. Enligt skollagen ska alla elever ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser (3 kap. 2 § skollagen).

Regeringen bedömer att förslagen i denna lagrådsremiss som helhet kommer att leda till positiva konsekvenser för alla elever, dvs. även för

elever med funktionsnedsättning. Med förslaget om sammantagen bedömning (avsnitt 5.4) kommer fragmentiseringen av undervisningen att minska vilket bör gynna alla elever, men särskilt elever med funktionsnedsättning och elever som har svårigheter att nå betygskriterierna. Som ovan nämnts kan förslaget även leda till att elevers upplevda stress minskar eftersom enstaka prestationer får mindre betydelse. Detta bedöms vidare öka deras lust att lära och förslagen kan därmed öka deras möjligheter att utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål (jfr 3 kap. 2 § skollagen).

Myndigheten för delaktighet bedömer att ämnesbetyg kan bidra till att fler elever kan lämna skolan med godkända betyg och öka deras motivation att fullfölja gymnasieutbildningen. Att tillämpa ämnesbetyg i stället för kursbetyg och ersätta nuvarande kunskapskrav i gymnasie- och gymnasiesärskolan med betygskriterier bedöms gynna många elever – med eller utan funktionsnedsättning enligt myndigheten.

Förslagen bedöms sammantaget som positiva ur ett funktionshinderperspektiv och bedöms bidra till att Sverige uppfyller sina åtaganden enligt FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

8.7 Konsekvenser för jämställdhet och de integrationspolitiska målen

Förslagen och bedömningarna är positiva för jämställdheten

Syftet med jämställdhetspolitiken är att ge lika rättigheter och möjligheter för kvinnor och män respektive flickor och pojkar att forma samhället och sina egna liv. Diskrimineringslagen förbjuder diskriminering som har samband med kön. Diskriminering får således inte förekomma i skolan. Regeringen bedömer att förslagen och regeringens bedömningar sammantaget kan bidra till att minska stress kopplad till betygssättning. *Jämställdhetsmyndigheten* framför, liksom utredningen, att sådan stress och därmed risk för psykisk ohälsa drabbar kvinnor i högre grad än män. Förslaget om ämnesbetyg (avsnitt 6) kan enligt myndigheten leda till minskad stress, framför allt genom att eleverna får mer sammanhållen tid i ämnena innan slutliga betyg sätts, samt att de inte kommer att känna sig ständigt bedömda. Även förslaget som rör att läraren vid betygssättning ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper (avsnitt 5) bör leda till minskad upplevd stress då detta innebär att hänsyn kan tas till att enskilda prestationer kan variera och vara ojämna. Den föreslagna förändringen bör alltså gynna flickor och kvinnor i detta avseende så att deras situation blir mer jämlik med pojkars och mäns. Vidare kan förslaget om ämnesbetyg enligt *Jämställdhetsmyndigheten* gynna pojkar och män som enligt myndigheten i större utsträckning än flickor och kvinnor drabbats negativt av det kursutformade systemet med en fragmentiserad utbildning och tidiga slutliga betyg. Inget av förslagen bedöms påverka könsfördelningen bland eleverna.

Förslagen har positiv påverkan på de integrationspolitiska målen

Hur utbildning och undervisning är utformad påverkar hur nyanlända elever har möjlighet att integreras under sin skolgång. Elever som är ny-

anlända eller som inte har bott länge i Sverige kan ha svårigheter i många skolämnen på grund av brister i svenska språket. Ett införande av ämnesbetyg i gymnasie- och gymnasiesärskolan, men även i viss utsträckning i komvux, medför att dessa elever får mer tid på sig att utveckla språket innan slutliga betyg sätts i flera ämnen. Det kan också medföra att elever på t.ex. introduktionsprogram med förkunskaper i något ämne kan gå in på en högre ämnesnivå, utan att först behöva genomföra prövning i underliggande kurser. Nätverket *Include* är positiv till förslaget om ämnesbetyg och anser att utredningen på ett föredömligt sätt beaktar de integrationspolitiska målen.

Sammantaget bedömer regeringen att förslagen och bedömningarna på sikt kan bidra till att främja integration genom att ge bättre förutsättningar för barn och unga som har bott kort tid i Sverige att lyckas med sina studier.

8.8 Konsekvenser för Sveriges medlemskap i Europeiska unionen

Förslaget berör inte frågor som regleras i EU-rätten.

9 Författningskommentar

9.1 Förslaget till lag om ändring i skollagen (2010:800)

3 kap.

2 § Alla barn och elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser.

Elever som lätt uppfyller de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

Paragrafen innehåller en generell beskrivning av de övergripande målsättningar som ska utmärka utbildning i skolformer och i fritidshemmet.

I paragrafen görs redaktionella ändringar som innebär att paragrafen delas upp i tre stycken.

I de nya *andra* och *tredje styckena* som motsvarar nuvarande andra och tredje meningarna görs ändringar som innebär att "kunskapskrav" och "kravnivåer" ersätts med "betygskriterier" och "kriterier för bedömning av kunskaper". Med betygskriterier avses sådana kriterier som används för att beskriva vilka kunskaper som typiskt sett ska uppnås för ett visst betyg. Med kriterier för bedömning av kunskaper avses kriterier som inte används

för betygssättning utan för att bedöma elevers kunskapsutveckling i årskurser där man inte sätter betyg och i ämnesområden i grundskolan, och gymnasieskolan där betyg inte heller sätts (se 11 kap. 5, 6 och 19 §§, 18 kap. 26 a § och 19 kap. 14 §). Termen kunskapskrav används i dag såväl i årskurser där betyg sätts som i årskurser där betyg inte sätts. Termen kravnivåer används i gymnasieskolan i fråga om ämnesområden.

Ändringarna har samband med den nya princip för betygssättning som införs i alla skolformer, nämligen att läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som har föreskrivits för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper, se t.ex. kommentaren till 10 kap. 19 §. Att alla betygskriterier för betyget E ska vara uppfyllda för att ett godkänt betyg ska ges framgår av 10 kap. 19 och 20 §§, 11 kap. 22 och 23 §§, 12 kap. 19 och 20 §§, 13 kap. 20 och 21 §§, 15 kap. 24 §, 18 kap. 23 § och 20 kap. 37 §. Att godkända betyg betecknas med A, B, C, D eller E, varav E är lägst betyg, samt att betyg för icke godkänt resultat betecknas med F, framgår av bl.a. 10 kap. 17 §.

Det görs även en språklig ändring i det nya *tredje stycket* på så vis att ordet ”uppnås” byts mot ”uppfyllas”. Vidare ändras *tredje stycket* så att det framgår att även kriterier för bedömning av kunskaper kan finnas på olika nivåer.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3 och 5.5.

4 § Det ska göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i

1. förskoleklassen, om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningsmaterial finns en indikation på att eleven inte kommer att *uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för* årskurs 1 och 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik,

2. lågstadiet i grundskolan och i sameskolan, om det utifrån användning av ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att eleven inte kommer att *uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för* årskurs 1 eller 3, och

3. lågstadiet i specialskolan, om det utifrån användning av ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att eleven inte kommer att *uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för* årskurs 1 eller 4.

Om det efter en sådan bedömning kan befaras att eleven inte kommer att *uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som finns i den aktuella skolformen*, ska det skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektorn enligt 7 §.

Det behöver inte göras någon särskild bedömning om förutsättningarna i 5 eller 7 § redan är uppfyllda. Det ska i så fall skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektorn enligt 7 §.

Paragrafen beskriver en del i garantin för tidiga stödinsatser i förskoleklassen samt lågstadiet i grundskolan, specialskolan och sameskolan.

I *första och andra styckena* görs ändringar som innebär att ”kunskapskrav” ersätts med ”kriterier för bedömning av kunskaper”. Med kriterier för bedömning av kunskaper avses kriterier som inte används för betygssättning utan för att bedöma elevers kunskapsutveckling i årskurser där man inte sätter betyg. Det görs även språkliga ändringar i styckena på så vis att ordet ”uppnås” byts mot ”uppfylla”. Ändringarna motsvarar de ändringar som görs i 3 kap. 2 §, se kommentaren till den paragrafen.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.5.

5 § Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att *uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper* som minst ska *uppfyllas*, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt.

Detta gäller elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

I *första stycket* görs en ändring som innebär att ”kunskapskrav” ersätts med ”betygskriterier” och ”kriterier för bedömning av kunskaper” samt att ”kravnivåer” ersätts med ”kriterier för bedömning av kunskaper”. Det görs även en språklig ändring i stycket på så vis att ordet ”uppnås” byts mot ”uppfyllas”. Ändringarna motsvarar de ändringar som görs i 3 kap. 2 §, se kommentaren till den paragrafen. I stycket görs också en språklig justering som innebär att en dubbling av en del av en mening tas bort.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3 och 5.5.

7 § Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att *uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper* som minst ska *uppfyllas*, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt.

Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt.

Bestämmelserna i första–tredje styckena och i 9–12 §§ ska inte tillämpas, om en elevs stödbehov bedöms kunna tillgodoses genom en åtgärd till stöd för nyanlända och andra elever vars kunskaper har bedömts enligt 12 c §.

Paragrafen reglerar i vilka situationer som behovet av särskilt stöd ska utredas.

I *första stycket* görs en ändring som innebär att ”kunskapskrav” ersätts med ”betygskriterier” och ”kriterier för bedömning av kunskaper” samt att ”kravnivåer” ersätts av ”kriterier för bedömning av kunskaper”. Det görs även en språklig ändring i stycket på så vis att ordet ”uppnås” byts mot ”uppfyllas”. Ändringarna motsvarar de ändringar som görs i 3 kap. 2 §, se kommentaren till den paragrafen.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3 och 5.5.

10 § För en elev i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan och sameskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att *uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper* som minst ska *uppfyllas*.

Paragrafen reglerar skolans ansvar för särskilt stöd i de obligatoriska skolformerna.

I paragrafen görs ändringar som innebär att ”kunskapskrav” ersätts med ”betygskriterier” och ”kriterier för bedömning av kunskaper”. Det görs även en språklig ändring i paragrafen på så vis att ordet ”uppnås” byts mot ”uppfyllas”. Ändringarna motsvarar i huvudsak de ändringar som görs i 3 kap. 2 §, se kommentaren till den paragrafen.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3 och 5.5.

12 i § En nyanländ elev, som har tagits emot inom skolväsendet i högstadiet i grundskolan, grundsärskolan eller specialskolan och vars kunskaper har bedömts enligt 12 c §, ska få studiehandledning på modersmålet om det inte är uppenbart obehövligt. Studiehandledningen ska syfta till att ge eleven förutsättningar att *uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper* som minst ska *uppfyllas*.

Studiehandledningen får ges på elevens starkaste skolspråk, om det är ett annat än modersmålet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om studiehandledning på modersmålet för vissa nyanlända elever i grundskolan, grundsärskolan och specialskolan.

I *första stycket* görs en ändring som innebär att ”kunskapskrav” ersätts med ”betygskriterier” och ”kriterier för bedömning av kunskaper”. Det görs även en språklig ändring i stycket på så vis att ordet ”uppnås” byts mot ”uppfyllas”. Ändringarna motsvarar i huvudsak de ändringar som görs i 3 kap. 2 §, se kommentaren till den paragrafen.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3 och 5.5.

7 kap.

5 § Barn som bedöms inte kunna *uppfylla grundskolans betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper* därför att de har en utvecklingsstörning, ska tas emot i grundsärskolan.

Frågan om mottagande i grundsärskolan prövas av barnets hemkommun. Ett beslut om mottagande i grundsärskolan ska föregås av en utredning som omfattar en pedagogisk, psykologisk, medicinsk och social bedömning. Samråd med barnets vårdnadshavare ska ske när utredningen genomförs.

Om barnets vårdnadshavare inte lämnar sitt medgivande till att barnet tas emot i grundsärskolan, ska barnet fullgöra sin skolplikt enligt vad som gäller i övrigt enligt denna lag. Ett barn får dock tas emot i grundsärskolan utan sin vårdnadshavares medgivande, om det finns synnerliga skäl med hänsyn till barnets bästa.

I paragrafen finns bestämmelser om mottagande i grundsärskolan.

I *första stycket* görs en ändring som innebär att ”kunskapskrav” ersätts med ”betygskriterier” och ”kriterier för bedömning av kunskaper”. Det görs även en språklig ändring i stycket på så vis att uttrycket ”nä upp till” byts mot ”uppfylla”.

Ändringarna motsvarar i huvudsak de ändringar som görs i 3 kap. 2 §, se kommentaren till den paragrafen.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3 och 5.5.

14 § Om eleven före den tidpunkt som framgår av 12 eller 13 § *uppfyller de betygskriterier* som minst ska *uppfyllas* för den skolform där eleven fullgör sin skolplikt, upphör skolplikten.

Frågan om skolpliktens upphörande enligt första stycket prövas av hemkommunen. För en elev som går i specialskolan prövas frågan av Specialpedagogiska skolmyndigheten.

I paragrafen regleras i vilka fall skolplikten kan upphöra tidigare än normalt.

I *första stycket* görs en ändring som innebär att ”kunskapskrav” ersätts med ”betygskriterier”. Det görs även en språklig ändring i stycket på så vis att ordet ”uppnås” byts mot ”uppfyllas”. Ändringarna motsvarar i huvudsak de ändringar som görs i 3 kap. 2 §, se kommentaren till den paragrafen, med den skillnaden att ”kunskapskrav” här enbart byts ut mot ”betygskriterier” och inte också mot ”kriterier för bedömning av kunskaper”.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3 och 5.5.

15 § En elev i grundskolan, grundsärskolan eller specialskolan har rätt att slutföra den högsta årskursen, även om skolplikten upphör dessförinnan.

En elev i grundskolan, grundsärskolan eller specialskolan har också rätt att efter skolpliktens upphörande slutföra utbildningen under ytterligare två år, om eleven inte har *uppfyllt de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper* som minst ska *uppfyllas* för respektive skolform. En elev i grundsärskolan har under denna tid rätt till minst 800 timmars undervisning utöver den i 11 kap. 7 § första stycket garanterade undervisningstiden, om eleven inte dessförinnan *uppfyllt betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper*.

En elev som har tagits emot i specialskolan enligt 6 § första stycket 1 och som på grund av sina funktionsnedsättningar inte kan få tillfredsställande förhållanden i gymnasiesärskolan eller gymnasieskolan, får efter det att skolplikten har upphört och i mån av plats genomgå ytterligare utbildning i specialskolan till och med vårterminen det kalenderår eleven fyller 21 år, om eleven inte bedöms ha förmåga att fullfölja utbildningen enligt andra stycket.

Paragrafen innehåller bestämmelser om rätt att slutföra skolgången i grundskolan, grundsärskolan eller specialskolan även om skolplikten har upphört.

I *andra stycket* görs ändringar som innebär att ”kunskapskrav” ersätts med ”betygskriterier” och ”kriterier för bedömning av kunskaper”. Det görs även en språklig ändring i stycket på så vis att ordet ”uppnås” byts mot ”uppfyllas”. Ändringarna motsvarar i huvudsak de ändringar som görs i 3 kap. 2 §, se kommentaren till den paragrafen, med den skillnaden att formuleringen ”kriterier för bedömning av kunskaper” här i praktiken endast omfattar ämnesområden, eftersom förevarande paragraf reglerar en rätt att slutföra skolgången.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3 och 5.5.

10 kap.

12 § Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och *betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper* i de ämnen som eleven får undervisning i.

Utvecklingssamtal ska i vissa fall resultera i ett sådant åtgärdsprogram som avses i 3 kap. 9 §.

I paragrafen anges vad som gäller i fråga om utvecklingssamtal i grundskolan.

I *första stycket* görs en ändring som innebär att ”kunskapskraven” ersätts med ”betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper”. Med betygskriterier avses sådana kriterier som används för att beskriva vilka kunskaper som typiskt sett ska uppnås för ett visst betyg. Med kriterier för bedömning av kunskaper avses kriterier som används för att bedöma elevens kunskapsutveckling i årskurser där man inte sätter betyg. Det görs även en språklig ändring i stycket på så vis att ordet ”nä” byts mot ”uppfylla”.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3 och 5.5.

13 § I årskurs 1–5 ska läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till *kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 6* i de ämnen som eleven får undervisning i, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Den individuella utvecklingsplanen får även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det. Överenskommelser mellan läraren, eleven och elevens vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet ska alltid dokumenteras i utvecklingsplanen. Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Skriftlig information om elevens skolgång får ges även vid andra tillfällen än vid ett utvecklingssamtal.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna*.

Om en elev ges betyg i årskurs 4 och 5 gäller inte skyldigheten enligt första stycket i de aktuella årskurserna.

Paragrafen innehåller bestämmelser om skriftliga individuella utvecklingsplaner i grundskolan.

I *första stycket första punkten* görs ändringar som innebär att ”kunskapskraven” ersätts med ”kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygs-kriterierna”. Dessutom tydliggörs att det är fråga om betygs-kriterierna för årskurs 6. I årskurs 1–3 sätts inte betyg och i årskurs 4 och 5 ska betyg endast sättas i ämnen om rektorn med stöd av 3 kap. 14 a § beslutar om

det, (se 10 kap. 15 och 16 §§). Med kriterier för bedömning av kunskaper avses kriterier som används för att bedöma elevens kunskapsutveckling i årskurser där man inte sätter betyg. Även i de fall då betyg inte sätts i de aktuella årskurserna kan läraren i vissa ämnen behöva ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till betygskriterierna för årskurs 6. Detta blir aktuellt i de ämnen där det endast finns betygskriterier och inte några kriterier för bedömning av kunskaper. Med betygskriterier avses sådana kriterier som används för att beskriva vilka kunskaper som typiskt sett ska uppnås för ett visst betyg. Att alla betygskriterier för betyget E ska vara uppfyllda för att ett godkänt betyg ska ges framgår av 19 och 20 §§.

Även i första stycket *andra punkten* och i *fjärde stycket* görs ändringar som innebär att ”kunskapskrav” ersätts med ”kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna”. När det gäller betygskriterierna ska bedömningen avse om eleven kommer att uppfylla dessa i årskurs 6. Dessutom görs språkliga ändringar på så vis att ordet ”nå” byts mot ”uppfylla”.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3 och 5.5.

19 § När betyg sätts innan ett ämne har avslutats, ska betygssättningen bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven inhämtat i ämnet till och med den aktuella terminen. *Läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som har föreskrivits för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. För att eleven ska få ett godkänt betyg ska samtliga kriterier för betyget E vara uppfyllda.*

Vid bedömningen ska elevens kunskaper

1. i årskurs 4 och 5, om betyg sätts i dessa årskurser, ställas i relation till de kunskaper som en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *betygs-kriterierna för årskurs 6*

2. i årskurs 6 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygs-tillfället i förhållande till *betygs-kriterierna för årskurs 6*, och

3. efter årskurs 6 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *betygs-kriterierna för årskurs 9*.

Paragrafen innehåller bestämmelser om hur elevens kunskaper ska bedömas vid betygssättningen innan ett ämne har avslutats i grundskolan. Att betyg ska ha någon av beteckningarna A, B, C, D, E eller F regleras i 17 §. Betyg för godkända resultat betecknas med A, B, C, D eller E, varav E är lägsta betyg. Betyg för icke godkänt resultat betecknas med F.

I *första stycket* görs ändringar som innebär att det införs en ny princip för betygssättning som ska gälla för betygsstegen A–D. Principen innebär att läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygs-kriterier som har föreskrivits för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga betygs-kriterier för betyget E måste dock vara uppfyllda. En sammantagen bedömning kan innehålla kompensatoriska inslag, dvs. om en elevs kunskaper inte i alla delar stämmer med betygs-kriterierna för ett visst betygssteg kan en lägre kunskapsnivå i någon eller några delar vägas mot en högre kunskapsnivå i en eller några andra delar. En sammantagen bedömning behöver dock inte innehålla sådana inslag. En sammantagen bedömning medger att läraren kan göra en sammanvägning av elevens kunskaper och sätta det betyg som totalt sett bäst motsvarar elevens kunskaper.

Vid den sammantagna bedömningen ska läraren använda den kännedom som hon eller han har om elevens kunskaper och ställa denna i relation till de typiska kunskaper som beskrivs i betygskriterierna för betygsstegen A, C och E. Betygen A och C sätts om läraren bedömer att elevens kunskaper sammantaget bäst motsvarar betygskriterierna för respektive betyg. Betygen B och D sätts om läraren bedömer att elevens kunskaper sammantaget är mellan betygskriterierna för betygen A och C respektive C och E.

För att en elev ska få något av betygen A–E behöver samtliga betygskriterier för betyget E vara uppfyllda. Detta innebär att om elevens kunskaper i något avseende inte når upp till betygskriterierna för betyget E kan eleven inte få ett godkänt betyg.

I *andra stycket* görs ändringar som innebär att ”kunskapskrav” ersätts med ”betygskriterier”. Med betygskriterier avses sådana kriterier som används för att beskriva vilka kunskaper som typiskt sett ska uppnås för ett visst betyg. Som framgår av första stycket måste dock alla betygskriterier för betyget E vara uppfyllda för att en elev ska få ett godkänt betyg.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3 och 5.4.

20 § När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som har föreskrivits för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. För att eleven ska få ett godkänt betyg ska samtliga kriterier för betyget E vara uppfyllda.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § *regeringsformen* meddela föreskrifter om betygskriterier.

Paragrafen innehåller bestämmelser om hur elevens kunskaper ska bedömas när betyg sätts i grundskolan efter det att ett ämne har avslutats.

Ändringarna i *första stycket* innebär att det införs en ny princip för betygssättning som ska gälla för betygsstegen A–D och att ”kunskapskrav” ersätts med ”betygskriterier”. Ändringarna motsvarar de ändringar som görs i 10 kap. 19 §, se kommentaren till den paragrafen.

Även i *andra stycket* ersätts ”kunskapskrav” med ”betygskriterier”. I andra stycket görs också språkliga ändringar som innebär att upplysningsbestämmelsen anpassas till hur denna typ av bestämmelser normalt utformas. Ändringen innebär inte någon förändring i sak.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3 och 5.4.

21 § Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 19 och 20 §§ bortses från enstaka delar av *betygskriterierna* för årskurs 6 eller 9. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna uppfylla *betygskriterierna* för ett visst betyg.

Paragrafen innehåller bestämmelser om möjligheter att vid betygssättningen göra undantag från kunskapskrav.

Ändringarna i paragrafen innebär att ”kunskapskrav” ersätts med ”betygskriterier”. Med betygskriterier avses sådan kriterier som används för att beskriva vilka kunskaper som typiskt sett ska uppnås för ett visst betyg. Att alla betygskriterier för betyget E ska vara uppfyllda för att ett godkänt betyg ska ges framgår av 19 och 20 §§. Det görs även språkliga ändringar i paragrafen bl.a. på så vis att ordet ”nä” byts mot ”uppfylla”.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3 och 5.4.

23 a § En huvudman ska, om annat inte följer av andra stycket, erbjuda lovskola till elever som har avslutat årskurs 8 och som riskerar att i nästa årskurs inte *uppfylla betygskriterierna* för betyget E i ett eller flera ämnen och som därigenom riskerar att inte uppnå behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan. Lovskolan ska anordnas i juni samma år som eleven har avslutat årskurs 8 och uppgå till sammanlagt minst 50 timmar. Tiden för lovskola ingår inte i den minsta totala undervisningstiden enligt 5 §.

En huvudman får från ett erbjudande enligt första stycket räkna av den tid som eleven deltagit i lovskola som huvudmannen frivilligt anordnat från och med augusti det år eleven påbörjar årskurs 8 till och med vårterminen påföljande år. Om eleven har deltagit minst 50 timmar i sådan undervisning behöver huvudmannen inte lämna något erbjudande enligt första stycket.

Paragrafen reglerar huvudmäns skyldighet att i vissa situationer erbjuda elever lovskola.

I *första stycket* görs en ändring som innebär att ”kunskapskrav” ersätts med ”betygskriterier”. Med betygs-kriterier avses sådan kriterier som används för att beskriva vilka kunskaper som typiskt sett ska uppnås för ett visst betyg. Att alla betygs-kriterier för betyget E ska vara uppfyllda för att ett godkänt betyg ska ges framgår av 19 och 20 §§. Det görs även en språklig ändring i stycket på så vis att ordet ”nå” byts mot ”uppfylla”.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3.

11 kap.

15 § Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och *betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper* i de ämnen eller ämnesområden som eleven får undervisning i.

Utvecklingssamtal ska i vissa fall resultera i ett sådant åtgärdsprogram som avses i 3 kap. 9 §.

I paragrafen anges vad som gäller i fråga om utvecklingssamtal i grundskolan.

Ändringarna i *första stycket* innebär att ”kunskapskraven” ersätts med ”betygs-kriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper”. Med betygs-kriterier avses sådan kriterier som används för att beskriva vilka kunskaper som typiskt sett ska uppnås för ett visst betyg. Att alla betygs-kriterier för betyget E ska vara uppfyllda för att ett godkänt betyg ska ges framgår av 22 och 23 §§. Med kriterier för bedömning av kunskaper avses kriterier som inte används för betygssättning utan för att bedöma elevens kunskapsutveckling i årskurser där man inte sätter betyg och i ämnesområden där betyg inte heller sätts. Det görs även en språklig ändring i stycket på så vis att ordet ”nå” byts mot ”uppfylla”.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3 och 5.5.

16 § I årskurs 1–5 ska läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till

a) *kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 6* i de ämnen som eleven får undervisning i, *eller*

b) *kriterierna för bedömning av kunskaper i de ämnesområden som eleven får undervisning i, och*

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Den individuella utvecklingsplanen får även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det. Överenskommelser mellan läraren, eleven och elevens vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet ska alltid dokumenteras i utvecklingsplanen. Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Skriftlig information om elevens skolgång får ges även vid andra tillfällen än vid ett utvecklingssamtal.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna*.

Om en elev ges betyg i årskurs 4 och 5 gäller inte skyldigheten enligt första stycket i de aktuella årskurserna.

Paragrafen innehåller bestämmelser om skriftliga individuella utvecklingsplaner i grundsärskolan.

I *första stycket första punkten* görs ändringar som innebär att punkten delas in i två underpunkter och att ”kunskapskraven” ersätts med ”kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna”. Dessutom tydliggörs att det är fråga om betygskriterierna för årskurs 6. I årskurs 1–3 sätts inte betyg och i årskurs 4 och 5 ska betyg endast sättas i ämnen om rektorn med stöd av 3 kap. 14 a § beslutar om det, och eleven eller elevens vårdnadshavare begär att betyg ska sättas, (se 11 kap. 19 och 21 §§). Med kriterier för bedömning av kunskaper avses kriterier som används för att bedöma elevens kunskapsutveckling i årskurser där man inte sätter betyg och i ämnesområden där betyg inte heller sätts. Även i de fall då betyg inte sätts i de aktuella årskurserna kan läraren i vissa ämnen behöva ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till betygskriterierna för årskurs 6. Detta blir aktuellt i de ämnen där det endast finns betygskriterier och inte några kriterier för bedömning av kunskaper. Med betygskriterier avses sådana kriterier som används för att beskriva vilka kunskaper som typiskt sett ska uppnås för ett visst betyg. Att alla betygskriterier för betyget E ska vara uppfyllda för att ett godkänt betyg ska ges framgår av 22 och 23 §§.

Även i första stycket *andra punkten* och i *fjärde stycket* görs ändringar som innebär att kunskapskrav” ersätts med ”kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna”. När det gäller betygskriterierna ska bedömningen avse om eleven kommer att uppfylla dessa i årskurs 6. Dessutom görs språkliga ändringar på så vis att ordet ”nå” byts mot ”uppfylla”.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3 och 5.5.

16 a § I årskurs 6–9 ska läraren, om eleven får undervisning i ett ämne som eleven eller vårdnadshavaren inte begär betyg i *eller ett ämnesområde*, en gång per läsår vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till

a) *betygskriterierna i ämnet*, eller

b) *kriterierna för bedömning av kunskaper i ämnesområdet*, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen i det *ämnet* eller *ämnesområdet*.

Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Skriftlig information om elevens skolgång får ges även i andra fall än vad som följer av första stycket och även vid andra tillfällen än vid ett utvecklingssamtal.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper*.

Paragrafen innehåller bestämmelser om skriftliga individuella utvecklingsplaner i årskurs 6–9 i grundsärskolan.

I *första stycket första punkten* görs ändringar som innebär att punkten delas in i två underpunkter och att "kunskapskraven" ersätts med "betygskriterierna" respektive "kriterierna för bedömning av kunskaper". Med betygskriterier avses sådana kriterier som används för att beskriva vilka kunskaper som typiskt sett ska uppnås för ett visst betyg. Att alla betygskriterier för betyget E ska vara uppfyllda för att ett godkänt betyg ska ges framgår av 22 och 23 §§. Med kriterier för bedömning av kunskaper avses kriterier som inte används för betygssättning utan som används för att bedöma elevens kunskapsutveckling i ämnesområden.

I första stycket *andra punkten* och i *fjärde stycket* görs ändringar som innebär att "kunskapskraven" ersätts med "kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna". Det görs även en språklig ändring på så vis att ordet "nå" byts mot "uppfylla".

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3 och 5.5.

20 § Som betyg ska någon av beteckningarna A, B, C, D eller E användas. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E.

För den elev som inte *uppfyller betygskriterierna* för betyget E, ska betyg inte sättas i ämnet.

I paragrafen anges vilka betygsbeteckningar som ska användas i grundsärskolan.

I *andra stycket* görs en ändring som innebär att "krav" ersätts med "betygskriterier". Med betygskriterier avses sådan kriterier som används för att beskriva vilka kunskaper som typiskt sett ska uppnås för ett visst betyg. Att alla betygskriterier för betyget E ska vara uppfyllda för att ett godkänt betyg ska ges framgår av 22 och 23 §§. Det görs även en språklig ändring i stycket på så vis att ordet "uppnår" byts mot "uppfyller".

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3.

22 § När betyg sätts innan ett ämne har avslutats, ska betygssättningen bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven inhämtat i ämnet till och med den

aktuella terminen. *Läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som har föreskrivits för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. För att eleven ska få ett godkänt betyg ska samtliga kriterier för betyget E vara uppfyllda.*

Vid bedömningen ska elevens kunskaper

1. i årskurs 4 och 5, om betyg sätts i dessa årskurser, ställas i relation till de kunskaper som en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *betygskriterierna för årskurs 6*,

2. i årskurs 6 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *betygskriterierna för årskurs 6*, och

3. efter årskurs 6 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *betygskriterierna för årskurs 9*.

Paragrafen innehåller bestämmelser om hur elevens kunskaper ska bedömas vid betygssättningen innan ett ämne har avslutats i grundsärskolan. Hur de olika betygsstegen benämns regleras i 20 §. Där framgår att för godkända betyg används någon av beteckningarna A, B, C, D eller E, varav lägsta betyg är E. För den elev som inte uppfyller betygskriterierna för betyget E, ska betyg inte sättas i ämnet.

Ändringarna i *första stycket* innebär att det införs en ny princip för betygssättning som ska gälla för betygsstegen A–D. Ändringarna motsvarar de ändringar som görs i 10 kap. 19 §, se kommentaren till den paragrafen.

I *andra stycket* görs ändringar som innebär att ”kunskapskrav” ersätts med ”betygskriterier”.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3 och 5.4.

23 § När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska *läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som har föreskrivits för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. För att eleven ska få ett godkänt betyg ska samtliga kriterier för betyget E vara uppfyllda.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* föreskrifter om *betygskriterier*.

Paragrafen innehåller bestämmelser om hur elevens kunskaper ska bedömas när betyg sätts i grundsärskolan efter det att ett ämne har avslutats. Hur de olika betygsstegen benämns regleras i 20 §. Där framgår att för godkända betyg används någon av beteckningarna A, B, C, D eller E, varav lägsta betyg är E. För den elev som inte uppfyller betygskriterierna för betyget E, ska betyg inte sättas i ämnet.

Ändringarna i *första stycket* innebär att det införs en ny princip för betygssättning som ska gälla för betygsstegen A–D och att ”kunskapskrav” ersätts med ”betygskriterier”. Ändringarna motsvarar de ändringar som görs i 10 kap. 19 §, se kommentaren till den paragrafen.

Även i *andra stycket* görs ändringar som innebär att ”kunskapskrav” ersätts med betygskriterier. I *andra stycket* görs också språkliga ändringar som innebär att upplysningsbestämmelsen anpassas till hur denna typ av bestämmelser normalt utformas. Ändringen innebär inte någon förändring i sak.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3 och 5.4.

23 a § Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 22 och 23 §§ bortses från enstaka delar av *betygskriterierna för årskurs 6 eller 9*. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna *uppfylla betygskriterierna för ett visst betyg*.

En utvecklingsstörning får bara beaktas vid betygssättningen om det finns synnerliga skäl.

Paragrafen innehåller bestämmelser om möjligheter att vid betygssättningen göra undantag från kunskapskrav.

I paragrafen görs språkliga och redaktionella ändringar som bl.a. innebär att paragrafen delas upp i två stycken.

I första stycket görs ändringar som innebär att ”kunskapskrav” ersätts med ”betygskriterier”. Med betygskriterier avses sådan kriterier som används för att beskriva vilka kunskaper som typiskt sett ska uppnås för ett visst betyg. Att alla betygskriterier för betyget E ska vara uppfyllda för att ett godkänt betyg ska ges framgår av 22 och 23 §§. Det görs även språkliga ändringar i stycket bl.a. på så vis att ordet ”nä” byts mot ”uppfylla”.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3 och 5.4.

12 kap.

12 § Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och *betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper* i de ämnen eller ämnesområden som eleven får undervisning i.

Utvecklingssamtal ska i vissa fall resultera i ett sådant åtgärdsprogram som avses i 3 kap. 9 §.

I paragrafen anges vad som gäller i fråga om utvecklingssamtal i specialskolan.

I *första stycket* görs ändringar som innebär att ”kunskapskraven” ersätts med ”betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper”. Med betygskriterier avses sådan kriterier som används för att beskriva vilka kunskaper som typiskt sett ska uppnås för ett visst betyg. Att alla betygskriterier för betyget E ska vara uppfyllda för att ett godkänt betyg ska ges framgår av 19 och 20 §§. Med kriterier för bedömning av kunskaper avses kriterier som används för att bedöma elevens kunskapsutveckling i årskurser där man inte sätter betygs och i ämnesområden där betyg inte heller sätts. Det görs även en språklig ändring i stycket på så vis att ordet ”nä” byts mot ”uppfylla”.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3 och 5.5.

13 § I årskurs 1–6 ska läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till

a) *kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 7 i de ämnen som eleven får undervisning i, eller*

b) *kriterierna för bedömning av kunskaper i de ämnesområden som eleven får undervisning i, och*

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Den individuella utvecklingsplanen får även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det. Överenskommelser mellan läraren, eleven och elevens vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet ska alltid dokumenteras i utvecklingsplanen. Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Skriftlig information om elevens skolgång får ges även vid andra tillfällen än vid ett utvecklingssamtal.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna*.

Om en elev ges betyg i årskurs 5 och 6 gäller inte skyldigheten enligt första stycket i de aktuella årskurserna.

Paragrafen innehåller bestämmelser om skriftliga individuella utvecklingsplaner i specialskolan.

I *första stycket första punkten* görs ändringar som innebär att punkten delas in i två underpunkter och att ”kunskapskraven” ersätts med ”kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna”. Dessutom tydliggörs att det är fråga om betygskriterierna för årskurs 7. I årskurs 1–4 sätts inte betyg och i årskurs 5 och 6 ska betyg endast sättas i ämnen om rektorn med stöd av 3 kap. 14 a § beslutar om det och, om eleven läser grundsärskolans ämnen, eleven eller elevens vårdnadshavare begär att betyg ska sättas (se 11 kap. 19 och 21 §§ och 12 kap. 15 och 16 §§). Med kriterier för bedömning av kunskaper avses kriterier som används för att bedöma elevens kunskapsutveckling i årskurser där man inte sätter betyg och i ämnesområden där betyg inte heller sätts. Även i de fall då betyg inte sätts i de aktuella årskurserna kan läraren i vissa ämnen behöva ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till betygskriterierna för årskurs 7. Detta blir aktuellt i de ämnen där det endast finns betygskriterier och inte några kriterier för bedömning av kunskaper. Med betygskriterier avses sådana kriterier som används för att beskriva vilka kunskaper som typiskt sett ska uppnås för ett visst betyg. Att alla betygskriterier för betyget E ska vara uppfyllda för att ett godkänt betyg ska ges framgår av 19 och 20 §§.

Även i första stycket *andra punkten* och i *fjärde stycket* görs ändringar som innebär att kunskapskrav” ersätts med ” kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna”. När det gäller betygskriterierna ska bedömningen avse om eleven kommer att uppfylla dessa i årskurs 7. Dessutom görs språkliga ändringar på så vis att ordet ”nå” byts mot ”uppfylla”.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3 och 5.5.

13 a § I årskurs 7–10 ska *läraren*, om grundsärskolans kursplaner tillämpas och eleven får undervisning i ett ämne som eleven eller vårdnadshavaren inte begär

betyg i *eller ett ämnesområde*, en gång per läsår vid ett av utvecklingssamtalen i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till

a) *betygskriterierna i det ämne som eleven får undervisning i*, eller

b) *kriterierna för bedömning av kunskaper i det ämnesområde som eleven får undervisning i*, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen i det *ämnet* eller *ämnesområdet*.

Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Skriftlig information om elevens skolgång får ges även i andra fall än vad som följer av första stycket och även vid andra tillfällen än vid ett utvecklingssamtal.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper*.

Paragrafen innehåller bestämmelser om skriftliga individuella utvecklingsplaner i årskurs 7–10 i specialsolan.

I *första stycket första punkten* görs ändringar som innebär att punkten delas in i två underpunkter och att ”kunskapskraven” ersätts med ”betygskriterierna” respektive ”kriterierna för bedömning av kunskaper”. Med betygskriterier avses sådana kriterier som används för att beskriva vilka kunskaper som typiskt sett ska uppnås för ett visst betyg. Att alla betygskriterier för betyget E ska vara uppfyllda för att ett godkänt betyg ska ges framgår av 19 och 20 §§. Med kriterier för bedömning av kunskaper avses kriterier som inte används för betygssättning utan som används för att bedöma elevens kunskapsutveckling i ämnesområden.

I första stycket *andra punkten* och i *fjärde stycket* görs ändringar som innebär att ”kunskapskraven” ersätts med ”kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna”. Det görs även en språklig ändring på så vis att ordet ”nå” byts mot ”uppfylla”.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3 och 5.5.

19 § När betyg sätts innan ett ämne har avslutats, ska betygssättningen bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven inhämtat i ämnet till och med den aktuella terminen. *Läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som har föreskrivits för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. För att eleven ska få ett godkänt betyg ska samtliga kriterier för betyget E vara uppfyllda.*

Vid bedömningen ska elevens kunskaper

1. i årskurs 5 och 6, om betyg sätts i dessa årskurser, ställas i relation till de kunskaper som en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *betygskriterierna för årskurs 7*,

2. i årskurs 7 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *betygskriterierna för årskurs 7*, och

3. efter årskurs 7 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *betygskriterierna för årskurs 10*.

Paragrafen innehåller bestämmelser om hur elevens kunskaper ska bedömas vid betygssättningen innan ett ämne har avslutats i specialsolan. Att betyg ska ha någon av beteckningarna A, B, C, D, E eller F regleras i

17 §. Betyg för godkända resultat betecknas med A, B, C, D eller E, varav E är lägsta betyg. Betyg för icke godkänt resultat betecknas med F.

Ändringarna i *första stycket* innebär att det införs en ny princip för betygssättning som ska gälla för betygsstegen A–D. Ändringarna motsvarar de ändringar som görs i 10 kap. 19 §, se kommentaren till den paragrafen.

I *andra stycket* görs ändringar som innebär att ”kunskapskrav” ersätts med ”betygskriterier”.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3 och 5.4.

20 § När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska *läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som har föreskrivits för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. För att eleven ska få ett godkänt betyg ska samtliga kriterier för betyget E vara uppfyllda.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om betygskriterier.*

Paragrafen innehåller bestämmelser om hur elevens kunskaper ska bedömas när betyg sätts i specialskolan efter det att ett ämne har avslutats. Att betyg ska ha någon av beteckningarna A, B, C, D, E eller F regleras i 17 §. Betyg för godkända resultat betecknas med A, B, C, D eller E, varav E är lägsta betyg. Betyg för icke godkänt resultat betecknas med F.

Ändringarna i *första stycket* innebär att det införs en ny princip för betygssättning som ska gälla för betygsstegen A–D och att ”kunskapskrav” ersätts med ”betygskriterier”. Ändringarna motsvarar de ändringar som görs i 10 kap. 19 §, se kommentaren till den paragrafen.

Även i *andra stycket* görs ändringar som innebär att ”kunskapskrav” ersätts med ”betygskriterier”. I *andra stycket* görs också språkliga ändringar som innebär att upplysningsbestämmelsen anpassas till hur denna typ av bestämmelser normalt utformas. Ändringen innebär inte någon förändring i sak.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3 och 5.4.

21 § Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 19 och 20 §§ bortses från enstaka delar av *betygskriterierna för* årskurs 7 eller 10. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning, utöver dövhet eller hörselskada, eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna *uppfylla betygskriterierna för* ett visst betyg.

Paragrafen innehåller bestämmelser om möjligheter att vid betygssättningen göra undantag från kunskapskrav.

Ändringarna i *paragrafen* innebär att ”kunskapskrav” ersätts med ”betygskriterier”. Med betygskriterier avses sådan kriterier som används för att beskriva vilka kunskaper som typiskt sett ska uppnås för ett visst betyg. Att alla betygskriterier för betyget E ska vara uppfyllda för att ett godkänt betyg ska ges framgår av 19 och 20 §§. Det görs även språkliga ändringar i paragrafen bl.a. på så vis att ordet ”nä” byts mot ”uppfylla”.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3 och 5.4.

13 kap.

12 § Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och *betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper* i de ämnen som eleven får undervisning i.

Utvecklingssamtal ska i vissa fall resultera i ett sådant åtgärdsprogram som avses i 3 kap. 9 §.

I paragrafen anges vad som gäller i fråga om utvecklingssamtal i sameskolan.

I *första stycket* görs ändringar som innebär att ”kunskapskraven” ersätts med ”betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper”. Med betygskriterier avses sådan kriterier som används för att beskriva vilka kunskaper som typiskt sett ska uppnås för ett visst betyg. Att alla betygskriterier för betyget E ska vara uppfyllda för att ett godkänt betyg ska ges framgår av 20 och 21 §§. Med kriterier för bedömning av kunskaper avses kriterier som inte används för betygssättning utan för att bedöma elevens kunskapsutveckling i årskurser där man inte sätter betyg. Det görs även en språklig ändring i stycket på så vis att ordet ”nå” byts mot ”uppfylla”.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3 och 5.5.

13 § I årskurs 1–5 ska läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till *kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 6* i de ämnen som eleven får undervisning i, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Den individuella utvecklingsplanen får även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det. Överenskommelser mellan läraren, eleven och elevens vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet ska alltid dokumenteras i utvecklingsplanen. Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Skriftlig information om elevens skolgång får ges även vid andra tillfällen än vid ett utvecklingssamtal.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna*.

Om en elev ges betyg i årskurs 4 och 5 gäller inte skyldigheten enligt första stycket i de aktuella årskurserna.

Paragrafen innehåller bestämmelser om skriftliga individuella utvecklingsplaner i sameskolan.

I *första stycket första punkten* görs ändringar som innebär att ”kunskapskraven” ersätts med ”kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna”. Dessutom tydliggörs att det är fråga om betygskri-

terierna för årskurs 6. I årskurs 1–3 sätts inte betyg och i årskurs 4 och 5 ska betyg endast sättas i ämnen om rektorn med stöd av 3 kap. 14 a § beslutar om det, (se 13 kap. 16–17 a §§). Med kriterier för bedömning av kunskaper avses kriterier som används för att bedöma elevens kunskapsutveckling i årskurser där man inte sätter betyg. Även i de fall då betyg inte sätts i de aktuella årskurserna kan läraren i vissa ämnen behöva ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till betygs-kriterierna för årskurs 6. Detta blir aktuellt i de ämnen där det endast finns betygs-kriterier och inte några kriterier för bedömning av kunskaper. Med betygs-kriterier avses sådana kriterier som används för att beskriva vilka kunskaper som typiskt sett ska uppnås för ett visst betyg. Att alla betygs-kriterier för betyget E ska vara uppfyllda för att ett godkänt betyg ska ges framgår av 20 och 21 §§.

Även i första stycket *andra punkten* och i *fjärde stycket* görs ändringar som innebär att kunskapskrav” ersätts med ”kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygs-kriterierna. När det gäller betygs-kriterierna ska bedömningen avse om eleven kommer att uppfylla dessa i årskurs 6. Dessutom görs språkliga ändringar på så vis att ordet ”nä” byts mot ”uppfylla”.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3 och 5.5.

20 § När betyg sätts innan ett ämne har avslutats, ska betygssättningen bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven inhämtat i ämnet till och med den aktuella terminen. *Läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygs-kriterier som har föreskrivits för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. För att eleven ska få ett godkänt betyg ska samtliga kriterier för betyget E vara uppfyllda.*

Vid bedömningen ska elevens kunskaper

1. i årskurs 4 och 5, om betyg sätts i dessa årskurser, ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *betygs-kriterierna för årskurs 6*, och

2. i årskurs 6 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *betygs-kriterierna för årskurs 6*.

Paragrafen innehåller bestämmelser om hur elevens kunskaper ska bedömas vid betygssättningen innan ett ämne har avslutats i sameskolan. Att betyg ska ha någon av beteckningarna A, B, C, D, E eller F regleras i 18 §. Betyg för godkända resultat betecknas med A, B, C, D eller E, varav E är lägsta betyg. Betyg för icke godkänt resultat betecknas med F.

Ändringarna i *första stycket* innebär att det införs en ny princip för betygssättning som ska gälla för betygsstegen A–D. Ändringarna motsvarar de ändringar som görs i 10 kap. 19 §, se kommentaren till den paragrafen.

I *andra stycket* görs ändringar som innebär att ”kunskapskrav” ersätts med ”betygs-kriterier”.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3 och 5.4.

21 § När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska *läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygs-kriterier som har föreskrivits för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. För att eleven ska få ett godkänt betyg ska samtliga kriterier för betyget E vara uppfyllda.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om betygskriterier.*

Paragrafen innehåller bestämmelser om hur elevens kunskaper ska bedömas när betyg sätts i sameskolan efter det att ett ämne har avslutats. Att betyg ska ha någon av beteckningarna A, B, C, D, E eller F regleras i 18 §. Betyg för godkända resultat betecknas med A, B, C, D eller E, varav E är lägsta betyg. Betyg för icke godkänt resultat betecknas med F.

Ändringarna i *första stycket* innebär att det införs en ny princip för betygssättning som ska gälla för betygsstegen A–D och att ”kunskapskrav” ersätts med ”betygskriterier”. Ändringarna motsvarar de ändringar som görs i 10 kap. 19 §, se kommentaren till den paragrafen.

Även i *andra stycket* görs ändringar som innebär att ”kunskapskrav” ersätts med ”betygskriterier”. I andra stycket görs också språkliga ändringar som innebär att upplysningsbestämmelsen anpassas till hur denna typ av bestämmelser normalt utformas. Ändringen innebär inte någon förändring i sak.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3 och 5.4.

21 b § Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 20 och 21 §§ bortses från enstaka delar av *betygskriterierna för* årskurs 6. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna *uppfylla betygskriterierna för* ett visst betyg.

Paragrafen innehåller bestämmelser om möjligheter att vid betygssättningen göra undantag från kunskapskrav.

Ändringarna i paragrafen innebär att ”kunskapskrav” ersätts med ”betygskriterier”. Med betygskriterier avses sådan kriterier som används för att beskriva vilka kunskaper som typiskt sett ska uppnås för ett visst betyg. Att alla betygskriterier för betyget E ska vara uppfyllda för att ett godkänt betyg ska ges framgår av 20 och 21 §§. Det görs även språkliga ändringar i paragrafen bl.a. på så vis att ordet ”nå” byts mot ”uppfylla”.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3 och 5.4.

15 kap.

24 § Som betyg *för godkända resultat* på en kurs ska någon av beteckningarna A, B, C, D eller E användas. *Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E. Betyg för icke godkänt resultat betecknas med F.*

Vid betygssättningen ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som har föreskrivits för kursen och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. För att eleven ska få ett godkänt betyg ska samtliga kriterier för betyget E vara uppfyllda.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om betygskriterier.*

Paragrafen innehåller bestämmelser om betygssättning på kurser i gymnasieskolan.

I *första stycket* har det nuvarande första styckets första mening slagits ihop med bestämmelserna i 23 § om betygsskalans utformning, som har flyttats hit.

Andra stycket, som är nytt, ersätter det nuvarande första styckets andra mening. Genom bestämmelserna i stycket införs en ny princip för betygssättning som gäller för betygsstegen A–D. Ändringarna motsvarar de ändringar som görs i 10 kap. 19 §, se kommentaren till den paragrafen.

Det nuvarande andra stycket blir *tredje stycket* och där görs ändringar som innebär att ”kunskapskrav” ersätts med ”betygskriterier”. I tredje stycket görs också språkliga ändringar som innebär att upplysningsbestämmelsen anpassas till hur denna typ av bestämmelser normalt utformas. Ändringen innebär inte någon förändring i sak.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3 och 5.4.

26 § Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen bortses från enstaka delar av *betygskriterierna*. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna *uppfylla betygskriterierna* för ett visst betyg.

Trots vad som anges i första stycket ska sådana delar av betygskriterierna som rör säkerhet eller som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter alltid uppfyllas.

Paragrafen innehåller bestämmelser om möjligheter att vid betygssättningen göra undantag från kunskapskrav.

I paragrafen görs språkliga och redaktionella ändringar som bl.a. innebär att paragrafen delas upp i två stycken. I *första* stycket görs ändringar som innebär att ”kunskapskraven” ersätts med ”betygskriterierna”. Med betygskriterier avses sådan kriterier som används för att beskriva vilka kunskaper som typiskt sett ska uppnås för ett visst betyg. Att alla betygskriterier för betyget E ska vara uppfyllda för att ett godkänt betyg ska ges framgår av 24 §. Det görs även språkliga ändringar i stycket bl.a. på så vis att ordet ”nä” byts mot ”uppfylla”.

I det nya *andra stycket* görs en ändring som innebär att nu gällande krav på att de kunskapskrav som rör säkerhet och de som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheternas föreskrifter alltid ska uppfyllas ersätts med ett krav på att det bara är sådana delar av betygskriterierna som rör säkerhet eller som innehåller hänvisningar av nämnt slag som alltid ska uppfyllas. Om betygskriterierna består av flera delar, varav det enbart är vissa som t.ex. rör säkerhet, ska det alltså vara möjligt att bortse från enstaka delar av betygskriterierna så länge som de delar som rör säkerhet är uppfyllda.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3 och 5.4.

18 kap.

4 § Utbildningen i gymnasiesärskolan ska vara öppen för ungdomar vars skolplikt har upphört och som inte bedöms ha förutsättningar att *uppfylla* gymnasieskolans *betygskriterier* därför att de har en utvecklingsstörning.

De ungdomar som tillhör målgruppen för gymnasiesärskolan har rätt att bli mottagna i gymnasiesärskola om utbildningen påbörjas före utgången av det första kalenderhalvåret det år de fyller 20 år.

I paragrafen finns bestämmelser om gymnasiesärskolans målgrupp.

I *första stycket* görs ändringar som innebär att ”kunskapskrav” ersätts med ”betygskriterier”. Med betygskriterier avses sådan kriterier som används för att beskriva vilka kunskaper som typiskt sett ska uppnås för ett visst betyg. Att alla betygskriterier för betyget E ska vara uppfyllda för att ett godkänt betyg ska ges framgår av 23 §. Det görs även en språklig ändring i stycket på så vis att uttrycket ”nä upp till” byts mot ”uppfylla”.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3.

23 § Som betyg för godkända resultat på en kurs ska någon av beteckningarna A, B, C, D eller E användas. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E.

Vid betygssättningen ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som har föreskrivits för kursen och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. För att eleven ska få ett godkänt betyg ska samtliga kriterier för betyget E vara uppfyllda.

För den elev som inte har uppfyllt betygskriterierna för betyget E, ska betyg inte sättas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § *regeringsformen* meddela föreskrifter om betygskriterier.

Paragrafen innehåller bestämmelser om betygssättning på kurser.

Ändringen i *första stycket* innebär att den tredje meningen tas bort.

Andra stycket, som är nytt, ersätter det nuvarande första styckets tredje mening. Genom bestämmelserna i stycket införs en ny princip för betygssättning som ska gälla för betygsstegen A–D. Ändringarna motsvarar de ändringar som görs i 10 kap. 19 §, se kommentaren till den paragrafen.

Det nuvarande andra och tredje styckena blir *tredje* och *fjärde stycken* och där görs ändringar som innebär att ”krav” och ”kunskapskrav” ersätts med ”betygskriterier”. I fjärde stycket görs också språkliga ändringar som innebär att upplysningsbestämmelsen anpassas till hur denna typ av bestämmelser normalt utformas. Ändringen innebär inte någon förändring i sak.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3 och 5.4.

25 § Om det finns särskilda skäl, får det vid betygssättningen bortses från enstaka delar av *betygskriterierna*. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska uppfylla betygskriterierna för ett visst betyg.

En utvecklingsstörning får bara beaktas vid betygssättningen om det finns synnerliga skäl.

Trots vad som anges i första och andra styckena ska sådana delar av betygskriterierna som rör säkerhet eller som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter alltid uppfyllas.

Paragrafen innehåller bestämmelser om möjligheter att vid betygssättningen göra undantag från kunskapskrav.

I paragrafen görs språkliga och redaktionella ändringar som bl.a. innebär att paragrafen delas upp i tre stycken.

Ändringarna i *första stycket* innebär att ”kunskapskrav” ersätts med ”betygskriterier”. Med betygskriterier avses sådan kriterier som används för att beskriva vilka kunskaper som typiskt sett ska uppnås för ett visst betyg. Att alla betygskriterier för betyget E ska vara uppfyllda för att ett

godkänt betyg ska ges framgår av 23 §. Det görs även språkliga ändringar i stycket bl.a. på så vis att ordet ”nå” byts mot ”uppfylla”.

De nya *andra stycket* motsvarar nuvarande första stycket tredje meningen.

I det nya *tredje stycket*, som motsvarar nuvarande första stycket fjärde meningen, görs en ändring som innebär att nu gällande krav på att de kunskapskrav som rör säkerhet och de som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheternas föreskrifter alltid ska uppfyllas ersätts med ett krav på att det bara är sådana delar av betygskriterierna som rör säkerhet eller som innehåller hänvisningar av nämnt slag som alltid ska uppfyllas. Om betygskriterierna består av flera delar, varav det enbart är vissa som t.ex. rör säkerhet, ska det alltså vara möjligt att bortse från enstaka delar av betygskriterierna så länge som de delar som rör säkerhet är uppfyllda.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3 och 5.4.

26 a § Betyg ska inte sättas på ämnesområden. För ämnesområdena ska det finnas *kriterier för bedömning av kunskaper*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om *kriterier för bedömning av kunskaper*.

Paragrafen innehåller bestämmelser om vad som gäller i fråga om betygssättning på ämnesområden.

I *första* och *andra styckena* görs ändringar som innebär att ”kravnivåer” ersätts med ”kriterier för bedömning av kunskaper”. Med kriterier för bedömning av kunskaper avses kriterier som inte används för betygssättning utan för att bedöma elevens kunskapsutveckling i ämnesområden.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.5.

20 kap.

37 § *Vid betygssättning på en kurs inom utbildning på grundläggande nivå, särskild utbildning på grundläggande nivå eller utbildning i svenska för invandrare ska läraren göra en bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som har föreskrivits för kursen. För att eleven ska få betyget Godkänt ska samtliga kriterier för detta betyg vara uppfyllda.*

Vid betygssättning på en kurs inom utbildning på gymnasial nivå eller särskild utbildning på gymnasial nivå ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som har föreskrivits för kursen och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. För att eleven ska få ett godkänt betyg ska samtliga kriterier för betyget E vara uppfyllda.

Betygskriterier ska finnas för varje kurs där betyg ska sättas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om *betygskriterier*.

Paragrafen innehåller bestämmelser om betygssättning inom kommunal vuxenutbildning (komvux). Hur betyg ska betecknas inom komvux regleras i 36 §. Fr.o.m. den 1 januari 2022 innebär den regleringen att det används olika betygsskalor inom olika delar av komvux. Som betyg på utbildning på grundläggande nivå och i svenska för invandrare ska någon av beteckningarna Godkänt eller Icke godkänt användas. Som betyg på särskild utbildning på grundläggande nivå ska beteckningen Godkänt

användas för godkända resultat och för en elev som inte uppnår betyget Godkänt ska ett intyg om att eleven har deltagit i kursen utfärdas. Som betyg på utbildning på gymnasial nivå ska någon av beteckningarna A, B, C, D, E eller F användas, varav E är lägsta betyg. Betyg för icke godkänt resultat betecknas med F. Som betyg på särskild utbildning på gymnasial nivå ska samma beteckningar användas för godkända resultat och för en elev som inte uppnår betyget E ska ett intyg om att eleven har deltagit i kursen utfärdas.

I *första stycket* görs ändringar som innebär att ”kunskapskrav” ersätts med ”betygskriterier”. Med betygskriterier avses i skollagen sådana kriterier som används för att beskriva vilka kunskaper som typiskt sett ska uppnås för ett visst betyg. I stycket förtydligas dock att en elev inom utbildning på grundläggande nivå, särskild utbildning på grundläggande nivå och utbildning i svenska för invandrare enbart kan få betyget Godkänt på en kurs om samtliga betygskriterier för detta betyg är uppfyllda. Ändringarna innebär också att bestämmelserna som rör betygssättning inom utbildning på gymnasial nivå och särskild utbildning på gymnasial nivå flyttas till ett nytt andra stycke.

Det nya *andra stycket* innehåller bestämmelser om betygssättning inom utbildning på gymnasial nivå och särskild utbildning på gymnasial nivå. Genom bestämmelserna i andra stycket införs en ny princip för betygssättning som ska gälla för betygsstegen A–D. Ändringarna motsvarar de ändringar som görs i 10 kap. 19 §, se kommentaren till den paragrafen.

De nuvarande andra och tredje styckena blir nya *tredje och fjärde styckena*. I dessa stycken görs ändringar som innebär att ”kunskapskrav” ersätts med ”betygskriterier”.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3 och 5.4.

38 § Om det finns särskilda skäl, får det vid betygssättningen bortses från enstaka delar av *betygskriterierna*. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna *uppfylla betygskriterierna* för ett visst betyg.

Vid betygssättning inom särskild utbildning på grundläggande och gymnasial nivå får en utvecklingsstörning bara beaktas om det finns synnerliga skäl.

Trots vad som anges i första och andra styckena ska *sådana delar av betygskriterierna* som rör säkerhet eller som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter alltid uppfyllas.

Paragrafen innehåller bestämmelser om möjligheter att vid betygssättningen göra undantag från kunskapskrav.

I *första stycket* görs ändringar som innebär att ”kunskapskrav” ersätts med ”betygskriterier”. Med betygskriterier avses sådana kriterier som används för att beskriva vilka kunskaper som typiskt sett ska uppnås för ett visst betyg. Att en elev för att få ett godkänt betyg måste uppfylla samtliga kriterier för betyget Godkänt eller för betyget E framgår av 37 §. Det görs även språkliga ändringar i stycket bl.a. på så vis att ordet ”nä” byts mot ”uppfylla”.

I *första stycket* tydliggörs också att det vid betygssättningen endast kan bortses från enstaka delar av betygskriterier. Sistnämnda ändring innebär att bestämmelsen anpassas till motsvarande bestämmelser i 10 kap. 21 §, 11 kap. 23 a §, 12 kap. 21 §, 13 kap. 21 b §, 15 kap. 26 § och 18 kap. 25 §.

Ändringarna i *tredje stycket* innebär att nu gällande krav på att de kunskapskrav som rör säkerhet och de som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheternas föreskrifter alltid ska uppfyllas ersätts med ett krav på att det bara är sådana delar av betygskriterierna som rör säkerhet eller som innehåller hänvisningar av nämnt slag som alltid ska uppfyllas. Om betygskriterierna består av flera delar, varav det enbart är vissa som t.ex. rör säkerhet, ska det alltså vara möjligt att bortse från enstaka delar av betygskriterierna så länge som de delar som rör säkerhet är uppfyllda.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3 och 5.4.

40 § Den som är bosatt i landet och vill ha betyg från kommunal vuxenutbildning ska ha möjlighet att genomgå provning i alla kurser som det sätts betyg på och i komvuxarbete. Detta gäller även den som tidigare har fått betyg på kursen, komvuxarbetet, ett gymnasiearbete eller ett gymnasiesärskolearbete. Den som *fortfarande* är elev i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan får dock inte genomgå provning i en kurs eller ett *komvuxarbete* om eleven har fått minst betyget E på kursen, *ett gymnasiearbete* eller *ett gymnasiesärskolearbete*.

Provning får göras bara hos en huvudman som anordnar den aktuella kursen eller, när det gäller komvuxarbete, utbildning inom det kunskapsområde som komvuxarbetet avser.

Med provning i en kurs avses en bedömning av kunskaper som *resulterar i ett betyg som sätts i enlighet med bestämmelserna om betyg och betygssättning i 35–37, och 38 §§.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela ytterligare föreskrifter om provning.

Paragrafen innehåller bestämmelser om provning.

I *första stycket tredje meningen* regleras i vilka fall en elev i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan får genomgå provning i kommunal vuxenutbildning (komvux). Ändringen innebär att elever i dessa skolformer som redan har fått ett godkänt betyg på ett gymnasiearbete i gymnasieskolan eller ett gymnasiesärskolearbete i gymnasiesärskolan inte kan genomföra en provning i ett komvuxarbete inom komvux. Det görs också en språklig ändring som innebär att ordet ”fortfarande” läggs till.

I *tredje stycket* tydliggörs att provning är en bedömning av kunskaper som resulterar i ett betyg och att den bedömningen ska göras enligt samma bestämmelser som när det är fråga om betygssättning efter genomgången utbildning.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.3 och 6.4.2.

9.2 Förslaget till lag om ändring i skollagen (2010:800)

15 kap.

22 § Betyg ska sättas i ämnen. Betyg ska sättas när ämnet är avslutat. Om ett ämne består av flera nivåer ska betyg sättas efter varje avslutad nivå i ämnet.

När ett godkänt betyg sätts på en högre nivå i ett ämne med flera nivåer ska betyget anses omfatta lägre nivåer i ämnet och ersätta betyg för sådana nivåer.

Betyg ska också sättas

1. efter genomfört gymnasiearbete och examensarbete, och

2. i grundskolans ämnen i de fall undervisning i dessa får förekomma i gymnasieskolan.

Paragrafen innehåller bestämmelser om betygssättning i gymnasieskolan.

I *första stycket första meningen*, som motsvarar nuvarande första stycket första strecksatsen, görs en ändring som innebär att betyg ska sättas i ämnen i stället för på kurser. I första styckets *andra* och *tredje meningar*, som är nya, beskrivs tidpunkten för betygssättningen, dvs. betyg ska sättas när ämnet är avslutat och om ett ämne består av flera nivåer ska betyg sättas efter varje avslutad nivå i ämnet. Att ämnen består av en eller flera nivåer regleras i 16 kap. 23 §, se kommentaren till den paragrafen.

Andra stycket är nytt. Av andra styckets *första mening* framgår att ett godkänt betyg på en högre nivå i ett ämne med flera nivåer ska anses omfatta lägre nivåer och dessutom ersätta betyg för sådana nivåer. Det innebär motsatsvis att ett icke godkänt betyg inte kommer att ersätta godkända betyg på en lägre nivå. Bestämmelsen innebär att en elev som har fått ett eller flera godkända betyg bara kommer att ha ett godkänt betyg i ämnet oavsett hur många nivåer hon eller han har läst och oavsett om eleven på de lägre nivåerna har fått godkända eller icke godkända betyg. I de fall eleven inte har läst ämnet på de lägre nivåerna kommer ett godkänt betyg som sätts på en högre nivå anses omfatta dessa lägre nivåer. Om en elev exempelvis har läst tre nivåer och fått godkända betyg på de två lägre nivåerna och ett icke godkänt betyg på den tredje nivån, kommer eleven bara att ha två betyg, ett godkänt betyg på nivå 2 och ett icke godkänt betyg på nivå 3.

Första styckets nuvarande andra och tredje strecksats, som innebär att betyg ska sättas efter genomfört gymnasiearbete och examensarbete samt i grundskolans ämnen i de fall undervisning i dessa får förekomma i gymnasieskolan, blir ett nytt *tredje stycke*.

Det nuvarande andra stycket flyttas till en ny paragraf som benämns 22 a §.

Ändringen är en följd av att ämnen inom gymnasieskolan inte längre ska bestå av kurser utan av nivåer, se 16 kap. 23 §.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.3.1 och 6.3.2.

22 a § *Regeringen får meddela föreskrifter om hur betygssättningen ska gå till. Föreskrifterna får innebära undantag från bestämmelsen i 3 kap. 16 § om vem som beslutar om betyg.*

Paragrafen, som är ny, innehåller ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om hur betygssättningen ska gå till. Bemyndigandet motsvarar det nuvarande bemyndigandet i 22 § andra stycket.

24 § Som betyg för godkända resultat i ett ämne ska någon av beteckningarna A, B, C, D eller E användas. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E. Betyg för icke godkänt resultat betecknas med F.

Vid betygssättningen ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i ämnet i förhållande till de betygskriterier som har föreskrivits för ämnet som helhet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. För att eleven ska få ett godkänt betyg ska samtliga kriterier för betyget E vara uppfyllda.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om betygskriterier.

Paragrafen innehåller bestämmelser om hur betyg ska sättas.

Ändringen i *första stycket*, innebär att betyg ska sätta i ett ämne i stället för på en kurs.

Ändringen i *andra stycket* innebär att betygssättningen ska ske på den aktuella nivån av ämnet. Att ämnen består av en eller flera nivåer regleras i 16 kap. 23 §, se kommentaren till den paragrafen. Att betyg ska sättas när ämnet är avslutat samt att, om ett ämne består av flera nivåer, betyg ska sättas efter varje avslutad nivå i ämnet regleras i 15 kap. 22 §. Att ett godkänt betyg på en högre nivå i ett ämne med flera nivåer omfattar lägre nivåer i ämnet och ersätter betyg för sådana nivåer framgår av samma paragraf. Där framgår också att ett icke godkänt betyg inte ersätter godkända betyg för lägre nivåer i ämnet.

Att betyg ska sättas efter en bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån innebär att läraren ska göra sin bedömning av elevens kunskaper utifrån det undervisningsinnehåll som behandlats på den nivå som läraren sätter betyg på. Läraren ska alltså inte ta hänsyn till undervisningens innehåll på tidigare nivåer eller vilka kunskaper eleven har uppvisat på dessa nivåer. En bärande princip för den ämnesutformade gymnasieskolan är att ett ämne ska ha betygskriterier som avser ämnet som helhet och att ämnena ska vara uppbyggda i progression. Detta innebär att de olika nivåerna som ingår i ett ämne ska bygga på varandra så att de kunskaper i ämnet som ska utvecklas genom undervisningen byggs på och fördjupas med varje nivå. Progressionen mellan nivåerna synliggörs i det innehåll som ska behandlas i undervisningen på respektive nivå. Det betyg som sätts efter en nivå kan därför återspegla elevens kunskaper i ämnet upp till den aktuella nivån även om läraren endast har bedömt elevens kunskaper utifrån undervisningens innehåll på den aktuella nivån.

Vid betygssättningen ska lärare göra en bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i förhållande till de betygskriterier som har föreskrivits för ämnet som helhet. Detta innebär att elevens kunskaper ska ställas i relation till samma betygskriterier oavsett vilken nivå eleven läser. Eftersom bedömningen också ska göras med utgångspunkt i det innehåll som är föreskrivet för aktuell nivå kommer dock elever som läser ett ämne på olika nivåer att bedömas från olika utgångspunkter.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.3.1 och 6.3.2.

25 a § Vid betygssättning i *ett ämne på en nivå* som det ges ett nationellt prov i ska elevens resultat på det provet särskilt beaktas. Provrresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl.

I paragrafen regleras ett nationellt provs betydelse vid betygssättningen i en kurs i gymnasieskolan.

Ändringen innebär att bestämmelsen ska tillämpas vid betygssättning i ett ämne på en nivå som det ges ett nationellt prov i. Ändringen är en följd av att ämnesbetyg införs i gymnasieskolan och att betyg i ämnen som består av flera nivåer kommer att sättas efter varje avslutad nivå i ämnet.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.3.1 och 6.3.2.

16 kap.

21 § För varje ämne ska det finnas en ämnesplan. *Om det finns särskilda skäl får flera ämnen ha en gemensam ämnesplan.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § *regeringsformen* meddela föreskrifter om ämnesplaner.

I paragrafen finns bestämmelser om ämnesplaner.

Ändringen i *första stycket* innebär att det införs en möjlighet till undantag från bestämmelsen i första meningen om att det för varje ämne ska finnas en ämnesplan. Genom undantaget blir det möjligt att i vissa fall göra en ämnesplan för flera ämnen. Vid bedömningen av om det finns särskilda skäl för en gemensam ämnesplan för flera ämnen bör hänsyn tas till om det rör sig om ämnen som har en gemensam struktur och progression och där det fungerar med likalydande betygskriterier. Om ämnena till sin karaktär är så lika att det inte är befogat att ha olika innehåll i ämnesplanerna talar detta för att det finns särskilda skäl för att ämnena ska ha en gemensam ämnesplan. Särskilda skäl för en gemensam ämnesplan kan också föreligga i de fall då en befintlig ämnesplan behöver användas som en preliminär lösning för ett ämne tills en ny ämnesplan tagits fram t.ex. om det visar sig att det saknas en ämnesplan för ett språk som en elev har rätt att läsa som modersmål.

I *andra stycket* görs språkliga ändringar som innebär att upplysningsbestämmelsen anpassas till hur denna typ av bestämmelser normalt utformas. Ändringen innebär inte någon förändring i sak.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.5.

23 § *Ett ämne består av en eller flera nivåer.*

För varje nivå ska det anges hur många gymnasiepoäng som *nivån* omfattar.

I paragrafen finns bestämmelser om hur utbildningen i ämnen struktureras i gymnasieskolan.

Ändringen i *första stycket* innebär att varje ämne ska bestå av en eller flera nivåer i stället för att ges i form av kurser.

Ändringen i *andra stycket* innebär att det ska anges hur många gymnasiepoäng som varje nivå i de olika ämnena omfattar i stället för hur många gymnasiepoäng en kurs omfattar.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.3.1 och 6.3.2.

24 § Har en elev efter *en avslutad nivå i ett ämne* eller *ett genomfört gymnasiearbete* fått lägst betyget E, är huvudmannen inte skyldig att erbjuda ytterligare utbildning av samma slag, om inte annat följer av föreskrifter *som har meddelats* med stöd av *andra stycket*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs för att

1. få *börja läsa ett ämne eller en viss nivå i ett ämne*, och
2. få *läsa om ett ämne eller en viss nivå i ett ämne*.

Paragrafen innehåller bestämmelser om att en huvudman inte är skyldig att erbjuda ytterligare utbildning av samma slag som en elev redan genomgått.

I *första stycket* finns en bestämmelse om i vilka fall huvudmannen inte behöver erbjuda utbildning av samma slag. Ändringen innebär att bestämmelsen ska gälla när en elev har avslutat utbildning i ett ämne på en viss nivå och inte när eleven har avslutat utbildning i form av en kurs. Dessutom görs språkliga ändringar av bestämmelsen.

Andra stycket innehåller ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att föreskriva om en möjlighet för en elev att i vissa situationer få genomgå samma utbildning igen, trots att eleven redan fått ett godkänt betyg på den. Ändringen innebär att bestämmelsen ska gälla föreskrifter om i vilka fall en elev ska få läsa om ett ämne eller en viss nivå i ett ämne i stället för i vilka fall en elev ska få gå om en kurs. I andra stycket finns också ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om vad som krävs för att en elev ska få påbörja viss utbildning. Genom ändringen kommer bestämmelsen inte längre att gälla kurser utan ämnen och nivåer i dessa ämnen. Dessutom görs redaktionella och språkliga ändringar som innebär att andra stycket ställs upp som en punktlista.

Ändringarna i paragrafen är en följd av att ämnen inom gymnasieskolan inte längre ska bestå av kurser utan av nivåer, se 16 kap. 23 §, och att betyg ska sättas efter varje avslutad nivå i ett ämne, se 15 kap. 22 §.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.3.1. och 6.3.2.

27 § Yrkesexamen ska utfärdas om en elev som avses i 26 § har godkända betyg på en utbildning som omfattar minst 2 250 gymnasiepoäng och som innefattar 100 gymnasiepoäng i vart och ett av ämnena

1. svenska eller svenska som andraspråk,
2. engelska, och
3. matematik.

Även gymnasiearbetet ska ingå i de godkända betygen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om

1. vilka nivåer i de ämnen som anges i första stycket som ska vara godkända, och
2. andra ämnen och vilka nivåer i dessa som ska ingå i de godkända betygen för respektive yrkesprogram.

Paragrafen innehåller bestämmelser om vad som krävs för att en yrkesexamen ska kunna utfärdas.

I *första stycket* görs en ändring som innebär att kraven på godkända betyg ska avse vissa uppräknade ämnen i stället för kurser i dessa ämnen. Dessutom görs den första punkten i stycket om till tre punkter och den nuvarande andra punkten blir ett nytt *andra stycke*.

Det nuvarande andra stycket blir ett nytt *tredje stycke*. Upplyningsbestämmelsen i *detta stycke* ändras så att bestämmelsen inte längre gäller föreskrifter om vilka kurser som ska vara godkända för att en yrkesexamen ska kunna utfärdas. Bestämmelsen gäller i stället vilka ämnen och nivåer i dessa ämnen som ska vara godkända. Regleringen möjliggör bl.a. för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att föreskriva om vilken nivå i ett visst ämne som minst ska vara godkänd för att en examen ska utfärdas. Det görs också språkliga ändringar som innebär att upplyningsbestämmelsen anpassas till hur denna typ av bestämmelser normalt utformas. Ändringen innebär inte någon förändring i sak.

Dessutom görs en redaktionell ändring av stycket som innebär att det delas upp i två punkter.

Ändringarna i paragrafen är en följd av att ämnen inom gymnasieskolan inte längre ska bestå av kurser utan av nivåer, se 16 kap. 23 §, och att betyg ska sättas efter varje avslutad nivå i ett ämne, se 15 kap. 22 §.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.3.1 och 6.3.2.

28 § Högskoleförberedande examen ska utfärdas om en elev som avses i 26 § har godkända betyg på utbildning som omfattar minst 2 250 gymnasiepoäng och som innefattar

1. 300 gymnasiepoäng i ämnena svenska eller svenska som andraspråk,
2. 200 gymnasiepoäng i ämnet engelska, och
3. 100 gymnasiepoäng i ämnet matematik.

Även gymnasiearbetet ska ingå i de godkända betygen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* föreskrifter om vilka nivåer i de ämnen som anges i första stycket som ska vara godkända.

Paragrafen innehåller bestämmelser om vad som krävs för att en högskoleförberedande examen ska kunna utfärdas.

I första stycket görs en ändring som innebär att kraven på godkända betyg ska avse vissa uppräknade ämnen i stället för kurser i dessa ämnen.

I andra stycket görs en språklig ändring.

Upplysningsbestämmelsen i tredje stycket ändras så att den inte längre gäller föreskrifter om kurser utan i stället föreskrifter om de nivåer i olika ämnen som behöver omfattas av ett godkänt betyg för att en högskoleförberedande examen ska utfärdas. Regleringen möjliggör bl.a. för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att föreskriva om vilken nivå i ett visst ämne som minst ska vara godkänd för att en examen ska utfärdas. Det görs också språkliga ändringar som innebär att upplysningsbestämmelsen anpassas till hur denna typ av bestämmelser normalt utformas. Ändringen innebär inte någon förändring i sak.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.3.1 och 6.3.2.

17 a kap.

11 § För varje ämne ska det finnas en ämnesplan. *Om det finns särskilda skäl får flera ämnen ha en gemensam ämnesplan.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* föreskrifter om ämnesplaner.

I paragrafen finns bestämmelser om ämnesplaner.

I första stycket görs en ändring som innebär att flera ämnen ska kunna ha en gemensam ämnesplan om det finns särskilda skäl för detta. Ändringen motsvarar den ändring som görs i 16 kap. 21 §. Se kommentaren till den paragrafen.

I andra stycket görs språkliga ändringar som innebär att upplysningsbestämmelsen anpassas till hur denna typ av bestämmelser normalt utformas. Ändringen innebär inte någon förändring i sak.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.5.

12 § Ett ämne består av en eller flera nivåer.

För varje *nivå* ska det anges hur många gymnasiepoäng som *nivån* omfattar.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs för att få *börja läsa ett ämne eller en viss nivå i ett ämne*.

I paragrafen finns bestämmelser om hur utbildningen i ämnen struktureras inom vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år.

Ändringen i *första stycket* innebär att ett ämne ska bestå av en eller flera nivåer i stället för att ges i form av kurser.

Ändringen i *andra stycket* innebär att det ska anges hur många gymnasiepoäng som varje nivå i de olika ämnena omfattar i stället för hur många gymnasiepoäng en kurs omfattar.

I *tredje stycket* finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om vad som krävs för att en elev ska få påbörja viss utbildning. Ändringen innebär bestämmelsen inte längre ska gälla kurser utan ämnen och nivåer i dessa ämnen.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.3.1 och 6.3.2.

14 § Har en elev efter *en avslutad nivå i ett ämne* eller *ett genomfört examensarbete* fått lägst betyget E, är huvudmannen inte skyldig att erbjuda ytterligare utbildning av samma slag, om inte annat följer av föreskrifter *som har meddelats* med stöd av *andra stycket*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs för att få *läsa om ett ämne eller en viss nivå i ett ämne*.

Paragrafen innehåller bestämmelser om att en huvudman inte är skyldig att erbjuda ytterligare utbildning av samma slag som en elev redan genomgått.

I *första stycket* finns en bestämmelse om i vilka fall huvudmannen inte behöver erbjuda utbildning av samma slag. Ändringen innebär att bestämmelsen ska gälla när en elev har avslutat utbildning i ett ämne på en viss nivå och inte när eleven har avslutat utbildning i form av en kurs. Dessutom görs språkliga ändringar av bestämmelsen.

Andra stycket innehåller ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att föreskriva om en möjlighet för en elev att i vissa situationer få genomgå samma utbildning igen, trots att eleven redan fått ett godkänt betyg på den. Ändringen innebär att bestämmelsen ska gälla föreskrifter om i vilka fall en elev ska få läsa om ett ämne eller en viss nivå i ett ämne i stället för i vilka fall en elev ska få gå om en kurs.

Ändringarna i paragrafen är en följd av att ämnen inom vidareutbildningen i form av ett fjärde tekniskt år inte längre ska bestå av kurser utan av nivåer, se 17 a kap. 12 §, och att betyg ska sättas efter varje avslutad nivå i ett ämne, se 15 kap. 22 §.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.3.1 och 6.3.2.

18 kap.

22 § På de nationella programmen ska betyg sättas *i ämnen* och efter genomfört gymnasiesärskolearbete. *Betyg ska sättas när ämnet är avslutat. Om ett ämne består av flera nivåer ska betyg sättas efter varje avslutad nivå i ämnet.*

Om en elev på ett individuellt program har läst ett ämne enligt 19 kap. 15 §, ska betyg sättas när *ämnet är avslutat*. *Om ämnet består av flera nivåer ska betyg sättas efter varje avslutad nivå i ämnet.*

När ett betyg sätts på en högre nivå i ett ämne med flera nivåer ska betyget anses omfatta lägre nivåer i ämnet och ersätta betyg för sådana nivåer.

Om en elev har läst *ett ämne* enligt gymnasieskolans ämnesplan ska, i stället för vad som föreskrivs i 23–26 §§, betyg sättas enligt bestämmelserna i 15 kap. 22–27 §§ om betygssättning i gymnasieskolan.

Paragrafen innehåller bestämmelser om betygssättning i gymnasieskolan.

Ändringarna i *första* och *andra styckena* innebär att betyg ska sättas i ämnen i stället för på kurser. Dessutom beskrivs tidpunkten för betygssättningen, dvs. betyg ska sättas när ett ämne är avslutat och om ett betyg består av flera nivåer ska betyg sättas efter varje avslutad nivå i ämnet. Att ämnen består av en eller flera nivåer regleras i 19 kap. 24 §, se kommentaren till den paragrafen.

I *tredje stycket*, som är nytt, införs en bestämmelse om att ett betyg på en högre nivå i ett ämne med flera nivåer även ska anses omfatta lägre nivåer i ämnet och ersätta betyg för sådana nivåer. Ändringen motsvarar i huvudsak ändringen i 15 kap. 22 §, se kommentaren till den paragrafen. Till skillnad mot 15 kap. 22 § anges dock inte i tredje stycket i förevarande paragraf att bestämmelserna i stycket enbart gäller godkända betyg. Detta är en följd av att det i gymnasieskolan inte används icke godkänt betyg. Om en elev inte har uppfyllt betygskriterierna för betyget E ska betyg i stället inte sättas (18 kap. 23 §). Att betyg inte sätts i en sådan situation påverkar inte betyg som tidigare har satts i ämnet på lägre nivåer.

Det nuvarande tredje stycket blir ett nytt *fjärde stycke*. Bestämmelsen, som behandlar situationen när en elev läser en kurs enligt gymnasieskolans ämnesplan, ändras så att den i stället behandlar situationen när en elev läser ett ämne enligt gymnasieskolans ämnesplan.

Det nuvarande *fjärde stycket* flyttas till en ny paragraf som benämns 22 a §.

Ändringarna i paragrafen är en följd av att ämnen inom gymnasieskolan inte längre ska bestå av kurser utan av nivåer, se 19 kap. 24 §.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.3.1 och 6.3.2

22 a § *Regeringen får meddela föreskrifter om hur betygssättningen ska gå till. Föreskrifterna får innebära undantag från bestämmelsen i 3 kap. 16 § om vem som beslutar om betyg.*

Paragrafen är ny. Den innehåller ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om hur betygssättningen ska gå till. Bemyndigandet motsvarar det nuvarande bemyndigandet i 22 § fjärde stycket.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.3.1 och 6.3.2.

23 § Som betyg för godkända resultat i *ett ämne* ska någon av beteckningarna A, B, C, D eller E användas. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E.

Vid betygssättningen ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper *på den aktuella nivån i ämnet* i förhållande till de betygskriterier som har föreskrivits för *ämnet som helhet* och sätta det betyg som bäst motsvarar

elevens kunskaper. För att eleven ska få ett godkänt betyg ska samtliga kriterier för betyget E vara uppfyllda.

För den elev som inte har uppfyllt betygskriterierna för betyget E, ska betyg inte sättas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § *regeringsformen* meddela föreskrifter om betygsriterier.

Paragrafen innehåller bestämmelser om hur betyg ska sättas på en kurs.

Ändringen i *första stycket* innebär att betyg ska sättas i ett ämne i stället för på en kurs.

Ändringen i *andra stycket* innebär att betygssättningen ska ske på den aktuella nivån i ämnet. Att ämnen består av en eller flera nivåer regleras i 19 kap. 24 §, se kommentaren till den paragrafen. Att ett godkänt betyg på en högre nivå i ett ämne med flera nivåer omfattar lägre nivåer i ämnet och ersätter betyg för sådana nivåer framgår av 18 kap. 22 §, se kommentaren till den paragrafen.

Ändringarna motsvarar de ändringar som görs i 15 kap. 24 §, se kommentaren till den paragrafen.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.3.1 och 6.3.2.

19 kap.

4 § För de elever på nationella program som ska erbjudas modersmålsundervisning ska *varje språk som ska erbjudas som modersmål vara ett ämne*.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om modersmålsundervisning inom gymnasiesärskolans nationella program.

Ändringen innebär att modersmål inte längre ska vara ett ämne inom gymnasiesärskolan utan att varje språk som en elev läser som modersmål ska vara ett eget ämne.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.5.

16 § För de elever på individuella program som ska erbjudas modersmålsundervisning ska *varje språk som ska erbjudas som modersmål vara ett ämne*.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om modersmålsundervisning inom gymnasiesärskolans individuella program.

Ändringen motsvarar den ändring som har gjorts i 4 §. Se kommentaren till den paragrafen.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.5.

22 § För varje ämne ska det finnas en ämnesplan. *Om det finns särskilda skäl får flera ämnen ha en gemensam ämnesplan*. För varje ämnesområde ska det finnas en ämnesområdesplan.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § *regeringsformen* meddela föreskrifter om ämnesplaner och ämnesområdesplaner.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ämnesplaner och ämnesområdesplaner.

I *första stycket* görs en ändring som innebär att flera ämnen ska kunna ha en gemensam ämnesplan om det finns särskilda skäl för detta.

Ändringen motsvarar den ändring som görs i 16 kap. 21 §. Se kommentaren till den paragrafen.

I andra stycket görs språkliga ändringar som innebär att upplysningsbestämmelsen anpassas till hur denna typ av bestämmelser normalt utformas. Ändringen innebär inte någon förändring i sak.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.5.

24 § *Ett ämne består av en eller flera nivåer.*

För varje nivå ska det anges hur många gymnasiesärskolepoäng som nivån omfattar.

I paragrafen finns bestämmelser om hur utbildningen i ämnen struktureras i gymnasiesärskolan.

Ändringen i *första stycket* innebär att varje ämne ska bestå av en eller flera nivåer i stället för att ges i form av kurser.

I andra stycket görs en ändring som innebär att det ska anges hur många gymnasiesärskolepoäng som varje nivå i de olika ämnena omfattar i stället för hur många gymnasiesärskolepoäng en kurs omfattar.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.3.1. och 6.3.2.

25 § Har en elev efter en avslutad nivå i ett ämne eller ett genomfört gymnasiesärskolearbete fått lägst betyget E, är huvudmannen inte skyldig att erbjuda ytterligare utbildning av samma slag, om inte annat följer av föreskrifter som har meddelats med stöd av andra stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs för att

1. få börja läsa ett ämne eller en viss nivå i ett ämne, och
2. få läsa om ett ämne eller en viss nivå i ett ämne.

Paragrafen innehåller bestämmelser om att en huvudman inte är skyldig att erbjuda ytterligare utbildning av samma slag som en elev redan genomgått.

I första stycket finns en bestämmelse om i vilka fall huvudmannen inte behöver erbjuda utbildning av samma slag. Ändringen innebär att bestämmelsen ska gälla när en elev har avslutat utbildning i ett ämne på en viss nivå och inte när eleven har avslutat utbildning i form av en kurs. Dessutom görs språkliga ändringar av bestämmelsen.

Andra stycket innehåller ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att föreskriva om en möjlighet för en elev att i vissa situationer få genomgå samma utbildning igen, trots att eleven redan fått ett godkänt betyg på den. Ändringen innebär att bestämmelsen ska gälla föreskrifter om i vilka fall en elev ska få läsa om ett ämne eller en viss nivå i ett ämne i stället för i vilka fall en elev ska få gå om en kurs. I andra stycket finns också ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om vad som krävs för att en elev ska få påbörja viss utbildning. Ändringen innebär att bestämmelsen inte längre ska gälla kurser utan ämnen och nivåer i dessa ämnen. Dessutom görs redaktionella och språkliga ändringar som innebär att andra stycket ställs upp som en punktlista.

Ändringarna i paragrafen är en följd av att ämnen inom gymnasiesärskolan inte längre ska bestå av kurser utan av nivåer, se 19 kap. 24 §, och att betyg ska sättas efter varje avslutad nivå i ett ämne, se 18 kap. 22 §.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.3.1 och 6.3.2.

20 kap.

1 § I detta kapitel finns

- allmänna bestämmelser (2–9 §§),
- bestämmelser om kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå och kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på grundläggande nivå (10–15 §§),
- bestämmelser om kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå (16–23 §§),
- bestämmelser om kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (24–33 §§),
- bestämmelser om betyg (34–41 a §§),
- bestämmelser om validering (42 och 43 §§), och
- bestämmelser om intyg (44 och 45 §§).

Paragrafen anger kapitlets innehåll.

I *femte strecksatsen* görs en ändring som innebär att en ny paragraf, 41 a §, tas med i uppräknningen av paragrafer som innehåller bestämmelser om betyg.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.4.1.

5 § *Utbildning på grundläggande nivå, särskild utbildning på grundläggande nivå och utbildning i svenska för invandrare* bedrivs i form av kurser. *Utbildning på gymnasial nivå och särskild utbildning på gymnasial nivå* bedrivs i form av

1. ämnen, och
2. ett komvuxarbete.

Ett ämne består av en eller flera nivåer.

På gymnasial nivå anges omfattningen av nivåerna i ämnen och komvuxarbetet med gymnasiepoäng.

Inom särskild utbildning på gymnasial nivå anges omfattningen av nivåerna i ämnen och komvuxarbetet med gymnasiesärskolepoäng.

Paragrafen reglerar formerna för utbildning inom kommunal vuxenutbildning (komvux).

Ändringen i *första stycket* innebär att bestämmelserna om att utbildningen ska ges i form av kurser, som för närvarande gäller samtliga delar av komvux, inskränks till att endast gälla komvux på grundläggande nivå, komvux som särskild utbildning på grundläggande nivå och komvux i svenska för invandrare. Dessutom ändras stycket så att det anges att komvux på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå ska bedrivas i form av ämnen och, liksom hittills, ett komvuxarbete. Det görs också redaktionella och språkliga ändringar som innebär att det införs en punktlista i stycket.

I *andra stycket*, som är nytt, regleras att ett ämne består av en eller flera nivåer.

I nuvarande andra och tredje styckena, som blir *tredje* och *fjärde styckena*, regleras bland annat att omfattningen av kurser ska anges med gymnasiepoäng inom komvux på gymnasial nivå och med gymnasiesärskolepoäng inom komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå. Ändringarna innebär att det i stället är omfattningen av de olika nivåerna i

ett ämne som ska anges med gymnasiepoäng respektive gymnasiesärskolepoäng. Det görs vidare en språklig ändring på så vis att ordet betecknas byts ut mot anges.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.4.1.

5 a § *Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om att utbildning på gymnasial nivå och särskild utbildning på gymnasial nivå där betyg inte sätts får bedrivas i form av kurser.*

I paragrafen, som är ny, finns en upplysning om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer med stöd av den s.k. restkompetensen enligt 8 kap. 7 § första stycket 2 regeringsformen kan meddela föreskrifter om att viss utbildning där betyg inte sätts får bedrivas i form av kurser. Upplysningen om att regeringens restkompetens kvarstår i detta hänseende, i förhållande till regleringen i 5 § om att kommunal vuxenutbildning (komvux) på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå ska bedrivas i form av ämnen och ett komvuxarbete, gör det möjligt för regeringen att bl.a. meddela föreskrifter om att det i dessa delar av komvux får förekomma t.ex. individuella kurser och orienteringskurser. Individuella kurser och orienteringskurser är kurser på vilka betyg inte sätts och som för närvarande regleras i 2 kap. 3 § förordningen om vuxenutbildning.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.4.1.

6 § *För varje kurs i utbildning på grundläggande nivå och särskild utbildning på grundläggande nivå ska det finnas en kursplan. För varje ämne i utbildning på gymnasial nivå och särskild utbildning på gymnasial nivå ska det finnas en ämnesplan. Om det finns särskilda skäl får flera ämnen ha en gemensam ämnesplan.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om kursplaner, ämnesplaner, gymnasiepoäng och gymnasiesärskolepoäng. Sådana föreskrifter får innebära att kursplaner eller ämnesplaner inte ska finnas eller att gymnasiepoäng eller gymnasiesärskolepoäng inte ska beräknas för vissa kurser.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ämnesplaner och kursplaner.

I *första stycket* görs en ändring som innebär att flera ämnen ska kunna ha en gemensam ämnesplan om det finns särskilda skäl för detta. Ändringen motsvarar den ändring som görs i 16 kap. 21 §. Se kommentaren till den paragrafen. Det görs även språkliga ändringar.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.5.

9 § *Den som har antagits till en kurs har rätt att fullfölja utbildningen på kursen. Den som har antagits till en viss nivå i ett ämne har rätt att fullfölja utbildningen på den aktuella nivån.*

Huvudmannen får dock besluta att utbildningen på kursen *eller den aktuella nivån i ämnet* ska upphöra, om eleven saknar förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen eller *av annan anledning* inte gör tillfredsställande framsteg.

Den vars utbildning på grundläggande nivå eller särskilda utbildning på grundläggande nivå har upphört enligt andra stycket ska på nytt beredas sådan utbildning, om det finns särskilda skäl för det. Den vars utbildning på gymnasial nivå

eller särskilda utbildning på gymnasial nivå har upphört enligt andra stycket får på nytt beredas sådan utbildning, om det finns särskilda skäl för det.

Den vars utbildning i svenska för invandrare har upphört enligt andra stycket eller som frivilligt avbrutit sådan utbildning ska på nytt beredas sådan utbildning, om det finns särskilda skäl för det.

Utbildningen får avbrytas även enligt bestämmelserna i 5 kap. 17–20 §§.

I paragrafen finns bestämmelser om rätt att fullfölja utbildning och om huvudmannens möjligheter att besluta att en elevs utbildning ska upphöra.

I *första stycket* regleras rätten för den som har antagits till en kurs att fullfölja kursen. I bestämmelsen görs ett tillägg som innebär att även den som har antagits till utbildning på en viss nivå i ett ämne har rätt att fullfölja utbildningen på den aktuella nivån.

I *andra stycket* finns bestämmelser som innebär att huvudmannen under vissa förutsättningar får besluta att en elevs utbildning på en kurs ska upphöra. Ändringen innebär att huvudmannen under samma förutsättningar även får besluta att en elevs utbildning på en viss nivå i ett ämne ska upphöra. Dessutom görs en språklig ändring i stycket.

Ändringarna i paragrafen är en följd av att ämnen inom kommunal vuxenutbildning (komvux) på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå inte längre ska bestå av kurser utan av nivåer, se 5 §.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.4.1.

19 e § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka *ämnen och vilka nivåer i dessa ämnen* som omfattas av rätten att delta i utbildning enligt 19 a och 19 b §§.

Paragrafen innehåller ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om vilka kurser som omfattas av en rätt att delta i kommunal vuxenutbildning (komvux) på gymnasial nivå.

Ändringen innebär att bemyndigandet ska gälla vilka ämnen och vilka nivåer i dessa ämnen som ska omfattas av rätten att ta del av utbildning.

Ändringarna är en följd av att ämnen inom komvux på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå inte längre ska bestå av kurser utan av nivåer, se 5 §.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.4.1.

35 § *I utbildning på grundläggande nivå, särskild utbildning på grundläggande nivå och utbildning i svenska för invandrare ska betyg sättas* på varje avslutad kurs.

Inom den del av den särskilda utbildningen på grundläggande nivå som motsvarar träningsskolan inom grundsärskolan ska betyg inte sättas. Efter en avslutad kurs ska i stället ett intyg utfärdas om att eleven har deltagit i kursen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om betygssättning.

Ändringen i *första stycket* innebär att paragrafen, som nu behandlar betygssättning inom hela den kommunala vuxenutbildningen (komvux), begränsas till att enbart gälla betygssättning inom komvux på grundläggande nivå, komvux som särskild utbildning på grundläggande nivå och komvux i svenska för invandrare. Bestämmelsen om betygssättning

av komvuxarbetet flyttas till en ny paragraf, se 35 a § tredje stycket och kommentaren till den paragrafen.

Dessutom görs en ändring som innebär att det nuvarande tredje stycket flyttas till en ny paragraf, se 35 b § och kommentaren till den paragrafen.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.4.1.

35 a § *I utbildning på gymnasial nivå och särskild utbildning på gymnasial nivå ska betyg sättas i ämnen. Betyg ska sättas när ämnet är avslutat. Om ett ämne består av flera nivåer ska betyg sättas efter varje avslutad nivå i ämnet.*

När ett godkänt betyg sätts på en högre nivå i ett ämne med flera nivåer ska betyget anses omfatta lägre nivåer i ämnet och ersätta betyg för sådana nivåer. Detta gäller även om betygen på de lägre nivåerna har satts inom gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan.

Betyg ska också sättas efter genomfört komvuxarbete.

Paragrafen är ny och innehåller bestämmelser om betygssättningen inom kommunal vuxenutbildning (komvux) på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå.

I *första* och *andra styckena* finns bestämmelser om betygssättning i ämnen. Dessa bestämmelser motsvarar i huvudsak bestämmelserna i 15 kap. 22 §, se kommentaren till den paragrafen. I *andra stycket* finns också en bestämmelse som innebär att ett godkänt betyg från komvux på gymnasial nivå eller komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå omfattar lägre nivåer i ett ämne även om betyg tidigare har satts i ämnet inom gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan samt ersätter betyg för sådana lägre nivåer.

Tredje stycket innehåller en bestämmelse om betygssättning efter ett genomfört komvuxarbete. Bestämmelsen motsvarar den nuvarande regleringen av betygssättning av komvuxarbete i 35 § första stycket.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.4.1.

35 b § *Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om betygssättning och om komvuxarbetet i övrigt. Sådana föreskrifter får innebära att betyg inte ska sättas på vissa kurser.*

Paragrafen är ny. Den innehåller ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela ytterligare föreskrifter om betygssättning och om komvuxarbete i övrigt.

Bemyndigandet motsvarar det nuvarande bemyndigandet i 35 § tredje stycket.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.4.1.

37 § Vid betygssättning på en kurs ska läraren göra en bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygsriterier som har föreskrivits för kursen. För att eleven ska få betyget Godkänt ska samtliga kriterier för detta betyg vara uppfyllda.

Vid betygssättning i *ett ämne* ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper *på den aktuella nivån i ämnet* i förhållande till de betygsriterier som har föreskrivits för *ämnet som helhet* och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. För att eleven ska få ett godkänt betyg ska samtliga kriterier för betyget E vara uppfyllda.

Betygsriterier ska finnas för varje kurs *och ämne* där betyg ska sättas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om betygskriterier.

Paragrafen innehåller bestämmelser om hur betyg ska sättas.

Ändringarna i *första stycket* innebär att hänvisningar till de olika delarna av kommunal vuxenutbildning (komvux) tas bort.

Ändringarna i *andra stycket* innebär att det som regleras är hur betyg ska sättas i ett ämne i stället för på en kurs. Att ämnen består av en eller flera nivåer regleras i 5 §, se kommentaren till den paragrafen. Att betyg ska sättas när ämnet är avslutat samt att, om ett ämne består av flera nivåer, betyg ska sättas efter varje avslutad nivå i ämnet regleras i 35 a §. Att ett godkänt betyg på en högre nivå i ett ämne med flera nivåer omfattar lägre nivåer i ämnet och ersätter betyg för sådana nivåer framgår av samma paragraf. I andra stycket tas också den nuvarande hänvisningen till de olika delarna av komvux bort. De nya bestämmelserna i andra stycket om hur betygssättningen ska göras i ett ämne motsvarar bestämmelserna i 15 kap. 24 §, se kommentaren till den paragrafen.

I *tredje stycket* görs en ändring som innebär att betygskriterier inte bara ska finnas för kurser utan också för ämnen.

Ändringarna är en följd av att ämnen inom komvux på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå inte längre ska bestå av kurser utan av nivåer, se 5 §, och att betyg ska sättas i ämnen efter varje avslutad nivå, se 35 a §.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.4.1.

37 a § Vid betygssättning i en kurs som det ges ett nationellt prov i ska elevens resultat på det provet särskilt beaktas. *Detsamma gäller vid betygssättning i ett ämne på en nivå som det ges ett nationellt prov i.* Provresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl.

I paragrafen regleras ett nationellt provs betydelse vid betygssättningen inom kommunal vuxenutbildning (komvux).

I bestämmelsen görs ett tillägg som innebär att elevens resultat på ett nationellt prov även ska beaktas vid betygssättning i ett ämne på en nivå som det ges ett nationellt prov i.

Ändringarna är en följd av att ämnen inom komvux på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå inte längre ska bestå av kurser utan av nivåer, se 5 §, och att betyg ska sättas i ämnen efter varje avslutad nivå, se 35 a §.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.4.1.

39 § Om det saknas underlag för bedömning av en elevs kunskaper i en kurs *eller på en viss nivå i ett ämne* på grund av elevens bristande deltagande, ska betyg inte sättas på kursen *eller i ämnet på den aktuella nivån.*

I paragrafen finns en bestämmelse om att betyg inte ska sättas när det saknas underlag för bedömning av en elevs kunskaper på grund av elevens bristande deltagande.

Ändringarna innebär att bestämmelsen även ska gälla i de fall det saknas underlag för bedömning av en elevs kunskaper på en viss nivå i ett ämne.

Ändringarna är en följd av att ämnen inom kommunal vuxenutbildning (komvux) på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå inte längre ska bestå av kurser utan av nivåer, se 5 §, och att betyg ska sättas i ämnen efter varje avslutad nivå, se 35 a §.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.4.1.

40 § Den som är bosatt i landet och vill ha betyg från utbildning på grundläggande nivå, särskild utbildning på grundläggande nivå eller utbildning i svenska för invandrare ska ha möjlighet att genomgå prövning i alla kurser som det sätts betyg på. Detta gäller även den som tidigare har fått betyg på kursen.

Prövning i en kurs får göras bara hos en huvudman som anordnar den aktuella kursen.

Med prövning i en kurs avses en bedömning av kunskaper som resulterar i ett betyg som sätts i enlighet med bestämmelserna om betyg och betygssättning i 35–37 och 38 §§.

I paragrafen finns bestämmelser om prövning.

Ändringarna i första och andra styckena innebär att bestämmelserna i paragrafen, som för närvarande gäller prövning i kurser inom hela den kommunala vuxenutbildningen (komvux) samt prövning i komvuxarbete, inskränks till att enbart gälla prövning i kurser inom komvux på grundläggande nivå, komvux som särskild utbildning på grundläggande nivå och komvux i svenska för invandrare. Prövning i ämnen inom komvux på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå samt prövning i komvuxarbete regleras i stället i två nya paragrafer, 40 a och 40 b §§.

Nuvarande fjärde stycket flyttas till en ny paragraf, 41 a §.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.4.2.

40 a § Den som är bosatt i landet och vill ha betyg från utbildning på gymnasial nivå eller särskild utbildning på gymnasial nivå ska ha möjlighet att genomgå prövning i alla ämnen som det sätts betyg i och på samtliga nivåer i dessa ämnen. Detta gäller även den som tidigare har fått betyg i ämnet och även om betyget omfattar den nivå i ämnet som prövningen gäller. Den som fortfarande är elev i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan får dock inte genomgå prövning på en viss nivå i ett ämne om eleven tidigare har fått minst betyget E på den nivån.

Prövning i ett ämne får göras bara hos en huvudman som anordnar utbildning i ämnet på den nivå som prövningen gäller.

Med prövning i ett ämne avses en bedömning av kunskaper på den nivå i ämnet som prövningen gäller som resulterar i ett betyg som sätts i enlighet med bestämmelserna om betyg och betygssättning i 35–37 och 38 §§.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om prövning för betyg i ämnen inom kommunal vuxenutbildning (komvux) på gymnasial nivå eller särskild utbildning på gymnasial nivå. Paragrafen motsvarar för dessa utbildningsformer inom komvux de nuvarande bestämmelserna om prövning i 40 § med den skillnaden att bestämmelserna har anpassats till att utbildning inom dessa utbildningsformer ska ges i form av ämnen, som består av en eller flera nivåer, i stället för kurser, se 5 § och kommentaren till den paragrafen.

I första stycket regleras i vilka fall den som är bosatt i landet har rätt att genomgå prövning för betyg i ett ämne i komvux på gymnasial nivå eller komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå. Enligt bestämmelsen

gäller rätten till prövning alla ämnen som det sätts betyg i och samtliga nivåer i dessa ämnen. Detta innebär att en elev kan genomgå prövning i ett ämne på en viss nivå även om eleven inte sedan tidigare har betyg i ämnet på lägre nivåer. Prövning får enligt bestämmelsen även göras om eleven redan har ett betyg som omfattar den nivå som prövningen gäller. Eleven kan alltså pröva för att få ett högre betyg. Detta gäller dock inte elever i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. De får alltså inte, så länge de är elever i dessa skolformer, genomgå prövning på en viss nivå i ett ämne om de redan har ett godkänt betyg på den aktuella nivån.

I *andra stycket* regleras hos vilka huvudmän prövningen får göras. Enligt bestämmelsen får prövning bara göras hos en huvudman som anordnar utbildning i ämnet på den nivå som prövningen gäller. Om prövning sker på en högre nivå i ett ämne med flera nivåer är det dock inte nödvändigt att huvudmannen anordnar utbildning på de lägre nivåerna i ämnet.

I *tredje stycket* finns en definition av prövning i ett ämne. Det tydliggörs att läraren vid prövning ska göra sin bedömning av kunskaperna på den nivå i ämnet som prövningen gäller.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.4.2.

40 b § *Den som är bosatt i landet och vill ha betyg från utbildning på gymnasial nivå eller särskild utbildning på gymnasial nivå ska ha möjlighet att genomgå prövning i komvuxarbete. Detta gäller även den som tidigare har fått betyg på komvuxarbetet, ett gymnasiearbete eller ett gymnasiesärskolearbete. Den som fortfarande är elev i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan får dock inte genomgå prövning i ett komvuxarbete om eleven tidigare har fått betyget E på ett gymnasiearbete eller ett gymnasiesärskolearbete.*

Prövning i komvuxarbete får göras bara hos en huvudman som anordnar utbildning inom det kunskapsområde som komvuxarbetet avser.

I paragrafen, som är ny, finns bestämmelser om prövning i komvuxarbete.

Bestämmelserna i *första och andra styckena* motsvarar den nuvarande regleringen av prövning i komvuxarbete i 40 § första och andra styckena. Ändringen innebär inte någon förändring i sak.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.4.2.

41 a § *Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela ytterligare föreskrifter om prövning.*

Paragrafen är ny. Den innehåller en upplysning om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela ytterligare föreskrifter om prövning med stöd av den s.k. restkompetensen som regleras i 8 kap. 7 § första stycket 2 regeringsformen.

Bestämmelserna motsvarar den nuvarande upplysningsbestämmelsen i 40 § fjärde stycket. Ändringen innebär inte någon förändring i sak.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.4.2.

44 § *Den som genomgått en kurs i kommunal vuxenutbildning och vill få sina kunskaper dokumenterade på annat sätt än genom betyg ska få ett intyg. Detsamma gäller den som har genomgått utbildning på en eller flera nivåer i ett ämne.*

Huvudmannen ansvarar för att eleverna informeras om möjligheten att få ett intyg.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att intyg alltid ska utfärdas efter vissa kurser, *vissa ämnen* eller viss utbildning.

Paragrafen innehåller bestämmelser om rätt att få ett intyg efter genomgången utbildning inom kommunal vuxenutbildning (komvux).

I *första stycket* görs ett tillägg som innebär att även den som har genomgått utbildning på en eller flera nivåer i ett ämne ska kunna få ett intyg.

I *tredje stycket* finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om att intyg alltid ska utfärdas i vissa fall. Ändringen innebär att bemyndigandet även gäller föreskrifter om att intyg alltid ska utfärdas efter vissa ämnen.

Ändringarna är en följd av att ämnen inom komvux på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå inte längre ska bestå av kurser utan av nivåer, se 5 §, och att betyg ska sättas i ämnen efter varje avslutad nivå, se 35 a §.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.4.1.

21 kap.

6 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får i fråga om gymnasieskolan och gymnasiesärskolan meddela föreskrifter om

1. i vilka *ämnen och nivåer i dessa ämnen* som fjärrundervisning får användas,
2. elevgruppernas storlek när fjärrundervisning används, och
3. i vilken omfattning fjärrundervisning får användas.

I paragrafen finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om i vilken utsträckning fjärrundervisning får användas i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan.

I *första punkten* bemyndigas regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om i vilka kurser som fjärrundervisning får användas. Ändringen innebär att bemyndigandet i stället avser vilka ämnen och nivåer i dessa ämnen som fjärrundervisning får användas i.

Ändringen är en följd av att ämnen inom gymnasieskolan och gymnasiesärskolan inte längre ska bestå av kurser utan av nivåer, se 16 kap. 23 § och 19 kap. 24 §.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.3.1 och 6.3.2.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 15 juli 2022.
2. Lagen tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.
3. För utbildning i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska äldre bestämmelser fortfarande gälla i fråga om utbildning som har påbörjats före den 1 juli 2025. För kommunal vuxenutbildning ska äldre bestämmelser fortfarande gälla i fråga om kurser som har påbörjats före den 1 juli 2025.
4. Utbildning inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå som har påbörjats före den 1 juli 2025 ska dock efter

den 30 juni 2030 fullföljas enligt de bestämmelser som gäller för utbildning som har påbörjats efter den 30 juni 2025.

5. Den som har påbörjat utbildning inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå eller kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå före den 1 juli 2025 får senast den 30 juni 2030 genomgå prövning inom kommunal vuxenutbildning enligt bestämmelserna i 20 kap. 40 § i den äldre lydelsen. Prövning i en kurs får då göras bara hos en huvudman som erbjuder utbildning i ett ämne på en nivå som motsvarar den kurs som prövningen gäller.

6. En gymnasieexamen enligt 16 kap. 26–28 §§ och en gymnasieingenjörs-examen enligt 17 a kap. 15 § som utfärdas efter den 30 juni 2025 får, utöver betyg i ämnen, innehålla betyg som satts på kurser enligt de äldre bestämmelserna.

7. Om en elev har fått ett godkänt betyg på en kurs i ett visst ämne inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå eller kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå enligt de äldre bestämmelserna, ska ett godkänt betyg som eleven får på en nivå i samma ämne före den 1 juli 2030 bara omfatta lägre nivåer i ämnet som inte motsvaras av den kurs som eleven har fått godkänt betyg på och ersätta eventuella betyg på lägre nivåer i ämnet.

8. Om en elev har fått betyg på en kurs i ett visst ämne inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå eller kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå enligt de äldre bestämmelserna, ska ett godkänt betyg som eleven får på en nivå i samma ämne efter den 30 juni 2030 ersätta betyget på kursen. Detta gäller dock endast om den aktuella kursen motsvarar någon eller några av de nivåer som omfattas av betyget i ämnet.

9. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka kurser som får ingå i en gymnasieexamen eller gymnasieingenjörsexamen från gymnasieskolan som utfärdas efter den 30 juni 2025.

Första punkten anger tidpunkten för ikraftträdande av lagen.

I *andra punkten* finns bestämmelser om tidpunkten för när lagen ska tillämpas första gången. Bestämmelserna innebär att de första elever som kommer att ges ämnesbetyg är de elever som påbörjar sitt första år i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan läsåret 2025/2026. Även elever som påbörjar vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år läsåret 2025/2026 kommer att ges ämnesbetyg liksom elever som påbörjar utbildning inom kommunal vuxenutbildning (komvux) på gymnasial nivå eller komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå efter den 30 juni 2025.

I *tredje punkten* regleras i vilka fall äldre bestämmelser om kursbetyg ska fortsätta att gälla. Bestämmelserna innebär att elever som har påbörjat ett nationellt program i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan inom det kursutformade systemet ska fortsätta sin gymnasieutbildning eller gymnasiesärskoleutbildning inom detta system och elever som redan har påbörjat sin utbildning inom ett introduktionsprogram ska fortsätta sin utbildning på introduktionsprogrammet med kursbetyg. Detsamma gäller elever inom komvux som har påbörjat utbildning på en kurs före den 1 juli 2025. I vissa fall kan dock elever behöva studera inom båda systemen. Detta kommer bl.a. att bli fallet för elever som påbörjar ett introduktionsprogram inom det kursutformade systemet och som går vidare till ett nationellt program efter det att bestämmelserna om ämnesbetyg har börjat tillämpas, om eleverna har fått betyg i gymnasiekurser inom introduktionsprogrammet. Det kommer även att bli fallet för elever som har påbörjat sin utbildning på ett nationellt program inom det kursutformade systemet men

som byter program och som på grund av detta t.ex. måste läsa om det första året i gymnasieskolan efter att bestämmelserna om ämnesbetyg har börjat tillämpas. Vidare kan det bli aktuellt med betyg från båda systemen för elever som går vidareutbildningen i form av ett fjärde tekniskt år och som t.ex. gör ett avbrott för att senare påbörja sina studier igen. Även elever som kommer att studera inom komvux i det ämnesutformade systemet men som tidigare har fått kursbetyg inom gymnasieskolan eller komvux kommer kunna få både kurs- och ämnesbetyg under sin studietid.

Fjärde punkten innehåller en begränsning av möjligheten för elever som påbörjat sin utbildning i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, komvux på gymnasial nivå eller komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå inom ramen för det kursutformade systemet att fullfölja sin utbildning inom detta system. Från och med den 1 juli 2030 har de endast möjlighet att genomgå utbildning i det ämnesutformade systemet.

Femte punkten innehåller regler som möjliggör för personer som har studerat inom det kursutformade systemet att genomföra provning inom detta system även efter det att de nya bestämmelserna om ämnesbetyg har börjat tillämpas. Provningsen måste dock göras senast den 30 juni 2030. Bestämmelsen hindrar dock inte att dessa personer i stället väljer att genomgå provning inom ramen för det ämnesutformade systemet.

I *sjätte punkten* finns bestämmelser som innebär att en gymnasieexamen och en gymnasieingenjörsexamen som utfärdas efter det att bestämmelserna om ämnesbetyg har börjat tillämpas ska kunna innehålla både kurs- och ämnesbetyg. Bestämmelserna gör de möjligt för de elever som har studerat både i det kurs- och i det ämnesutformade systemet att tillgodoräkna sig både betyg på kurser och betyg i ämnen i sin examen. I nionde punkten finns dock ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om vilka kurser som får ingå i sådana examina.

I *sjunde punkten* finns bestämmelser om att ett godkänt betyg som sätts på en nivå i ett ämne före den 1 juli 2030 i vissa fall inte ska anses omfatta lägre nivåer. Bestämmelsen ska tillämpas i den situationen då en elev annars skulle få två godkända betyg som motsvarar varandra, dvs. ett kursbetyg och ett ämnesbetyg som omfattar ett och samma kunskapsinnehåll. Det skulle kunna bli fallet för elever som har läst en kurs i ett visst ämne inom det kursutformade systemet och sedan fortsätter sina studier i ämnet när bestämmelserna om ämnesbetyg har börjat tillämpas. Bestämmelsen innebär således att om en elev har fått ett godkänt betyg på en kurs i ett visst ämne enligt de äldre bestämmelserna, ska ett godkänt betyg som eleven får på en nivå i samma ämne före den 1 juli 2030 bara omfatta lägre nivåer i ämnet som inte motsvaras av den kurs som eleven har fått betyg på. Nivåbetyget ska dock i ett sådant fall omfatta lägre nivåer i ämnet som inte motsvaras av kursbetyget, oavsett om eleven har läst de nivåerna eller inte och också ersätta eventuella ämnesbetyg på sådana nivåer.

Åttonde punkten innehåller en bestämmelse om att ett godkänt ämnesbetyg efter den 30 juni 2030 ersätter tidigare satta kursbetyg i samma ämne under förutsättning att den aktuella kursen motsvarar någon eller några av de nivåer som omfattas av betyget i ämnet. Bestämmelsen kan t.ex. tillämpas om en elev har fått kursbetyg under sina gymnasiestudier och sedan fortsätter att studera samma ämne inom komvux med ämnesbetyg.

Det spelar ingen roll om kursbetyget är ett godkänt eller ett icke godkänt betyg.

Nionde punkten innehåller ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter. Enligt de föreslagna övergångsbestämmelserna i femte punkten ska en gymnasieexamen och en gymnasieingenjörsexamen som utfärdas efter det att bestämmelserna om ämnesbetyg har börjat tillämpas kunna innehålla både kurs- och ämnesbetyg. Bemyndigandet i *nionde punkten* ger regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer möjlighet att meddela föreskrifter om vilka kurser som får ingå i en sådan examen.

9.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens

8 kap.

3 § *Huvudmannen för en gymnasieskola* eller kommunal vuxenutbildning, där eleven läser ett ämne som innefattar utbildning för yrkesförarkompetens och som har varit föremål för samråd mellan de myndigheter som regeringen bestämmer, är inte skyldig att ha tillstånd.

I paragrafen regleras undantag från lagens krav på tillstånd för att bedriva utbildningsverksamhet som rör yrkesförarkompetens.

Bestämmelsen ändras så att det är huvudmannen för en gymnasieskola eller kommunal vuxenutbildning (komvux), och inte dessa skolformer i sig, som undantas från kravet på tillstånd. Enligt bestämmelser i skollagen (2010:800) kan kommuner, regioner och enskilda vara huvudmän för en gymnasieskola samt kommuner vara huvudmän för komvux (2 kap. 2, 3 och 5 §§). Vidare ändras paragrafen så att undantaget blir tillämpligt när elever läser ett ämne, i stället för en nationell kurs, som innefattar utbildning för yrkesförarkompetens och som har varit föremål för samråd mellan de myndigheter som regeringen bestämmer. Ändringen är en följd av att ämnen inom gymnasieskolan och komvux inte längre ska bestå av kurser utan av nivåer, se 16 kap. 23 § och 20 kap. 5 § skollagen.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.6.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 15 juli 2022.
2. Lagen tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.
3. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för utbildning inom gymnasieskolan som har påbörjats före den 1 juli 2025. För kommunal vuxenutbildning ska äldre bestämmelser fortfarande gälla i fråga om kurser som har påbörjats före den 1 juli 2025.

Första punkten anger tidpunkten för ikraftträdande av lagen.

I *andra punkten* finns bestämmelser om tidpunkten för när lagen ska tillämpas första gången. Enligt förslagen till ändringar i skollagen (2010:800) ska ämnen inom gymnasieskolan och kommunal vuxen-

utbildning (komvux) på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå inte längre bestå av kurser utan av nivåer, se 16 kap. 23 § och 20 kap. 5 §. Dessa bestämmelser ska enligt förslaget tillämpas i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025, se ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till skollagen och kommentaren till dessa. Andra punkten i förevarande bestämmelser innebär att den nya lydelsen av 8 kap. 3 § lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens ska tillämpas vid samma tidpunkt som de ändrade bestämmelserna om ämnen i skollagen.

Tredje punkten reglerar i vilka fall äldre bestämmelser ska fortsätta att gälla. Bestämmelsen innebär att undantaget från kravet på tillstånd för gymnasieskola eller komvux, där eleven går en nationell kurs som har varit föremål för samråd, ska fortsätta att gälla för utbildningar inom gymnasieskolan och kurser inom komvux som fortfarande bedrivs i enlighet med det kursutformade systemet.

Sammanfattning av betänkandet Bygga, bedöma, betygssätta – betyg som bättre speglar elevernas kunskaper (SOU 2020:43)

I augusti 2020 överlämnade Betygsutredningen sina förslag till regeringen. Uppdraget var att utreda och föreslå en modell för hur ämnesbetyg kan införas i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. I uppdraget ingick även att utreda och lämna förslag till justeringar i betygssystemet för alla skolformer. Syftet med utredningens uppdrag var att främja elevers kunskapsutveckling och att betygen bättre ska spegla elevers kunskaper. I vårt arbete har vi haft fokus på elever och lärare och vi har med våra förslag strävat efter att skapa system som ger bättre förutsättningar för elevers lärande och bättre förutsättningar för lärares undervisning, bedömning och betygssättning. Förslagen ska ses som ett paket där de enskilda förslagen förstärker varandra och helheten därmed ger större effekt än de enskilda delarna. Av denna anledning bör förslagen införas så samlat som möjligt. Ämnesbetyg i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och kommunernas vuxenutbildning

Förslagen i korthet

Ämnesbetyg ska ersätta kursbetygen och införas i en ämnesutformad gymnasieskola och gymnasiesärskola.

- Ämnen ska delas in i nivåer för att dels säkra likvärdigheten i utbildningens innehåll i landet, dels behålla möjligheten att ett ämne med en ämnesplan ska kunna läsas i olika omfattning på olika program och inom kommunernas vuxenutbildning på gymnasial nivå.
- Modellen för ämnesbetyg innebär att det för varje ämne finns en uppsättning betygskriterier och att eleven efter en nivå får ett betyg i ämnet, vilket sedan ersätts när eleven efter nästa nivå får ett nytt betyg i ämnet.
- Betyg i ämnet ska ges efter varje nivå för att ge eleven en regelbunden och formell avstämning samt för att tydligt visa hur långt eleven har läst i ämnet om eleven byter lärare, program, skola, eller skolform.
- I examensbeviset, gymnasiesärskolebeviset, studiebeviset eller gymnasieintyget redovisas elevens slutliga betyg i ämnet, till skillnad från det nuvarande kursutformade systemet där betyg på varje kurs i ett ämne redovisas.
- Motsvarande modell för ämnesbetyg ska även införas inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och som särskild utbildning på gymnasial nivå.
- Skolverket ska ges i uppdrag att se över nuvarande ämnen och ämnesplaner för att de ska fungera med ämnesbetyg.

Bakgrund till förslagen

Den kursutformade gymnasieskolan har under en längre tid kritiserats för att vara fragmentiserad vilket bland annat har lett till att elever upplever att målet med utbildningen är att ”beta av” kurser snarare än lärande. Ett ständigt fokus på bedömning och betygssättning på grund av att varje betyg som sätts på en kurs har betydelse för elevens meritvärde har lett till stress hos både elever och lärare. De enskilda kursbetygen som eleverna fått i tidiga kurser visar inte heller vilka kunskaper eleverna har vid slutet av sina studier i ett ämne. Kursutformningen och kursbetygen har vidare inneburit att många elever har svårt att hinna vänja sig vid studierna i gymnasieskolan innan de får sina första kursbetyg.

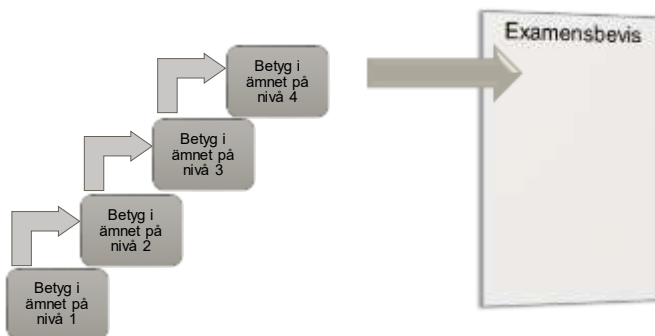
Utgångspunkter för förslagen

En utgångspunkt för modellen för ämnesbetyg har varit att i möjligaste mån behålla det som fungerar bra i dagens system men samtidigt möjliggöra bättre förutsättningar för elevernas lärande. Att inte föreslå ett helt nytt system som leder till större förändringar även om att värna lärares arbetssituation och huvudmännens möjligheter till planering och dimensionering av den gymnasiala utbildningen. Vi har därför utgått från att stommen i utbildning på gymnasial nivå ska vara densamma som i dag, till exempel att det fortsatt ska finnas högskoleförberedande program och yrkesprogram i gymnasieskolan, att samma ämnesplaner ska gälla i olika skolformer inom gymnasial utbildning, att det ska finnas möjligheter för elever att göra val inom sin studieväg samt möjligheter till övergångar och samverkan mellan olika skolformer.

Ämnesbetyg speglar elevens kunskaper i hela ämnet De problem som är inbyggda i kursstrukturen kommer att finnas kvar så länge vi har en kursutformad gymnasieskola där avslutande betyg sätts efter varje kurs. I en ämnesutformad gymnasieskola och gymnasiesärskola är innehållet i utbildningen paketerat i större sammanhållna ämnen och ämnena är utformade på så sätt att det är lämpligt med ämnesbetyg. Det innebär att elevernas kunskaper i ett ämne på ett rättvisande sätt kan bedömas och betygssättas i slutet av ämnesstudierna.

Utredningen anser att ämnesbetyg i en ämnesutformad gymnasieskola och gymnasiesärskola ger bättre förutsättningar för fördjupat lärande och lärande över tid och motivation för eleverna att genomföra utbildningen, vilket ger bättre förutsättningar än i dag för en ökad genomströmning. Ämnesbetygen kan bättre spegla elevers kunskaper i ämnet som helhet än separata kursbetyg. De ger även lärare möjligheter att planera undervisningen utifrån ämnet som helhet. I dag används i princip samma ämnesplaner och system för betyg på kurser inom gymnasieskolan och gymnasiesärskolan som inom kommunernas vuxenutbildning på gymnasial nivå. Ämnesbetyg i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan bör därför inte hindra eller försvåra elevers övergång till kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå respektive som särskild utbildning på gymnasial nivå, varken för individer med ämnesbetyg eller med kursbetyg. Av denna anledning föreslår utredningen att ämnesbetyg även införs inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och som särskild utbildning på gymnasial nivå.

Figur 1 Princip för hur betyg ska sättas i ämnen

Ämnen ska bestå av en eller flera nivåer och efter varje nivå ska eleven få ett nytt betyg i ämnet som ersätter betyget från den tidigare nivån, på väg mot elevens slutliga betyg i ämnet. Varje betyg i ämnet sätts utifrån en uppsättning betygs-kriterier som gäller för hela ämnet. Ett sådant betyg anger var en elev befinner sig kunskapsmässigt i ämnet och ger information till eleven när det gäller resterande studier i ämnet. Det ger även information när eleven byter inom och mellan introduktionsprogram, nationella program och vuxenutbildning. Det slutliga betyget i ämnet ska spegla elevens kunskande i ämnet i slutet av ämnesstudierna.

Ett underkänt betyg på den slutliga nivån ska inte innebära ett underkänt betyg i hela ämnet om eleven fått ett godkänt betyg i ämnet på underliggande nivå (-er). En elev ska därför kunna tillgodoräkna sig de nivåer för vilka eleven redan har fått ett godkänt betyg, även om eleven har fått ett underkänt betyg på den avslutande nivån i ämnet.

Kompensatorisk betygssättning

Förslagen i korthet

- Kompensatorisk betygssättning ska införas i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå samt kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå.
- Begreppet betygs-kriterier ska ersätta begreppet kunskapskrav.
- Betygen A–D ska omfattas av en kompensatorisk princip. Det innebär att betygs-kriterierna för betygen A–D inte behöver vara uppfyllda i sin helhet utan läraren ska vid betygssättningen göra en sammantagen bedömning och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper.
- Betygs-kriterierna för E ska fortsatt vara uppfyllda i sin helhet.

Bakgrund till förslagen

Alla delar av kunskapskravet för betygen A, C och E måste enligt dagens reglering vara uppfyllda för att eleven ska få betyget. Det skapas därmed trösklar i betygsskalan som innebär att mindre kunskapsområden där eleven bedöms ligga på en lägre nivå i betygsskalan kan sänka betyget.

Det har medfört att eleverna upplever att de bedöms utifrån sin sämsta prestation. Vidare upplevs kunskapskraven av både elever och lärare som omfattande och detaljerade och dessutom otydliga, vilket inneburit att lärare har tolkat kunskapskraven på olika sätt. Detta har i vissa fall lett till en betygssättning som inte kan anses varken rättvis eller rättvisande.

Kompensatorisk betygssättning ger mer rättvisande betyg

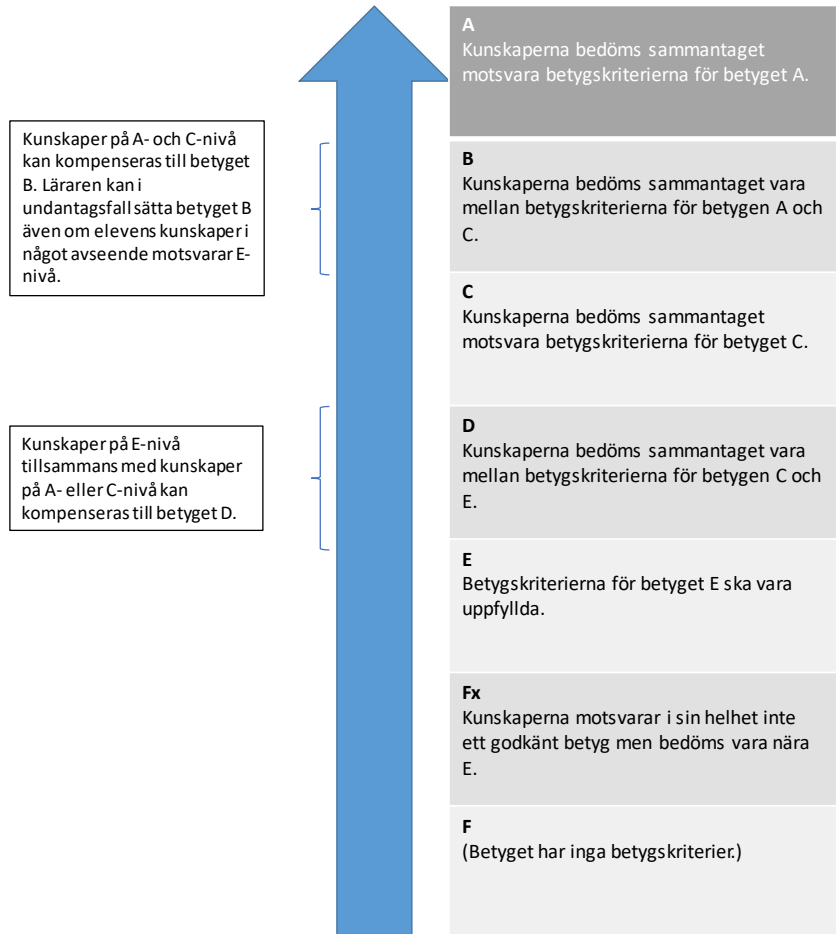
Utredningen anser att en kompensatorisk betygssättning medför ett mer rättvisande sätt att betygssätta kunskaper än det nuvarande. Att alla delar av ett kunskapskrav måste vara uppfyllda har premierat arbetssätt och examinationsformer där avprickning av olika delar av kunskapskraven tar stor plats i lärarens arbete. Detta har bland annat lett till att elever tidigt under ett läsår eller en kurs kan tappa motivationen, eftersom känslan är att en dålig prestation i början av läsåret eller kursen inte går att ta igen. Med en betygssättning där den sammantagna bilden är viktigare än delarnas ges förutsättningar för ett mindre fragmentiserat lärande. Det kan i sin tur leda till att elevernas motivation ökar och den upplevda stressen och känslan av orättvisa minskar. Med en kompensatorisk betygssättning kan lärarna betygsätta utifrån en professionell och sammantagen bedömning av vilket betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper.

Betygen A, B, C och D ska kunna kompenseras

Betygen A, B, C och D ska omfattas av en kompensatorisk princip. Det innebär att läraren vid betygssättningen kan låta en elevs olika kunskapsnivåer i den godkända delen av skalan kompensera varandra. Läraren kan sedan göra en sammantagen bedömning av vilket betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Betygsskalan är kontinuerlig och de kvalitativa skillnaderna mellan betygsnivåerna uttrycks med hjälp av preciserade betygskriterier för betygsstegen A, C och E. Betygen B och D ska sättas om lärarens sammantagna bedömning är att elevens kunskaper bedöms vara mellan betygskriterierna för A och C respektive C och E. För att en elev ska få betyget E ska fortsatt alla betygskriterier för E vara uppfyllda. Betyget E ska således inte omfattas av en kompensatorisk princip.

Begreppet kunskapskrav ersätts av begreppet betygskriterier eftersom begreppet betygskriterier signalerar en mer generell beskrivning av en typisk kunskapsnivå och därför är mer lämplig i ett system med kompensatorisk bedömning.

Figur 2 Visade kunskaper på betygsstegen A, C och E kan kompenseras mot varandra och resultera i betygen A, B, C eller D

Ytterligare ett underkänt betygssteg

Förslagen i korthet

- Ytterligare ett underkänt betygssteg, Fx, ska införas i grundskolan, specialskolan, sameskolan, för grundskoleämnen inom gymnasieskolans introduktionsprogram samt i gymnasieskolan, och kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå.
- Betyget Fx ska motsvara 5 poäng i meritvärdet i den obligatoriska skolan och för grundskoleämnen inom introduktionsprogrammen i gymnasieskolan. Betyget Fx ska inte motsvara poäng i den gymnasiala utbildningen.

Bakgrund till förslagen

I dag har en relativt stor andel elever ett underkänt betyg och många av dessa elever har underkänt betyg i flera ämnen. Att ha flera underkända betyg kan få stor betydelse för elevens möjlighet att bli antagen till ett nationellt program i gymnasieskolan respektive att få en gymnasieexamen. Kunskapskraven ger tillsammans med de godkända betygen en relativt tydlig information om elevens kunskapsläge och ger även information om vad som krävs för att eleven ska få ett högre betyg. För betyget F finns inga kunskapskrav utan den information betyget ger är endast att kunskaperna inte är tillräckliga för det godkända betyget E. Det innebär att betyget F kan motsvara allt ifrån mycket svaga kunskaper till att eleven nästan uppnår kunskapskraven för betyget E. Detta medför att det är svårt för eleverna att veta hur de ligger till i förhållande till ett godkänt betyg och även svårt för dem att följa sin kunskapsutveckling på den underkända nivån.

En tydligare återkoppling på den underkända nivån

Utredningen anser att ytterligare ett underkänt betygssteg kan särskilja kunskaper som ligger nära godkäntgränsen från kunskaper som ligger långt ifrån. Detta skulle kunna hjälpa eleven att bättre förstå sin kunskapsutveckling och att känna motivation, engagemang och planera för de fortsatta studierna. Vidare kan läraren få en mer nyanserad bild av kunskapsläget och därmed bättre anpassa undervisningen, både till den enskilde eleven och klassen i stort.

Att införa poäng för betyget Fx, som kan påverka elevens meritvärde vid antagning till gymnasieskolan, är ett sätt att ytterligare bekräfta elevers kunskaper vid underkänt betyg, även om poängen för betyget Fx får ett reellt värde först när eleven söker vidare till gymnasieskolan. Undersökningar har visat att äldre elever kan hantera summativ bedömning bättre än yngre eftersom de lärt sig systemet och har utvecklat strategier för att hantera det. Det är därför troligt att den bekräftande effekten av poäng skulle vara mindre för elever i gymnasieskolan och i kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå. Det skäl som dock väger tyngst när det gäller att inte införa meritvärdespoäng för betyget Fx i dessa skolformer är att det får för stora konsekvenser för urvalet till högre utbildning.

En allsidig bedömning ska göras av elevens kunskaper

Förslaget i korthet

- Riktlinjen i läroplanerna om att läraren vid betygssättningen ska beakta all tillgänglig information om elevens kunskaper tas bort och ersätts med att läraren vid betygssättningen ska göra en allsidig bedömning av elevers kunskaper i förhållande till de nationella betygskriterierna.
- Ändringen införs i läroplanerna för de obligatoriska skolformerna, gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och kommunernas vuxenutbildning.

Bakgrund till förslaget

I bland annat utredningens kartläggning har det framkommit att lärare är osäkra på hur riktlinjen i läroplanerna om att lärare vid betygssättningen ska utnyttja all tillgänglig information om elevens kunskaper ska tolkas. En vanlig tolkning är att läraren bör ta in så mycket betygsunderlag om elevernas kunskaper som möjligt, vilket medför en ohållbar arbetssituation för lärarna och risk för att undervisningen blir lidande till förmån för insamlandet av betygsunderlag. Det har även lett till att eleverna känner att allt de gör och säger bedöms och betygssätts.

En annan konsekvens av riktlinjen är att den verkar ha lett till praktiker med många omprov och inlämningsuppgifter som stressar både elever och lärare. Det finns även en risk att riktlinjen leder till bristande likvärdighet om den tolkas mycket olika.

Mer fokus på undervisning och lärande

Utredningen anser att de allmänna råd om betyg och betygssättning som Skolverket publicerade hösten 2018 är en god vägledning för lärare om vad som är intentionen med riktlinjerna om all tillgänglig information. Riktlinjen kan dock även fortsatt ge upphov till osäkerhet i tolkningen och därmed till de problem som finns med för mycket fokus på insamling av bedömningsunderlag och ett ständigt fokus på att bedöma elevens kunskaper. Riktlinjen ska i stället vara mer i linje med vad som anges i de allmänna råden. Det innebär att formuleringen om all tillgänglig information ska tas bort i läroplanerna och en omformulering som förtydligar att läraren vid betygssättningen ska göra en allsidig bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de nationella betygsriterierna ska införas. Med denna ändring flyttas fokus från att samla in betygsunderlag, till att eleverna får möjlighet att visa sina kunskaper på flera olika sätt och att läraren därefter gör en allsidig bedömning av dessa kunskaper.

Utredningen anser även att rektorn bör verka för att det finns förutsättningar för en likvärdig bedömningspraktik på skolan, exempelvis genom att skapa rutiner för vad som kan vara valida (giltiga) och reliabla (tillförlitliga) betygsunderlag för olika ämnen.

Betygsinflation och olikvärdig betygssättning

I kapitlet om betygsinflation redogör utredningen översiktligt för både betygsinflation och olikvärdig betygssättning, eftersom fenomenen är närliggande och svåra att skilja åt. Betygsinflation innebär att betygen ökar över tid utan att elevernas kunskaper gör det. Olikvärdig betygssättning innebär att lärare inte tillämpar bestämmelserna om betygssättning på ett likvärdigt sätt och att elever som visat samma kunskaper därför kan få olika betyg. Av kapitlet framgår de utmaningar som kan uppstå i det målrelaterade betygssystemet där betygen har flera användningsområden, bland annat för urval till nästa utbildningsnivå och att återkoppla information om elevens kunskapsutveckling. Det framgår även vad som kan bidra till betygsinflation och olikvärdig betygssättning i dagens system.

Utredningen redogör vidare för insatser som skulle kunna hantera problemen med betygsinflation och olikvärdig betygssättning, både in-

satser som redan finns och insatser som kan införas på sikt. Möjliga insatser är exempelvis satsningar på extern eller central bedömning av nationella prov, kompetensutveckling för lärare i bedömning, en modell där lärare granskar andra lärares bedömning och en modell som används i Danmark för att på aggregerad nivå normalfördela de godkända betygen. Utredningen lämnar inga förslag men bedömer att följande tre insatser bör utredas vidare: ankring av elevernas betyg i de nationella proven i de obligatoriska skolformerna, införandet av examensprov i gymnasieskolan och statistisk moderering av betyg med hjälp av nationella prov.

Bilaga 1

Betänkandets lagförslag

1.1 Förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800)

Härigenom föreskrivs i fråga om skollagen (2010:800)

att 3 kap. 2, 4, 5, 7, 10 och 12 i §§, 7 kap. 5 och 14–15 §§, 10 kap. 12–13, 17, 19–20, 21 och 23 a §§, 11 kap. 15–16 a, 20 och 22–23 a §§, 12 kap. 12–13 a, 17 och 19–20 och 21 §§, 13 kap. 12–13, 18, 20–21 och 21 b §§, 15 kap. 23–24 och 26 §§, 18 kap. 4, 23 och 25 §§, och 20 kap. 36–37, 38 och 40 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

2 §¹

Alla barn och elever i samtliga skolförmer och i fritidshemmet ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika *kunskapskrav* eller *kravnivåer* som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Elever som lätt *når de kunskapskrav* som *minst ska uppnås* eller *de kravnivåer som gäller* ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

Alla barn och elever i samtliga skolförmer och i fritidshemmet ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika *betygskriterier* eller *kriterier för bedömning* som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Elever som lätt *uppfyller betygskriterierna för det lägst godkända betyget* eller *de kriterier för bedömning* som *lägst ska uppfyllas* ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

4 §

Det ska göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i 1. förskoleklassen, om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningmaterial finns en indikation på att eleven inte kommer att *nå de kunskapskrav som ska uppnås* i

1. förskoleklassen, om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningmaterial finns en indikation på att eleven inte kommer att *uppfylla kriterierna för bedömning*

årskurs 1 och 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik,

2. lågstadiet i grundskolan och i sameskolan, om det utifrån användning av ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att eleven inte kommer att *nå de kunskapskrav för årskurs 1 eller 3 som ska uppnås*, och

3. lågstadiet i specialskolan, om det utifrån användning av ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att eleven inte kommer att *nå de kunskapskrav för årskurs 1 eller 4 som ska uppnås*.

Om det efter en sådan bedömning kan befaras att eleven inte kommer att *uppnå de kunskapskrav* som anges där ska det skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektorn enligt 7 §.

Det behöver inte göras någon särskild bedömning om förutsättningarna i 5 eller 7 § redan är uppfyllda. Det ska i så fall skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektorn enligt 7 §.

5 §²

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att *nå de kunskapskrav som minst ska uppnås* eller *de kravnivåer som gäller*, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

i årskurs 1 och 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik,

2. lågstadiet i grundskolan och i sameskolan, om det utifrån användning av ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att eleven inte kommer att *uppfylla kriterierna för bedömning i årskurs 1 eller 3*, och

3. lågstadiet i specialskolan, om det utifrån användning av ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att eleven inte kommer att *uppfylla kriterierna för bedömning i årskurs 1 eller 4*.

Om det efter en sådan bedömning kan befaras att eleven inte kommer att *uppfylla de kriterier för bedömning* som anges där ska det skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektorn enligt 7 §.

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att *uppfylla betygskriterierna för det lägsta godkända betyget* eller *de kriterier för bedömning som lägsta ska uppfyllas*, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form

² Senaste lydelse 2018:1098.

av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt.

Detta gäller elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet.

7 §³

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att *nå de kunskapskrav som minst ska uppnås* eller *de kravnivåer som gäller*, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att *uppfylla betygsriterierna för det lägst godkända betyget* eller *de kriterier för bedömning som lägst ska uppfyllas* trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt.

Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt.

Bestämmelserna i första–tredje styckena och i 9–12 §§ ska inte tillämpas, om en elevs stödbehov bedöms kunna tillgodoses genom en åtgärd till stöd för nyanlända och andra elever vars kunskaper har bedömts enligt 12 c §.

10 §

För en elev i grundskolan, grundskolskolan, specialskolan och sameskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlig-

För en elev i grundskolan, grundskolskolan, specialskolan och sameskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlig-

het att *nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.*

het att *uppfylla betygskriterierna för det lägst godkända betyget eller de kriterier för bedömning som lägst ska uppfyllas.*

Bilaga 2

12 i §⁴

En nyanländ elev, som har tagits emot inom skolväsendet i högstadiet i grundskolan, grundsärskolan eller specialskolan och vars kunskaper har bedömts enligt 12 c §, ska få studiehandledning på modersmålet om det inte är uppenbart obehövt. Studiehandledningen ska syfta till att ge eleven förutsättningar att *nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.*

En nyanländ elev, som har tagits emot inom skolväsendet i högstadiet i grundskolan, grundsärskolan eller specialskolan och vars kunskaper har bedömts enligt 12 c §, ska få studiehandledning på modersmålet om det inte är uppenbart obehövt. Studiehandledningen ska syfta till att ge eleven förutsättningar att *uppfylla betygskriterierna för det lägst godkända betyget eller de kriterier för bedömning som lägst ska uppfyllas.*

Studiehandledningen får ges på elevens starkaste skolspråk, om det är ett annat än modersmålet.

7 kap.

5 §

Barn som bedöms inte kunna *nå upp till grundskolans kunskapskrav* därför att de har en utvecklingsstörning, ska tas emot i grundsärskolan.

Barn som bedöms inte kunna *uppfylla grundskolans betygskriterier för godkända betyg eller kriterierna för bedömning* därför att de har en utvecklingsstörning, ska tas emot i grundsärskolan.

Frågan om mottagande i grundsärskolan prövas av barnets hemkommun. Ett beslut om mottagande i grundsärskolan ska föregås av en utredning som omfattar en pedagogisk, psykologisk, medicinsk och social bedömning. Samråd med barnets vårdnadshavare ska ske när utredningen genomförs.

Om barnets vårdnadshavare inte lämnar sitt medgivande till att barnet tas emot i grundsärskolan, ska barnet fullgöra sin skolplikt enligt vad som gäller i övrigt enligt denna lag. Ett barn får dock tas emot i grundsärskolan utan sin vårdnadshavares medgivande, om det finns synnerliga skäl med hänsyn till barnets bästa.

14 §

Om eleven före den tidpunkt som framgår av 12 eller 13 § *uppnår de kunskapskrav som minst ska uppnås* för den skolform där eleven fullgör sin skolplikt, upphör skolplikten.

Om eleven före den tidpunkt som framgår av 12 eller 13 § *uppfyller betygskriterierna för det lägst godkända betyget eller de kriterier för bedömning som lägst ska uppfyllas* för den skolform där eleven

⁴ Senaste lydelse 2018:1303.

fullgör sin skolplikt, upphör skolplikten.

Frågan om skolpliktens upphörande enligt första stycket prövas av hemkommunen. För en elev som går i specialskolan prövas frågan av Specialpedagogiska skolmyndigheten.

15 §

En elev i grundskolan, grundsärskolan eller specialskolan har rätt att slutföra den högsta årskursen, även om skolplikten upphör dessförinnan.

En elev i grundskolan, grundsärskolan eller specialskolan har också rätt att efter skolpliktens upphörande slutföra utbildningen under ytterligare två år, om eleven inte har nått upp till de kunskapskrav som minst ska uppnås för respektive skolform. En elev i grundsärskolan har under denna tid rätt till minst 800 timmars undervisning utöver den i 11 kap. 7 § första stycket garanterade undervisningstiden, om eleven inte dessförinnan uppnått kunskapskraven.

En elev i grundskolan, grundsärskolan eller specialskolan har också rätt att efter skolpliktens upphörande slutföra utbildningen under ytterligare två år, om eleven inte har uppfyllt betygskriterierna för det lägst godkända betyget eller de kriterier för bedömning som lägst ska uppfyllas i respektive skolform. En elev i grundsärskolan har under denna tid rätt till minst 800 timmars undervisning utöver den i 11 kap. 7 § första stycket garanterade undervisningstiden, om eleven inte dessförinnan uppfyllt betygskriterierna för godkända betyg eller kriterierna för bedömning.

En elev som har tagits emot i specialskolan enligt 6 § första stycket 1 och som på grund av sina funktionsnedsättningar inte kan få tillfredsställande förhållanden i gymnasiesärskolan eller gymnasieskolan, får efter det att skolplikten har upphört och i mån av plats genomgå ytterligare utbildning i specialskolan till och med vårterminen det kalenderår eleven fyller 21 år, om eleven inte bedöms ha förmåga att fullfölja utbildningen enligt andra stycket.

10 kap.

12 §⁵

Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklings-samtal om hur elevens kunskaps-utveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av

Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklings-samtal om hur elevens kunskaps-utveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska uppfylla betygskriterierna för godkända betyg eller kriterierna för bedömning och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid

elevens utveckling i förhållande till läroplanen och *kunskapskraven* i de ämnen som eleven får undervisning i.

utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och *betygskriterierna eller kriterierna för bedömning* i de ämnen som eleven får undervisning i.

Utvecklingssamtal ska i vissa fall resultera i ett sådant åtgärdsprogram som avses i 3 kap. 9 §.

13 §⁶

I årskurs 1–5 ska läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till *kunskapskraven* i de ämnen som eleven får undervisning i, och

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till *betygskriterierna eller kriterierna för bedömning* i de ämnen som eleven får undervisning i, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *nå kunskapskraven* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla betygskriterierna för godkända betyg eller kriterierna för bedömning* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Den individuella utvecklingsplanen får även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det. Överenskommelser mellan läraren, eleven och elevens vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet ska alltid dokumenteras i utvecklingsplanen. Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Skriftlig information om elevens skolgång får ges även vid andra tillfällen än vid ett utvecklingssamtal.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *nå kunskapskraven*.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *uppfylla betygskriterierna för godkända betyg eller kriterierna för bedömning*.

17 §

Som betyg ska någon av beteckningarna A, B, C, D, E eller F användas. Betyg för godkända resultat betecknas med A, B, C, D eller E. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E.

Som betyg ska någon av beteckningarna A, B, C, D, E, Fx eller F användas. Betyg för godkända resultat betecknas med A, B, C, D eller E. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E.

⁶ Senaste lydelse 2014:456.

Betyg för icke *godkänt* resultat betecknas med F.

Betyg för icke *godkända* resultat betecknas med *Fx* eller *F*. *F* är det *lägsta betyget*.

19 §⁷

När betyg sätts innan ett ämne har avslutats, ska betygssättningen bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven inhämtat i ämnet till och med den aktuella terminen.

Vid bedömningen ska elevens kunskaper

1. i årskurs 6 ställas i relation till *de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till kunskapskraven i årskurs 6*, och

2. efter årskurs 6 ställas i relation till *de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till kunskapskraven i årskurs 9*.

1. i årskurs 6 ställas i relation till *betygskriterierna för årskurs 6*, och

2. efter årskurs 6 ställas i relation till *betygskriterierna för årskurs 9*.

20 §

När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska betyget bestämmas med hjälp av bestämda *kunskapskrav*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *meddelar* föreskrifter om *kunskapskrav*.

När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska betyget bestämmas med hjälp av bestämda *betygskriterier*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* föreskrifter om *betygskriterier*.

21 §⁸

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 19 och 20 §§ bortses från enstaka delar av de *kunskapskrav* som *eleven ska ha uppnått* i slutet av årskurs 6 eller 9. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna *nå* ett visst *kunskapskrav*.

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 19 och 20 §§ bortses från enstaka delar av de *betygskriterier* som *elevens kunskaper ska ställas i relation till* i slutet av årskurs 6 eller 9. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna *visa kunskaper som motsvarar betygskriterierna för* ett visst *betyg*.

⁷ Senaste lydelse 2010:2022.

⁸ Senaste lydelse 2011:876.

23 a §⁹

En huvudman ska, om annat inte följer av andra stycket, erbjuda lovskola till elever som har avslutat årskurs 8 och som riskerar att i nästa årskurs inte *nå kunskapskraven* för betyget E i ett eller flera ämnen och som därigenom riskerar att inte uppnå behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan. Lovskolan ska anordnas i juni samma år som eleven har avslutat årskurs 8 och uppgå till sammanlagt minst 50 timmar. Tiden för lovskola ingår inte i den minsta totala undervisningstiden enligt 5 §.

En huvudman får från ett erbjudande enligt första stycket räkna av den tid som eleven deltagit i lovskola som huvudmannen frivilligt anordnat från och med augusti det år eleven påbörjar årskurs 8 till och med vårterminen påföljande år. Om eleven har deltagit minst 50 timmar i sådan undervisning behöver huvudmannen inte lämna något erbjudande enligt första stycket.

En huvudman ska, om annat inte följer av andra stycket, erbjuda lovskola till elever som har avslutat årskurs 8 och som riskerar att i nästa årskurs inte *uppfylla betygskriterierna* för betyget E i ett eller flera ämnen och som därigenom riskerar att inte uppnå behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan. Lovskolan ska anordnas i juni samma år som eleven har avslutat årskurs 8 och uppgå till sammanlagt minst 50 timmar. Tiden för lovskola ingår inte i den minsta totala undervisningstiden enligt 5 §.

11 kap.15 §¹⁰

Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska *nå kunskapskraven* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och *kunskapskraven* i de ämnen eller ämnesområden som eleven får undervisning i.

Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och *betygskriterierna eller kriterierna för bedömning* i de ämnen eller ämnesområden som eleven får undervisning i.

Utvecklingssamtal ska i vissa fall resultera i ett sådant åtgärdsprogram som avses i 3 kap. 9 §.

⁹ Senaste lydelse 2017:570.

¹⁰ Senaste lydelse 2013:796.

I årskurs 1–5 ska läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till *kunskapskraven* i de ämnen eller ämnesområden som eleven får undervisning i, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *nå kunskapskraven* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till *betygskriterierna eller kriterierna för bedömning* i de ämnen eller ämnesområden som eleven får undervisning i, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Den individuella utvecklingsplanen får även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det. Överenskommelser mellan läraren, eleven och elevens vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet ska alltid dokumenteras i utvecklingsplanen. Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Skriftlig information om elevens skolgång får ges även vid andra tillfällen än vid ett utvecklingssamtal.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *nå kunskapskraven*.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning*.

16 a §¹²

I årskurs 6–9 ska läraren, om eleven får undervisning i ett ämnesområde eller ett ämne som eleven eller vårdnadshavaren inte begär betyg i, en gång per läsår vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till *kunskapskraven* i ämnesområdet eller ämnet, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *nå kunskapskraven* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till *betygskriterierna* i ämnet *eller kriterierna för bedömning* i ämnesområdet, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för

¹¹ Senaste lydelse 2014:456.

¹² Senaste lydelse 2014:456.

ramen för läroplanen i det ämnesområdet eller ämnet. läroplanen i det ämnet eller ämnesområdet.

Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Skriftlig information om elevens skolgång får ges även i andra fall än vad som följer av första stycket och även vid andra tillfällen än vid ett utvecklingssamtal.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *nå kunskapskraven*.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning*.

20 §

Som betyg ska någon av beteckningarna A, B, C, D eller E användas. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E.

För den elev som inte *uppnår kraven* för betyget E, ska betyg inte sättas i ämnet.

För den elev som inte *uppfyller betygskriterierna* för betyget E, ska betyg inte sättas i ämnet.

22 §¹³

När betyg sätts innan ett ämne har avslutats, ska betygssättningen bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven inhämtat i ämnet till och med den aktuella terminen.

Vid bedömningen ska elevens kunskaper

1. i årskurs 6 ställas i relation till *de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till kunskapskraven i årskurs 6*, och

2. efter årskurs 6 ställas i relation till *de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till kunskapskraven i årskurs 9*.

1. i årskurs 6 ställas i relation till *betygskriterierna för årskurs 6*, och

2. efter årskurs 6 ställas i relation till *betygskriterierna för årskurs 9*.

23 §

När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska betyget bestämmas med hjälp av bestämda *kunskapskrav*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *meddelar* föreskrifter om *kunskapskrav*.

När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska betyget bestämmas med hjälp av bestämda *betygskriterier*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* föreskrifter om *betygskriterier*.

¹³ Senaste lydelse 2010:2022.

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 22 och 23 §§ bortses från enstaka delar av de *kunskapskrav* som eleven ska ha uppnått i slutet av årskurs 6 eller 9. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning, utom elevens utvecklingsstörning, eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna nå ett visst *kunskapskrav*. Utvecklingsstörningen får dock beaktas om det finns synnerliga skäl.

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 22 och 23 §§ bortses från enstaka delar av de *betygskriterier* som *elevens kunskaper* ska ställas i relation till i slutet av årskurs 6 eller 9. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning, utom elevens utvecklingsstörning, eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna visa *kunskaper* som motsvarar *betygskriterierna* för ett visst *betyg*. Utvecklingsstörningen får dock beaktas om det finns synnerliga skäl.

12 kap.

12 §¹⁵

Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska nå *kunskapskraven* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och *kunskapskraven* i de ämnen eller ämnesområden som eleven får undervisning i.

Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla betygskriterierna för godkända betyg eller kriterierna för bedömning* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och *betygskriterierna eller kriterierna för bedömning* i de ämnen eller ämnesområden som eleven får undervisning i.

Utvecklingssamtal ska i vissa fall resultera i ett sådant åtgärdsprogram som avses i 3 kap. 9 §.

13 §¹⁶

I årskurs 1–6 ska läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan

¹⁴ Senaste lydelse 2011:876.

¹⁵ Senaste lydelse 2013:796.

¹⁶ Senaste lydelse 2014:456.

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till *kunskapskraven* i de ämnen eller ämnesområden som eleven får undervisning i, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *nå kunskapskraven* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till *betygskriterierna eller kriterierna för bedömning* i de ämnen eller ämnesområden som eleven får undervisning i, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla betygskriterierna för godkända betyg eller kriterierna för bedömning* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Den individuella utvecklingsplanen får även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det. Överenskommelser mellan läraren, eleven och elevens vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet ska alltid dokumenteras i utvecklingsplanen. Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Skriftlig information om elevens skolgång får ges även vid andra tillfällen än vid ett utvecklingssamtal.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *nå kunskapskraven*.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *uppfylla betygskriterierna för godkända betyg eller kriterierna för bedömning*.

13 a §¹⁷

I årskurs 7–10 ska, om grundsärskolans kursplaner tillämpas och eleven får undervisning i ett ämnesområde eller ett ämne som eleven eller vårdnadshavaren inte begär betyg i, läraren en gång per läsår vid ett av utvecklingssamtalen i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till *kunskapskraven* i ämnesområdet eller ämnet, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *nå kunskapskraven* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen i det ämnesområdet eller ämnet.

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till *betygskriterierna eller kriterierna för bedömning* i ämnet eller ämnesområdet, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla betygskriterierna för godkända betyg eller kriterierna för bedömning* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för

¹⁷ Senaste lydelse 2014:456.

läroplanen i det ämnet eller ämnesområdet.

Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Skriftlig information om elevens skolgång får ges även i andra fall än vad som följer av första stycket och även vid andra tillfällen än vid ett utvecklingssamtal.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *nå kunskapskraven*.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *uppfylla betygskriterierna för godkända betyg eller kriterierna för bedömning*.

17 §

Som betyg ska någon av beteckningarna A, B, C, D, E eller F användas. Betyg för godkända resultat betecknas med A, B, C, D eller E. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E. Betyg för icke *godkänt* resultat betecknas med F.

Som betyg ska någon av beteckningarna A, B, C, D, E, *Fx* eller F användas. Betyg för godkända resultat betecknas med A, B, C, D eller E. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E. Betyg för icke *godkända* resultat betecknas med *Fx* eller F. *F är det lägsta betyget*.

19 §¹⁸

När betyg sätts innan ett ämne har avslutats, ska betygssättningen bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven inhämtat i ämnet till och med den aktuella terminen.

Vid bedömningen ska elevens kunskaper

1. i årskurs 7 ställas i relation till *de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till kunskapskraven i årskurs 7*, och

2. efter årskurs 7 ställas i relation till *de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till kunskapskraven i årskurs 10*.

1. i årskurs 7 ställas i relation till *betygskriterierna för årskurs 7*, och

2. efter årskurs 7 ställas i relation till *betygskriterierna för årskurs 10*.

20 §

När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska betyget bestämmas med hjälp av bestämda *kunskapskrav*.

När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska betyget bestämmas med hjälp av bestämda *betygskriterier*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *meddelar* föreskrifter om *kunskapskrav*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* föreskrifter om *betygskriterier*.

21 §¹⁹

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 19 och 20 §§ bortses från enstaka delar av *kunskapskrav* som *eleven* ska ha *uppnått* i slutet av årskurs 7 eller 10. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning, utöver dövhet eller hörselskada, eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna *nå* ett visst *kunskapskrav*.

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 19 och 20 §§ bortses från enstaka delar av de *betygskriterier* som *elevens kunskaper* ska *ställas i relation till* i slutet av årskurs 7 eller 10. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning, utöver dövhet eller hörselskada, eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna *visa kunskaper som motsvarar betygskriterierna* för ett visst *betyg*.

13 kap.

12 §²⁰

Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska *nå kunskapskraven* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och *kunskapskraven* i de ämnen som eleven får undervisning i.

Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla betygskriterierna för godkända betyg eller kriterierna för bedömning* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och *betygskriterierna eller kriterierna för bedömning* i de ämnen som eleven får undervisning i.

Utvecklingssamtal ska i vissa fall resultera i ett sådant åtgärdsprogram som avses i 3 kap. 9 §.

¹⁹ Senaste lydelse 2011:876.

²⁰ Senaste lydelse 2013:796.

I årskurs 1–5 ska läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklings-samtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till *kunskapskraven* i de ämnen som eleven får undervisning i, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *nå kunskapskraven* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till *betygskriterierna eller kriterierna för bedömning* i de ämnen som eleven får undervisning i, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla betygskriterierna för godkända betyg eller kriterierna för bedömning* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Den individuella utvecklingsplanen får även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det. Överenskommelser mellan läraren, eleven och elevens vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet ska alltid dokumenteras i utvecklingsplanen. Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Skriftlig information om elevens skolgång får ges även vid andra tillfällen än vid ett utvecklingssamtal.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *nå kunskapskraven*.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *uppfylla betygskriterierna för godkända betyg eller kriterierna för bedömning*.

Som betyg ska någon av beteckningarna A, B, C, D, E eller F användas. Betyg för godkända resultat betecknas med A, B, C, D eller E. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E. Betyg för icke *godkänt* resultat betecknas med F.

Som betyg ska någon av beteckningarna A, B, C, D, E, *Fx* eller F användas. Betyg för godkända resultat betecknas med A, B, C, D eller E. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E. Betyg för icke *godkända* resultat betecknas med *Fx* eller F. *F är det lägsta betyget*.

Betygssättningen ska på höstterminen i årskurs 6 bygga på en

Betygssättningen ska på höstterminen i årskurs 6 bygga på en

²¹ Senaste lydelse 2014:456.

²² Senaste lydelse 2010:2022.

²³ Senaste lydelse 2010:2022.

bedömning av de kunskaper som eleven har inhämtat i ämnet till och med den aktuella terminen. Vid bedömningen ska elevens kunskaper ställas i relation till *de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till kunskapskraven* i årskurs 6.

bedömning av de kunskaper som eleven har inhämtat i ämnet till och med den aktuella terminen. Vid bedömningen ska elevens kunskaper i årskurs 6 ställas i relation till *betygskriterierna för årskurs 6*.

21 §²⁴

När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska betyget bestämmas med hjälp av bestämda *kunskapskrav*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *meddelar* föreskrifter om *kunskapskrav*.

När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska betyget bestämmas med hjälp av bestämda *betygskriterier*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* föreskrifter om *betygskriterier*.

21 b §²⁵

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 20 och 21 §§ bortses från enstaka delar av de *kunskapskrav* som *eleven ska ha uppnått* i slutet av årskurs 6. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna *nå* ett visst *kunskapskrav*.

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 20 och 21 §§ bortses från enstaka delar av de *betygskriterier* som *elevens kunskaper ska ställas i relation till* i slutet av årskurs 6. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna *visa kunskaper som motsvarar betygskriterierna för ett visst betyg*.

15 kap.

23 §

Betyg för godkända resultat betecknas med A, B, C, D eller E. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E.

Som betyg på en kurs ska någon av beteckningarna A, B, C, D, E, Fx eller F användas. Betyg för godkända resultat betecknas med A, B, C, D eller E. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E. Betyg för icke godkända resultat betecknas med Fx eller F. F är det lägsta betyget.

²⁴ Senaste lydelse 2010:2022.

²⁵ Senaste lydelse 2017:1104.

Betyg för icke godkänt resultat betecknas med F.

24 §

Som betyg på en kurs ska någon av beteckningarna A, B, C, D, E eller F användas. Betyg ska bestämmas med hjälp av de kunskapskrav som har föreskrivits för en kurs.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *meddelar* föreskrifter om *kunskapskrav*.

Betyg ska bestämmas med hjälp av de *betygskriterier* som har föreskrivits för en kurs.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* föreskrifter om *betygskriterier*.

26 §

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen bortses från enstaka delar av *kunskapskraven*. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna *nå* ett visst *kunskapskrav*. De *kunskapskrav* som rör säkerhet och de som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter ska dock alltid uppfyllas.

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen bortses från enstaka delar av *betygskriterierna*. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna *visa kunskaper som motsvarar betygskriterierna* för ett visst *betyg*. De *betygskriterier* som rör säkerhet och de som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter ska dock alltid uppfyllas *för det lägst godkända betyget*.

18 kap.4 §²⁶

Utbildningen i gymnasiesärskolan ska vara öppen för ungdomar vars skolplikt har upphört och som inte bedöms ha förutsättningar att *nå upp till* gymnasieskolans *kunskapskrav* därför att de har en utvecklingsstörning.

Utbildningen i gymnasiesärskolan ska vara öppen för ungdomar vars skolplikt har upphört och som inte bedöms ha förutsättningar att *uppfylla* gymnasieskolans *betygskriterier* för *godkända betyg* därför att de har en utvecklingsstörning.

De ungdomar som tillhör målgruppen för gymnasiesärskolan har rätt att bli mottagna i gymnasiesärskola om utbildningen påbörjas före utgången av det första kalenderhalvåret det år de fyller 20 år.

23 §²⁷

Som betyg för godkända resultat på en kurs ska någon av beteckningarna A, B, C, D eller E användas. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E. Betyg ska sättas med hjälp av de *kunskapskrav* som har föreskrivits för en kurs.

För den elev som inte har *uppnått kraven* för betyget E, ska betyg inte sättas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *meddelar* föreskrifter om *kunskapskrav*.

Som betyg för godkända resultat på en kurs ska någon av beteckningarna A, B, C, D eller E användas. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E. Betyg ska sättas med hjälp av de *betygskriterier* som har föreskrivits en kurs.

För den elev som inte har *uppfyllt betygskriterierna* för betyget E, ska betyg inte sättas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* föreskrifter om *betygskriterier*.

25 §²⁸

Om det finns särskilda skäl, får det vid betygssättningen bortses från enstaka delar av *kunskapskraven*. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska *nå* ett visst *kunskapskrav*. En utvecklingsstörning får dock bara beaktas om det finns synnerliga skäl. De *kunskapskrav* som rör säkerhet och de som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter ska dock alltid uppfyllas.

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen bortses från enstaka delar av *betygskriterierna*. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska *kunna visa kunskaper som motsvarar betygskriterierna* för ett visst *betyg*. En utvecklingsstörning får dock bara beaktas om det finns synnerliga skäl. De *betygskriterier* som rör säkerhet och de som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter ska dock alltid uppfyllas.

20 kap.36 §²⁹

Som betyg på utbildning på grundläggande nivå och i svenska för invandrare ska någon av beteckningarna Godkänt eller Icke godkänt användas.

Som betyg på särskild utbildning på grundläggande nivå ska beteckningen Godkänt användas. För den elev som inte *uppnår* betyget

Som betyg på särskild utbildning på grundläggande nivå ska beteckningen Godkänt användas. För den elev som inte *uppfyller betygs-*

²⁷ Senaste lydelse 2012:109.

²⁸ Senaste lydelse 2012:109.

²⁹ Senaste lydelse 2020:447.

Godkänt ska ett intyg om att eleven har deltagit i kursen utfärdas.

Som betyg på utbildning på gymnasial nivå ska någon av beteckningarna A, B, C, D, E eller F användas. Betyg för godkända resultat betecknas med A, B, C, D och E. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E. Betyg för icke *godkänt* resultat betecknas med F.

Som betyg på särskild utbildning på gymnasial nivå ska någon av beteckningarna A, B, C, D eller E användas för godkända resultat. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E. För den elev som inte *uppnår* betyget E ska ett intyg om att eleven har deltagit i kursen utfärdas.

Betyg på kurser i utbildning på grundläggande nivå, i särskild utbildning på grundläggande nivå och i svenska för invandrare ska grundas på en bedömning av elevens kunskaper i förhållande till uppställda *kunskapskrav* i kursplaner. Betyg på kurser i utbildning på gymnasial nivå och i särskild utbildning på gymnasial nivå ska grundas på en bedömning av elevens kunskaper i förhållande till uppställda *kunskapskrav* i ämnesplaner.

Kunskapskrav ska finnas för varje kurs där betyg ska sättas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om *kunskapskrav*.

kriterierna för betyget Godkänt ska ett intyg om att eleven har deltagit i kursen utfärdas.

Som betyg på utbildning på gymnasial nivå ska någon av beteckningarna A, B, C, D, E, *Fx* eller F användas. Betyg för godkända resultat betecknas med A, B, C, D eller E. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E. Betyg för icke *godkända* resultat betecknas med *Fx* eller F. *Det lägsta betyget är F.*

Som betyg på särskild utbildning på gymnasial nivå ska någon av beteckningarna A, B, C, D eller E användas för godkända resultat. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E. För den elev som inte *uppfyller betygs-kriterierna för* betyget E ska ett intyg om att eleven har deltagit i kursen utfärdas.

37 §³⁰

Betyg på kurser i utbildning på grundläggande nivå, i särskild utbildning på grundläggande nivå och i svenska för invandrare ska grundas på en bedömning av elevens kunskaper i förhållande till uppställda *betygskriterier* i kursplaner. Betyg på kurser i utbildning på gymnasial nivå och i särskild utbildning på gymnasial nivå ska grundas på en bedömning av elevens kunskaper i förhållande till uppställda *betygskriterier* i ämnesplaner.

Betygskriterier ska finnas för varje kurs där betyg ska sättas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om *betygskriterier*.

Om det finns särskilda skäl, får det vid betygssättningen bortses från *enstaka kunskapskrav eller från enstaka delar av sådana krav*. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna nå ett visst *kunskapskrav*.

Vid betygssättning inom särskild gymnasial nivå får en utvecklingsstörning bara beaktas om det finns synnerliga skäl.

Trots vad som anges i första och andra styckena ska de *kunskapskrav* som rör säkerhet och de som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter alltid uppfyllas.

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen bortses från enstaka delar av *betygskriterierna*. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna *visa kunskaper som motsvarar betygskriterierna för ett visst betyg*.

utbildning på grundläggande och

Trots vad som anges i första och andra styckena ska de *betygskriterier* som rör säkerhet och de som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter alltid uppfyllas *för det lägst godkända betyget*.

40 §³²

Den som är bosatt i landet och vill ha betyg från kommunal vuxenutbildning ska ha möjlighet att genomgå prövning i alla kurser som det sätts betyg på och i komvuxarbete. Detta gäller även den som tidigare har fått betyg på kursen, komvuxarbetet, ett gymnasiearbete eller ett gymnasiesärskolearbete. Den som är elev i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan får dock inte genomgå prövning i en kurs, ett gymnasiearbete eller ett gymnasiesärskolearbete om eleven har fått minst betyget E på kursen, gymnasiearbetet eller gymnasiesärskolearbetet.

Prövning får göras bara hos en huvudman som anordnar den aktuella kursen eller, när det gäller komvuxarbete, utbildning inom det kunskapsområde som komvuxarbetet avser.

Med prövning i en kurs avses en bedömning av kunskaper i förhållande till uppställda *kunskapskrav* i kursplaner eller ämnesplaner.

Med prövning i en kurs avses en bedömning av kunskaper i förhållande till uppställda *betygskriterier* i kursplaner eller ämnesplaner.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela ytterligare föreskrifter om prövning.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2021.
 2. Lagen tillämpas från och med den 1 juli 2022.

³¹ Senaste lydelse 2020:446.

³² Senaste lydelse 2020:447.

1.2 Förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800)

Härigenom föreskrivs i fråga om skollagen (2010:800)

dels att 15 kap. 22, 23–24 och 25 a §§, 16 kap. 23–24 och 27–28 §§, 17 a kap. 12 och 14 §§, 18 kap. 22 och 23 §§, 19 kap. 24–25 §§, 20 kap. 5–6, 9, 19 e, 35, 37–37 a, 39–40 och 44 §§ och att rubriken närmast före 20 kap. 5 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fyra nya paragrafer 15. kap. 22 a, 18 kap. 22 a och 20 kap. 35 a–b §§,

dels att rubriken närmast före 16 kap. 21 § ska lyda ”Ämnen, nivåer i ämnen och gymnasiearbete”, att rubriken närmast före 17 a kap. 11 § ska lyda ”Ämnen och nivåer i ämnen” och att rubriken närmast före 19 kap. 22 § ska lyda ”Ämnen, nivåer i ämnen, ämnesområden och gymnasiesärskolearbete”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 kap.

22 §¹

Betyg ska sättas

– *på varje avslutad kurs,*

– efter genomfört gymnasiearbete och examensarbete, och

– i grundskolans ämnen i de fall undervisning i dessa får förekomma i gymnasieskolan.

Regeringen får meddela föreskrifter om hur betygssättningen ska gå till. Föreskrifterna får innebära undantag från bestämmelsen i 3 kap. 16 § om vem som beslutar om betyg.

1. i ämnen efter varje avslutad nivå i ämnena,

2. efter genomfört gymnasiearbete och examensarbete, och

3. i grundskolans ämnen i de fall undervisning i dessa får förekomma i gymnasieskolan.

Ett betyg i ett ämne enligt första stycket 1 omfattar även underliggande nivåer i ämnet. Ett icke godkänt betyg omfattar dock inte underliggande nivåer med ett godkänt betyg.

Regeringen får meddela föreskrifter som innebär att det för ett visst ämne görs undantag från andra stycket.

22 a §

Regeringen får meddela föreskrifter om hur betygssättningen ska gå till. Föreskrifterna får innebära undantag från bestämmelsen i 3 kap. 16 § om vem som beslutar om betyg.

23 §

Som betyg *på en kurs* ska någon av beteckningarna A, B, C, D, E, Fx eller F användas. Betyg för godkända resultat betecknas med A, B, C, D eller E. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E. Betyg för icke godkända resultat betecknas med Fx eller F. F är det lägsta betyget.

Som betyg *i ett ämne* ska någon av beteckningarna A, B, C, D, E, Fx eller F användas. Betyg för godkända resultat betecknas med A, B, C, D eller E. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E. Betyg för icke godkända resultat betecknas med Fx eller F. F är det lägsta betyget.

24 §

Betyg ska bestämmas med hjälp av de betygskriterier som har föreskrivits för *en kurs*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om betygskriterier.

Betyg ska bestämmas med hjälp av de betygskriterier som har föreskrivits för *ett ämne*.

Regeringen får meddela föreskrifter om att betyg i ett sådant ämne som avses i 22 § tredje stycket får bestämmas med hjälp av betygskriterier som föreskrivits för en del av ett ämne, som består av en eller flera nivåer i ämnet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om betygskriterier.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

25 a §²

Vid betygssättning i *en kurs* som det ges ett nationellt prov i ska elevens resultat på det provet särskilt beaktas. Provresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl.

Vid betygssättning i *ett ämne på en nivå* som det ges ett nationellt prov i ska elevens resultat på det provet särskilt beaktas. Provresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl.

16 kap.

23 §

Utbildningen *inom varje ämne* ges i form av en eller flera *kurser*.

Utbildningen ges i form av *ämnena* som består av en eller flera *nivåer*.

² Senaste lydelse 2017:1104.

För varje *kurs* ska det anges hur många gymnasiepoäng som *kursen* omfattar.

För varje *nivå i ett ämne* ska det anges hur många gymnasiepoäng som *nivån* omfattar.

24 §

Har en elev efter avslutad *kurs* eller genomfört gymnasiearbete fått lägst betyget E, är huvudmannen inte skyldig att erbjuda ytterligare utbildning av samma slag, om inte annat följer av föreskrifter meddelade med stöd av andra stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs för att få *påbörja en kurs* och att få *gå* om *en kurs*.

Har en elev efter avslutad *nivå i ett ämne* eller genomfört gymnasiearbete fått lägst betyget E, är huvudmannen inte skyldig att erbjuda ytterligare utbildning av samma slag, om inte annat följer av föreskrifter meddelade med stöd av andra stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs för att få *börja läsa ett ämne eller en viss nivå i ett ämne* och att få *läsa* om *ett ämne*.

27 §

Yrkesexamen ska utfärdas om en elev som avses i 26 § har godkända betyg på en utbildning som omfattar minst 2 250 gymnasiepoäng och som innefattar

1. *en eller flera kurser i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik om sammanlagt 100 gymnasiepoäng i varje ämne, och*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *meddelar* föreskrifter om *vilka kurser* i de ämnen som anges i första stycket 1 som ska vara *godkända* och om andra *kurser* som ska ingå i de godkända betygen för respektive yrkesprogram.

1. *ämnena svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik om sammanlagt 100 gymnasiepoäng i varje ämne, och*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* föreskrifter om

1. *vilken nivå* i de ämnen som anges i första stycket 1 som ska vara *godkänd* och

2. *andra ämnen och nivåer i dessa ämnen* som ska ingå i de godkända betygen för respektive yrkesprogram.

28 §

Högskoleförberedande examen ska utfärdas om en elev som avses i 26 § har godkända betyg på utbildning som omfattar minst 2 250 gymnasiepoäng och som innefattar *en eller flera kurser i*

1. svenska eller svenska som andraspråk om sammanlagt 300 gymnasiepoäng,

2. engelska om sammanlagt 200 gymnasiepoäng, och

3. matematik om sammanlagt 100 gymnasiepoäng.

Högskoleförberedande examen ska utfärdas om en elev som avses i 26 § har godkända betyg på utbildning som omfattar minst 2 250 gymnasiepoäng och som innefattar *ämnena*

Gymnasiearbetet ska ingå i de godkända betygen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *meddelar* föreskrifter om *vilka kurser i de ämnen* som anges i första stycket som ska vara *godkända*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* föreskrifter om *vilken nivå* som ska vara *godkänd i respektive ämne* som anges i första stycket.

17 a kap.

12 §³

Utbildningen *inom varje ämne* ges i form av en eller flera *kurser*.

Utbildningen ges i form av *ämnen som består av en eller flera nivåer*.

För varje *kurs* ska det anges hur många gymnasiepoäng som *kursen* omfattar.

För varje *nivå i ett ämne* ska det anges hur många gymnasiepoäng som *nivån* omfattar.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs för att få *påbörja en kurs*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs för att få *börja läsa ett ämne eller en viss nivå i ett ämne*.

14 §⁴

Har en elev efter avslutad *kurs* eller genomfört examensarbete fått lägst betyget E, är huvudmannen inte skyldig att erbjuda ytterligare utbildning av samma slag, om inte annat följer av föreskrifter meddelade med stöd av andra stycket.

Har en elev efter avslutad *nivå i ett ämne* eller genomfört examensarbete fått lägst betyget E, är huvudmannen inte skyldig att erbjuda ytterligare utbildning av samma slag, om inte annat följer av föreskrifter meddelade med stöd av andra stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs för att få *gå om en kurs*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs för att få *läsa om ett ämne*.

18 kap.

22 §⁵

På de nationella programmen ska betyg sättas *på* varje avslutad *kurs* och efter genomfört gymnasiesärskolearbete.

På de nationella programmen ska betyg sättas *i ämnen efter* varje avslutad *nivå i ämnena* och efter genomfört gymnasiesärskolearbete.

Om en elev på ett individuellt program har läst *en kurs i ett ämne* enligt 19 kap. 15 §, ska betyg sättas *när kursen är avslutad*.

Om en elev på ett individuellt program har läst ett ämne enligt 19 kap. 15 §, ska betyg sättas *i*

³ Senaste lydelse 2014:530.

⁴ Senaste lydelse 2014:530.

⁵ Senaste lydelse 2018:749.

Om en elev har läst en kurs enligt gymnasieskolans ämnesplan ska, i stället för vad som föreskrivs i 23–26 §§, betyg sättas enligt bestämmelserna i 15 kap. 22–27 §§ om betygssättning i gymnasieskolan.

Regeringen får meddela föreskrifter om hur betygssättningen ska gå till. Föreskrifterna får innebära undantag från bestämmelsen i 3 kap. 16 § om vem som beslutar om betyg.

ämnet efter varje avslutad nivå i ämnet.

Ett betyg i ett ämne enligt första eller andra stycket omfattar även underliggande nivåer i ämnet. Om betyg inte sätts efter en nivå i ämnet enligt 23 § andra stycket ska betyg som satts på en underliggande nivå fortsatt gälla.

Om en elev har läst ett ämne enligt gymnasieskolans ämnesplan ska, i stället för vad som föreskrivs i 23–26 §§, betyg sättas enligt bestämmelserna i 15 kap. 22–27 §§ om betygssättning i gymnasieskolan.

22 a §

Regeringen får meddela föreskrifter om hur betygssättningen ska gå till. Föreskrifterna får innebära undantag från bestämmelsen i 3 kap. 16 § om vem som beslutar om betyg.

Lydelse enligt 1.1

Föreslagen lydelse

23 §⁶

Som betyg för godkända resultat på en kurs ska någon av beteckningarna A, B, C, D eller E användas. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E. Betyg ska sättas med hjälp av de kunskapskrav som har föreskrivits för en kurs.

För den elev som inte har uppfyllt betygsriterierna för betyget E, ska betyg inte sättas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om betygsriterier.

Som betyg för godkända resultat i ett ämne ska någon av beteckningarna A, B, C, D eller E användas. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E. Betyg ska sättas med hjälp av de betygsriterier som har föreskrivits för ett ämne.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

19 kap.24 §⁷

Utbildningen inom varje *ämne* ges i form av en eller flera *kurser*.

För varje *kurs* ska det anges hur många gymnasiesärskolepoäng *kursen* omfattar.

Utbildningen ges i form av *ämnena* som består av en eller flera *nivåer*.

För varje *nivå i ett ämne* ska det anges hur många gymnasiesärskolepoäng *som nivån* omfattar.

25 §⁸

Har en elev efter avslutad *kurs* eller genomfört gymnasiesärskolearbete fått lägst betyget E, är huvudmannen inte skyldig att erbjuda ytterligare utbildning av samma slag, om inte annat följer av föreskrifter som har meddelats med stöd av andra stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs för att få *påbörja en kurs* och att få *gå om en kurs*.

Har en elev efter avslutad *nivå i ett ämne* eller genomfört gymnasiesärskolearbete fått lägst betyget E, är huvudmannen inte skyldig att erbjuda ytterligare utbildning av samma slag, om inte annat följer av föreskrifter som har meddelats med stöd av andra stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs för att få *börja läsa ett ämne eller en viss nivå i ett ämne* och att få *läsa om ett ämne*.

20 kap.Kurser och gymnasiepoängKurser, ämnen och gymnasiepoäng5 §⁹

Utbildningen bedrivs i form av kurser. Utbildningen på gymnasial nivå och den särskilda utbildningen på gymnasial nivå bedrivs även i form av ett komvuxarbete.

På gymnasial nivå betecknas *kursernas* och *komvuxarbetets omfattning* med gymnasiepoäng.

Utbildningen *på grundläggande nivå, särskild utbildning på grundläggande nivå och utbildning i svenska för invandrare* bedrivs i form av kurser. Utbildningen på gymnasial nivå och den särskilda utbildningen på gymnasial nivå bedrivs *i form av ämnena som består av nivåer*, och även i form av ett komvuxarbete.

På gymnasial nivå betecknas *omfattningen av nivåer i ämnena* och

⁷ Senaste lydelse 2012:109.

⁸ Senaste lydelse 2012:109.

⁹ Senaste lydelse 2020:447.

Inom särskild utbildning på gymnasial nivå betecknas *kursernas* och *komvuxarbetets omfattning* med gymnasiesärskolepoäng.

av *komvuxarbetet* med gymnasiepoäng.

Inom särskild utbildning på gymnasial nivå betecknas *omfattningen av nivåer i ämnen* och *av komvuxarbetet* med gymnasiesärskolepoäng.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att utbildning på gymnasial nivå eller särskild utbildning på gymnasial nivå som inte bedrivs enligt gymnasieskolans eller gymnasiesärskolans ämnesplaner får bedrivas i form av kurser.

6 §¹⁰

För varje kurs ska det finnas en kursplan när det gäller utbildning på grundläggande nivå och särskild utbildning på grundläggande nivå. För varje ämne ska det finnas en ämnesplan när det gäller utbildning på gymnasial nivå och särskild utbildning på gymnasial nivå.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om kursplaner, ämnesplaner, gymnasiepoäng och gymnasiesärskolepoäng. Sådana föreskrifter får innebära att kursplaner eller ämnesplaner inte ska finnas eller att gymnasiepoäng eller gymnasiesärskolepoäng inte ska beräknas för vissa kurser.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om kursplaner, ämnesplaner, gymnasiepoäng och gymnasiesärskolepoäng. Sådana föreskrifter får innebära att kursplaner eller ämnesplaner inte ska finnas eller att gymnasiepoäng eller gymnasiesärskolepoäng inte ska beräknas för vissa kurser *eller ämnen.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får också meddela föreskrifter om mål för komvuxarbetet.

9 §¹¹

Den som har antagits till en kurs har rätt att fullfölja kursen.

Den som har antagits till *utbildning på en kurs eller i ett ämne på en viss nivå* har rätt att fullfölja kursen *eller nivån.*

Huvudmannen får dock besluta att utbildningen på kursen ska upphöra, om eleven saknar förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen eller annars inte gör tillfredsställande framsteg.

Huvudmannen får dock besluta att utbildningen på kursen *eller på den aktuella nivån i ämnet* ska upphöra, om eleven saknar förutsättningar att tillgodogöra sig utbild-

¹⁰ Senaste lydelse 2020:447.

¹¹ Senaste lydelse 2020:446.

ningen eller annars inte gör tillfredsställande framsteg.

Den vars utbildning på grundläggande nivå eller särskilda utbildning på grundläggande nivå har upphört enligt andra stycket ska på nytt beredas sådan utbildning, om det finns särskilda skäl för det. Den vars utbildning på gymnasial nivå eller särskilda utbildning på gymnasial nivå har upphört enligt andra stycket får på nytt beredas sådan utbildning, om det finns särskilda skäl för det.

Den vars utbildning i svenska för invandrare har upphört enligt andra stycket eller som frivilligt avbrutit sådan utbildning ska på nytt beredas sådan utbildning, om det finns särskilda skäl för det.

Utbildningen får avbrytas även enligt bestämmelserna i 5 kap. 17–20 §§.

19 e §¹²

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka kurser som omfattas av rätten att delta i utbildning enligt 19 a och 19 b §§.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka ämnen och vilka nivåer i dessa ämnen som omfattas av rätten att delta i utbildning enligt 19 a och 19 b §§.

35 §¹³

Betyg ska sättas på varje avslutad kurs och efter genomfört komvuxarbete.

I utbildning på grundläggande nivå, i särskild utbildning på grundläggande nivå och i utbildning i svenska för invandrare ska betyg sättas på varje avslutad kurs.

Inom den del av den särskilda utbildningen på grundläggande nivå som motsvarar träningsskolan inom grundsärskolan ska betyg inte sättas. Efter en avslutad kurs ska i stället ett intyg utfärdas om att eleven har deltagit i kursen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om betygssättning och om komvuxarbetet i övrigt. Sådana föreskrifter får innebära att betyg inte ska sättas på vissa kurser.

35 a §

I utbildning på gymnasial nivå och i särskild utbildning på gymnasial nivå ska betyg sättas

- 1. i ämnen efter varje avslutad nivå i ämnena och*
- 2. efter genomfört komvuxarbete.*

¹² Senaste lydelse 2016:1184.

¹³ Senaste lydelse 2020:447.

Ett betyg i ett ämne enligt första stycket 1 omfattar även underliggande nivåer i ämnet. Ett icke godkänt betyg omfattar dock inte underliggande nivåer med ett godkänt betyg.

Regeringen får meddela föreskrifter som innebär att det för ett visst ämne görs undantag från andra stycket.

35 b §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om betygssättning och om komvuxarbetet i övrigt. Sådana föreskrifter får innebära att betyg inte ska sättas i vissa kurser eller ämnen.

Lydelse enligt 1.1

Föreslagen lydelse

37 §

Betyg på kurser i utbildning på grundläggande nivå, i särskild utbildning på grundläggande nivå och i svenska för invandrare ska grundas på en bedömning av elevens kunskaper i förhållande till uppställda betygskriterier i kursplaner. Betyg *på kurser* i utbildning på gymnasial nivå och i särskild utbildning på gymnasial nivå ska grundas på en bedömning av elevens kunskaper i förhållande till uppställda betygskriterier i ämnesplaner.

Betygskriterier ska finnas för varje kurs där betyg ska sättas.

Betyg på kurser i utbildning på grundläggande nivå, i särskild utbildning på grundläggande nivå och i svenska för invandrare ska grundas på en bedömning av elevens kunskaper i förhållande till uppställda betygskriterier i kursplaner. Betyg *i ämnen* i utbildning på gymnasial nivå och i särskild utbildning på gymnasial nivå ska grundas på en bedömning av elevens kunskaper i förhållande till i ämnesplaner uppställda betygskriterier *för ämnet*.

Betygskriterier ska finnas för varje kurs *och ämne* där betyg ska sättas.

Regeringen får meddela föreskrifter om att betyg i ett visst ämne inom utbildning på gymnasial nivå, i stället för vad som anges i första stycket, får bestämmas med hjälp av betygskriterier som föreskrivits för en del av ett ämne, som består av en eller flera nivåer i ämnet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om betygskriterier.

37 a §¹⁴

Vid betygssättning i en kurs som det ges ett nationellt prov i ska elevens resultat på det provet särskilt beaktas. Provresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl.

Vid betygssättning i en kurs som det ges ett nationellt prov i *eller i ett ämne på en nivå som det ges ett nationellt prov i* ska elevens resultat på det provet särskilt beaktas. Provresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl.

39 §¹⁵

Om det saknas underlag för bedömning av en elevs kunskaper i en kurs på grund av elevens bristande deltagande, ska betyg inte sättas på kursen.

Om det saknas underlag för bedömning av en elevs kunskaper i en kurs *eller i ett ämne på en viss nivå*, på grund av elevens bristande deltagande, ska betyg inte sättas på kursen *eller i ämnet på den aktuella nivån*.

*Lydelse enligt 1.1**Föreslagen lydelse*

40 §

Den som är bosatt i landet och vill ha betyg från kommunal vuxenutbildning ska ha möjlighet att genomgå prövning i alla kurser som det sätts betyg på och i komvuxarbete. Detta gäller även den som tidigare har fått betyg på kursen, komvuxarbetet, ett gymnasiearbete eller ett gymnasiesärskolearbete. Den som är elev i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan får dock inte genomgå prövning i *en kurs*, ett gymnasiearbete eller ett gymnasiesärskolearbete om eleven har fått minst betyget E på *kursen, gymnasiearbetet eller gymnasiesärskolearbetet*.

Den som är bosatt i landet och vill ha betyg från kommunal vuxenutbildning ska ha möjlighet att genomgå prövning i alla kurser som det sätts betyg på, *i alla ämnen som det sätts betyg i* och i komvuxarbete. Detta gäller även den som tidigare har fått betyg på kursen, *i ämnet*, på komvuxarbetet, *på* ett gymnasiearbete eller *på* ett gymnasiesärskolearbete. Den som är elev i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan får dock inte genomgå prövning

1. *i ett ämne* om eleven har fått minst betyget E *i ämnet och om den nivå prövningen gäller omfattas av det godkända betyget, eller*

2. *på* ett gymnasiearbete eller ett gymnasiesärskolearbete *som* eleven har fått minst betyget E *på*.

Prövning får göras bara hos en huvudman som anordnar den aktu-

Prövning *inom utbildning på grundläggande nivå, i särskild ut-*

¹⁴ Senaste lydelse 2017:1104.

¹⁵ Senaste lydelse 2015:482.

ella kursen eller, när det gäller komvuxarbete, utbildning inom det kunskapsområde som komvuxarbetet avser.

bildning på grundläggande nivå eller i svenska för invandrare får göras bara hos en huvudman som anordnar den aktuella kursen. *Prövning inom utbildning på gymnasial nivå eller i särskild utbildning på gymnasial nivå* får göras bara hos en huvudman som anordnar *det aktuella ämnet* eller, när det gäller komvuxarbete, utbildning inom det kunskapsområde som komvuxarbetet avser.

Med prövning i en kurs avses en bedömning av kunskaper i förhållande till uppställda betygskriterier i kursplaner eller ämnesplaner.

Med prövning i en kurs *inom utbildning på grundläggande nivå, i särskild utbildning på grundläggande nivå och i svenska för invandrare* avses en bedömning av kunskaper i förhållande till uppställda betygskriterier i kursplaner. Med prövning i *ett ämne inom utbildning på gymnasial nivå och i särskild utbildning på gymnasial nivå* avses en bedömning av kunskaper i *ett ämne på den nivå eleven prövar i*, i förhållande till uppställda betygskriterier i ämnesplaner.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela ytterligare föreskrifter om prövning.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

44 §¹⁶

Den som genomgått en kurs i kommunal vuxenutbildning och vill få sina kunskaper dokumenterade på annat sätt än genom betyg ska få ett intyg.

Den som genomgått kommunal vuxenutbildning *i form av en kurs eller ett ämne i en eller flera nivåer* och vill få sina kunskaper dokumenterade på annat sätt än genom betyg ska få ett intyg.

Huvudmannen ansvarar för att eleverna informeras om möjligheten att få ett intyg.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att intyg alltid ska utfärdas efter vissa kurser eller viss utbildning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att intyg alltid ska utfärdas efter vissa kurser, *vissa ämnen* eller viss utbildning.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.
2. Lagen tillämpas på utbildning som efter den 30 juni 2024 påbörjas på ett nationellt program i gymnasieskolan, på introduktionsprogram i gymnasieskolan, på program i gymnasiesärskolan samt inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå.
3. Lagen tillämpas på vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år som påbörjas efter den 30 juni 2027.
4. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för utbildning som påbörjats före den 1 juli 2024 på ett nationellt program i gymnasieskolan, på introduktionsprogram i gymnasieskolan, på program i gymnasiesärskolan samt inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå.
5. Äldre föreskrifter gäller för vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år som påbörjats före 1 juli 2027.
6. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att elever som har påbörjat sin utbildning före den 1 juli 2024 och som fullföljer denna senare än fem år från det att den påbörjades, ska fullfölja utbildningen enligt de bestämmelser som gäller för utbildning som har påbörjats efter den 30 juni 2024.
7. En gymnasieexamen enligt 16 kap. 26–28 §§ och en gymnasieingenjörsexamen enligt 17 a kap. 15 §, får utöver betyg i ämnen innehålla kursbetyg enligt de äldre bestämmelserna.
8. Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka ämnen och nivåer som motsvarar kurser enligt de äldre ämnesplanerna.

1.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens att 8 kap. 3 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

3 §¹

Gymnasieskola eller kommunal vuxenutbildning, där eleven *går en nationell kurs* som har varit föremål för samråd mellan de myndigheter som regeringen bestämmer, är inte skyldig att ha tillstånd.

Gymnasieskola eller kommunal vuxenutbildning, där eleven *läser ett nationellt ämne* som har varit föremål för samråd mellan de myndigheter som regeringen bestämmer, är inte skyldig att ha tillstånd.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.
 2. Lagen tillämpas från och med den 1 juli 2024.
 3. Bestämmelsen i sin äldre lydelse gäller för utbildning som påbörjats före den 1 juli 2024.

Efter remiss har yttrande kommit in från Academedia AB, Autism- och Aspergerförbundet, Barnombudsmannen, Centrala studiestödsnämnden, Datainspektionen, Diskrimineringsombudsmannen, Elevernas Riksförbund (tidigare Sveriges elevråd – SVEA), Filipstads kommun, Folkbildningsrådet, Friskolornas riksförbund, Föräldraalliansen Sverige, Föräldraföreningen på Stiftelsen Viktor Rydbergs gymnasium Jarlapan, Gislaveds, Gävle och Göteborgs kommuner, Göteborgs universitet, Hedemora kommun, Helsingborgs kommun, Härjedalens kommun, Högskolan i Kristianstad, Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering, Internationella Engelska Skolan i Sverige AB, Justitiekanslern, Jämställdhetsmyndigheten, Kriminalvården, Kunskapsskolan i Sverige AB, Landsorganisationen i Sverige (LO), Lärarförbundet, Lärarnas Riksförbund, Malmö kommun, Malmö universitet, Myndigheten för delaktighet, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Myndigheten för yrkeshögskolan, Norrköpings kommun, Riksförbundet Vuxenutbildning i samverkan (ViS), Sala kommun, Sameskolstyrelsen, Skolväsendets överklagandenämnd, Specialpedagogiska skolmyndigheten, Statens institutionsstyrelse (SiS), Statens skolinspektion, Statens skolverk, Stiftelsen Viktor Rydbergs skolor, Stockholms kommun, Stockholms universitet, Sundsvalls kommun, Svenskt Näringsliv, Sveriges Elevkårer, Sveriges Elevråd, Sveriges Kommuner och Regioner, Sveriges Skolledarförbund, Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF), Söderköpings kommun, Trelleborgs kommun, Täby kommun, Umeå universitet, Universitets- och högskolerådet, Universitetskanslersämbetet, Uppsala universitet, Vänersborgs kommun, Ystads kommun, Örebro kommun, Örebro universitet, samt Örnsköldsviks och Överkalix kommuner.

Därutöver har yttrande inkommit från Akavia, Djurbranschens yrkesnämnd, Include, Industrirådet, Kungl. Vetenskapsakademien, Nacka kommun, Naturbrukets Yrkesnämnd (NYN) och Hästnäringens Yrkesnämnd (HYN), Naturbruksskolornas förening, Riksförbundet FUB – för barn, unga och vuxna med intellektuell funktionsnedsättning, Svensk Djursjukvård, Svenska Hemslöjdsföreningarnas riksförbund (SHR), Sveriges Förenade Studentkårer (SFS), Teknikföretagen, Transportföretagen, VVS-branschens yrkesnämnd (VVSYN)

Följande remissinstanser har beretts tillfälle att yttra sig, men har förklarat sig avstå eller har inte inkommit med yttrande: Alingsås kommun, Almega, Bengtsfors, Bjuvs, Borgholms, Botkyrka och Boxholms kommuner, Funktionsrätt Sverige, Gnesta kommun, Högskolan i Kristianstad, Idéburna skolors riksförbund, Krokoms kommun, Lapplands gymnasium, Nordmalings kommun, Nätverket unga för tillgänglighet (NUFT), Regelrådet, Region Norrbotten, Region Skåne, Region Uppsala, Riksdagens ombudsmän (JO), Riksförbundet Hem och Skola, Robertsfors kommun, Skolforskningsinstitutet, Sveriges akademikers centralorganisation (Saco), Synskadades riksförbund, Tjänstemännens centralorganisation (TCO), Uppvidinge kommun och Växjö kommun.